

UTDRAG

§ 36

Dnr 2015/KS 0138 10

Årsredovisning för Tyresö kommun 2014

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Godkänna årsredovisningen för 2014.
2. Överföra 129 024 tkr avseende investeringsprojekt som påbörjats men inte avslutats under 2014 i enlighet med bilaga 1.
3. Överföra -3 359 tkr avseende intäktsfinansierade verksamheters resultat 2014.

Marie Åkesdotter (MP) deltar inte i beslut.

Särskilt yttrande

Marie Åkesdotter (MP) lämnar särskilt yttrande (bilaga).

Anita Mattsson (S) lämnar särskilt yttrande (bilaga) samt hänvisar till särskilda yttranden i barn- och utbildningsnämnden 2015-02-25 § 15, gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden 2015-02-19 § 10 och socialnämnden 2015-02-25 § 1015.

Marcus Obligado (V) lämnar ersätтарыttrande (bilaga).

Protokollsanteckning

Marcus Obligado (V) hade inte deltagit i beslut om han hade haft rösträtt.

Beskrivning av ärendet

Årsredovisning för 2014 har upprättats. En preliminär årsredovisning bereddes vid kommunledningsutskottets sammanträde den 12 mars 2015. Resultatet av revisorernas granskning samt revisionsberättelse kommer att lämnas vid kommunfullmäktiges behandling av ärendet.

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--

Bilagor

Protokollsutdrag från kommunledningsutskottet §30.pdf

Tjänsteskrivelse årsredovisning 2014.pdf

Bilaga 1 överföringar.pdf

Årsredovisning 2014 Tyresö kommun.pdf

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse för 2014.pdf

Socialnämndens verksamhetsberättelse 2014.pdf

Byggnadsnämndens verksamhetsberättelse 2014.pdf

Barn och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2014.pdf

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsberättelse 2014.pdf

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse 2014.pdf

Verksamhetsberättelse MSU 2014.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen den 24 mars 2015

7/8 § 36
~~Ärende 3~~ **Årsredovisning för Tyresö kommun 2014**

Miljöpartiet deltar inte i beslutet att godkänna årsredovisningen. Vi har flera skäl för det.

Redovisningen är en skönmålning

Vår uppfattning är att en årsredovisning ska ge en neutral och korrekt bild av verksamheten och resultatet för det gångna året. Det vi nu får är en delvis vinklad bild där de första tjugo sidorna av redovisningen domineras av sådant som majoriteten tycker är bra. Vår uppfattning är att detta ger en missvisande bild eftersom sådant som inte fungerat bra utelämnas. Vi anser att majoriteten ägnar sig åt skönmålning. Det är också problematiskt att man ska behöva ta sig till sidan 46 i årsberättelsen för att få en klarare bild av det ekonomiska utfallet.

Tyresö kommun är inget företag, utan just en kommun som finansieras genom skatter. Vi efterlyser en nyanserad årsredovisning, där hela verkligheten beskrivs och där både bra och mindre bra händelser belyses. Framförallt är det viktigt att vara ödmjuk inför de brister som finns och inte stoppa huvudet i sanden. Årsredovisningen är en uppföljning av året som gått och ska heller inte beskriva vad som komma skall.

Mycket svagt ekonomiskt resultat

Årsredovisningen inleds med att Tyresö redovisar ett positivt resultat med ett överskott på 5,7 miljoner kronor. Miljöpartiet anser att detta är vilseledande. Målet var ett ekonomiskt resultat på minst 44 miljoner kronor. Resultatet för 2014 täcker inte framtida pensionskostnader och värdesäkring av anläggningskapitalet.

Vår slutsats är att alliansens/kommunens budget från början varit underfinansierad. Miljöpartiet föreslog att kommunalskatten skulle höjas med 30 öre vilket hade inneburit ett tillskott på drygt 30 miljoner kronor. Vi gjorde andra prioriteringar, dvs andra satsningar och besparingar.

Kommunens ekonomi har under många år varit "dopad" (för att uttrycka sig som ekonomichefen). Vi har fått stora engångsintäkter på 10-talsmiljoner, pengar som borde ha använts till att minska lånen, men som istället använts till verksamhet/drift. Trots stora engångsintäkter, har alliansen inte lyckats hålla budget eller nå de långsiktigt hållbara ekonomiska målen. När vi nu 2014 inte får engångsintäkter får det klara återverkningar i form av ett mycket svagt resultat.

Vid förra årets granskning av årsredovisningen påpekade kommunrevisionen att resultatet inte i alla delar uppfyllde det fastställda finansiella målen i kommunplanen för god och långsiktigt hushållning.

Vi har inte fått del av årets revisionsrapport ännu, men möjligen blir det en skarpare skrivning än föregående år, med tanke på att det ekonomiska utfallet försämrats ytterligare.

Sorgebarn i verksamheterna

Inom kommunens verksamheter finns sorgbarn. Det handlar dels om individ- och familjeomsorgen och äldreomsorgen inom socialnämnden, och dels gymnasieverksamheten. Dessa sorgbarn nämns knapphändigt i årsredovisningen. Vi vill dock påpeka att vi inte kritiserar det jobb som vår fantastiska personal gör, utan de beslut som den politiska majoriteten fattat.

Socialnämnden gick hela 27,2 miljoner kronor sämre jämfört mot budget. Det är mycket anmärkningsvärt! Individ- och familjeomsorgen gjorde ett minusresultat på 5,7 miljoner kronor, trots extra tillskott under året på 7,5 miljoner kronor. Äldreomsorgen gjorde ett minus på 16,8 miljoner kronor och gymnasieverksamheten 12,4 miljoner kronor i minus.

I slutet av 2013 meddelade socialtjänsten att de inte klarade av att utreda barn och unga som for illa, dvs. de kunde inte utföra myndighetsansvaret. Situationen var så illa att förvaltningen frånsade sig ansvaret och lade över det på politikerna. 22 individuella fall av barnmisshandel, missbruk – eget och inom familjen, psykosocial ohälsa kunde inte tas om hand och utredas. 54 fall hade tagit för lång tid att utreda och slutföras inom den lagstadgade tiden på fyra månader. Detta pga den alltför höga arbetsbelastningen.

I början av 2015 var det färdigt igen! I januari upprättade cheferna en rapport, enligt lex Sarah. Anledningen var att man inte längre klarade av att utreda barn och unga som for illa inom den lagstadgade tiden. Man kan anta att problem har funnits under hela 2014, men det är inget som nämns i årsredovisningen. Tyvärr är detta ännu ett exempel på sådant som inte passar alliansen skönmålning. Misslyckanden och problem av olika slag förnekas.

Kommundirektören skriver i sin rapport för mars 2015: "Sedan i november har läget förvärrats inom IFO barn och familj, personal har slutat och sjukskrivit sig delvis pga arbetsmiljöskäl. Ny lagstiftning 2014 har medfört ett större uppdrag för Barn och familj vad gäller utredningsskyldigheten. Detta sammantaget gör att förvaltningen nu utreder konsekvenserna av detta och de utökade behov detta medför." Detta borde ha belysts i årsredovisningen!

Alliansen har skurit ner i det förebyggande arbetet, liksom på insatssidan för lättare och tidiga insatser. Detta innebär att det ofta har gått väldigt långt innan människor får stöd och hjälp. Det blir mycket kostsamt för kommunen och för de som behöver kommunens stöd. Det är både oekonomiskt och omänskligt. Miljöpartiet anser att alliansen i Tyresö under många år grovt underfinansierat verksamheten. Organisationen har slimmats, personal har slutat och gått till andra kommuner där de fått bättre betalt. Som nödlösning har konsulter satts in, vilket blivit avsevärt dyrare och där både kontinuitet och kvalitet blivit lidande. Givetvis ineffektivt och sämre för tyresöborna. Vi har länge påtalat bristerna och tryckt på för att socialtjänsten ska stärkas, med fler tjänster och högre löner.

Det behövs fler socialsekreterartjänster för utredning av barn och unga, för att kvalitetssäkra verksamheten och för att få en långsiktighet. Socialsekreterarna måste kunna arbeta under rimliga förhållanden – för att hinna med sitt arbete och inte riskera att fatta felaktiga beslut. Det borde vara självklart!

Gymnasieverksamheten har också under många år brottas med ekonomiska underskott och minskat elevantal. Dagens problem är delvis ett resultat av alliansens misslyckanden. En ond spiral, där skolan har fått ett allt sämre rykte när eleverna valt andra skolor och där det ena efter det andra programmet lagts ner. När konkurrensen ökat utifrån har inte Tyresö gymnasium kunnat hävda sig. Miljöpartiets motion år 2007, angående en hållbarhetsprofil på Tyresö gymnasium för att öka attraktiviteten, besvarades av alliansen men inget gjordes.

Det är en uppenbar risk att underskotten dessa verksamheter får återverkningar på 2015 års ekonomi. Särskilt med tanke på att det budgeterade resultatet för 2015 är svagt.

Brister i målstyrningsmodellen

Miljöpartiet anser att Tyresö kommuns styrmodell i grunden är bra. Men för att det ska fungera som avsett krävs att vi sätter ändamålsenliga mål i enlighet med SMART (specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsatta). När vi går igenom de mål som är uppsatta i kommunplanen ser vi att många mål inte är lämpliga och ändamålsenliga i en styrmodell. T ex är det ett antal mål där det saknas underlag för att följa upp dem. Dessa brister har också uppmärksammats av kommunrevisionen i en granskningsrapport i maj 2014. Vi ser fram emot att alliansen uppmärksammar dessa uppenbara brister och avsevärt förbättrar målformuleringar i kommande kommunplan.

I årsredovisningen finns ett avsnitt om måluppfyllelse. Det är angeläget att bedömningen av måluppfyllelse görs på ett neutralt sätt, utan att bli alltför "generös". Annars uppmärksammas inte sådant som behöver förbättras. Nu är flera mål grönmarkerade på oklara grunder.

I de fall kommunen inte uppnår uppsatta mål bör det finnas en analys och förslag på åtgärder för att förbättra situationen. Detta saknas helt i årsredovisningen. Utan detta är det svårt att bedriva ett ständigt förbättringsarbete av den kommunala verksamheten.

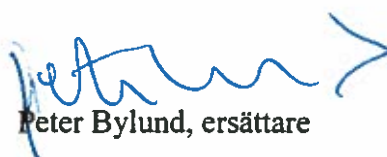
Andra förutsättningar med miljöpartiets kommunplan

I miljöpartiets kommunplan gjordes andra satsningar på 40 miljoner kronor och andra besparingar på 30 miljoner kronor, jämfört med alliansen. Vi lade 10,6 miljoner kronor till socialnämnden utöver alliansens budget. Därutöver avsatte vi 10 miljoner kronor till en social investeringsfond, att användas till förebyggande verksamhet. Något som skulle ha givit minskade kostnader över tid. Vi finansierade detta genom höjd skatt på 30 öre, vilket skulle ge en intäkt på 30 miljoner kronor.

För Miljöpartiet de gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter, ledamot

Peter Bylund, ersättare

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 2015-03-24

§ 36 Årsredovisning för Tyresö kommun 2014

I årsredovisningen för 2014 finns mycket att vara glad och stolt över. Det är tack vare alla anställda i olika delar av kommunen som vi har möjlighet att känna den glädjen, och de anställda inom framför allt omsorg och service ska ta åt sig äran

Just att det i en undersökning som gjorts visar att tyresöborna är nöjda med sin kommun och kan rekommendera andra att flytta hit har stort fokus i årsredovisningen. Kanske överdrivet stort fokus, eftersom det trots allt finns en hel del frågor som är problematiska, men som i bästa fall beskrivs summariskt i en mening. Vi menar att en årsredovisning givetvis ska lyfta fram de positiva saker som skett under året, men en årsredovisning bör också vara balanserad i beskrivningen av det som fungerar mindre bra, för att vara trovärdig. Några sådana reflektioner har inte gjorts.

Det blir exempelvis ensidigt när man lyfter de resultaten i skolan som har förbättrats, utan att med en mening nämna att det också går sämre för alltför många barn, att klyftorna i skolan ökar och fortsätter att öka. Glädjande nog lovade i princip alla allianspartier 2014 mindre grupper i förskola och skola, så i nästa årsredovisning kommer det att kunna mätas om vi går i den riktningen.

Barnavårdsutredningarna har haft stort fokus under 2014. Utsatta barn har inte fått hjälp inom den tid som lagen kräver eftersom socialförvaltningen varit underbemannad och underfinansierad. Trots anmälningar och stort medialt fokus har sparkraven på Individ- och Familjeomsorgen legat fast. I årsredovisningen finns detta inte beskrivet alls, utan problemen sopas undan som nationella problem.

Vi kan tyvärr konstatera att personalen blir allt sjukare. Medan majoriteten sätter allt lägre mål för sjukskrivningstalen går verkligheten i en annan riktning. När man sätter mål kan det också vara lämpligt att ha en tanke kring på vilket sätt det finns möjlighet att uppnå målet. Vi socialdemokrater anser att rätt till heltid är en självklarhet, både utifrån perspektivet att även kvinnor ska ha möjlighet att försörja sig, men också för att minska sjuktalen. Under 2014 lade den borgerliga majoriteten ner sitt bemanningsprojekt. Det var förvisso svagt förankrat, dyrt och misslyckandet förutsägbart, men nu finns inga ambitioner kvar för rätten till heltid. Alla som förvägras rimliga arbetsvillkor måste alltså invänta nationella kollektivavtal.

Tyresö kommun växer i befolkningsantal och behovet av fler bostäder blir allt tydligare. Det är glädjande att det nu planeras för ett ökat bostadsbyggande. Under året har 152 billiga hyresrätter ombildats till bostadsrätter, vilket inte förbättrar situationen för unga och andra som behöver billiga bostäder att bo i.

2014 var valår till EU-parlamentet, kommun, riksdag och landsting. Även om valdeltagandet ökade med 1,5 % i Tyresö finns det nedslående siffror, när man tittar på hur det varierade

mellan de olika kommundelarna. I oppositionen har vi föreslagit riktade insatser för de områden, där valdeltagande i regel är lågt. Dessa förslag har avslagits med beskedet att man gör tillräckligt. Det segregerade Tyresö gör sig påtagligt påmint i det slutliga resultatet.

Vi hänvisar också till de särskilda yttranden som skrivits i respektive nämnd.

För den socialdemokratiska kommunstyrelsegruppen

Anita Mattsson

Ersättaryttrande gällande §36 Tyresö kommuns Årsredovisning

Vänsterpartiet tycker att den offentliga välfärden, samhällets åtagande gentemot befolkningen, ska vara väl finansierad, tillgänglig och fri från vinstintresse. Välfärdens betydelse för att minska påverkan av klassamhället och de patriarkala strukturerna är stor och helt avgörande för att alla människor ska kunna ges samma möjligheter att leva fria liv. Det är med bakgrund av detta som vi ser på med stor förtvivlan hur den borgerliga kommunledningen underfinansierar välfärden i Tyresö så att människors rättigheter inte kan ta tillvaras.

Inom socialförvaltningens område har skandalerna avlöst varandra. Personalens arbetsbörda är omänskligt hög och de beslut som personalen tar kan få långtgående konsekvenser. Det fattas boende för personer med funktionsnedsättning och flera äldre tvingas bo i andra kommuner mot sin vilja eftersom det råder brist på särskilt boende för dem. I det här läget har borgerligheten bara en sak för ögonen- nämligen att privatisera.

När välfärden skriker efter mer resurser, mer personalen, en planerad och stabil ekonomi, en politisk ledning som tar problem på allvar, ja då anser alliansen att det är läget att, som man säger att man har gjort i Socialförvaltningens årsrapport ” ... en organisationsöversyn i syfte att anpassa organisationen till ökad konkurrensutsättning och valfrihet”. Det är i det närmaste ett hån mot alla de anställda som slåss mot en övermäktig arbetsbörda och alla de invånare som har rätt till en god kommunal välfärd, men inte får det.

På område efter område i kommunens administration ser vi konsekvenserna av den politik som dikterar att välfärden är som vilken marknad som helst. Det mål som har gjorts till viktigast, mest relevant, av kommunledningen är just det som handlar om privatiseringarna av Tyresös välfärd.

Vänsterpartiet motsätter sig hela den politik som bygger på att välfärden i huvudsak är en marknad för företag att tjäna pengar på. Vi ser snarare att välfärden utvecklas än avvecklas. Vi har därför föreslagit i flera av våra budgetalternativ en rad satsningar inom välfärden i Tyresö. Fler anställda, mer medbestämmande för personalen och bättre tillgänglighet är bara några få av alla de frågor som vi driver för att förbättra den service som kommunen erhåller medborgarna.

Nämndernas samlade årsredovisning är ett gediget dokument och inte något som vi kan ge en längre analys och kritik av i det här yttrandet. Det är dock viktigt att komma ihåg att föregående års verksamhet är resultat av det politiska projekt som den styrande alliansen bedriver. Mot det står Vänsterpartiets budgetalternativ som har sin grund i en progressiv världsbild där satsningar på det offentliga står i fokus.

För Vänsterpartiet,

Marcus Obligado

Marcus Obligado

as

**TILLSAMMANS
FÖR ETT
SOLIDARISKT
TYRESÖ**

am

§ 30

Dnr 2015/KS 0138 10

Årsredovisning för Tyresö kommun 2014

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Godkänna årsredovisningen för 2014.
2. Överföra 129 024 tkr avseende investeringsprojekt som påbörjats men inte avslutats under 2014 i enlighet med bilaga 1.
3. Överföra -3 359 tkr avseende intäktsfinansierade verksamheters resultat 2014.

Marie Åkesdotter (MP) deltar inte i besluten.

Beskrivning av ärendet

En första version av årsredovisning för 2014 har upprättats. En ny version kommer tas fram till kommunstyrelsens behandling av ärendet. Resultatet av revisorernas granskning samt revisionsberättelse kommer att lämnas vid kommunfullmäktiges behandling av ärendet.

Bilagor

Tjänsteskrivelse årsredovisning 2014.pdf

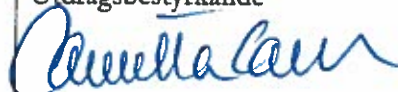
Bilaga 1 överföringar.pdf

Årsredovisning 2014_150309.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Kommunledningskontoret
Sigbrith Martinsson
Ekonomichef
08-5782 9140
sigbrith.martinsson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-03-02

1 (2)

Diarienummer

2015/KS 0138 10

Kommunstyrelsen

Årsredovisning 2014

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Godkänna årsredovisningen för 2014.
2. Överföra 129 024 tkr avseende investeringsprojekt som påbörjats men inte avslutats under 2014 i enlighet med bilaga 1.
3. Överföra -3 359 tkr avseende intäktsfinansierade verksamheters resultat 2014.

Kommunledningskontoret

Bo Renman
Kommundirektör

Sigbrith Martinsson
Ekonomichef

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har upprättat årsredovisning för 2014. Resultatet av revisorernas granskning samt revisionsberättelse kommer att lämnas vid kommunfullmäktiges behandling av ärendet.

En sammanställning av investeringsprojekt som påbörjats men inte avslutats under 2014 har upprättats. Sammantaget för projekten enligt bilaga 1 uppgår budget som ska överföras till 2015 till 129 024 tkr.

I kommunen finns ett antal intäktsfinansierade enheter vars ekonomiska resultat förs över i ny räkning påföljande år. Det sammanlagda beloppet uppgår till -3 359 tkr, fördelat på följande verksamheter

Förskola	-1 072
Grundskola	-24
Gymnasieskola	-4 759
Hemtjänst	-469
LSS, daglig verksamhet	+1 363
Gemensam verksamhet (fastighet)	+1 602
Totalt	-3 359

ÖVERFÖRINGAR**År 2014****Övrigt**

Nytt kartsystem (planavd)	914
Samord ärendehant KS	733
Ängsgården, projektering	500

Väg och park

Tyresövägen	6 266
-------------	-------

Renhållning

Masshanter.plats Mediaväg	89
---------------------------	----

Exploatering

Maria Sofias väg	500
Vallmon 8 Skälsätra	500
Lekland Petterboda, anslut gång	1 000
Exploatering Nyfors	11 547
Tegelbruksvägen etapp 11	901
Solberga etapp 7	16 025
Etapp 9 Uggevägen	7 191
Etapp 10 Gärdesmygev	5 661
Raksta Etapp 8	4 596
Expl Strandängarna	26 979
Tegvägen	518
Bostäder vid Södergården	483
Expl Porträttet	148
Grindstolpen	458
Sats	485
UR-tomten, Näsby 4:1472	666
Expl Kryddvägen	335
Bostäder bollplanen Pluto	336

Centrumombyggnad

Kv Järnet ink gångtunnel	2 073
Damm, gångv Stadsparken	1 498
Järnet 7, utredning	479
Simv förlängn t Forellen4	3 981
Små just Tyresö C vägnät	1 964

Lokalförsörjning

Tillagningskök	9 143
Proj. ny ishall	685
Tärningen gruppboende	3 169
Sågen nytt LSS boende	977
Villa Höglid korttidsbo.	2 301
Forellen rivning/planerin	15 096
Proj. nytt gymnasium	827

Totaler**129 024**

årsredovisning

2014

tyresö kommun

Foto: Eddie Alestedt, Johan Annerfelt, Ulf Berglund, Lars Carlström,
Lars Fuglesang, Kenneth Hellman, Erja Lempinen, Håkan Lindgren, Nikkias, Carlos Norlen,
Hasse Saxinger, Bildbyrån Scandinav, Slottstudion, Susanne Walström, Ryno Quantz
samt Tyresö kommuns egna bilder.

Grafisk formgivning: Lillemor Johansson, Monodesign

Tryck:

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande	4	Nyckeltal	36
Kommunen i korthet	6	Förvaltningsberättelse	42
Politik och organisation	6	Kommunala bolag	50
Ekonomi	7	Kommunens ekonomi	52
Delta är Tyresö	8	Redovisningsprinciper	53
På väg mot framtidens Tyresö	10	Verksamheternas utveckling	54
Året som gick	12	Investeringar	57
Miljö och natur	14	Resultaträkning	58
Kultur och fritid	16	Kassalödesanalys	58
Barn och utbildning	10	Balansräkning	59
Omsorg och socialt stöd	20	Noter	62
Näringsliv och arbete	22	Revisionsberättelse	68
Medarbetare	24	Ordförande	69
Kvalitet i korthet	26		
Måluppfylltelse	28		

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

- Det är roligt att planera för fler bostäder, skolor och utökad service.
- Fler invånare stärker våra möjligheter att ge riktigt bra service.

Stark tillväxt – en positiv utmaning

FÖR ARTONDE ÅRET I RAD redovisar Tyresö ett positivt resultat. De ordinarie verksamheterna gav ett överskott om 5,7 miljoner kronor.

– Vi kan inte komma ifrån att 2014 varit ett tufft år ekonomiskt för kommunen och vårt resultat är lägre än budgeterat, men vår ekonomi är i grunden bra och varje år stärker vi vår soliditet vilket är viktigt för vårt handlingsutrymme, säger kommunstyrelsens ordförande Fredrik Saweståhl (M).

– Men vi måste fortsätta att vända på alla stenar för att säkra att vi har god ekonomisk ordning i våra verksamheter, säger han.

Målet är att ha oförändrat skatt och ge mesta möjliga service för varje skattekrona.

– Vi värnar om att medborgarna ska vara nöjda både med de kommunala verksamheterna och de alternativ som

finns. Alla som jobbar i kommunen kan vara stolta över att vi levererar hög kvalitet. Det är särskilt glädjande att skolorna i Tyresö år 2014 hade de bästa resultaten någonsin. Det är ett kvitto på våra medarbetares höga kompetens, säger Fredrik Saweståhl.

Ökad stadsmässighet

Tillväxten i Tyresö var hög 2014, invånarantalet steg med över tusen personer. Detta är den starkaste befolkningsökningen sedan 70-talet och många pågående och planerade byggprojekt, framförallt den nya stadskärnan Norra Tyresö Centrum, medför att den höga tillväxten kommer att fortsätta.

– Det är en utmaning att bereda plats för fler och det kommer att krävas en fortsatt hög investeringstakt.

Men det är roligt att planera för fler bostäder, skolor och utökad service. Många kommuner brottas med motsatt problem. Den dialog vi nu för med medborgarna om vår nya översiktsplan är väldigt viktig och jag hoppas att många tar chansen att vara med och slå fast vår framtida utveckling, säger Fredrik Saweståhl och påpekar att ett viktigt mål i översiktsplaneringen är att värna om miljön, att fler får nära till naturen och att den ekonomiska hushållningen beaktas:

– Att vi blir fler betyder också att fler bidrar till kommunens ekonomi, att skatteintäkterna ökar och att våra möjligheter att ha bra verksamheter stärks. Vår vision är att vara den attraktivaste kommunen i regionen och många ser oss faktiskt redan så, säger en nöjd kommunstyrelseordförande.

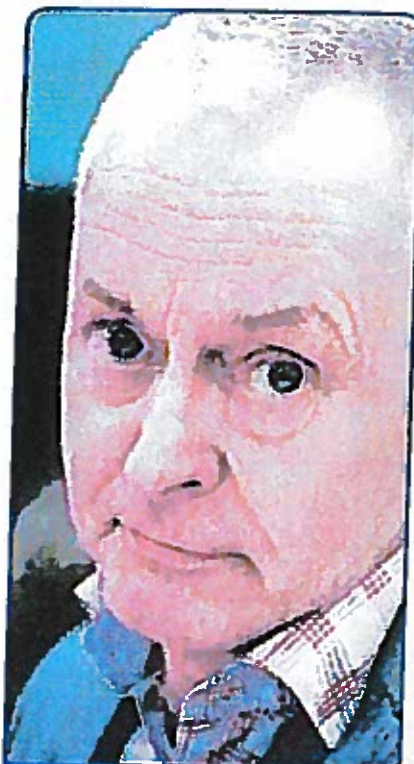
Nöjda medborgare

Svenskt kvalitetsindex rankade 2014 Tyresö som den tredje populäraste kommunen i landet. Under 2014 blev Tyresöborna alltmer glada i sin kommun – när nya siffror publicerades i februari 2015 så toppade Tyresö listan. 99 procent av de Tyresöbor som var med i undersökningen rekommenderar andra att flytta hit. Betyget som gavs på den kommunala servicen var också det högsta i länet, och femtonde bäst i landet.

Många nyinflyttade barnfamiljer har medfört att det behövs fler förskolor, men att den förra starka befolkningsökningen skedde på 60- och 70-talet har också gett en demografi med kraftig ökning av antalet äldre som behöver omsorg. Fredrik Saweståhl

säger att utbyggnaden av äldreomsorgen kommer att få hög prioritet framöver:

– Brukarundersökningar inom äldreomsorgen visar på hög kvalitet, men vi har tyvärr hamnat lite efter vad gäller att bygga ut äldreomsorgen. Nu måste vi kavla upp ärmarna och leverera. Det ska finnas ett brett spektrum av valmöjligheter vad gäller boende. Det ska vara ett nöje att bli äldre i Tyresö!

Kommundirektören

– Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare. Varje dag är en ny dag då vi måste vinna invånarnas förtroende. I det arbetet behövs det kompetenta och engagerade chefer som motiverar och inspirerar våra medarbetare. De chefsdagar vi har för att utveckla ledarskapet och dialogen mellan alla våra olika verksamheter är ett viktigt verktyg i detta arbete.

– Det är glädjande se att det arbetet bär frukt i form av höga index i medborgar- och brukarundersökningar och förbättrad service via telefon och e-post. De kvalitetsgranskningar som genomförts visar också att vi har väl fungerande verksamheter med ett uttalat medborgarperspektiv. Tyresöborna trivs i kommunen. Det är våra chefer och medarbetare som bidragit till den här positiva utvecklingen.

Politik och organisation

TYRESÖ LEDES under mandatperioden 2011–2014 av en allians bestående av Moderata Samlingspartiet, Folkpartiet Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. De har majoritet i kommunfullmäktige som är kommunens högsta beslutande instans. De tar beslut i kommunövergripande frågor. Kommunstyrelsen förbereder alla ärenden som ska tas upp i kommunfullmäktige och ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut genomförs.

Kommunens förvaltningar styrs av nämnder som består av politiker. Nämnderna beslutar om mål och riktlinjer för sina respektive områden. Huvudansvaret för den kommunala verksamheten ligger hos de förtroendevalda politikererna.

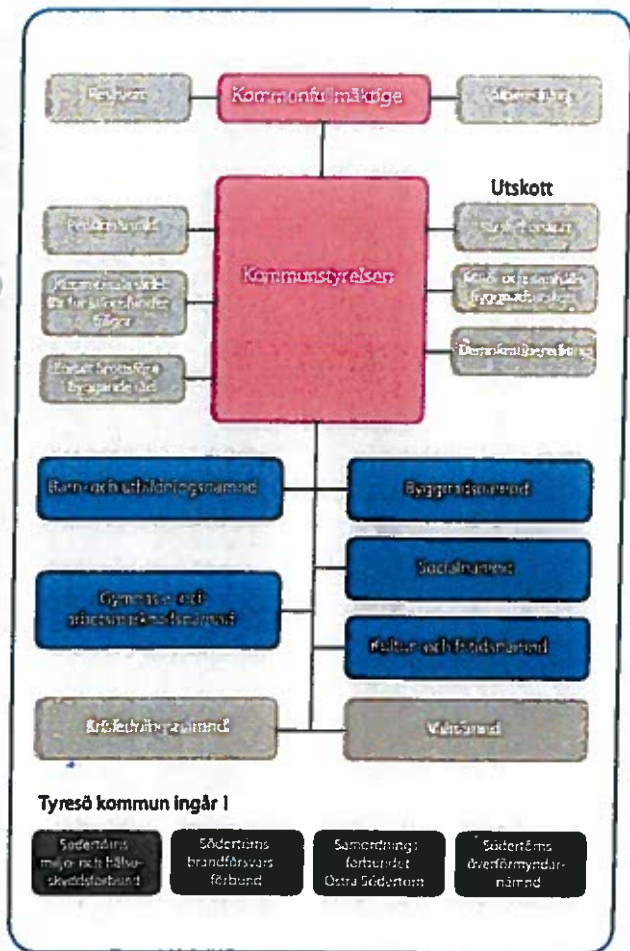
Tjänstemannaorganisation

Kommundirektören är Tyresö kommuns högsta tjänsteman. Han leder kommunens förvaltningar som under 2014 var fyra till antalet:

- Barn- och utbildningsförvaltningen som omfattar förskola, grundskola, grundsärskola och fritidsgårdar

- Socialförvaltningen som omfattar äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt omsorg om personer med funktionsnedsättning
- Samhällsbyggnadsförvaltningen som omfattar plan och exploatering, vatten, avlopp, renhållning, bygglov, miljö, trafik, gata och park
- Utvecklingsförvaltningen som omfattar gymnasium, vuxenutbildning, arbetscentrum samt bibliotek, kultur och fritid.

Kommundirektören leder också två kontor. Kommunledningskontoret ansvarar för kommunövergripande frågor: ekonomi, personalfrågor (HR), kommunikation, kvalitet, Servicecenter och säkerhet. Konsult- och servicekontoret omfattar interna tjänster; fastighetsförvaltning, IT, löneadministration, redovisning, upphandling och vaktmästeri.

Ekonomi

Resultatet för 2014 blev 5,7 miljoner kronor. Det innebär att kommunen för artonde året i rad uppvisar positivt resultat. Resultatet är betydligt lägre än föregående år då kommunen erhöll stora engångsintäkter. Nettokostnaderna för verksamheten ökar mer än intäkter i form av skatteintäkter, statsbidrag och utjämnung. Till viss del kompenseras kostnadsökningarna av att de finansiella kostnaderna blev cirka 20 procent lägre än föregående år, då räntekostnaden för kommunens lån blivit lägre till följd av sjunkande marknadsräntor.

De verksamheter kommunen anslog mest pengar till under 2014 var vård, skola och omsorg. Totalt 1 780 miljoner kronor eller 87 procent av den totala kostnaden på dryga två miljarder kronor kostade dessa två kärnverksamheter.

Läs mer i förvaltningsberättelsen på sid 42.

Oförändrad skattesats

Den totala skattesatsen i Tyresö är 31,58 procent. Den består av 19,48 kronor per intjänad hundralapp till Tyresö kommun och 12,10 kronor till landstinget. Skatten är oförändrad sedan 2008 då skatten till Tyresö kommun sänktes med 15 öre.

K
R 19.48

Gata/park/stadsbyggnad/infrastruktur	5,0 %
Vuxenutbildning	1,0 %
Socialtjänst	31,0 %
Förskola, grundskola, gymnasium	53,0 %
Kultur och fritid	5,0 %
Övrigt	5,0 %

TYRESÖ KOMMUN FINANSIERAS till största delen av skatteintäkter. Därtill kommer bidrag, avgifter och övriga intäkter. För varje intjänad hundralapp betalar Tyresös invånare 19,48 kronor i kommunalskatt. Invånarna betalar dessutom 12,10 kronor till landstinget.

I diagrammet ovan kan du se hur kostnaderna fördelas på olika verksamheter.

SÅ FÖRDELADES SKATTEPENGARNA

INTÄKTER, miljoner kronor

Skatteintäkter	1 896 332
Utjämnungssystem etc	142 590
Fastighetsavgift	68 330
Statsbidrag maxtaxa	17 550
Övriga intäkter	458 535
Summa	2 583 337

KOMMUNALSKATT (%)

Totalt	31,58
Till kommunen	19,48
Till landstinget	12,10

Detta är Tyresö kommun

Över 400 nya bostäder

Intresset bland byggherrar för att utveckla projekt i Tyresö är mycket stort och under 2014 genomfördes många projekt. 401 nya bostäder färdigställdes inom kommunen vilket väl uppfyller kommunens mål om 300 nya bostäder per år. Stadsbyggnadsavdelningen driver för tillfället projekt som de närmaste fem åren beräknas leda till i genomsnitt 385 nya bostäder per år.

Norra Tyresö Centrum – 500 nya hyreslägenheter i etapp 1

Planeringen för den nya stadsdelen Norra Tyresö Centrum tog ett viktigt kliv framåt i och med att en markanvisningstävling utlystes och avgjordes under året. Ett 16-våningars höghus med hyresrätter om mestadels ett och två rum och kök blev en av vinnarna. Etapp 1 innehåller också ett kvarter med 5-6 våningar höga hus och kommersiella lokaler i botten.

Flera nya byggprojekt pågår i Tyresö – under den närmaste tioårsperioden kommer ungefär 3000 nya lägenheter att byggas. Norra Tyresö Centrum, en ny stadsdel med upp till tusen lägenheter för en hållbar livsstil, är det största projektet. Målet för stadsdelen är tydligt: Hela Tyresö centrum ska bli en naturligare mötesplats, ett offentligt rum med urbana kvaliteter, en plats att vistas och trivas på. Genom att komplettera handel och fritidsaktiviteter med ett tätt, nära och blandat boende skapas ett livskraftigt centrum. Bostäderna ska ha olika uttryck, typ och upplåtelseform. Ekonomin eller maximal byggyta var därför inte det avgörande när tävlingsbidragen till etapp 1 utvärderades. Stor vikt fästes vid hur väl förslaget tar hänsyn till närmiljön och bidrar till hela stadsdelens bästa.

Tyresöborna allt nöjdare

Statistiska centralbyråns medborgarundersökning 2014 visar att Tyresöbornas nöjdhet har ökat. Tyresö är en bra plats att bo och leva på, kommunens verksamheter får gott betyg och informationen är god. Däremot vill många kunna påverka mer.

Under hösten 2014 genomförde kommunen med hjälp av Statistiska centralbyrån (SCB) en undersökning bland 1 200 invånare på temat "Vad tycker du om Tyresö kommun".

Undersökningen innehåller tre delar:

- Hur nöjd är du med kommunen som en plats att bo och leva på?
- Vad tycker du om kommunens verksamheter?
- Hur nöjd är du med invånarnas inflytande i kommunen?

Nöjd-Region-Index (NRI)* anger hur bra en kommun är att bo och leva i. NRI för Tyresö blev 71 år 2014, vilket kan jämföras med 67 år 2013. Snittet för samtliga 129 deltagande

kommuner var 61. Högst betyg fick faktorererna kommunikationer (69) och fritidsmöjligheter (69). Lägst betyg fick faktorerna arbetsmöjligheter (53). 81 procent av de svarande skulle rekommendera vänner och bekanta att flytta till Tyresö.

Omdömena om kommunens verksamheter sammanfattas i ett Nöjd-Medborgar-Index (NMI)*. NMI har höjts till 61 för Tyresö – våren 2013 blev det 56. Genomsnittet på NMI för samtliga deltagande kommuner 2014 blev 55.

Nöjd-Inflytande-Index (NII)* blev 45 för Tyresö, vilket är en klar förbättring mot 2013 då NII var 36. Det är också bättre än snittet 41 för samtliga deltagande kommuner 2014.

Den faktor som fått högst betyg i Tyresö är information (62). Lägst betyg fick faktorn påverkan (44). Tyresö har högre betyg än genomsnittet på samtliga områden utom kontakt där är resultatet i Tyresö är i nivå med genomsnittet.

* Betyget kan variera från 0 till 100, ju högre värde desto bättre.

RÖD CIRKEL
Puff i bildarkivet
”Tillsammans” formar
vi ....

Stark inflyttning till Tyresö

Tyresö hör till de kommuner i landet som procentuellt sett haft störst folkökning under 2014. Befolkningen i Tyresö ökade med 1 109 personer (2,5 procent) till 45 390 invånare. Det är 504 personer fler än prognosticerat. Den största avvikelserna var att antalet barn i förskoleåldern blev högre än beräknat. Övriga många barnfamiljer flyttade in, särskilt i Trollbäcken men även i Krusboda. Under 2014 var inflyttningen 898 personer högre än utflyttningen.

Nettoinflyttningen var 898 personer. Inflyttningen från andra kommuner i Stockholms län var 720 personer fler än utflyttningen, och från utlandet 219 fler. Däremot var det 41 personer fler som flyttade till övriga landet än därifrån och hit. Antalet födda uppgick till 486 medan 280 personer avled under året.

Nära naturen, nära storstaden

Näst bästa friluftskommunen i länet

Vad gäller aktiviteter och friluftsliv har Tyresö klättrat i ranking, från plats 28 till årets plats 16 bland landets alla kommuner. Och vi är på andra plats i Stockholms län. Det är Naturvårdsverket som i sin rapport ”Sveriges friluftskommun 2014” har rankat rikets 290 kommuner. Rankingens baseras på poängbedömning inom tre områden: planer för friluftslivet, information och samarbete samt aktiviteter inom friluftslivet. Tyresö hamnar på plats 16, andra bäst i länet efter Huddinge. 2013 var Tyresö rankad på plats 28.

Ny översiktsplan till samråd

Resultatet av den tidiga dialogen kring ny översiktsplan år 2013 har tagits till vara i den samrådshandling som antogs av kommunfullmäktige i december. Samrådet sker 20 februari – 20 april 2015. Dialogen med Tyresöbor, föreningar och näringsliv är fortsatt viktig och samrådshandlingen har skickats ut till alla hushåll som uppmanas tycka till om vad som är positivt respektive negativt med de olika framtidsbilderna.

I topp på kvalitetsindex

Svenskt Kvalitetsindex har också gjort en nöjdhetsstudie och frågat drygt 31 000 kommuninvånare landet runt hur nöjda de är med den kommunala servicen och om de kan tänka sig att rekommendera någon annan att flytta till kommunen där de bor.

De mest rekommenderade kommunerna i landet är Härjedalen, Vadstena, Tyresö och Vellinge i fallande ordning.

Betyget för den kommunala servicen i Tyresö var också högt, av 290 kommuner placerar sig Tyresö på plats 8 i denna studie.

Året som gick

Service och nåbarhet förbättrad

Kommunledningen har satt tydliga mål att servicenivån ska vara mycket hög. Den senaste resultatet av en servicemätning som många kommuner deltar i visar på en klar förbättring för Tyresö. Tyresö har ett bättre resultat än genomsnittet när det gäller andelen lyckade kontakter där frågan besvarades per telefon. Andelen kontakter som klassats som lyckade har höjts från 35 procent till 48 procent, men bedömningen av kvaliteten på informationen och bemötandet är något lägre än förra året. Växeln svarar snabbt på samtal, svarstiden för över 80 procent av samtalen är inom 24 sekunder. När det gäller e-post har Tyresö betydligt högre service än genomsnittet. Vi är på rätt väg men arbetet med att förbättra servicen kommer att fortsätta.

Resval Tyresö

Under 2014 har en rad insatser för att få fler att resa miljövänligt genomförts. Åtgärderna syftar också till att minska köerna på främst Tyresövägen. Detta är ett långsiktigt arbete enligt fyrstegsprincipen: beteendeförändringar, effektiviseringar, mindre fysiska åtgärder och större fysiska åtgärder, exempelvis det tredje körfältet vars projektering har påbörjats.

Testresenärer och resvaneundersökning

Fler permanentboende i östra Tyresö har ökat trycket på Tyresövägen. Via en kvantitativ resvaneundersökning och en kvalitativ målgruppsanalys har de boendes vilja att byta färdmedel undersökts. Många vill minska sitt bilberoende och många är beredda att byta färdmedel om bussarna går tätare och resan går snabbare än med bilen. En av tio uppger att med bra cykelvägar och säkra cykelparkeringar skulle de välja cykel i stället för bil, åtminstone cykla till bussen.

Tyresö kommun och SLs har genomfört ett testresenärsprojekt där 860 personer som anmälde sitt intresse fick ett 14 dagars busskort gratis för att prova att åka kommunalt i stället för med bil. Projektet resulterade i att hela 25 procent har ökat sitt resande med kollektivtrafiken.

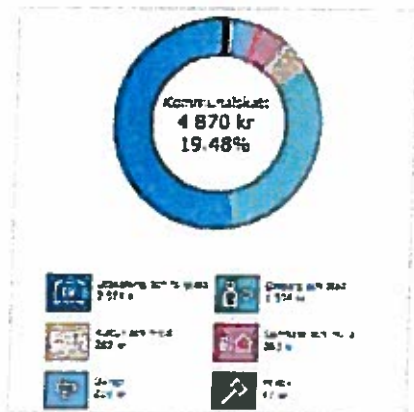
Brottsligheten sjönk

Statistiken över polisanmälda brott i Tyresö under 2014 visar på en minskning, 8 procent eller 369 färre anmälningar jämfört med året innan. Detta trots befolkningsökningen.

Och tittar man tillbaka fem år i tiden så är det en minskning med 19 procent. Antalet bilbrott sjönk med 7 procent, skadegörelse med nära 30 procent, misshandel utomhus med 21 procent och antalet rån med 20 procent.

Några kategorier som ökade var inbrott eller försök till inbrott i bostad (+19 procent), brott mot mc/moped/cykel +22 procent och båtbrott +33 procent.

Jämförelseguide och skattekontroll

Jämförelseguiden är en ny service i kommunen som nu har lanserats. I takt med att det blir fler aktörer som utför den kommunala servicen ökar valmöjligheten för medborgarna. Det medför ett ökat behov av lättillgänglig information och möjlighet att göra egna jämförelser. I jämförelseguiden presenteras olika verksamheter, främst hemtjänst, äldreboenden, grundskolor och förskolor. Skattekontrollen är en annan ny webbtjänst som visar hur skattepengarna fördelas på olika verksamheter.

Medborgarna kan lägga in sin lön och direkt se vad de betalar till exempelvis skola eller äldreomsorg.

Fritidsgård med HBTQ-inriktning

I november startade Bergfotens fritidsgård en HBTQ-verksamhet på söndagar kl 17-20. Syftet är att erbjuda en trygg och fördomsfri mötesplats för alla unga från årskurs sju och uppåt, oavsett läggning. Fokus ligger på att diskutera olika frågor som berör området HBTQ. Arcus Tyresö har också en egen sida på Facebook, där träffarnas teman och aktiviteter presenteras.

Tyresös e-tjänster i topp

När Sveriges kommuner och landsting (SKL) rankar kommuner efter i vilken utsträckning de erbjuder e-tjänster och appar gentemot medborgare och företagare så får sex av landets 290 kommuner full pott. Tyresö är en av dem.

Undersökningen kring e-förvaltning och e-tjänster genomfördes under våren 2014. Enkätfrågorna hade fokus på utbud av e-tjänster och appar i kommuner, inte på användning eller nyttan av tjänsterna. Tyresö kommuns e-tjänster är samlade i en e-tjänstportal, Tyresös biblioteks webbplats erbjuder en rad e-tjänster och en app för att utträta dessa tjänster via mobilen. Det finns också en app för att ladda elbilar vid kommunens laddningsstolpar.

Satsningar för högt valdeltagande

En valwebb, vykort till förstagångsväljare, festival med politikerträff. Tyresö kommun gjorde en rad insatser för att behålla, och ytterligare stärka, det höga valdeltagandet från 2010. Resultatet blev att av 32 109 röstberättigade Tyresöbor deltog 88,6 procent i riksdagsvalet, en ökning med 1,5 procent sedan 2010. Snittet för riket var 85,7 procent.

En särskild webbplats tyreso.se/val samlade all information om valet. Där fanns en kalender som visade var medborgarna kunde träffa partirepresentanter och diskutera kommunpolitiken. På valwebben fanns också lättläst information och ett bildspel som berättade om vad de olika valen gällde, vilken instans som bestämmer vad. Partierna i kommunfullmäktige svarade också på åtta utvalda frågor.

Förstagångsväljare fick ett vykort hemskickat och samtliga högstadieskolor och gymnasiet deltog i skolvalet. I kommunvalet i Tyresö kommun var valdeltagandet för förstagångsväljare 80,9 procent, snittet för riket var 77 procent.

Året som gick

Bästa matglädjeskolan finns i Tyresö

Arlas Guldko för bästa Matglädjeskola har utdelats till Fornuddens skola. Vid en ceremoni den 7 april på Grand Hotel fick kökschefen Gösta Rik och hans personal motta priset med följande motivering: *"Det här är skolrestaurangen som håller dörren öppen på vid gavel hela dagen, och där gästernas lust och nyfikenhet på smakupplevelser är både mål och mening med verksamheten. Alla är välkomna och allt är möjligt i köket som slår knockout på ordet matglädje".*

Tyresö har nominerats till Årets employer brandingkommun 2015

Tyresö är en av sex kommuner som företaget Universum har nominerat till Årets employer branding-kommun 2015. Engagemang, kompetensplanering, karriärmöjligheter och kommunikationen är grund till nomineringen. Universum arbetar med forskning, rådgivning och undersökningar som gäller företags och organisationers attraktivitet som arbetsgivare. Varje år delar de ut utmärkelser till arbetsgivare som, på olika sätt, arbetar för att vara attraktiva och kunna locka till sig kompetenta medarbetare. 2014 var det första året för Tyresö att medverka och då kom vi på en hedrande 14:e plats av 42 kommuner.

Fler i sysselsättning

I december 2014 var bara 2,2 procent av befolkningen i åldrarna 16 till 64 år öppet arbetslösa i Tyresö. Det betyder färre än 600 personer och det är den lägsta siffran på länge. Om personer i arbetsmarknadsåtgärder räknas in så var 3,2 procent av Tyresöborna utan arbete i december 2014, att jämföra med 3,7 i januari 2014. Genomsnittet för hela Stockholms län minskade från 5,4 i januari till 5,1 i december. Genomsnittet för hela riket är ännu högre men sjönk något även den - från 6,9 till 6,4 procent. Även bland unga är trenden positiv. Siffran för arbetslösa i Tyresö mellan 18 och 24 år sjönk från 5,3 till 4,5 procent under året. I Stockholms län och i riket är motsvarande siffror idag 5,1 respektive 8,9 procent. Bland utrikesfödda är 6,4 procent arbetslösa i Tyresö att jämföra med länets 10,4 procent och rikets 14,5 procent.

Tyresö skola vände trend

En trend i hela landet är att flickor presterar bättre än pojkar i grundskolan. I Tyresös kommunala skolor fick eleverna överlag högre betyg i årskurs nio förra året, men skillnaden mellan flickors och pojkars kunskapsresultat ökade mellan 2013 och 2014. Flickor hade i genomsnitt 31,8 meritvärdespoäng mer än pojkarna.

Mönstret bryts på Tyresö skola där pojkarna presterar sju meritvärdespoäng högre än flickorna. 2013 fanns det endast sju kommuner där pojkarna i snitt hade högre meritvärde än flickorna. Detta bidrog till att Tyresö skola visade upp de bästa slutresultaten med snittet 258,8 meritvärdespoäng.

Systematiskt kvalitetsarbete

Genom systematiska kvalitetsgranskningar hittas både goda exempel och förbättringsmöjligheter i verksamheterna. Inom Tyresö kommuns kommunledningskontor finns en kvalitetsenhet som, fristående från förvaltningarna, granskar såväl kommunala som fristående verksamheter. Under 2014 har sammanlagt 36 verksamheter granskats och fem temagranskningar genomförts eller påbörjats. Under granskningarna har en stor mängd goda exempel hittats och framgångsfaktorer har identifierats.

Kommunens förskolor är ett av de verksamhetsområden som granskats 2014. De flesta enheter är väl fungerande och lever upp till de krav som ställs i uppdraget. Det finns goda exempel som bland annat särskilt kreativa utemiljöer, barnråd, miljöarbetet Grön Flagg och utmärkta pedagogiska handledare.

Inom socialtjänsten har verksamheter inom äldreomsorgen granskats. Flertalet verksamheter håller god och till och med utmärkt kvalitet, men det finns några undantag där utföraren uppmanats av förvaltningen att omgående vidta åtgärder. Kvaliteten på maten och måltidssituationer är områden som behöver förbättras inom äldreomsorgen.

Noggrann uppföljning

Tidigare granskade verksamheter har följts upp både inom pedagogisk verksamhet och inom socialtjänsten. Resultatet av uppföljningen visar att granskningarna har lett till ett intensifierat kvalitetsarbete. Rapporterna har visat på vad som behövs prioriteras i verksamhetsutvecklingen. I flera fall har brister åtgärdats redan innan granskningen är avslutad.

Temagranskningar som genomförts eller påbörjats under 2014 gäller avfallshantering, information inom utvecklingsförvaltningen, förskolekön, uppföljning av biståndsbeslut inom socialtjänsten och städningen i skolan.

Synpunkter och jämförelseguide

Kvalitetsenheten följer också upp synpunkter som inkommit till kommunen. Totalt har 940 synpunkter registrerats i e-tjänsten för synpunkthantering under året. Merparten, två tredjedelar, avser området boende och miljö. De allra flesta synpunkter har besvarats inom anvisad tid.

Under 2014 har också en Jämförelseguide lanserats, där medborgarna kan jämföra nyckeltal för olika enheter.

Miljö och natur

Tyresö testkommun för samordnad varudistribution

De åtta Södertörnskommunerna samarbetar i projektet "Samordnad varudistribution" som ska halvera kommunernas koldioxidutsläpp. Även trafikmiljön, exempelvis runt skolor och förskolor, blir säkrare. Det blir färre varutransporter till skolor och förskolor och de kan styras till tider som passar.

Samordnade varutransporter innebär att alla transporter av varor och livsmedel till kommunens alla olika verksamheter som skolor, förskolor, äldreboenden, kommunhuset med mera samordnas. Istället för att varje beställning ger en transport läggs alla transporter samman via en logistikcentral och levererar en eller två gånger i veckan via slingor som följer en bestämd tidtabell.

Projektet samordnad varudistribution får våren 2015 två testkommuner, Tyresö och Huddinge, för att få rutiner, systemsamband och logistik på plats innan fler kommuner går in.

Energiledningssystem certifierat

Att arbeta systematiskt med energieffektiviseringar blir allt viktigare av både kostnads- och miljöskäl. Tyresö kommuns fastighetsenhet fick i december 2014, som tredje kommun i landet, sitt energiledningssystem certifierat enligt ISO 50001:2011.

Energiledningssystemet beskriver hur kommunen samordnar, styr och genomför åtgärder för att undvika energislöseri utan att verksamheten påverkas negativt. På fyra år har energianvändningen minskat med 20 procent och sex miljoner kronor om året har sparats.

20

Högre upp på miljöranking

Tyresö fortsätter att klättra i tidningen Miljöaktuelltts ranking av Sveriges kommuner. 2014 hamnade Tyresö på plats 20, vilket är 21 placeringar högre än 2013. Rankingens baseras på Miljöaktuelltts egen enkät som kommunerna svarat på och andra källor som Gröna Bilister, Grön Flagg, Vattenmyndigheten, Boverkets, Ekomatcentrum samt Kolada - kommunernas och landstingens gemensamma databas. Tyresö blev fyra av landets 38 förortskommuner och tvåa bland Södertörnskommunerna efter Södertälje.

Bra sorterat Tyresöbor!

Sedan 2011 har mängden hushållsavfall sjunkit i takt med att matavfallet ökat. 2014 insamlades 800 ton mindre hushållsavfall i Tyresö. Mängden insamlat matavfall ökade mer än fördubblades 2014 jämfört med 2013. Nära hälften (47 procent) av alla enbostadshus, 1 500 lägenheter och 324 hushåll i grupphusområden är nu anslutna till matavfallsinsamlingen. Totalt samlades det 2014 in 546 ton matavfall som omvandlas till biogas i en mängd tillräcklig för att driva 30 bilar 2 000 mil.

En giftfri vardag

För femte året i rad ordnande Tyresö kommun i februari en miljökonferens för politiker och tjänstemän i de åtta samverkande Södertörnskommunerna. Årets tema var "Kemikalier i vår vardag".

Föreläsare gav en rad exempel på kemikalier som gör skada genom att inte brytas ner, genom att ackumuleras i biokedjan eller genom att vara direkt toxiska, allergiframkallande eller hormonstörande. En del av dessa har vi byggt in i vår livsstil tack vare deras "goda" egenskaper som vattenavstötande, formbara, antibakteriella, temperaturtåliga med mera. Hur de påverkar oss i det långa loppet vet vi inte. Barnen är viktigast att skydda och i samarbete med Naturskyddsföreningen har kommunen genomfört en inventering på några förskolor.

Säkrare att cykla

Under 2014 genomfördes två "Lär dig cykla"-utbildningar för vuxna, och cykeldagar vid Strandskolan och Tyresöskolan. Sex skolor deltog i "Gå- och cyklatävling".

Ett trafiksäkerhetsseminarium har genomförts i samarbete med NTF, Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande. Cykelkampanjen Tyresötrampet fick cirka 80 deltagare. En rad om- och tillbyggnationer av busshållplatser, cykelparkeringar och cykelvägar genomfördes också.

Vindkraftverket snurrar

I slutet av 2014 sattes Tyresö kommuns vindkraftverk i Dalarna i drift. Kraftverket kommer att stå för nästan en fjärdedel av det kommunala elenergibehovet. Investeringen i vindkraftverk förväntas ge ett lågt och förutsägbart elpris under mer än 20 år. Kostnaderna fördelas med två tredjedelar på Tyresö kommun och en tredjedel på Tyresö Bostäder AB.

Hyckeltal redovisade i tabellform finns på sid XX.

Projekt "Odling utan trädgård" med ett 60-tal deltagare som lånar varsin odlingslåda av kommunen startade.

Tyresö har, tillsammans med 11 andra kommuner, skrivit på avtal som medger att Tyresöföretagare kan miljödiplomera sig till en förmånlig kostnad.

Cirka 50 personer deltog i en slätterdag på Ahlstorp tillsammans med Tyresö hembygdsförening och Tyresö Naturskyddsförening.

17 naturguidningar med 260 deltagare har genomförts under 2014.

Kultur och fritid

Festival med föreningsfokus

Tyresöfestivalen i september hade ett digert program. Det bjöds på underhållning av såväl populära artister som föreningar och fritidsgårdarnas och kulturskolans elever. Ett 40-tal av Tyresös föreningar presenterade sig och bjöd på provpå-aktiviteter. Kommunens politiska partier var där och i en rosa byggbod informerade kommunen om den blivande nya stadskärnan Norra Tyresö Centrum, nya bygglovsregler och om vad som görs för att köerna längs Tyresövägen kan minska.

Kultur för alla åldrar

För andra året i rad arrangerades en kulturvecka, Kultur i höstmörkret, i november då Tyresöborna erbjöds cirka 43 tillfällen att uppleva kultur i många olika former.

Under en vecka i maj genomförde kulturskolans elever olika arrangemang under parollen "Det våras för kulturskolan". I samarbete mellan fritids- och kulturavdelningarna genomfördes HOPP – kultur för alla, där barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning kunde delta i drama och dans. En musikteaterföreställning sattes också upp. Andra arrangemang var Salong på slottet och Fejmkollo.

Dryg miljon till Skapande skola

Skapande skola är statliga pengar för att stärka barnkulturens roll och främja samarbetet mellan kultur och skola. Tyresö har ett heltäckande sätt att jobba med detta. Därför beviljades kommunen läsåret 2014-2015 ett bidrag på 1 150 000 kronor, öronmärkta för kulturinsatser i alla årskurser.

Årskurserna får olika erbjudanden, vilket innebär att eleverna får möta och prova på dans, nycirkus, teater, film, opera, konst, litteratur, berättande och kulturarv under sin skolgång. Många av kulturprogrammen passar även för barn med funktionsnedsättningar.

Medeltidsdagarna tillbaka!

De populära Medeltidsdagarna i Slottsparken var tillbaka i maj efter ett års uppehåll. Precis som tidigare år innehöll programmet tornerspel, marknad, medeltida by, gycklare, barnaktiviteter och allehanda spektakel. Evenemanget lockade cirka XX besökare från hela regionen.

Kulturskolan

I kulturskolans verksamhet deltog under året 1 402 elever i sång och spel, teater, dans, bild och musiklek. Verksamheten granskas av observatörer från utvärderingssamarbetet Våga Visa. Kulturskolan arbetar medvetet och metodiskt för att möta den stora efterfrågan.

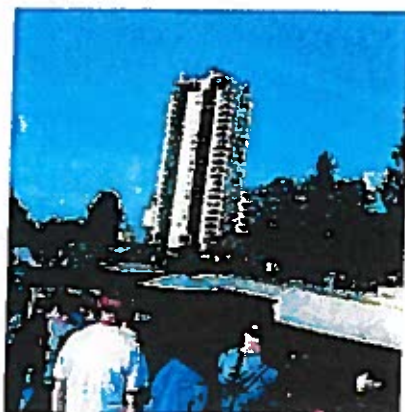

Killar har lockats till läsning

Enligt en utredning läser pojkar mindre än flickor i Sverige. Tyresö bibliotek har motverkat den trenden genom att genomföra en rad aktiviteter för att särskilt stimulera pojkar att öka sitt läsande. En Star Wars-tävling på sportlovet, författarbesök med män som talat om sitt skrivande, fler böcker om idrott och ett mobilt bibliotek är några exempel. En vecka på sommarlovet stod det mobila biblioteket på Tyresövallen samtidigt som fotbollsläger pågick.

Många andra aktiviteter för barn har också ordnats: sagolek, femåringar läser, sommarboken och skrivklubben.

Skatepark 135 byggdes ut

På Tyresöfestivalen invigdes den utbyggda skateparken som blivit nästan dubbelt så stor. Den nya delen innehåller både play- och miniramp och en kidneypool. Den är unik i sitt slag i Stockholmstrakten då det är möjligt att åka såväl skateboard som kicken och BMX. En referensgrupp med ungdomar var aktiva i utformningen av utbyggnaden.

Ny utemiljö vid Nyboda skola

Den 29 april invigdes nya utemiljön mellan Nyboda skola och Tyresöhallen. Besökarna fick prova på och se uppvisningar på parkourlekplatsen, innebandyringen, streetbasketarenan och konstgräsplanen. Dessutom fick de uppleva Tomas Lundmans världsrekord i bolljonglering – 13 minuter och 50 sekunder.

Biblioteket har deltagit i den treåriga europeiska DIGIDEL-satsningen som verkar för ökad digital delaktighet. De har också ordnat IT-verksamhet för seniorer i samarbete med Seniornet.

Café Bonza, kommunens ungdomskafé för 16–20-åringar, har haft cirka 8 000 besökare i den öppna verksamheten. Under sommaren drev ungdomarna ett kafé vid Skatepark 135. Andra projekt under året har varit LAN och dansprojektet Underground battle.

Tyresö naturskola har under 2014 genomfört tre teman: Vintertema, vattentema och klimat- och hållbar utveckling.

I konsthallen arrangerades åtta utställningar under året.

Tio musikprogram med professionella artister arrangerades på kommunens äldreboende Björkbacken. Evenemangen sågs av över 800 äldre.

Två nya utegym har byggts, ett i Fornuddsparken och ett vid Barnsjöslangan. I Alby har pulkabacken byggts ut och en discgolfbana planeras.

Barn och utbildning

Lokalplanering för förskola och skola

Tyresö växer och behovet av platser i förskola och skola ökar. Under 2014 utredde Sweco, på uppdrag av kommundirektören, hur behovet av lokaler för förskola och skola ser ut i olika kommundelar på tio års sikt. Idag råder det brist på platser i förskola och skola på vissa håll i kommunen, medan alla skolor inte till fullo kan utnyttja den kapacitet de har. Nya bostadsområden, generationsväxling och etablering av fristående skolor i kommunen ritas ständigt om kartan. Den starka inflyttningen av barnfamiljer i Trollbäcken och etableringen av Internationella engelska skolan i Tyresö är några aktuella exempel.

Det är viktigt att familjer i alla kommundelar får möjlighet att placera sina barn i den förskola och skola de önskar och att alla tre kommundelar – östra, centrum och västra – ska ha skolor för F–9.

Lokalerna ska vara kostnadseffektiva så att mer pengar kan satsas på pedagogiska resurser. De ska vara ändamålsenliga och uppfylla de krav som skollag och läroplaner ställer och för att bidra till att skapa inkluderande lärmiljöer.

Utredningen rekommenderar att två nya skolor och flera nya förskolor byggs, men också att dåligt utnyttjade och sämre utformade lokaler tas ur bruk. De två nya skolorna bör enligt förslaget byggas i Trollbäcken och i centrala Tyresö. Att öka kapaciteten i Trollbäcken har högst prioritet. Vad gäller förskolorna föreslås 120 nya platser i Västra Tyresö och 200 till i Östra Tyresö.

Byggetal redovisande i tabellform finns på sid 55.

Förstelärare

Antalet förstelärare i grundskolan ökade från 19 till 56 stycken. Samtliga grundskolor har nu förstelärare. Gymnasiet utsåg ytterligare fem förstelärare och har nu sju. Vuxenutbildningen ökade antalet förstelärare från två till tre.

Förbättrade betygsresultat i årskurs 9

De elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2014 gjorde det med bättre betyg än föregående års elever. Fler nådde målen i alla ämnen och fler blev behöriga till gymnasiet.

En större andel elever som går ut grundskolan i Tyresö nådde målen i alla ämnen. Mellan 2013 och 2014 ökade andelen från 76,2 till 80,9 procent. En större andel elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2014 var behöriga till gymnasieskolan. Mellan 2013 och 2014 ökade andelen från 86,1 till 86,8 procent.

Skillnaden mellan flickors och pojkars kunskapsresultat ökade mellan 2013 och 2014. Flickor hade i genomsnitt 31,8 meritvärdespoäng mer än pojkarna.

Engelska skolan öppnade i Tyresö

Internationella Engelska Skolan startade höstterminen 2014 verksamhet i Tyresö. Skolan blev populär och attraherade många elever i årskurserna 4–8 i Tyresö och omgivande kommuner. Då antagningen skedde sent försvärade det planeringen i Tyresös kommunala skolor som på vissa håll fick ganska stort tapp av elever.

Fortsatt förnyelse av Tyresö gymnasium

Tyresö gymnasium gick 2014 från åtta till sju nationella gymnasieprogram. På de högskoleförberedande programmen sker ett samarbete med KTH, Stockholms universitet och Södertörns högskola. Elprogrammet har ett utvecklat samarbete med runt 50 företag. Hotell- och turismprogrammet ger en yrkesutbildning för en framtidsbransch och är det enda yrkesprogrammet som kan erbjuda högskolebehörighet utan att eleverna behöver lägga till kurser. Under tre års tid har Tyresö gymnasium haft ett utbyte med Sydafrika, som har handlat om arbetsplatsförlagt lärande (APL) och ung företagsamhet. Under 2014 fick Tyresö gymnasium besök av den sydafrikanska ambassadören samt en delegation från Sydafrika.

Gymnasiet arbetar aktivt med elevinflytande. Eleverna ges exempelvis möjlighet att vara med och påverka när och hur de olika delmomenten i deras kurser ska genomföras. Eleverna tränas i demokratiska processer bland annat genom att bjudas in att delta i klassråd och programråd.

Arbetet med att ge gymnasiet en ny profilering, nytt arbetssätt och modern byggnad fortgår.

Premiär för profiltidits

För att ge ett bredare utbud av fritidsverksamhet och alternativ som är attraktiva även för de som närmar sig tonåren erbjöd Tyresö kommun föreningarna att starta profiltidits.

Avtal tecknades med sex föreningar som startade sin fritidsverksamhet för 9-12-åringar hösten 2014.

Föreningarna erbjuder strukturerade eftermiddags- och lovaktiviteter som familjerna kan välja utifrån sina egna intressen. Projektet, som ska löpa under två år, är resultatet av ett samarbete mellan kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden.

Skolinspektionens granskning

Under 2014 granskade Skolinspektionen Tyresös skolor. Arbetet med inkludering och särskilt stöd, elevhälsa och skolbibliotek samt nöjda elever, stabila kollegium och engagerade medarbetare bedömdes vara styrkor inom Tyresös grundskolor.

Skolinspektionens syfte är dock att hitta svagheter som kommunen måste utveckla. Tillsynen visade att det mest angelägna utvecklingsområdet i Tyresös grundskolor var det systematiska kvalitetsarbetet. Vid Skolinspektionens

uppföljning under hösten ansågs bristen på systematik vara åtgärdad och skolornas dokumentation hade förbättrats.

Tillsynen visade att Tyresö gymnasium och gymnasiesärskola fungerar väl och strävar efter att ge eleverna möjligheter att nå de nationella målen. Det finns ett stort engagemang från skolans personal och skolledningen tar sitt ansvar som pedagogisk ledare. Klimatet på skolan är lugnt och trivsamt och det förekommer sällan kränkningar. Skolan

behöver dock ta fram rutiner så att disciplinära åtgärder dokumenteras.

Vuxenutbildningen konstaterades vara prioriterad, bland annat görs en rad åtgärder för att nå vuxna som tillhör prioriterade målgrupper. Omdömet blev att verksamheten i hög grad är anpassad till elevers olika behov och förutsättningar. Skolledning och personal är engagerad och eleverna uttrycker att lärarna är kompetenta och tillmötesgående.

Omsorg och socialt stöd

Större valfrihet inom hemtjänsten

Under året har socialnämnden tagit fler steg för att möjliggöra för andra utförare än i egen regi att bedriva verksamhet i Tyresö. Detta för att öka valfriheten för brukarna. I april 2014 infördes LOV (lagen om valfrihet) inom hemtjänst, ledsagning och avlösning.

Det finns för närvarande åtta leverantörer som utför hemtjänstuppsdrag, i egen regi samt sju privata företag. Sedan 2011 finns LOV för sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning med tre utförare och sedan 2013 för daglig verksamhet med femton utförare. Under 2013 infördes branschråd för att öka samarbete och utbyte mellan de privata aktörerna och utförarna inom egen regi, detta har nu implementerats och under året har flera branschråd genomförts med goda resultat.

Brister i trygghetslarm

För att höja säkerheten i trygghetslarm och larmmottagning har Tyresö kommun under 2014 gått över från analog till digital teknik. Samtliga larm hos äldre och personer med funktionsnedsättning har uppgraderats under året. Installationerna har genomförts i samarbete mellan leverantören Tunstall och hemtjänsten i kommunal regi.

Under sommaren upptäcktes en del brister med den nya tekniken som nu helt eller delvis har åtgärdats. En rapport om bristerna har sammanställts och delgivits Myndigheten för delaktighet – som kommer att utvärdera tekniken genom att granska funktionaliteten i tre av de kommuner som har valt Tunstalls trygghetslarm (Kalmar, Luleå och Tyresö).

Antal platser i äldreboenden
(både permanenta platser och korttidsåre)

	2011	2012	2013	2014
Kommunal regi	151	156	137	137
Privat regi	99	120	125	132
Köpta platser	20	12	19	39

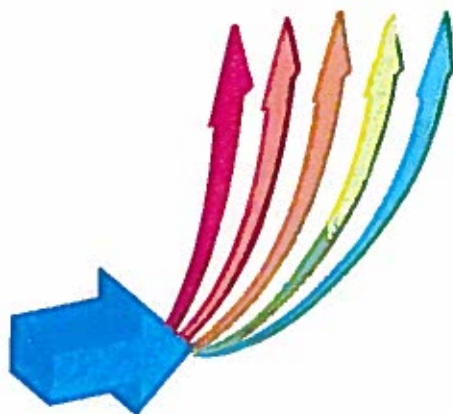

Totalt antal hemtjänsttimmar
för äldre

2011	2012	2013	2014
184 842	197 468	221 226	225 650

Kommentar: Platserna i privat regi ökade då vi log resterande optionerna på 7 platser på Krusmyntan 2014

En väg in och många vägar ut

Projektet "En väg in och många vägar ut till arbete, studier och egen försörjning" är ett trelågt samverkansprojekt med fyra huvudmän; kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Samordningsförbundet Östra Södertörn.

Målgruppen är personer som har behov av samordnat stöd för att komma närmare arbetsmarknaden och egen försörjning. Grundtanken är att parterna genom samlad kompetens och kunskapsutbyte ska utveckla ett gemensamt arbetssätt som ger snabbare och mer effektiva insatser och kortare beslutsvägar. En myndighetsgemensam samlökaliserad ingång ska skapas och inom kommunen utvecklas samverkan mellan försörjningsstödsenheten och Arbetscentrum.

Barnombud infördes

Genom ett samarbete med Maskrosbarn införde Tyresö kommun i oktober barnombud. Barnombud är ett stöd för barn i kontakten med socialtjänsten. När socialtjänsten utreder en familjesituation blir det många möten och kontakter som ska ske runt barnet. För att skapa förtroendefulla möten med barnen träffar barnombudet barnet enskilt och följer med på samtal. Genom sitt eget ombud får barnet hjälp med att prata om hur han eller hon ser på sin och familjens situation. Maskrosbarn är en ideell organisation som stödjer ungdomar som har föräldrar med ett beroende eller som mår psykiskt dåligt.

Traineeprojekt lockar studenter

Ett traineeprojekt startade under våren 2014 i samarbete med socialförvaltningarna i Huddinge, Värmdö, Nacka och Tyresö. Deltagande praktikanter från olika universitet och högskolor har i utvärderingar varit mycket nöjda med projektet. Tyresö kommun har anställt fyra traineer på timanställning och under 2015 kommer de att lära sig myndighetsutövning inom olika enheter.

Nyckeltal redovisade i tabellform finns på sid XX.

Många utmaningar

Resursenheten har under året startat "Intensivt familjearbete". Det är en hemmabaserad familjebehandling med målgruppen familjer med komplex problematik eller där det finns risk för placering.

Fortsatt hög belastning och personalomsättning på barn- och ungdomsenheten mot bakgrund av ett utökad uppdrag. Tyresö har liksom många andra kommuner i landet svårt att rekrytera socialsekreterare till barn- och ungdomsenheten, det är ett nationellt problem. Förvaltningen arbetar systematiskt med att komma tillrätta med den uppkomna situationen och se över behoven.

Det är brist på platser inom äldreomsorgen.

Bygget av två gruppboistäder för personer med funktionsnedsättning har försenats, beräknas komma igång hösten 2015.

Ett nytt avtal har upprättats med Migrationsverket vilket bland annat innebär att boendekedjan för ensamkommande barn behöver fördubblas, från 9 till 24 barn i avtalet.

Näringsliv och arbete

Södertörns rådslag

I maj möttes företagare, akademi, politiker och tjänstemän i de åtta Södertörns-kommunerna för ett rådslag på Tyresö slott. Det blev en intensiv dialog som andades framtidstro och kämparglöd.

Rådslaget är ett ärligen återkommande samverkan mellan Södertörnskommunerna, Företagarna, Handelskammaren, Södertörns högskola och Kungliga Tekniska Högskolan.

I år när Tyresö värd var temat "attraktivitet och tillväxt". Dialogen kom mycket att handla om hur viktigt det är att alla aktörer och de åtta kommunerna samverkar och agerar tillsammans för att underlätta för företagande och boende på Södertörn. Prestigelös fokus på de absolut viktigaste frågorna sågs som en framgångsfaktor. Högskolorna vill skapa fler mötesplatser och bygga långsiktiga samarbeten med regionens näringsliv. Företagarorganisationerna vill aktivera sina medlemmar mer så att de tar fler initiativ till att påverka beslutsfattande i viktiga frågor.

Förenkla för näringslivet

För att förbättra servicen till näringslivet har Tyresö, i samarbete med Haninge och Nynäshamn, Sveriges kommuner och landstings och Tillväxtverket genomfört utbildningen "Förenkla – Helt enkelt". Syftet är att förbättra företagskontakter och företagsklimatet i kommunen.

Företagare har deltagit och delgivet tjänstemän sina erfarenheter av sina myndighetsärenden. Utbildningen ska resultera i en handlingsplan som anger hur vi kan förenkla för företagen exempelvis genom bra information och god förståelse för företagares villkor och behov.

Stöd till arbetssökande

Under året har Arbetscentrum startat fyra nya verksamheter: Jobbstugan, Mentorsprogram, Flyktingguider och En väg in (se sid X). Jobbstugan är en öppen verksamhet dit Tyresöbor kan komma och få fördjupad hjälp med att söka arbete. Mentorsprogrammet syftar till att matcha ihop unga arbetslösa med en yrkesverksam person inom deras intresseområde. Detta för att utöka de ungas nätverk och hjälpa dem att närma sig arbetsmarknaden. För dem som har behov av förberedande aktiviteter innan de kan påbörja arbetspraktik eller studier erbjuds olika självstärkande vägledningsgrupper. En av grupperna riktade sig till utsatta kvinnor.

Stort intresse för vuxenutbildning

Vuxenutbildningen hos C3L, Centrum för livslångt lärande, har bedrivit yrkesvux, lärlingsutbildningar, distansutbildningar och Sfi i en nyrenoverad del av Tyresö gymnasium.

Antalet sökande till C3Ls tio yrkesutbildningar har varit fortsatt högt, liksom intresset för att studera på distans. C3Ls avtal om distanskurser med Liber-Hermods och NTI-skolan gör att även de som har svårt att följa en reguljär kurs ges möjlighet att under flexibla former komplettera sin utbildning. Lärarna på C3L har under året fortsatt vidareutvecklingen av sina distanskurser på skolans lärplattform, vilket har visat sig vara ett bra stöd till även andra studerande.

Behov av stöd i olika former har ökat markant de senaste åren. Både elever och personal vänder sig till studerandeteamet, som bildades 2011, för att få råd om exempelvis dyslexiutredningar, förskrivning av hjälpmedel, ADHD med mera. Studerandeteamet består av biträdande rektor, en yrkeslärare, en specialpedagog och en studievägledare.

Årets företagare

I samband med Näringslivsdagen den 24 november delades ett antal priser till företagare ut. Företagarna i Tyresö utsåg Henrik Isaksson, vd för Matkomfort AB, till årets företagare. Affärsidén är att hjälpa moderna stadsmänniskor att laga bättre och nyttigare mat som är förberedd av professionella kockar. Nyföretagarcentrum i Nacka Värmdö Tyresö utsåg Susan Karlkvist med sin firma ErgoLiv till årets nyföretagare. Årets miljöpris gick 2014 till Anki Ewrelus och Marie Höglund på Spiralspecialisten. Priset delas ut för att visa uppskattning och för att stimulera fler till att utveckla miljöarbetet på sin arbetsplats.

Nyckeltal redovisade i tabellform finns i årsredovisningens bifördal.

Företagsklimatet rankat

I Svenskt Näringslivs ranking över företagsklimatet i Sveriges kommuner sjönk Tyresö år 2014 till plats 43, 2013 låg vi på plats 26. Rankingen baseras delvis på enkätsvar från hösten 2013 där företagare i Tyresö gav kommunen medelgod betyg på servicen. Statistik från UC och SBC vägs också in i rankingen. Värt att notera är att andelen arbetsplatser i privata företag per 1000 invånare är förhållandevis låg. Det beror på att många Tyresöbor arbetar i närliggande kommuner. Marknadsförörningen, det vill säga andel av hushållens inkomster som kommer från privata företag, föreningar och stiftelser, är hög (ranking 19). Tyresö är också högt rankad vad gäller nyföretagsamhet (plats 32) och andel i arbete (plats 38).

Näringslivsdag

För andra året i rad genomfördes i november Tyresö Näringslivsdag. Dagen inleddes med en mäsas och avslutas med en galakväll på Tyresö slott. 62 företag deltog i mässan som även gästades av Bert Karlsson som berättade om sitt entreprenörskap. Under dagen utdelades pris till årets företag, årets nyföretagare, årets miljöansande företag och årets butik.

Tyresö inför flyktingguider

Arbetscentrum har tillsammans med Värmdö kommun och Röda korset startat projektet Flyktingguide för att öka integrationen. Syftet med Flyktingguiden är att med hjälp av frivilliga hjälpa flyktingar att bygga egna kontaktnät och se till att de får rätt verktyg för att finna sig tillrätta i Sverige, med vår kultur och våra vanor. Trivs deltagarna ihop och kan prata om roliga och intressanta ämnen utvecklas även det svenska språket.

Projektet Flyktingguide pågår till och med december 2015. Målet är att arbetet ska mynna ut i en handbok och en film som kan användas av andra kommuner. Konceptet kommer från Europeiska socialfonden och har möjliggjorts genom bidrag från Länsstyrelsen.

TOTALT HAR 297 PERSONER deltagit i Arbetscentrums verksamheter. Av dessa har 149 slutat och 48 procent har gått vidare till arbete eller studier. 10 procent har gått till vård och sjukersättning.

UNDER SOMMAREN anordnades 107 ferieplatser till ungdomar 16 och 17 år. Antalet behöriga sökande var 383 personer.

UNDER 2014 DELTOG 314 personer i sammanhållna yrkesutbildningar på vuxenutbildningen hos C3L, Centrum för livslångt lärande, och för flertalet ingick minst fyra veckor arbetsplatsförlagd utbildning. 36 Tyresöbor har läst sammanhållna yrkesutbildningar hos annan anordnare.

Medarbetare

I Tyresö kommun upplever engagerade medarbetare bra ledarskap enligt senaste medarbetarenkäten 2013.

Medarbetarenkäten har varit ett bra underlag för fortsatt utvecklingsarbete, såväl övergripandesom på enhetsnivå.

KOMMUNGEMENSAM KOMPETENSUTVECKLING

Chefsutveckling

Under 2014 har utbildningen av alla chefer i arbetslivsriktad rehabilitering slutförts i samarbete med företagshälsovården och försäkringskassan. HR-avdelningen har infört ett kontaktmannaskap gentemot förvaltningarnas ledningsgrupper där varje HR-specialist har ett särskilt uppdrag gentemot den förvaltning som han eller hon är kontaktperson mot. Syftet är dels att informera cheferna om viktiga personalfrågor, men också med att fänga upp HR-relaterade frågor och synpunkter som kommer fram ute i verksamheten.

Ett arbete med att ta fram en chefs- och ledarutvecklingsutbildning för samtliga chefer har också inletts.

Tre gemensamma utvecklingsdagar för alla chefer har hållits under 2014. Den första hade temat "Vi och våra medarbetare, om medarbetarskap och ledarskap i Tyresö kommun". Den andra hade temat "Alla är vi olika, om likabehandling och HBT-frågor". Den tredje dagen med temat "Kan vi styra verksamheterna på ett enklare och smartare sätt?" handlade om verksamhetsstyrning.

*HR=human resources, det vill säga strategiskt arbete med personal och organisation

Kompetensutveckling för medarbetare

Under året genomfördes två introduktionsutbildningar för nya medarbetare. Utöver detta har utbildning i hjärt-lungräddning samt brandskyddsutbildning erbjudits all personal. Öppna halvdagsutbildningar i pensionsfrågor har också anordnats.

ARBETE MED HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

Hälsoprofiler

Sedan 2007 erbjuds alla medarbetare i kommunen att, vart tredje år, göra en hälsoprofil via företagshälsovården. I undersökningen ingår provtagning, ett cykelergometer-test och ett samtal med företagssköterska. Om något onormalt hittas vid provtagningen erbjuds medarbetaren en tid hos företagsläkaren eller hos företagssköterska.

Under 2014 har 457 medarbetare genomfört en hälsoprofil. Efter genomförd profil erbjöds 89 personer (19 procent) uppföljning via företagsläkare, företagssköterska eller Falck Healthcare.

Friskvård

Under 2014 beviljades 1 088 medarbetare friskvårdspeng, 38 färre än föregående år. Även kostnaden för friskvårdsbidraget har förändrats marginellt sedan föregående år.

2014 kostade friskvårdspengen 1 470 tkr, motsvarande belopp 2013 var 1 473 tkr, inklusive eventuella tillägg. Till de medarbetare som beviljades friskvårdspeng betalades det ut i genomsnitt 1 351 kr per person i jämförelse med i genomsnitt 1 308 kr per person för 2013.

Personalstöd

Kommunens anställda har via företaget Falck Healthcare tillgång till personalstöd via telefon dygnet runt. Frågorna kan vara av både arbetsrelaterad och privat karaktär. I tjänsten ingår upp till fem enskilda samtal med terapeut vid behov.

Under 2014 hanterades 185 ärenden vilket är en marginell minskning jämfört med föregående år. Andelen arbetsrelaterade ärenden har minskat med 6 procent. Tilläggstjänsterna har ökat med 3 procent. Tilläggstjänster är vanligtvis extra stödsamtal (förutom de fem som ingår) och som bekostas av arbetsplatsen.

VID UPPGÅNGEN AV 2014
VAR 23,6 PROCENT
ANSTÄLLDA I KOMMUNEN.

75 PROCENT AV ALLA
ANSTÄLLDA VAR KVINNOR.

84 PROCENT AV ALLA
CHEFER VAR KVINNOR.

Rehabilitering

Vid rehabilitering är den anställda och chef nyckelpersoner. Företagshälsovården och HR-avdelningen fungerar som ett stöd i processen.

En sköterska vid företagshälsovården samordnar tider för rehabiliteringsmöten med anställd chef och företagsläkare. Vid behov kallar hon även Försäkringskassans personal och representant från HR-avdelningen.

Under 2014 har 368 rehabiliteringsmöten med läkare genomförts på företagshälsovården. Företagsläkare har dessutom haft 108 telefonmöten. Företagsköterskan har haft 227 möten, ibland tillsammans med läkare och ibland utan. Dessutom har företagshälsovården genomfört vaccinationer, ergonomibesök och några verksamheter har haft besök av en arbetsmiljöingenjör.

Likabehandling och jämställdhet

Likabehandlingsarbetet utgår från kommunens likabehandlingspolicy som antogs av kommunstyrelsen i november 2012.

Arbetet med jämställdhet pågår löpande och under 2014 har en ny jämställdhetsplan arbetats fram. I jämställdhetsplanen finns aktiva åtgärder för jämställdhetsarbetet samt en uppföljning av tidigare års åtgärder. Varje år görs en lönekartläggning för att säkerställa att det inte finns några osakliga löneskillnader på grund av kön. Under 2014 har ett särskilt fokus lagts på att utveckla arbetsprocessen kring lönekartläggning.

Under hösten 2014 har en särskild satsning på HBTQ-frågor och likabehandling gjorts och kommunens chefer har utbildats i samarbete med föreläsare och extern konsult.

Nöckeltal redovisas på sidan XX.

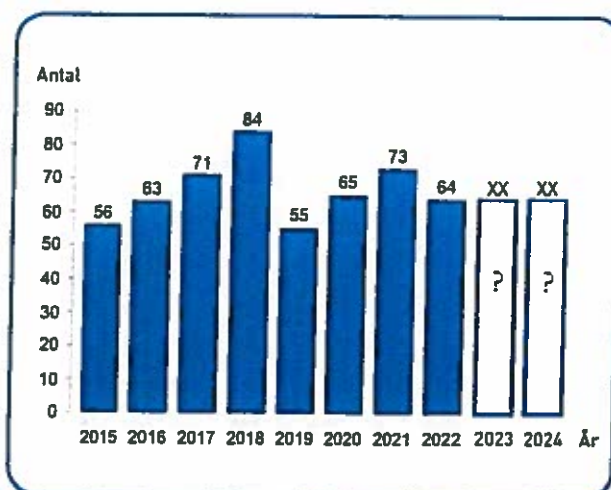
Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i kommunen slutade på 7,0 procent, vilket är en ökning från 2013 med 0,7 procentenheter. Det är tredje året i följd som sjukfrånvaron är högre än målet för sjukfrånvaron (6 procent). Sjukfrånvaron har ökat bland både kvinnor som män och i alla åldersgrupper. Störst har ökningen varit bland medarbetare yngre än 29 år där sjukfrånvaron ökat med 1,6 procent mellan 2013 och 2014. Både den långa och den korta sjukfrånvaron har fortsatt att öka under 2014 och den procentuella andelen långtidsfrånvaro ökar med 0,7 procent.

Statistik för sjukfrånvaron fördelad på kön, ålder och längd på frånvaron redovisas på sidan XX.

Pensionsprognos

Tabellen visar en prognos över antal månadsavlönade tillsvidareanställda medarbetare som fyller 65 år 2015 – 2024.

Tyresös kvalitet i korthet 2014

”Kommunens Kvalitet i Korthet” är ett verktyg för att jämföra kommuner med varandra ur ett medborgarperspektiv.

2014 deltog 225 kommuner i detta jämförelsenätverk som drivs av Sveriges Kommuner och Landsting. Kommunernas kvalitet undersöks årligen ur fem perspektiv:

- Tillgänglighet
- Trygghet
- Information och delaktighet
- Effektivitet
- Kommunen som samhällsutvecklare

Resultatet är ämnat att ge de förtroendevalda en sammanfattande och översiktlig bild av den egna kommunens kvalitet i jämförelse med andra kommuner. Redovisningen är även ett underlag i dialogen med medborgarna. Här presenteras hur Tyresö placerar sig jämfört med andra kommuner.

LÄSANVISNING

För att ge en snabb och enkel överblick över hur Tyresö står sig jämfört andra kommuner har vi delat upp resultatnivån i fyra grupper:

- GRÖN** Tyresö tillhör kommunerna med bäst resultat (bästa kvartilen).
- LJUSGRÖN** Tyresö tillhör kommunerna med näst bästa i kvartilen.
- GUL** Tyresö tillhör kommunerna i kvartilen med näst sämst resultat.
- RÖD** Tyresö tillhör kommunerna i den sämsta kvartilen.

Tillgänglighet

Andel medborgare som inom två arbetsdagar får svar på en enkel fråga via e-post?*

Andel medborgare som får kontakt med en handläggare via telefon för att få svar på en enkel fråga?*

Hur många av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de kontaktar kommunen kring en enkel fråga?*

Hur många timmar/vecka har huvudbiblioteket i kommunen öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?

Hur många timmar/vecka har kommunen öppet i simhallen utöver tiden 08-17 på vardagar?

Hur många timmar/vecka har återvinningscentralen öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?

Hur stor del har erbjudits plats i förskolan på önskat datum?

Hur lång är väntetiden för dem som inte fått plats i förskolan på önskat datum?

Hur lång är väntetiden för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats?

Hur lång är handläggningstiden i snitt för att få ekonomiskt bistånd? Första kontakt till beslut?

* Enligt servicemätning utförd av Profitel AB

Trygghet

Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen?

Hur många olika vårdare besöker en hemtjänsttagare med omfattande omsorgsbehov i snitt under 14 dagar?

Hur många barn per personal är det i snitt i kommunens förskolor?

Delaktighet och information

Hur många av kommunens röstberättigade röstade i senaste kommunvalet?

Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?

Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?

Hur väl upplever medborgarna att de har inflytande över kommunens verksamhet?

Effektivitet

Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?

Vilka resultat når eleverna i årskurs 3 i kärnämnen i de nationella proven?

Vilka resultat når eleverna i årskurs 6 i kärnämnen i de nationella proven?

Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet?

Elevernas syn på skolan och undervisningen i årskurs 8 ?

Hur effektiv är kommunens grundskolor i förhållande till övriga kommuner?

Vilka resultat når de gymnasieutbildningar som kommunens elever tar del av?

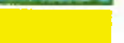
Vad är kostnaden per elev som inte fullföljer gymnasiet?

Vilket serviceutbud har kommunens särskilda boenden?

Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende?

Hur nöjda är brukarna med sitt särskilda boende?

Vilken omsorgs- och servicenivå har kommunens hemtjänst?

Vad kostar en vårdtagare i kommunens hemtjänst?

Hur nöjda är brukarna med den hemtjänst de erhåller?

Vilket serviceutbud har LSS grupp och serviceboende?

Andel ej återaktualiserade ungdomar ett år efter avslutad insats/utredning?

Samhällsutveckling

Hur hög är sysselsättningsgraden i kommunen?

Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd?

Hur många nya företag har startats per 1000 invånare i kommunen?

Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens invånare?

Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall?

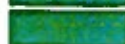
Hur stor andel är miljöbilar av det totala antalet bilar?

Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?

Upplever medborgarna att kommunen är en attraktiv plats att leva och bo i?

False

Enligt den nya styrprocess som gäller i Tyresö kommun från och med 2012 sätter kommunfullmäktige treåriga mål. På följande sidor redovisas dessa och prognosen för måluppfyllelse. Nämnderna bryter ner dessa till ettåriga delmål. Nämndernas ettåriga mål redovisas i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Måluppfyllelse 2013–2015 kommungemensamma mål

■ = Målet beräknas bli uppfyllt

■ = Målet är delvis uppfyllt

■ = Målet beräknas inte bli uppfyllt

Medborgar fokus – ett gott bemötande och snabba, korrekta svar

■ **MÅL 1.** Tyresös medborgarindex ligger bland de tio högsta värdena vid varje mätning.

Nojd-Medborgar-Index (NMI) blev 61 för Tyresö jämfört med 55 i genomsnitt för de 129 kommuner som deltog. Tyresö kom på 15:e plats. Resultatet för Tyresö är en förbättring jämfört med året innan (NMI 56) och i landet är Tyresö på 6:e plats (av 23 kommuner).

■ **MÅL 2.** 80 procent av medborgarnas frågor besvaras direkt, mäts via servicemätning per telefon och e-post.

Målet är uppfyllt för e-post men inte för kontakt via telefon. Servicemätningen 2014 visar att 98 procent av e-post besvaras inom två dagar mot 83 procent i genomsnitt. Andelen lyckade telefonsamtal har stigit från 43 procent året innan till 60 procent vilket är högre än genomsnittet på 49 procent.

■ **MÅL 3.** Medborgarna erbjuds minst 20 medborgaranpassade e-tjänster med möjlighet att följa sina ärenden digitalt.

17 nya e-tjänster har hittills införts sedan projektstarten 2013. Projektet har försenats

Ett blomstrande näringsliv

■ **MÅL 1.** Andelen förvärvsarbetande i åldern 20-64 år har ökat.

Andelen förvärvsarbetande har ökat från 82,9 procent år 2012 till 83,0 procent år 2013

■ **MÅL 2.** Bildandet av sociala företag uppmuntras så att minst fem sådana finns.

JobbVerket är ett arbetsintegrerande socialt företag som startade 2009. Föreningen Medvind som bland annat driver caféet på Alby har nu organiserats inom JobbVerket. Bönorna i Handen driver Café Himla Gott vid Bollmoradalens kyrka och Tyresö halsoträdgård är på gång att starta sitt företag. Därutöver har socialförvaltningen avtal

med Fontänhuset och Blå Vägen om sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. Dessa företag har dock inte sitt sete i Tyresö.

■ **MÅL 3.** Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i svenskt näringslivs bedömning av företagsklimatet.

Enligt Svenskt Näringslivs senaste ranking hamnade Tyresö på plats 43 vilket är en försämring i förhållande till föregående år.

■ **MÅL 4.** Stockholm Business Alliance mätta kundindex (NKI) för myndighetsutövning gentemot företag ligger på minst 75 procent i snitt för alla variabler enligt 2015 års mätning.

Resultaten av den senaste mätningen kommer under våren 2015

God och långsiktig brushållning

MÅL 1. Det årliga driftresultatet (exklusive extraordinära intäkter och kostnader) uppgår till minst 44 miljoner per år. Detta täcker framtida pensionskostnader och värdesäkring av anläggningskapitalet.

MÅL 2. Nettoinvesteringarna för varje rullande femårsperiod överstiger sammantaget inte summan av avskrivningar och årens resultat för de ingående åren.

Nettoinvesteringarna under femårsperioden uppgick till 952 mkr medan summan av årets resultat och avskrivningar uppgick till 628 mkr.

Attraktiv arbetsgivare

MÅL 1. Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser.

Ny medarbetarundersökning kommer i september 2015

MÅL 2. Lönespridningen har ökat.

Kommunens mål om ökad lönespridning har inte uppnåtts. En förklaring kan vara att konkurrensen om arbetskraft drivit upp ingångslönderna inom många yrken.

MÅL 3. Den totala sjukfrånvaron är högst sex procent årligen.

Sjukfrånvaron ökar nationellt och det pågår utredningar om orsaker. Ett projekt har startat i Tyresö kommun och det nya målet är att sjukfrånvaron 2018 inte ska överstiga 4 procent.

MÅL 4. Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål – rätt till heltid och möjlighet till deltid.

Från och med andra kvartalet 2015 är planen att samtliga tillsvidareanställda medarbetare som arbetar deltid inom kommunens egna äldre- och funktionshinderverksamheter ska få möjlighet att öka sin sysselsättningsgrad genom så kallad flytande tid.

Effektiva verksamheter

MÅL 1. Tre procents generell effektivisering (motsvarande en procent per år) har uppnåtts inom alla verksamheter.

Måluppfyllelsen är svår att mäta då startvärden inte angetts.

MÅL 3. Underhållet av kommunens verksamhetslokaler och övriga anläggningar genomförs på en sådan nivå att deras funktionalitet säkerställs

under hela den tid de beräknas bli använda (avskrivningstiden om inte annat beslut fattas).

Det finns underhållsplaner för kommunens verksamhetslokaler som ska säkerställa funktionalitet under hela den beräknade nyttjandetiden. Trots detta är upplevelsen att underhållet inte alltid är tillräckligt.

MÅL 4. Centralköket är avvecklat.

Centralköket avvecklades under 2014.

MÅL 5. Lokalkostnadernas andel av verksamhetens totala kostnader är lägre än 11,4 procent.

Lokalkostnadernas andel av verksamhetens totala kostnader uppgick till 11,1 procent 2014.

MÅL 6. Via e-förvaltning är handläggningstiden förkortad med 30 procent för 20 vanliga ärendetyper inom treårsperioden 2013-2015.

Projektet har försenats och kvalitetssäkring av tjänsterna pågår

Kommunplanens mål för olika verksamheter

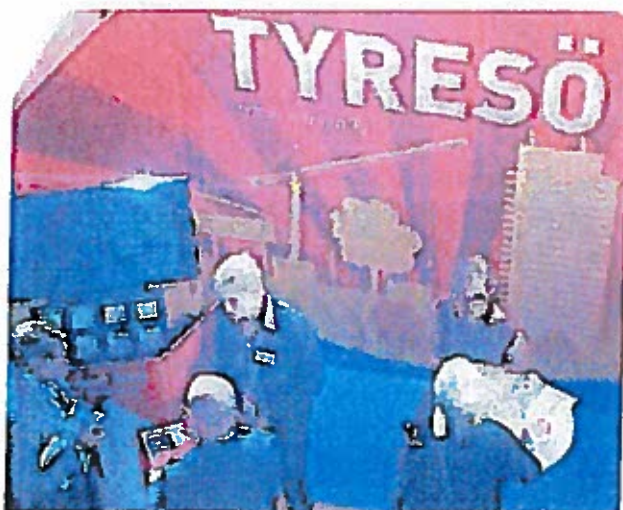
■ = Målet beräknas bli uppfyllt

■ = Målet är delvis uppfyllt

■ = Målet beräknas inte bli uppfyllt

□ = Målet går ej att bedöma

Plan och exploatering

■ **MÅL 1:1.** Vid utgången av planperioden finns ett samrådsförslag till en ny översiktsplan som utgår från kommunens vision för 2030.

Ett samrådsförslag till ny översiktsplan finns färdigt. Beslut om samråd fattades av kommunstyrelsen i januari 2015.

■ **MÅL 1:2.** Under planperioden påbörjas översyn av alla gällande detaljplaner i Trollbäcken.

Arbetet har påbörjats genom att projektets ramar fastställts och konsultstöd handlats upp

Vaghållning och park

■ **MÅL 2:1.** Tyresös gång- och cykelvägnät är anslutet till grannkommunernas nät.

Mot Nacka har gång- och cykelvägen längs Tyresövägen kompletterats med en sträcka från Bollmoravägen till Siklojevägen

Mot Stockholm har Bollmoravägens gång- och cykelväg uppgraderats till regionalstandard med separerade gång- och cykelfält.

Mot Haninge har en cykelstig anlagts mellan Vissvassvagen och Årvavägen

■ **MÅL 2:2.** Tyresö är en av de tio trafiksäkraste kommunerna i landet.

Den statistik som målet använder sig av har en eftersläpning och visar 2013 års utfall. 2013 var Tyresö den sjätte trafiksäkraste kommunen i landet. 2014 års utfall beräknas vara klart våren 2015.

■ **MÅL 2:3.** Kollektivtrafikens andel har ökat (mätts i samverkan med SL)

Restiden med buss sjönk mellan 2012-2013. Mellan 2013-2014 ökade restiden till 2012 års tid

År 2013 infördes delad skolstart mellan Strandskolan och Tyresö skola vilket kan förklara minskningen 2012-2013. Mellan 2012-2014 ökade befolkningen i östra Tyresö med 5% men trafiken med bara 5% vilket kan förklara att restiderna ökade till 2012 års nivå igen

Bilkoerna har blivit kortare

Framkomligheten har förbättrats eftersom fler personer kan transporteras på samma tid. Framkomligheten för cykel har ökat i samband med utbyggnad av gång- och cykelvägen längs Tyresövägen.

Miljö, trafik och övrigt

■ **MÅL 3:1.** Åtgärder är genomförda enligt beslutad klimatstrategi (inkluderande bl a successivt samordnade varustransporter till kommunens verksamheter)

De allra flesta åtgärderna är genomförda. De som inte är genomförda är inaktuella.

Samordnade varustransporter drivs som ett projekt på konsult- och servicekontoret.

Upphandlingen av samordningsdistributör är klar. Verksamheten planeras att successivt införas med början under våren 2015.

Försejningen av båtbotenvätten på grund av överklaganden och en eventuell kostsam flytt av densamma har gjort att verksamheten inte förbrukat hela anslaget innan man visste hur det skulle lösas. Båtbotenvätten fick positivt beslut i Mark- och miljööverdomstolen i november 2014

Nya åtgärdsområden och åtgärder ska tas fram för 2015 och framåt.

■ **MÅL 3:2.** Kollektivtrafikens andel har ökat (mätts i samverkan med SL)

SL genomför mätningar. Underlaget för Tyresö är dock för litet för att utläsa resultat för kommunen. Men det testresenärprojekt för Östra Tyresö som genomfördes under hösten tillsammans med SL ledde till att SL fick 250 nya resenärer (som fortsatte att resa med SL efter provperioden) av 860 provåkare. Ett utfall på 29 procent.

■ **MÅL 3:3.** Förbättrad kollektivtrafik mellan Tyresös kommundelar (busstider och linjer redovisas årligen)

Buss 807 och 818 som trafikerar Gudöbroleden har fått ökad turtäthet.

Vatten och avlopp

- MÅL 4:1.** Dricksvattnet i Tyresö håller så hög standard att 95 procent av invånarna anser att vattnets kvalitet är bra.

Resultat erhålls från kommande medborgarenkäter 2015

Renhållning

- MÅL 5:1.** Insamlingen av hushållsavfall sker på utsatt tid och på ett sådant sätt att minst 80 procent av abonnenterna är nöjda med hur tjänsterna utförs.

Den senaste undersökningen genomfördes 2013 där 85 procent av de tillfrågade i enkätundersökning svarade att de tyckte att avfallshanteringen var nöjda eller mycket nöjda. I SCB:s undersökning om NMI 2014 fick Tyresös renhållningsverksamhet ett högt betyg, högre än genomsnittet av kommunerna som jämfördes.

Bygglovsverksamhet

- MÅL 6:1.** Bygglov handläggs inom sex veckor (med undantag för bygglov för större eller komplexa ärenden).

Handläggningstider från komplett ärende till beslut är i snitt 1,7 veckor (median 2,2 veckor)

- MÅL 6:2.** Allmänhetens kundnöjdhet uppgår till lägst 79 procent och näringslivets kundnöjdhet uppgår till lägst 75 procent.

Ny mätning 2015

Forskola & pedagogisk omsorg

- MÅL 7:1.** Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning inom förskolan har ökat.

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning har ökat med två procentenheter och uppgick till 43 procent. Tyresö kommun ligger sex procentenheter högre än snittet i Stockholms län.

Grundskola, inklusive grundsärskola och fritidshem

- MÅL 8:1.** Tyresö hör till de 50 bästa kommunerna avseende elevernas betyg i alla ämnen år 2014.

(Källa: SKL, Öppna jämförelser)

Andelen elever som nått målen i alla ämnen 2014 är 80,9 procent. Det är en ökning med fem procentenheter jämfört med året innan. Vilken ranking Tyresö får är beroende på hur andra kommuner presterar.

- MÅL 8:2.** 95 procent av vårdnadshavarna är helt eller delvis nöjda med verksamheten inom grundsärskolan.

(Källa: Egen enkät)

Andelen som är helt eller delvis nöjda med verksamheten i grundsärskolan (Stimmets skola och Nyboda skola) uppgick till 85%, och har minskat med tre procentenheter jämfört med året innan. Respondentgruppen är liten (32 svarande på två skolenheter), vilket innebär att varje svar får stort genomslag i statistiken. Insatser för att öka nöjdheten har identifierats.

Gymnasium

MÅL 10:1. Beslut finns om Tyresö gymnasiums framtida strategiska inriktning 2014.

I kommunplanen anges ett nytt gymnasium för studieförberedande program i samverkan med vuxenutbildningen och kulturverksamhet i anslutning till Tyresö centrum. Ett förslag på lokalisering har presenterats i kommunstyrelsen i januari 2015 och ska utredas vidare. Ett nytt gymnasium för yrkesförberedande

program ska etableras i Bollmora företagsområde. I kommunplanen anges vidare att framtidens gymnasium ska implementeras med ny profilering och nytt arbetssätt. Projektet med ansvar för att utveckla innehållet i ett nytt modernt gymnasium (profil, program och kurser, lärmiljö, pedagogik, ledning och organisation samt elevsyn) har arbetat under året och en vision har fastställts av gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

MÅL 10:2. Av de som slutar sina studier på Tyresö Gymnasiums studieförberedande och yrkesförberedande program med tillval är samtliga elever behöriga till högskola och universitet.

Av Skolverkets statistik framgår att 86 procent av de elever i Tyresö gymnasium som fick slutbetyg 2013 när grundläggande behörighet till högskola och universitet. Snittet för riket är 87

procent. Uppgifter för 2014 från Skolverket presenteras i mitten av februari 2015.

År 2014 går de första eleverna ut enligt gymnasieformen 2011. Enligt uppgifter från Tyresö gymnasium så blev 91 procent på de högskoleförberedande programmen behöriga till högskola och universitet. För de som läste yrkesförberedande program med tillval så blev 32 procent av dessa behöriga till högskola och universitet.

Vuxenutbildning

MÅL 11:1. I den kommunala utbildningen för vuxna uppnås betyget godkänd eller högre av minst 95 procent av de studerande som slutfört grundläggande och gymnasiala kurser.

Anslutna elever i procent som erhåll betyg E eller bättre:

- Betyg inkl. distanskurser 90,3 procent
- Betyg exkl. distanskurser 94,2 procent

Elever som studerar på distans får i högre grad underkant än elever i klassrumsundervisning.

Arbetscentrum

MÅL 12:1. Av de personer som hänvisas till Arbetscentrum arbetar eller studerar 62 procent när kontakten med Arbetscentrum avslutats.

43 procent av de som slutat har gått till arbete eller studier. De som anvisas till Arbetscentrum har länge varit i utanförskap och har därför en lång väg att gå innan de är rustade och redo för att etablera sig på arbetsmarknaden. Allt fler går också till vård eller stadigvarande sjukersättning.

MÅL 12:2. Alla ungdomar mellan 16–24 år som står till arbetsmarknadens förfogande och som har hänvisats till Arbetscentrum är i arbete, utbildning eller aktiv arbetsmarknadsåtgärd inom 30 dagar.

Ung i Tyresö erbjuder flera aktiviteter utifrån de ungas behov som ungdomarna deltar i.

Bibliotek, kultur och fritid

MÅL 13:1. En strategi för att göra Albyområdet mer attraktivt finns.

En strategi för attraktiva Alby, där fritidsavdelningen och kulturavdelningen deltagit, har tagits fram. Strategin har presenterats för kommunstyrelsen i augusti 2014.

Individ- och familjeomsorg

- MÅL 14:1.** Personer över 25 år som fått ekonomiskt bistånd i 2 månader deltar i av kommunen erbjuden praktik eller annan kompetenshöjande insats.

I mät månaden augusti fanns 206 personer i åldern 25-64 år som beviljats ekonomiskt bistånd. Av dessa saknade 99 personer arbetsförmåga varför det inte varit aktuellt med sysselsättning. Orsakerna är att de är sjukskrivna med eller utan sjukpenning, har sjukersättning, är i aktivt missbruk eller föräldrade. Av de 107 personer som har arbetsförmåga är samtliga i någon form av sysselsättning, det vill säga 100 procent och målet är uppfyllt.

Om man även räknar med de som saknar arbetsförmåga blir siffran 52 procent och målet är inte uppfyllt.

- MÅL 14:2.** Självförsörjningsgraden har ökat (Socialstyrelsens årsstatistik: Andel biståndsmottagare i Tyresö år 2011: 2,3 procent).

Självförsörjningsgraden bygger på de nationella sammanställningarna som görs varje år och som presenteras av Socialstyrelsen vid halvårsskiftet påföljande år. För 2013 var resultatet 2,2 procent vilket publicerades i oktober 2014.

- MÅL 14:3.** Minst fem ideella krafter och föreningar stöds så att de i ökad utsträckning är ett komplement till socialtjänsten, särskilt för ungdomar

Röda Korset, Rädda Barnen, Lions, Maskrosbarn, Frälsningsarmén och Svenska Kyrkan är exempel på ideella krafter och föreningar som stöds. Noteras kan också att en tjejjour drivs som en undergrupp till kvinnojouren.

Aldreomsorg

- Mål 15:1**

Andelen som är ganska eller mycket nöjda ska uppgå till minst 90 procent inom hemtjänst och minst 85 procent inom särskilt boende enligt socialstyrelsens årliga nationella undersökning

Brukarundersökningen inom hemtjänsten visar att 89 procent av respondenterna i Tyresö kommun är ganska eller mycket med hemtjänsten.

Motsvarande andel för riket är 91 procent. I jämförelse med föregående år har andelen minskat från 90 till 89 procent.

Inom vård och omsorgsboende anger 81 procent av de äldre att de sammanlagt är ganska eller mycket nöjda med äldreboendet. Motsvarande andel för riket är 84 procent. I jämförelse med föregående år har andelen ökat från 80 till 81 procent.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

- MÅL 16:1.** Sex personer med funktionsnedsättning får aktivt stöd inom ramen för daglig verksamhet för att komma närmare arbetsmarknaden och som alternativ till daglig verksamhet för den som önskar.

TVå personer beviljades lönebidrag under 2014 varav en person nu återgått till daglig verksamhet. De personer som beviljats daglig verksamhet hör till de grupper som befinner sig allra längst från arbetsmarknaden. Det är således ett högt ställt mål, men inte omöjligt att uppnå på 2 år. I samband med införandet av LOV (oktober 2013) har kommunen fått fler aktörer med inriktning mot arbetsliknande verksamheter och arbetsträning.

- MÅL 16:2.** Kvalitetsindex enligt kvalitetsbarometern är lägst 1,40 (index 0-2) [2011 var värdet för LSS-verksamheten gruppbostad 1,41, servicebostad 1,27 och daglig verksamhet 1,23] Kvalitetsbarometern genomförs vart tredje år.

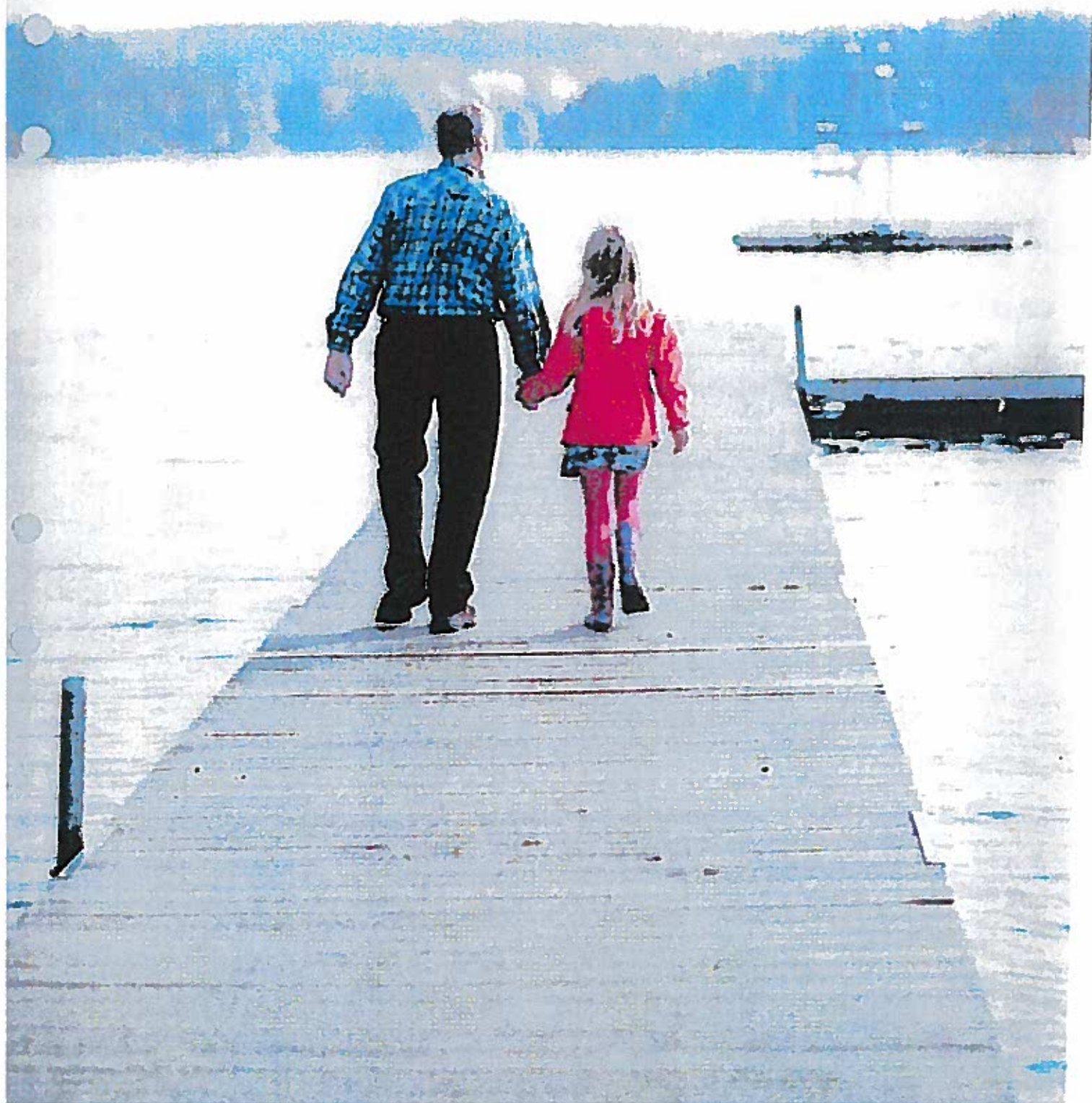
Utifrån den förra Kvalitetsbarometern har handlingsplaner tagits fram för att bibehålla det som fungerar bra och förbättra det som är mindre bra. Verksamheten ska också ta fram en handlingsplan för hur vi kan hjälpa till att få fler brukare/företrädare att svara på enkäten så att alla grupper kan få ett resultat.

Mätning är ännu inte utförd

Politisk verksamhet

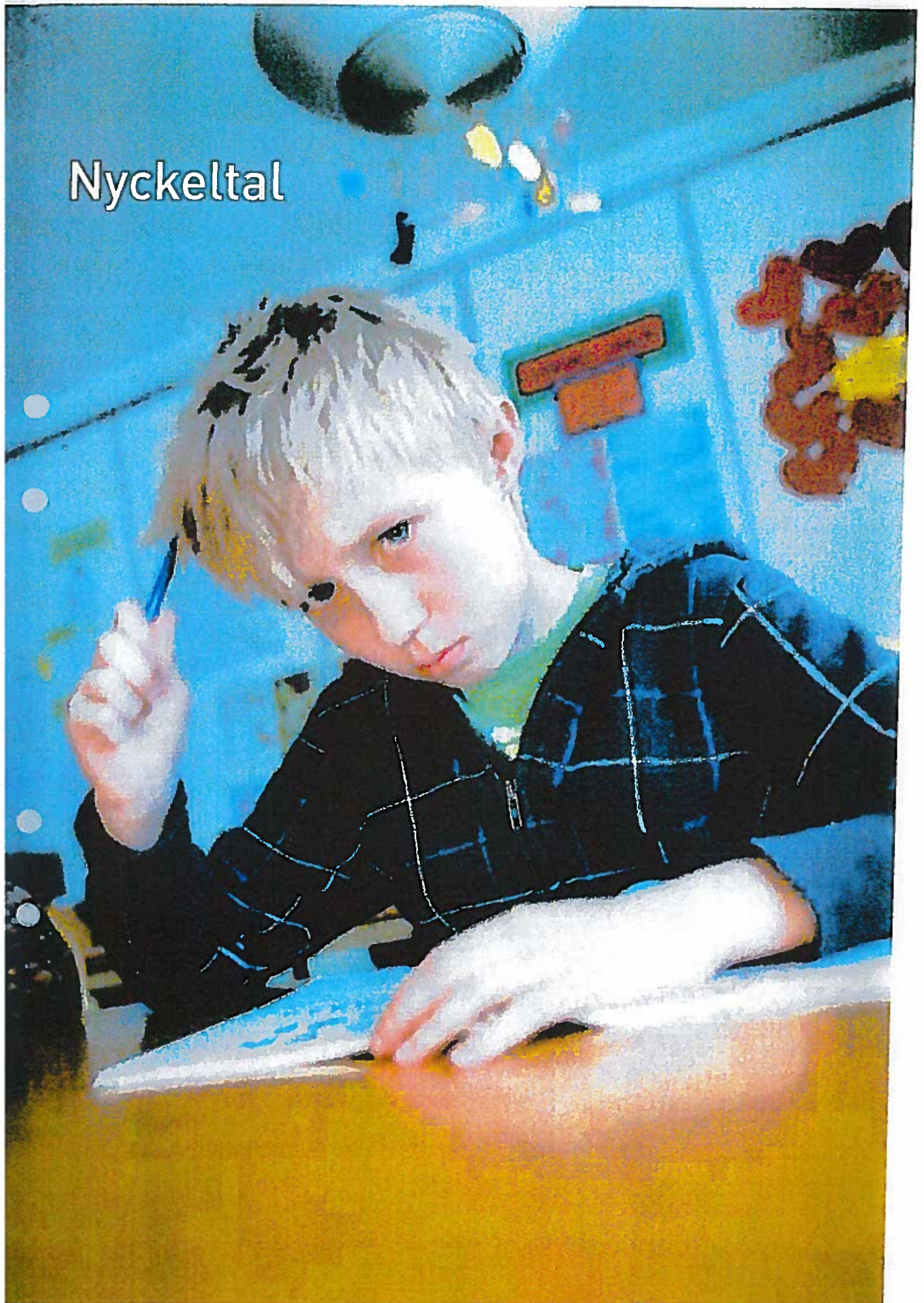
- MÅL 17:1.** Alla offentliga sammanträdeshandlingar till kommunfullmäktige, samtliga nämnder och dess utskott och beredningar distribueras digitalt senast vid utgången av 2015, och ersätter därmed samtliga pappersutskick av offentliga sammanträdeshandlingar.

Nyckeltal

NYCKELTAL SPELAR EN VIKTIG ROLL I STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETER och kan användas på många olika sätt. Deras roll är normalt att vara ett slags signalsystem, de ger en signal eller en indikation på hur någonting fungerar eller utvecklas, men talar sälltan om hela sanningen. På så vis hjälper de framför allt till att peka ut det som behöver analyseras närmare.

De nyckeltal vi redovisar kan, allmänt sett, sägas vara av tre slag; sådana som beskriver insatta resurser, sådana som beskriver arbetsprocesserna och sådana som beskriver utförda prestationer eller uppnått resultat.

Nyckeltalen kan användas för att beskriva utvecklingen över tiden eller för att jämföra sig med andra. Till exempel har kommunerna på Södertörn under många år utnyttjat nyckeltal för att beskriva likheter och skillnader mellan de flesta verksamheter som de bedriver. Dessa nyckeltal redovisas på www.sodertornskommunerna.se.

	Grundskola			Gymnasie- och arbetsmarknad		
	2012	2013	2014	2012	2013	2013
GRUNDSKOLA				C3L		
Slutbetyg, genomsnittligt meritvärde	216,8	216,8	215,7	Antal studerande per termin	769	793
Slutbetyg, andel elever som nått minst godkänt betyg i samtliga ämnen	78,5 %	78,5 %	80,9 %	Antal studerande som genomfört yrkesutbildning (ej KY)	172	163
Slutbetyg, andel elever som är behöriga till nationellt gymnasieprogram	89,4 %	86,1 %	89,4 %	GYMNASIESKOLA	2012	2013
Antal elever per lärare i kommunal grundskola	13,8	13,8	13,6	Antal elever på Tyresö gymnasium	873	696
				Antal elever i friskolor	637	714
				Antal elever i andra kommuner	636	669
FÖRSKOLA				Andel elever som fullföljt gymnasieexamen inom tre år, exkl introduktionsprogram		71 %
Antal barn per årsarbetare i kommunal förskola	5,3	5,3	*			
Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning	41 %	43 %	*			

* Resultatet presenteras i april

Barn- och familjeföräldraservice

	2012	2013	2014		2012	2013	2014
Antal hushåll med försörjningsstöd i genomsnitt/mån	285	264	244	Antal hemtjänst-timmar för äldre i kommunal regi (omvårdnad o service)	139 003	152 645	156 957
Medelplaceringar 0-12 år i familjehem	17,5	21	22,5				
Medelplaceringar 13-18 år i familjehem (exkl asyl och PUT)	41,7	41	40	Antal hemtjänst-timmar för äldre i privat utförande genom kundvalet	58 465	68 570	68 693
Medelplaceringar 0-12 år i jourhem	6,7	11,4	11,1	Totalt antal hem-tjänsttimmar för äldre	197 468	221 224	222 650
Medelplaceringar 13-18 år i jourhem (exkl asyl och PUT)	6,6	11,7	12,6	Totalt antal hem-tjänsttimmar för personer med funktionsnedsättning	24 436	27 575	25 137
Heltårsplaceringar Institutionsvård H.V.B, vuxna	9,7	8,4	10,9				
Antal anmälningar om barn och ungdomar som far illa	1 335	1 266	1 907	Antal platser i äldreboenden (både permanenta platser och korttidsvård)			
Antal utredningar enligt ovan	533	629	454	- kommunal regi	156	137	137
				- privat regi	120	125	132
				- köpta platser	20	19	39

Kultur och fritid

KULTUR	2012	2013	2014
Antal öppettimmar vid biblioteken	5 748	5 682	5 526
Antal besökare	247 822	239 177	250 000
Utlån av media	236 852	227 822	216 099
FRITID	2012	2013	2014
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7-20	9 410	9 435	9 500
- varav flickor	4 260	4 970	4 275
- varav pojkar	5 150	5 165	5 225

Fastigheter				Vattenledningsanläggning			
EGNA FASTIGHETER	2012	2013	2014		2012	2013	2014
m ² bryta	180 090	180 189	189	1000-tal m ³			
Bruttokostnad kr/m ²	1 177	1 238	1 170	Försått vatten	2 750	2 700	2 525
- underhåll kr/m ²	271	334	264	Inköpt vatten	3 530	3 600	3 200
Energiförbrukning i kr/m ²	167	179	132	Avlett vatten	4 512	4 700	4 130
INHYPDA FASTIGHETER	2011	2012	2014	KOSTNAD kr/m²			
m ² bryta	30 818	30 818	30 818	Inköpt vatten	2,11	2,21	2,33
Bruttokostnad kr/m ²	1 661	1 720	1 720	Avlett vatten	2,58	2,83	2,76
- underhåll kr/m ²	111	120	120				
Energiförbrukning i kr/m ²	66	42	42				
					2012	2013	2014
				AVFALL I TON			
				Hushållsavfall	9 439	9 141	8 734
				Grovsavfall	9 598	9 236	11 232
				Fartigt avfall	157	160	149
				TOTALT	19 224	18 750	20 663
				Slam	16 022	12 726	12 726
				KOMPOSTRABATTER			
				Enskilda hushåll	1 400	0	0
				Fierfamiljshushåll	1 706	972	419

Kommunens personal

ANTAL ANSTÄLLDA

Antal månadsanställda	2012	2013	2014
Totalt	2 579	2 635	2 614
Kvinnor	2 045	2 078	2 062
Man	534	557	552
Antal tillsvidareanställda	2012	2013	2014
Totalt	2 364	2 347	2 325
Kvinnor	1 848	1 873	1 847
Man	464	474	478

Från 2012 till 2013 ökade antalet månadsanställda med 56 personer. Ökningen har skett både bland män och kvinnor.

Antal tillsvidareanställda har ökat med 10 personer jämfört med 2012. Det är framför allt bland kvinnor som antalet tillsvidareanställda ökat.

Antal årsarbetare <small>(Antal tillsvidareanställda omräknat till heltidstjänster)</small>	2012	2013	2014
Totalt	2 158	2 166	2 177
Kvinnor	1 714	1 719	1 720
Man	444	447	457

Aven antal årsarbetare har ökat med en omfattning av 8 heltidstjänster.

KÖNSFÖRDELNING

Alla anställda	2012	2013	2014
Kvinnor (%)	78	77	78
Man (%)	22	23	22
Chefer			
Kvinnor (%)	72	69	64
Man (%)	28	31	36

Könsfördelningen mellan kvinnor och män är i stort sett oförändrad i jämförelse med 2012. Vi ser att andelen kvinnliga chefer i kommunen har minskat med fem procentenheter sedan 2012. Könsfördelningen bland medarbetare i arbetsledande position speglar inte könsfördelningen när man ser till gruppen Alla anställda.

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2011	2012	2013
Total sjukfrånvaro	5,4	6,2	6,3
>60 dagar	43,9	45,3	48,5
Kvinnor	5,9	6,7	7,0
Män	3,3	4,2	3,8
<29	4,5	5,8	5,8
30-49	5,3	5,8	5,7
>50	5,8	6,8	7,2

FRISKVÅRDSERSÄTTNING

	% uttag/förvaltning	SEK/person
Bou	45	1 295
Soc	38	1 340
Utv	45	1 305
Ksk	45	1 322
Shb	49	1 250

Andel medarbetare per förvaltning som tagit ut friskvårdsersättning samt genomsnittligt utbetald friskvårdsersättning per person och förvaltning

PERSONALSTÖD

Antal ärenden	2012	2013	2014
Antal ärenden därav	163	188	185
- Arbetsrelaterat	35 %	34 %	28 %
- Privatrelaterat	61 %	63 %	66 %
- Tilläggstjänster	4 %	3 %	6 %

Förväntningsberättelse

Förvaltningsberättelse

Samhällsekonomi och kommunsektorn

- Relativt god utveckling av skatteunderlaget
- Kostnadsökningar till följd av demografiska förändringar
- Riktade bidrag istället för generella

För Tyresö kommuns del innebär de samhällsekonomiska förutsättningarna att intäkterna växer i relativt god takt på kort sikt men det osäkra politiska läget på riksplanel medför ovisshet kring satsningar. Kraftigt ökade demografiska behov i kommunsektorn framöver kommer att innebära att resurserna är knappa i förhållande till uppdraget. Via det kommunalekonomiska utjämningsystemet bidrar samtliga kommuner till att klara framtidens välfärd.

Tillväxten i omvärlden är fortsatt svag enligt den ekonomirapport som Sveriges kommuner och landsting (SKL) publicerade i december 2014. I USA, Storbritannien och Tyskland har arbetslösheten återgått till normala nivåer till skillnad från många andra länder i Europa. Det ekonomiska läget i Europa har försvagats. Trots relativt svag tillväxt i Sverige fortsätter sysselsättningen och arbetade timmar att öka i god takt. En svag tillväxt trots relativt god utveckling av sysselsättningen innebär att det finns ledig kapacitet i många företag, vilket kan göra vägen till lägre arbetslöshet trög.

En stor del av arbetskraftsökningen och sysselsättningen utgörs av personer födda utanför Europa.

Sysselsättningen ökade med 240 000 personer mellan 2005 och 2013 och av dessa var 135 000 personer födda utanför Europa.

Skatteunderlagstillväxten har varit relativt god under de senaste fyra åren, och fortsätter också att vara över genomsnittet enligt SKL:s ekonomirapport i år och nästa. Från 2017 sjunker köpkraften av skatteunderlagstillväxten till följd av ökade pris- och löneökningar.

Resultaten i kommuner och landsting väntas falla från höga nivåer 2012 och 2013. För 2014 prognosticerar SKL ett resultat för kommunerna på 5 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,1 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Inför 2015 höjde 25 kommuner skattesatsen och medelskattesatsen ökade med 5 öre till 20,63.

Kommunernas kostnader förväntas öka snabbt under kommande år, främst till följd av demografiska förändringar. Kraftigt ökade behov inom grundskolan samt återigen ökade behov inom gymnasie-skolan, där behoven minskat under ett par år, innebär att kostnadsökningen väntas bli 2 procent per år utöver pris- och löneökningar.

Kraftigt ökade behov från befolkningsförändringar framöver innebär att ytterligare skattehöjningar är att vänta i kommunerna. SKL räknar med skattehöjningar i kommunerna som motsvarar sammanlagt 24 öre högre skatt 2018.

Det osäkra politiska landskapet på nationell nivå

Det osäkra läget på riksplanel gör att de ekonomiska förutsättningarna till viss del är ovissa. Ett antal riktade satsningar aviserades i regeringens budget, medan den budget som alliansen föreslog och som beslutades gälla för 2015 innehåller andra satsningar. Det handlar dock om riktade satsningar, främst inom skola och äldreomsorg, som kräver en motprestation och innebär såväl ökade kostnader som intäkter.

Hur rikspolitikerna kommer att agera i dessa osäkra majoritetsförhållandena är svårt att förutse. Troligen kommer politiken innehålla nya former av blocköverskridande överenskommelser. Samsyn finns om behovet av ökad kvalitet inom vård och omsorg, samt att bryta sjunkande kunskapsnivåer inom skolan. Det finns dock en risk att viktiga satsningar tar tid att formulera på detaljnivå.

Befolkningsutveckling

- Vi blir allt fler
- Vi lever allt längre
- Ökad invandring under de senaste åren
- Ny snabbare tillväxttakt i Tyresö kommun

Befolkningstillväxten fortsätter i Sverige, dels till följd av ökad medellivslängd, fler födda barn framöver och ökad invandring. Inflyttningen till Stockholms län är fortsatt mycket kraftig och samtliga kommuner i länet växer. Tyresö har växlat upp till en högre tillväxttakt och ligger trea i länet 2014. En stark befolkningstillväxt leder till ökat behov inom de kommunala verksamheterna och trycket är stort framöver.

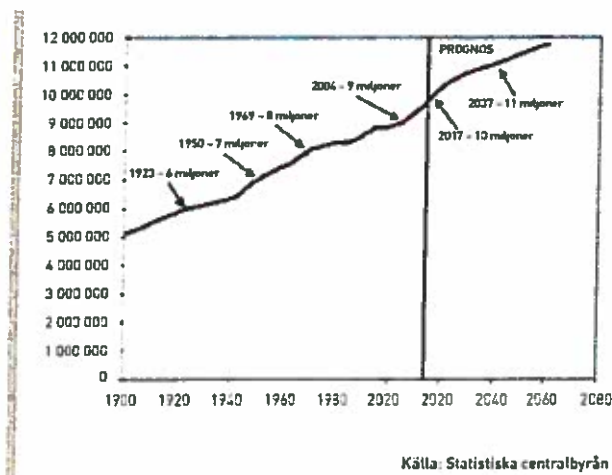
Utvecklingen i Sverige

Befolkningen i Sverige har ökat från 7 miljoner i mitten av 1900-talet till 8 miljoner som passerades i slutet av 1960-talet och 9 miljoner under 2004. Enligt SCB:s senaste befolkningsprognos beräknas 10-miljonersgränsen passeras år 2017. Det har då tagit 13 år för befolkningen att öka med 1 miljon. Så snabbt har aldrig folkökningen varit i Sverige. Nästa miljonstreck passerar enligt SCB om ytterligare 20 år.

DIAGRAM 1

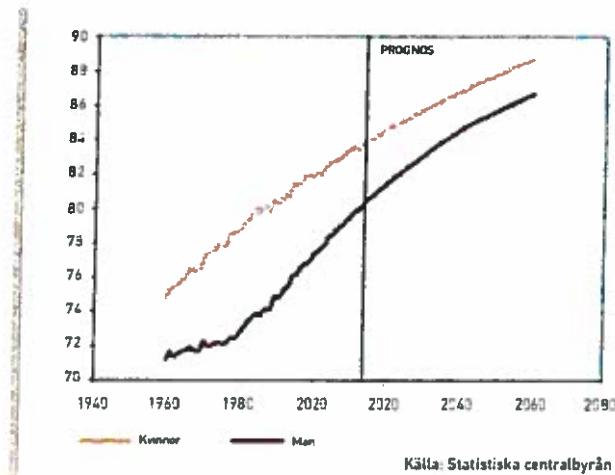
Befolkningsutveckling 1900-2013 och prognos 2014-2060

Källa: Statistiska centralbyrån

DIAGRAM 2

Medellivslängd efter kön 1960-2013 och prognos 2014-2060

Källa: Statistiska centralbyrån

Under 1940-, 1960-talet och åren runt 1990 föddes många barn och under 1930-, 1950-talet samt åren runt 1980 och 2000 föddes få barn. Dessa variationer i födelsekullarnas storlek präglar befolkningens åldersfördelning. Nittiotalisterna har nu lämnat gymnasieåldrarna vilket gör att antalet gymnasieelever minskar kraftigt och 2015 kommer antalet att vara som lägst för att därefter återigen öka. Under några år har den yngre pensionärsgruppen, 65-79-åringar, ökat och beräknas komma att fortsätta att öka så länge de stora kullarna födda på 1940-talet kommer in i dessa åldrar. Successivt kommer allt fler femtiotalister in i dessa åldrar samtidigt som fyrtiotalisterna lämnar gruppen. Då minskar antalet 65-79-åringar under några år innan de stora kullarna födda i mitten av 1960-talet fyller 65 år.

År 2020 kan de som är födda år 1940 fira sin 80-årsdag och då börjar antalet i den äldre åldersgruppen att öka snabbare. Idag finns det nästan en halv miljon människor som är äldre än 80 år i Sverige, i slutet av 2040-talet beräknas de vara över 1 miljon.

Ökad medellivslängd

Av de som föds 2014 beräknas 68 procent av flickorna och 60 procent av pojkarna finnas kvar i livet vid 90 års ålder. Det kan jämföras med dem som föddes för 90 år sedan, alltså i början på 1920-talet. Av dem har omkring var fjärde kvinna och var tionde man uppnått så hög ålder. Allt fler beräknas också att uppnå 100 års ålder. Enligt beräkningarna antas 11 procent av flickorna och 6 procent av pojkarna som föds 2014 bli 100 år eller äldre.

Utvecklingen i Stockholms län

Samtliga kommuner i Stockholms län har haft en befolkningsökning under de senaste åren och prognoserna pekar på fortsatt tillväxt. Sammantaget väntas befolkningen öka i Stockholms län med 17 procent fram till år 2023. Sett till åldersgrupper som motsvarar målgrupper inom kommunala verksamheter är det behoven inom grundskolan som ökar kraftigast under de kommande åren. Samtliga åldersgrupper för verksamheter inom förskola och skola ökar mer än genomsnittet liksom personer över 65 år. Personer över 65 ökar totalt med 23 procent varav inom åldersgruppen 65-79 med 20 procent och inom åldersgruppen 80 år och äldre med 31 procent. Befolkningsökningarna kommer att innebära ökade behov inom de mest kostnadskrävande kommunala verksamheterna.

TABELL 1

Befolkningsökning inom olika målgrupper i Stockholms län

Åldersgrupp	2013	2023	Utveckling
0	29 500	36 400	23 %
1-5	145 000	175 000	21 %
6-15	247 000	308 000	25 %
16-19	95 300	116 000	22 %
20-64	1 309 000	1 487 000	14 %
65 +	337 000	413 000	23 %
	2 162 800	2 535 400	17 %

Källa: Demografisk rapport 2014:04, Statistiska centralbyrån

Fler barn, unga och äldre i relation till dem i arbetsför ålder innebär att försörjningskvoten, räknat som antal personer i åldern 0–19 samt över 65 år i relation till antal personer i åldern 20–64, i arbetsför ålder, ökar från 0,65 till 0,77. Det betyder att allt färre kommer att försörja allt fler.

Befolkningsutvecklingen beror dels på den naturliga befolkningsökningen (differensen mellan födda och döda) och dels på flyttningsöverskottet (differensen mellan in- och utflyttningen). I nuläget står födelsenettot för 40 procent av befolkningstillväxten och flyttningsnettot för 60 procent. Den relationen förväntas ändras och år 2023 står födelsenettot för 66 procent av befolkningstillväxten och flyttningsnettot för 34 procent av ökningen.

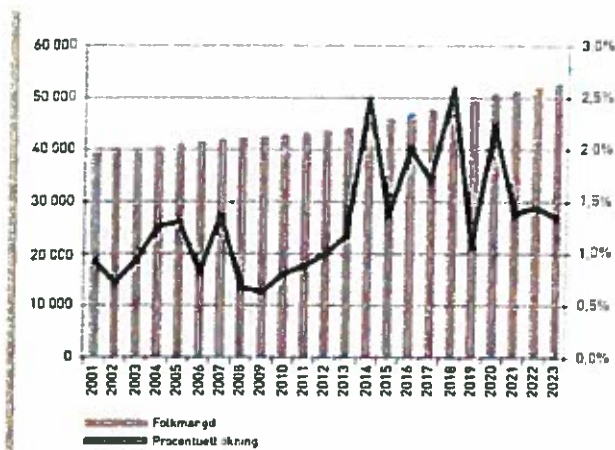
Utvecklingen i Tyresö kommun

De senaste siffrorna över befolkningsutvecklingen i Tyresö visar att tillväxten nu är mycket kraftig. Från att ha ökat med cirka 5 procent sammantaget under åren 2008-2013 väntas befolkningstillväxten nu uppgå till nära 2,5 procent för 2014. Det innebär att Tyresö växer som den tredje snabbast växande kommunen i länet, endast Sundbyberg och Solna hade en snabbare befolkningsutveckling 2014.

Antal invånare uppgick till 45 390 år 2014. Det innebär att Tyresö kommun har ökat med 1 109 invånare jämfört med 2013 och med cirka 500 fler än prognosen för 2014.

DIAGRAM 3

Folkmängd i Tyresö kommun och procentuell utveckling

Källa: Tyresö kommun befolkningsprognos

Befolkningsutvecklingen i Tyresö har under de senaste åren varit låg sett till de andra kommunerna i Stockholms län. Mellan åren 2008–2013 var födelseöverskottet relativt lågt till följd av minskat antal födda. Sedan 2013 har födelsetalen ökat väsentligt och enligt prognosen väntas födelsekullar motsvarande de rekordstora kullarna från åren kring 1970.

TABELL 2

Befolkningsökning inom olika målgrupper i Tyresö kommun (utveckling i Stockholms län inom parantes)

Åldersgrupp	2013	2023	Utveckling
0	483	638	32 % (23)
1-5	2 885	3 504	21 % (21)
6-15	6 321	7 152	13 % (25)
16-19	2 516	2 893	15 % (22)
20-64	24 720	29 877	21 % (14)
65 +	7 356	8 681	18 % (23)
Totalt	44 281	52 742	19 % (17)

Källa: Tyresö kommun befolkningsprognos 2035

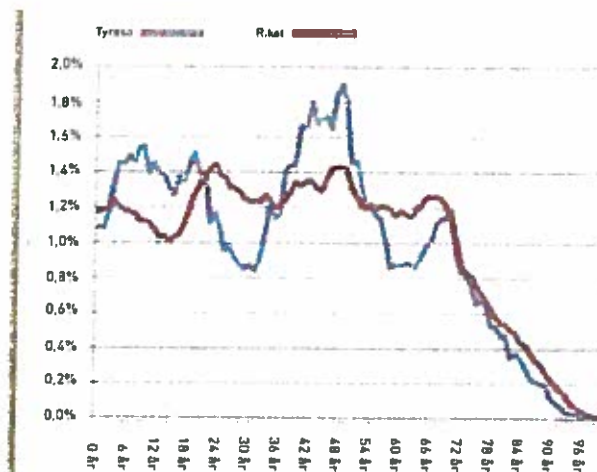
Sammantaget beräknas befolkningen i Tyresö kommun öka med 19 procent, eller 8 461 personer, fram till år 2023. Gränsen för 50 000 invånare kommer enligt prognosen att vara nådd år 2020. Stora fluktuationer i åldersgrupperna kommer att ställa krav på de kommunala verksamheterna att anpassa resurser till ökad och minskad efterfrågan (se avsnitt om demografi och planering).

Ovanstående prognos är framtagen utifrån ett antal antaganden om framtiden (exempelvis byggnation och barnafödande). Osäkerheten i prognosen är störst för barn i yngre åldrar (förskolebarn) medan prognosen för skolelever och äldre är betydligt säkrare. Att prognosen för förskolan är mer osäker beror dels på att prognosen bygger på antaganden om antalet födda men också på att familjerna är mer benägna att flytta när barnen är yngre.

Då stor inflyttning till kommunen skedde på 1960-talet och de flesta som flyttade in var unga och yngre vuxna är befolkningsstrukturen olik rikets genomsnitt. Tyresö kommun har en stor andel barn och en större andel av befolkningen i åldern mellan 40 och 55 jämfört med rikets genomsnitt.

DIAGRAM 4

Befolkningens struktur jämfört med Riket

ÅRETS RESULTAT, KASSAFLÖDE, TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Årets resultat för 2014 uppgick till +5,7 miljoner kronor (mkr). Skatteintäkterna har ökat i långsammare takt än verksamhetens nettokostnader. En starkt bidragande orsak till detta är de senaste årens återbetalning av försäkringspremier från Afa på 30 mkr under 2012 och 2013. Låga räntor på en i stort sett oförändrad låneskuld har bidragit till lägre finansiella kostnader, vilket påverkat resultatet i positiv riktning.

En fördjupning i olika intäkter och kostnadsposter lämnas i den finansiella analysen.

DRIFTREDOVISNING

Verksamhetens nettokostnader uppgick till 2 093,4, vilket var 32,1 mkr högre än budget, vilket motsvarar -1,6 procent för hela verksamheten. Större avvikelser kommenteras efter tabellen.

Nämnd/Verksamhetsområde	Budget	Utfall	Avvikelse	Avvikelse, %
Kommunstyrelsen	201,6	189,6	12,1	6,0
Gemensam verksamhet	44,0	36,5	7,5	
Kommunalförbund mm	56,3	56,2	0,2	
Politisk verksamhet	16,8	18,6	-1,7	
Plan och exploatering	17,6	17,1	0,5	
Bygglövsverksamhet	4,3	4,4	-0,1	
Väghållning och park	58,6	53,9	4,7	
Miljö, trafik och övrigt	3,9	5,7	-1,8	
Vatten- och avloppsverksamhet	0,0	-2,1	2,1	
Renhållningsverksamhet	0,0	-0,6	0,6	
Gymnasie- och arb. markn. nämnden	218,0	229,9	-11,9	-5,5
Arbetscentrum	9,5	9,3	0,2	
Vuxenutbildning	24,4	24,2	0,2	
Gymnasieskola	184,0	196,4	-12,4	
Kultur- och fritidsnämnden	107,0	104,6	2,4	2,2
Bibliotek, kultur och fritid	107,0	104,6	2,4	
Barn- och utbildningsnämnden	904,7	906,8	-2,2	-0,2
Förskola och pedagogisk omsorg*	271,9	267,5	4,4	
Grundskola**	622,0	629,3	-7,3	
Fritidsgårdar	10,8	10,1	0,7	
Socialnämnden	631,2	658,4	-27,2	-4,3
Individ- och familjeomsorg	155,1	161,0	-5,9	
Äldreomsorg	272,4	289,2	-16,8	
Omsorg om pers. med funk. neds	203,7	208,1	-4,5	
Finansförvaltning	-75,1	-84,0	8,9	-11,8
Avskrivningar	74,0	88,2	-14,2	-19,1
Totalt verksamheten	2 061,3	2 093,4	-32,1	-1,6

* fordran avseende demografi 2,7 mkr

** fordran avseende demografi 10,5 mkr

Kommunstyrelsen redovisade ett överskott mot budget med 12,1 mkr. Överskottet har till största delen uppkommit i den gemensamma verksamheten.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden redovisade ett underskott mot budget med 11,9 mkr, varav 12,4 mkr härrör från gymnasieskolan och förklaras av att antalet elever minskat de senaste åren medan kostnaden, bland annat för lokaler, inte kunnat anpassas i tillräcklig omfattning.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett överskott mot budget med 2,4 mkr.

Barn- och utbildningsnämndens räkenskaper redovisar ett underskott mot budget med 2,2 mkr. Den ökade volym jämfört med budget som nämnden haft skulle ha berättigat till ökat anslag med 13 mkr, och resultatet uppgick i själva verket till +11 mkr.

Socialnämnden redovisar ett underskott med 27,2 mkr jämfört med budget. Underskottet har framförallt uppkommit inom äldreomsorgen, och beror på att antalet köpta platser blev fler än förväntat. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott mot budget trots att anslaget ökats med 7,5 mkr under året.

INVESTERINGSREDOVISNING

Årets bruttoinvesteringar uppgick till 145 miljoner kronor medan nettoinvesteringarna efter investeringsbidrag uppgick till 104 miljoner kronor. De största investeringsprojekten som genomförts under året är

Förskolan Galaxen	16,5 mkr
Ledningsförnyelse av VA-nätet	12,9 mkr
Masshanteringsplats för hantering av schaktmassor från va-arbeten	9,5 mkr
Exploatering av Norra Tyresö Centrum	9,2 mkr
Infrastruktur för Tyresö Skogsstad	8,3 mkr
Ombyggnad av Tyresövägen	6,7 mkr
Omklädningsrum vid Troltbäckens IP	6,4 mkr
Gruppboende Villa Linde	6,0 mkr

En mer detaljerad redovisning lämnas i investeringsredovisningen som är ett eget avsnitt i årsredovisningen.

Årets nettoinvesteringar har kunnat finansieras utan att låneskulden behövt höjas.

DEN EKONOMISKA STÄLLNINGEN

Kommunens tillgångar uppgick vid årets slut till 2 260,2 miljoner kronor, vilket är en ökning med 2,4 procent jämfört med föregående år. Avsättningar och skulder ökade med 4,4 procent och uppgick vid 2014 års utgång till 1 330,5 miljoner kronor. Det betyder att det egna kapitalet, det vill säga skillnaden mellan tillgångar och skulder, minskat med 0,3 procent och uppgick till 929,7 mkr.

Pensionsmedelsförvaltning

Av tabellen nedan framgår hur pensionsskulden utvecklats mellan 2013 och 2014. Kommunen har inte gjort någon reservering av medel för framtida pensioner utan återlånar hela det belopp som motsvaras av pensionsförpliktelserna.

	2014-12-31	2013-12-31
Avsättningar för pensioner intjänade efter 1998	181,2	173,0
Pensionsförpliktelser som intjänats före 1998	874,0	911,5
Totala pensionsförpliktelser	1 055,2	1 084,5
Finansiella placeringar	0	0
Återlåning i verksamheten	1 055,2	1 084,5

SOLIDITET

Soliditeten enligt balansräkningen, det vill säga exklusive pensionsförpliktelser som intjänats före 1998, har minskat från 42,2 till 41,1 procent. Soliditeten då samtliga förpliktelser inräknats har ökat från 1,0 procent 2013 till 2,5 procent 2014. Ökningen beror på att den totala pensionsskulden nu börjat minska.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

För den kommunala koncernen, där Tyresö kommun, Tyresö Bostäder AB, Tyresö Näringslivsaktiebolag och Tyresö Vindkraft AB ingår, upprättas en så kallad sammanställd redovisning. Koncernens resultat för 2014 uppgick till 209,8 miljoner kronor, att jämföra med 58,3 mkr året innan. Det relativt höga resultatet beror på att Tyresö Bostäder AB redovisar en realisationsvinst vid försäljning av lägenheter i Diamanten. Vinsten uppgick till nära 183 miljoner kronor.

Överskottet från försäljningen av fastighetsbeståndet i Diamanten har använts till att minska företagets, och därmed koncernens låneskuld som vid utgången av 2014 uppgick till 2 135 miljoner, vilket är 280 mkr lägre än föregående år.

Hur de ingående enheterna bidragit till resultatet framgår av följande tabell.

Enhet	2014	2013
Tyresö kommun	5,7	40,4
Tyresö Bostäder AB	204,8	18,9
Tyresö Näringslivsaktiebolag	-0,3	-0,6
Eliminering	-0,4	-0,4
Koncernens resultat	209,8	58,3

FRAMTIDEN

Tyresö kommun är i en mycket kraftig expansionsfas, vilket det senaste årets kraftiga befolkningsökning visar. Detta innebär mycket stora utmaningar för både verksamhet och ekonomi de kommande åren. Enligt befolkningsprognosen kommer kommunens befolkning ha ökat till 60 000 invånare år 2030. Ett pågående arbetet med att ta fram en långsiktig finansiell analys indikerar att investeringsbehovet de närmaste 15 åren är mycket omfattande. Det är investeringar i infrastruktur för att möjliggöra tillväxt, där utbyggnad av Tyresövägen samt omvandling av Östra Tyresö är tunga poster, liksom den nya stadsdelen Norra Tyresö Centrum.

I de så kallade kärnverksamheterna krävs investeringar i ny kapacitet, framför allt inom förskola och äldreomsorg, samt reinvesteringar i lokaler för skola, vård och omsorg. Det är också investeringar till följd av politiska ambitioner i exempelvis gymnasieskola, kultur och fritid. För att klara en ekonomi i balans krävs en hållbar investeringstakt för att inte behöva öka skuldsättningen mer än nödvändigt.

I det kortare perspektivet utgör en snabbt växande befolkning och behov av social service ett hot mot ekonomin 2015. Inom individ- och familjeomsorgen befaras underskott mot lagd budget. Inom grundskolan påverkas volymen i den kommunalt drivna skolan av i vilken utsträckning eleverna väljer privata alternativ, vilket kräver handlingsberedskap inför nästa läsår. Den stora ökningen av barn i förskoleåldern innebär behov av fler platser i förskolan. Marginalerna i budget 2015 och planen för påföljande år är små, och det krävs en bättre följsamhet gentemot budget än vad som var fallet 2014 för att undvika ekonomiska underskott.

FINANSIELL ANALYS AV TYRESÖ KOMMUN

Tyresö kommun redovisade 2014 ett resultat på +5,7 miljoner kronor, exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster. Motsvarande resultat uppgick 2013 till +27 mkr. Den samlade investeringsvolymen uppgick under 2014 till 145 mkr, vilket var 56 mkr lägre än 2013. Av investeringarna har 37,4 mkr finansierats av investeringsinkomster. Skattefinansieringsgraden av investeringarna efter avdrag för investeringsinkomster uppgick till 112 procent. Detta innebär att investeringarna helt och hållet finansierats via överskott från skatteintäkter, och nya lån har inte behövt tas upp.

I avsnittet "Finansiell analys av Tyresö kommun" görs en djupare analys av Tyresö kommun.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultatet, utveckling och ställning för Tyresö kommun används en finansiell analysmodell som utgår från fyra väsentliga finansiella aspekter. Aspekterna är *finansiellt resultat*, *kapacitetsutveckling*, *riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen*. Målsättningen är att utifrån dessa fyra aspekter kunna redogöra för om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

RESULTAT OCH KAPACITET

Intäkter och kostnader i verksamheten			
	2012	2013	2014
Verksamhetens intäkter	509	482	476
Verksamhetens kostnader	2 315	2 414	2 481

Intäkterna i verksamheten är i stort sett oförändrade om man jämför 2014 med 2013. De största skillnaderna jämfört med 2013 är taxor och avgifter som ökat med 9,7 mkr eller 6 procent, och realisationsvinster som blev 8,9 mkr eller 93 procent lägre än 2013. Verksamhetens kostnader har ökat med 2,7 procent under 2014 och uppgick till 2 481 mkr. Största ökningen står löner och sociala avgifter för, vilka var 5 procent eller 51 mkr högre än 2013. Lokal- och markhyror är den post som minskat mest, med 7 procent eller 4,5 mkr.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen			
Förändring i %	2012	2013	2014
Skatteintäktsutveckling	4,0	3,2	2,7
Skatter, generella statsbidrag och utjämning	3,5	4,3	2,7
Nettokostnadsutveckling	3,7	7,4	5,7

Intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning ökade under 2014 med 2,7 procent, vilket var lägre än både 2012 och 2013.

Nettokostnaderna har ökat betydligt de senaste två åren och har överstigit utvecklingen av intäkter under 2014 och 2013.

ÅRETS RESULTAT OCH JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Årets resultat och jämförelsestörande poster			
Mkr	2012	2013	2014
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster	77	27	6
Jämförelsestörande poster	31	14	0
Årets resultat	108	40	6
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	3,9	0,5	0,3

Vid en analys av driftresultatet är det viktigt att ta fram det underliggande resultatet, det vill säga exklusive engångsposter av olika slag. I resultatet för 2012 och 2013 ingick sådana poster till betydande belopp.

Under 2014 redovisades inga poster av engångskaraktär. Under 2013 fick kommunen återbetalning av försäkningspremier från Afa (AFA) med 30 mkr. Samma år belastas resultatet med en engångskostnad för förändring av diskonteringsräntan för kommunens pensionsförpliktelser med 17 mkr. År 2012 fick kommunen en återbetalning av försäkningspremier från Afa med 31 mkr.

Det "verkliga" resultatet, det vill säga exklusive jämförelsestörande poster, är betydligt lägre 2014 än under 2012 och 2013.

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Om resultatet exklusive jämförelsestörande poster relateras till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning redovisade kommunen ett resultat 2014 på 0,3 procent av skatte- och statsbidragsintäkter. Det var en lägre nivå än tidigare år.

Ett av kommunens finansiella mål är att resultatet av den reguljära verksamheten ska uppgå till minst två procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning. Målet har inte uppnåtts de senaste två åren. En tumregel är att ett resultat mellan 2 och 3 procent betraktas som god ekonomisk hushållning eftersom det ger utrymme för att över tid skattefinansiera investeringar. Genomsnittet de senaste fem åren i Tyresö är 2,5 procent.

DRIFTKOSTNADSANDEL

Driftkostnadsandel			
Procent	2012	2013	2014
Verksamhetens intäkter minus kostnader exklusive avskrivningar och jämförelsestörande poster	91,8	93,4	95,2
Avskrivningar	3,5	3,8	4,2
Driftkostnadsandel före jämförelsestörande poster och finansnetto	95,4	97,2	99,3
Finansnetto	0,7	0,7	0,4
Driftkostnadsandel efter finansnetto	96,1	97,9	99,7
Jämförelsestörande poster (netto)	-1,6	-0,7	0,0
Driftkostnadsandel	94,5	97,2	99,7

Driftkostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som åtgår till löpande driftkostnader. Om den totala driftkostnadsandelen understiger 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. Generellt sett anses en driftkostnadsandel på 97–98 procent vara förenligt med god ekonomisk hushållning. De löpande driftkostnaderna tar en allt större andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning. Andelen uppgick 2014 till 99,7 procent, vilket är 2,5 procentenheter högre än 2013. Trenden är negativ och om den fortsätter finns risk för obalans i ekonomin. Avskrivningarna tar allt större andel av intäkterna, vilket beror på höga investeringsnivåer de senaste åren. Finansnettots andel av intäkterna har dock minskat, vilket förklaras av att marknadsräntorna sjunkit på senare tid.

ÅRETS INVESTERINGAR

	2012	2013	2014
Investeringar brutto	329,0	201,8	145,0
Investeringar netto	301,3	98,7	107,6
Investeringsvolym brutto/nettokostnader (%)	18	10	7
Investeringsvolym (netto)/nettokostnader (%)	16	5	5

De senaste åren har investeringsnivån i Tyresö legat på cirka 11 procent av verksamhetens bruttokostnader, vilket är i linje med övriga kommuner i Stockholms län. Bruttoinvesteringarna 2014 uppgick till 145 miljoner kronor, vilket är den lägsta nivån på flera år. En förklaring till detta är att flera projekt inte startats vid planerad tidpunkt.

SKATTEFINANSIERINGSGRADEN AV INVESTERINGAR

Skattefinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. Om skattefinansieringsgraden är 100 procent eller mer, betyder det att kommunen inte behövt låna till investeringarna.

	2012	2013	2014
Skattefinansieringsgrad av bruttoinvesteringar (%)	78	52	83
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringar (%)	85	107	112

Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringarna uppgick 2014 till 112 procent, vilket innebär att de till fullo finansierats av överskott från skatteintäkter och kommunen har inte behövt ta upp nya lån.

Risk – kontroll

LIKVIDITET UR ETT RISKPERSPEKTIV

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. I nyckeltalet relateras kommunens omsättningsstillgångar till kortfristiga skulder. Kassalikviditeten bör analyseras tillsammans med soliditeten. En ökande kassalikviditet i kombination med oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att det finansiella handlingsutrymmet stärkts.

	2012	2013	2014
Kassalikviditet (%)	72	89	72

Kommunens kassalikviditet har varierat mellan åren och har legat mellan 70–90 procent. Förklaringen till den högre nivån 2013 är att nivån på likvida medel då var hög.

SOLIDITET ENLIGT BALANSRÄKNINGEN

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsberedskap. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats via eget kapital (samlade skatteintäkter). För att ha god ekonomisk hushållning bör soliditeten över tid utvecklas i positiv riktning eller i vart fall inte vara i fallande trend.

	2012	2013	2014
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 (%)	42,7	42,2	41,1

Soliditeten enligt balansräkningen, det vill säga när hänsyn inte tas till pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och ligger utanför balansräkningen, har försämrats de senaste åren. Förklaringen till detta är att överskottet från skatteintäkterna minskat under samma period.

SOLIDITET INKLUSIVE PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Om man inkluderar pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som ligger utanför balansräkningen erhåller man ett annat, lägre soliditetsmått. Det har blivit allt vanligare att kommuner redovisar soliditeten där samtliga förpliktelser inkluderas.

	2012	2013	2014
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 (%)	1,1	1,0	2,5

När hänsyn tas till hela pensionsförpliktelserna visar trenden att soliditeten i stället ökar. Detta förklaras av att den del av pensionsåtagandet som ligger utanför balansräkningen under 2014 minskat jämfört med 2013. Jämfört med övriga kommuner i Stockholms län har Tyresö en låg soliditet. Snittet för länets kommuner de senaste åren är cirka 16 procent.

PENSIONSFRÖPLIKTELSE

Mkr, inklusive särskild löneskatt	2012	2013	2014
Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	152	173	181
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	861	911	874
Total pensionsförpliktelse	1 012	1 084	1 055

Kommunens pensionsåtagande inklusive särskild löneskatt uppgick 2014 till 1 055 mkr. Jämfört med 2013 minskade skulden med 31 mkr. Det är pensionsförpliktelserna som intjänats före 1998 som sjunkit.

KOMMUNALSKATT

Skattesats är ett tal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till andra kommuner, eftersom en förhållandevis låg skattesats innebär en potential att öka intäktssidan genom att höja skattesatsen.

Skattesats	2012	2013	2014
Tyresö	19,48	19,48	19,48
Stockholms län	19,14	19,12	19,10
Skillnad	0,34	0,36	0,38

Tyresö har en, i förhållande till övriga kommuner i Stockholms län, hög skattesats. Skillnaden har ökat de senaste åren, om än marginellt.

KOMMUNENS BORGENSÅTAGANDE

Borgensåtagande i förhållande till verksamhetens kostnader är ett risknyckeltal. Om kommunen har höga borgensåtaganden bör man ha god kontroll på de bolag kommunen gått i borgen för.

Borgensåtagande i % av verksamhetens bruttokostnader	2012	2013	2014
Tyresö	77	74	61
Stockholms län	36	35	-

Kommunens borgensåtagande är lägre vid 2014 års utgång än året innan, både i absoluta tal och som andel av bruttokostnaderna. Detta beror på att Tyresö Bostäder sålt en del av sitt bostadsbestånd och minskat låneskulden med försäljningsintäkter. Tyresö kommuns borgensåtagande är trots detta förhållandevis högt, även om jämförelsetal för länet 2014 saknas.

Utfall i förhållande till budget

Utfallet av verksamhetens nettokostnader uppgick till 32 mkr. Detta motsvarar 1,3 procent av verksamhetens bruttokostnader. Motsvarande tal för 2012 och 2013 var 0,1 respektive 0,2 procent. Följsamheten mot budget var således lägre 2014 än de närmast föregående åren.

Sammanfattande kommentar

Tyresö kommun har i grund och botten en tillfredsställande ekonomi, där flera av balansnyckeltalen visar på stabilitet. En förutsättning för god ekonomisk hushållning är dock att trenden med sjunkande resultat vänds och att resultatnivån förbättras. Med tanke på de närmaste årens stora investeringar krävs en resultatnivå på ungefär 3 procent av skatteintäkterna för att inte behöva öka upplåningen i alltför stor utsträckning.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH BALANSKRAVET

Enligt kommunallagen ska kommunen fastställa mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Enligt samma lag ska kommunens ekonomi vara i balans, det vill säga att de löpande intäkterna ska överstiga kostnaderna, det så kallade balanskravet.

God ekonomisk hushållning

Kommunens mål för god ekonomisk hushållning är

1. Det årliga driftresultatet (exklusive extraordinära kostnader och intäkter) uppgår till i genomsnitt minst 44 miljoner kronor per år.

Ett av kommunens finansiella mål är att resultatet av den reguljära verksamheten ska uppgå till minst 44 miljoner kronor per år. Målet har inte uppnåtts de senaste två åren. En tumregel är att ett resultat på minst två procent av skatter och statsbidrag betraktas som god ekonomisk hushållning, eftersom det ger utrymme för att över tid skattefinansiera investeringar. Genomsnittet de senaste fem åren i Tyresö är 2,5 procent, vilket är en resultatnivå som är förenlig med god ekonomisk hushållning.

2. Nettoinvesteringarna för varje rullande femårsperiod överstiger sammantaget inte summan av avskrivningar och årens resultat för de ingående åren.

Nettoinvesteringarna de senaste fem åren uppgick till 911 mkr. Årets resultat plus avskrivningar uppgick under samma period till 682 mkr. Det betyder att nettoinvesteringarna varit 229 mkr högre än målet.

Sammanfattningsvis har resultatnivån varit tillfredsställande de senaste åren, men investeringsnivån har varit betydligt högre än den målsatta nivån. Bedömningen är att kommunen hittills haft god ekonomisk hushållning i sina finanser.

BALANSKRAVET

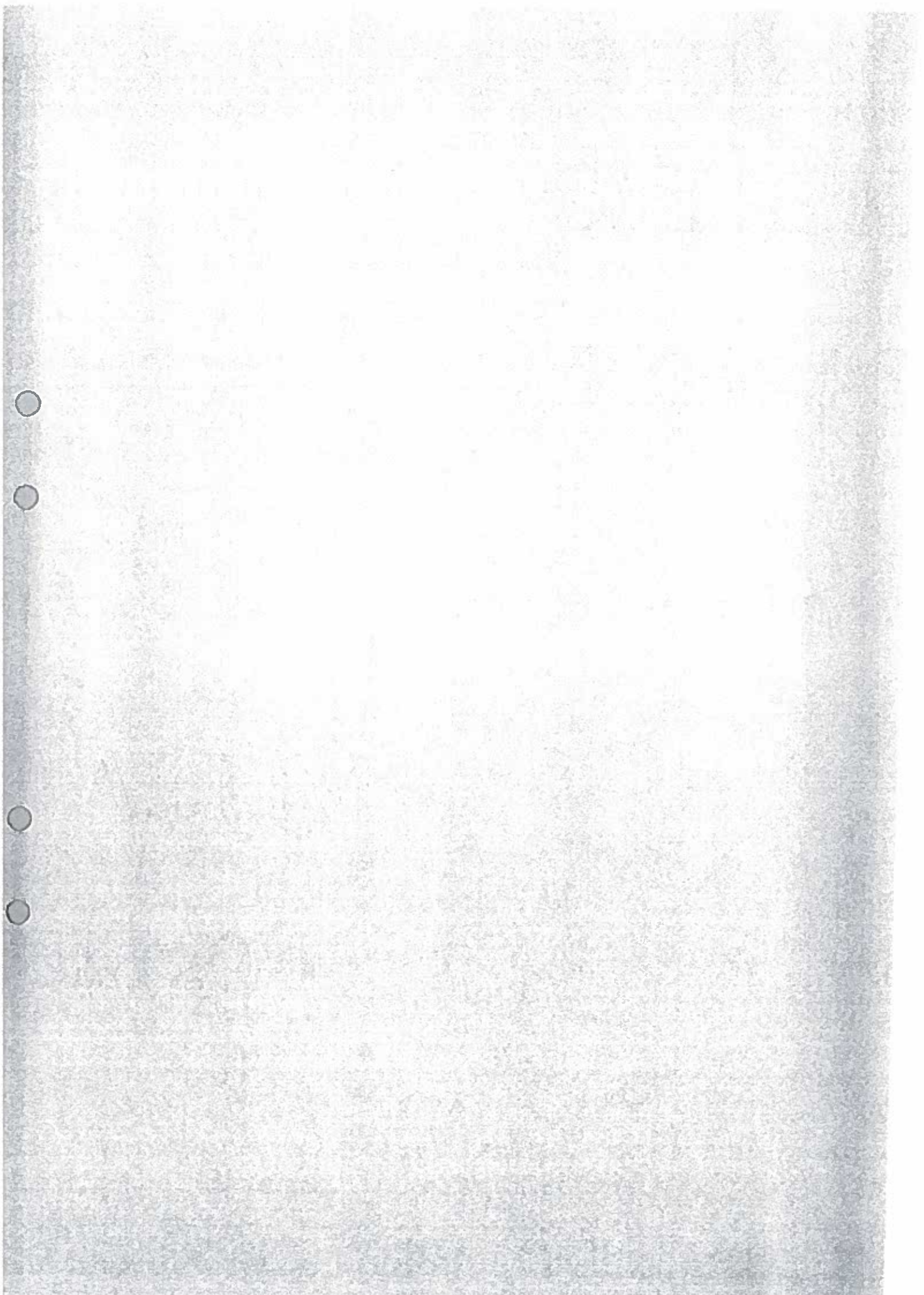
Vid bedömning om kommunen lever upp till balanskravet ska hänsyn tas till eventuella realisationsvinster och underskott från tidigare år som ska regleras.

Årets resultat	5,7
Samtliga realisationsvinster	0,0
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0
Realisationsvinster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0
BALANSKRAVSRESULTAT	5,7

Av balanskravsutredningen framgår att kommunen uppfyllde balanskravet 2014.

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

Kommunfullmäktige har 2013-12-12 beslutat att inte utnyttja möjligheten att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR) tills vidare.

Tyresö Bostäder

Tyresö Bostäder ska äga och hyra ut bostäder i Tyresö kommun. Bolaget ägs till sin helhet av Tyresö kommun.

Huvuddelen av bolagets fastigheter är byggda eller ombyggda under 1980-talet. Under 2012 och 2013 har beståndet utökats med två fastigheter. Den totala uthyrningsbara ytan uppgick per 31 december 2013 till 250 966 kvadratmeter, fördelat på 3 280 lägenheter och 172 lokaler.

Efterfrågan på bostäder har fortsatt varit stor, vid årsskiftet stod över 20 000 i bolagets intressentkö. Omflyttningen under 2013 uppgick till 9,7 procent för hela året, varav 3,8 procent utgjorde interna omflyttningar.

Bostadshyrorna för 2013 förhandlades klart i december 2012 och resulterade i en höjning med 1,62 procent. Den genomsnittliga hyresnivån för bostäder uppgick efter höjningen till 1 077 kronor per kvadratmeter för hela fastighetsbeståndet.

Den största investeringen som genomförts under året utgörs av lokaler i trygghetsboende Björkberget. Under året har underhållsarbeten genomförts i över 400 av bolagets lägenheter. Bland annat har ett omfattande underhållsarbete genomförts på flera fastigheters tak för ökat snörasstydd.

Bolaget beslutade under året att försälja bostäder i kvarteret Diamanten till bostadsrättsföreningen Diamanten. Försäljningen godkändes av kommunfullmäktige i februari 2014.

Bolagets ekonomiska resultat uppgick till + 18,9 miljoner kronor.

Tyresö Näringslivsaktiebolag

Tyresö Näringslivsaktiebolags ändamål är att köpa, förvalta och sälja mark samt förvärva, bygga och förvalta lokaler för näringslivsändamål. Bolaget äger mark och en bostadsfastighet inom det så kallade Brädgårdsområdet.

Större delen av marken som bolaget äger arrenderas ut till Tyresö kommun. Utöver utarrendering av marken finns fem bostadshyresgäster och fyra lokalhyresgäster i byggnaderna inom området. Under året har ett avtal träffats med Tyresö kommun om förvaltning och uthyrning av bolagets byggnader.

Bolaget har dessutom bedrivit uthyrning av cafébyggnaden på Notholmen. Enligt en överenskommelse mellan Nordiska museet och Tyresö kommun kommer museet att överta ansvaret för drift och skötsel av Notholmen från och med 1 juni 2014. Kommunen har därför sagt upp avtalet mellan kommunen och bolaget från och med samma tidpunkt.

Bolaget har inte haft någon anställd personal.

Det ekonomiska resultatet för Tyresö Näringslivsaktiebolag uppgick till -0,6 miljoner kronor. Enligt upprättad ekonomisk plan kommer bolaget att gå med förlust till och med 2017, då den så kallade fusionsspärren som inträdde vid fusionen med Fastighets AB Maria Sofia upphör och bolagets fastighet kan avyttras.

Övrigt ägande

Tyresö kommun har även andelar i Stiftelsen Tyresöskogen, Södertörns brandförsvärsförbund, Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, Södertörns överförmyndarnämnd, Världus AB samt Stockholmsregionens Försäkrings AB.

Stiftelsen Tyrestaskogen är ansvarig för driften av områdena i naturreservatet Tyresta. Stiftelsens uppgift är att förvalta och utveckla områdena och Tyresta by enligt fastslagna bestämmelser och skötselplan.

Södertörns brandförsvärsförbund är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i kommunerna Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. I förbundsområdet finns nu cirka 560 000 invånare. Inom medlemskommunerna finns åtta räddningsstyrkor dygnet runt, tre deltidstyrkor, åtta räddningsvärn och en regional räddningscentral. På dagtid vardagar finns dessutom fem mindre räddningsstyrkor och under övrig tid finns extrapersonal i beredskap.

Räddningscentralen Stockholms län, drivs sedan 2009 tillsammans med Brandkåren Attunda. Räddningscentralen Stockholms län hanterar medlemskommunernas och Brandkåren Attundas uppdrag. Därmed omfattar vår räddningsregion idag 16 kommuner. Antalet uppdrag för medlemskommunerna med olika former av larm- och jourfunktioner växer kontinuerligt.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund bildades den 1 april 2008 av de tre kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö. Tyresös ägarandel är 29,6 procent. Förbundets uppdrag är att bedriva den prövning och tillsyn som kommunerna är skyldiga att utföra enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter – med undantag av strandskydds-tillsynen. Förbundet ska också erbjuda medlemskommunerna kompetens avseende medlemmarnas arbete med frivilliga åtaganden inom miljöområdet. Förbundet ska också lämna det stöd till fysisk planering och bygglovsverksamhet som respektive medlem efterfrågar inom förbundets kompetensområde. Förbundet ska besvara remisser från medlemmarna, svara för information inom verksamhetsområdet, bistå medlemmarna med expertkunskaper inom verksamhetsområdet samt delta i kommunernas krisberedskapsplanering. Förbundets verksamhet är delvis anslagsfinansierad genom att de tre kommunerna betalar en medlemsavgift men ungefär hälften av förbundets kostnader täcks av avgifter som tas ut vid tillsyn av verksamhetsutövare.

I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Haninge kommun har i samverkan med Botkyrka, Huddinge, Nynäshamn och Tyresö en gemensam nämnd. Nämndens huvuduppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Syftet med tillsynen är att förhindra att barn eller myndiga personer, som inte själva kan ta tillvara sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.

Världus AB bildades 1994 av 25 kommuner i Stockholms län (alla utom Stockholm) för att erbjuda vård-, behandlings- och rådgivningstjänster för i första hand barn och unga.

Tyresö kommun blev under 2008 delägare i Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF). SRF är ett aktiebolag där 20 av 26 kommuner inom Stockholms län är delägare. SRF:s syfte är att i samarbete med kommunerna samordna upphandling och förvaltning av samlade försäkringslösningar. Bolaget ska tillföra kommunerna ökad kompetens inom försäkringsområdet och vara en resurs inom riskhantering, skadeförebyggande arbete och försäkring.

Kommunen är sedan 2010 medlem i Kommuninvest ekonomisk förening.

Kommunens ekonomi

Redovisningsprinciper

KOMMUNEN

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bland annat innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggnings-tillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kr.

Anläggningstillgångar. Enligt rekommendation RKR 18.1 bokförs investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnads-ersättningar som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, det vill säga, lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Intervall avskrivningstider:

Byggnader	3 – 50 år
Maskiner och inventarier	3 – 25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark, bostadsrätter	ingen avskrivning

Omprövning av nyttjandeperiod ska ske om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt. Inga nedskrivningar har skett under 2014.

För anläggningstillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är betydande i förhållande till totalt anskaffningsvärde för investeringen ska uppdelning göras på komponenter. Detta för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Kommunen har påbörjat arbete med komponentavskrivning för att fullt ut kunna följa rekommendation RKR 11.4. Riktlinjer för kommunens hantering av komponentavskrivning har tagits fram. Från och med räkenskapsåret 2015 ska alla betydande investeringar som avslutas delas in i komponenter. Arbete med uppdelning av befintliga anläggningstillgångar kommer att starta under 2015.

Skatteintäkter. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till, enligt huvudmetoden i rekommendation RKR 15.1, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för investeringar.

Pensionsskuld före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från och med 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen.

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen samt i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande, ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

Från år 2014 tillämpar kommunen Kommun-Bas 13.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunförbund i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar:

Tyresö Bostäder AB	100 %
Tyresö Näringslivsaktiebolag	100 %
Tyresö Vindkraft AB	100 %
Södertörns Miljö- & hälsoskyddsförbund	29,6 %
Södertörns Överförmyndarnämnd	13,16 %
Södertörns brandförsvärsförbund	9,04 %
Stockholmsregionens Försäkrings AB	4,07 %
Världus AB	5,5 %

Samtliga bolag där kommunens ägarandel överstiger 20 procent av rösterna konsolideras, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där konsolideringsskyldighet ej föreligger enligt rekommendation RKR 8.2, p g a marginell ekonomisk betydelse för kommunen. Undantag är även Tyresö Vindkraft AB som har startat under 2014 och har förlängt räkenskapsår till 2015-12-31.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

Verksamheternas utveckling

VERKSAMHET	REDOVISNING	BUDGET	Överskott (+)		Underskott (-)				
			2013	2013	2013	2013			
Belopp i tkr (löpande priser)			2009	2010	2011	2012	2013		
KOMMUNSTYRELSEN	Kostnad		586 774	634 652	637 047	748 419	758 720	718 835	-39 885
	Intäkt		393 729	408 324	409 623	528 965	559 696	528 861	30 835
	Netto		193 045	226 328	227 424	219 454	199 024	189 974	-9 050
Kommunledning samt konsult- och service- kontoret	Kostnad		149 356	159 149	161 536	514 738	557 971	534 106	-23 865
	Intäkt		59 546	64 137	62 042	411 302	438 554	421 208	17 346
	Netto		89 810	95 012	99 494	103 436	119 417	112 898	-6 519
Lokalförsörjning*	Kostnad		225 341	248 578	248 286				
	Intäkt		219 903	224 897	236 318				
	Netto		5 438	23 681	11 968				
Väghållning och park****	Kostnad		70 363	84 293	81 157	91 721	60 384	55 117	-5 267
	Intäkt		1 388	1 622	1 925	2 604	3 110	619	2 491
	Netto		68 975	82 671	79 232	89 117	57 274	54 498	-2 776
Centralkök	Kostnad		13 209	11 559	9 180	8 220	6 799	7 542	743
	Intäkt		14 108	11 368	8 068	6 175	3 993	7 542	-3 549
	Netto		-899	191	1 112	2 045	2 806	0	-2 806
Allmän miljö- och stadsbygg- nadsteknisk verksamhet	Kostnad		41 886	42 706	42 126	35 607	35 388	32 503	-2 885
	Intäkt		14 775	14 749	14 371	13 721	13 564	9 925	3 639
	Netto		27 111	27 957	27 755	21 886	21 824	22 578	754
Vatten och avlopp	Kostnad		55 029	56 255	59 554	60 261	60 929	57 341	-3 588
	Intäkt		52 272	58 793	53 222	62 176	64 696	57 341	7 355
	Netto		2 757	-2 538	6 332	-1 915	-3 767	0	3 767
Renhållning	Kostnad		31 590	32 112	35 208	37 872	37 249	32 226	-5 023
	Intäkt		31 737	32 758	33 677	32 987	35 779	32 226	3 553
	Netto		-147	-644	1 531	4 885	1 470	0	-1 470
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	Kostnad		273 106	283 448	294 514	302 909	292 298	278 552	-13 746
	Intäkt		55 864	63 512	63 339	60 103	55 623	52 490	3 133
	Netto		217 242	219 936	231 175	242 806	236 675	226 062	-10 613
Arbetscentrum	Kostnad		21 296	23 605	22 459	22 018	21 047	22 990	1 943
	Intäkt		10 449	12 986	11 430	10 756	9 938	12 700	-2 762
	Netto		10 847	10 619	11 029	11 262	11 109	10 290	-819
Gymnasium	Kostnad		211 088	216 792	226 161	235 098	227 812	216 251	-11 561
	Intäkt		32 340	34 598	34 473	32 371	28 812	28 677	135
	Netto		178 748	182 194	191 688	202 727	199 000	187 574	-11 426
Vuxenutbildning	Kostnad		40 722	43 051	45 894	45 793	43 439	39 311	-4 128
	Intäkt		13 075	15 928	17 436	16 976	16 873	11 113	5 760
	Netto		27 647	27 123	28 458	28 817	26 566	28 198	1 632
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	Kostnad		60 597	58 886	63 366	65 952	110 462	107 734	-2 728
	Intäkt		6 963	7 082	7 568	7 810	9 665	5 884	3 781
	Netto		53 634	51 804	55 798	58 142	100 797	101 850	1 053
Bibliotek, kultur och fritid	Kostnad		60 597	58 886	63 366	65 952	110 462	107 734	-2 728
	Intäkt		6 963	7 082	7 568	7 810	9 665	5 884	3 781
	Netto		53 634	51 804	55 798	58 142	100 797	101 850	1 053

VERKSAMHET Belopp i tkr (löpande priser)		REDOVISNING					BUDGET	Överskott (+) Underskott (-)
		2009	2010	2011	2012	2013	2013	2013
BARN- OCH UTBILD- NINGSNÄMNDEN	Kostnad	838 057	885 042	881 945	925 662	955 675	940 225	-15 450
	Intäkt	78 021	88 663	93 560	71 950	76 644	71 740	4 904
	Netto	760 036	796 379	788 385	853 712	879 031	868 485	-10 546
Förvaltningsgemensamt***	Kostnad	15 787	17 921	16 636				
	Intäkt	380	992	937				
	Netto	15 407	16 929	15 699				
Förskola	Kostnad	277 142	280 251	282 800	290 844	289 896	288 009	-1 887
	Intäkt	36 359	37 254	36 688	25 921	25 925	23 939	1 986
	Netto	240 783	242 997	246 112	264 923	263 971	264 070	99
Grundskola och grundskolor	Kostnad	534 659	575 628	570 339	621 229	652 153	638 335	-13 818
	Intäkt	38 049	46 927	52 560	42 733	47 451	44 598	2 853
	Netto	496 610	528 701	517 779	578 496	604 702	593 737	-10 965
Fritidsgårdar	Kostnad	10 469	11 242	12 170	13 589	13 626	13 881	255
	Intäkt	3 233	3 490	3 375	3 296	3 268	3 203	65
	Netto	7 236	7 752	8 795	10 293	10 358	10 678	320
SOCIALNÄMNDEN	Kostnad	640 468	674 686	698 883	727 818	768 208	743 315	-24 893
	Intäkt	132 160	140 588	157 542	159 131	160 081	144 901	15 180
	Netto	508 308	534 098	541 341	568 687	608 127	598 414	-9 713
Förvaltningsgemensamt***	Kostnad	27 347	27 856	33 060				
	Intäkt	695	971	4 224				
	Netto	26 652	26 885	28 836				
Individ- och familjeomsorg	Kostnad	147 522	164 667	168 567	182 596	195 747	179 708	-16 039
	Intäkt	22 217	28 064	36 293	40 132	40 077	31 632	8 445
	Netto	125 305	136 603	132 274	142 464	155 670	148 076	-7 594
Äldreomsorg	Kostnad	233 096	254 753	259 707	286 813	298 514	297 360	-1 154
	Intäkt	38 277	40 300	43 939	46 617	40 033	41 106	-1 073
	Netto	194 819	214 453	215 768	240 196	258 481	256 254	-2 227
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	Kostnad	232 503	227 410	237 549	258 409	273 947	266 247	-7 700
	Intäkt	70 971	71 253	73 086	72 382	79 971	72 163	7 808
	Netto	161 532	156 157	164 463	186 027	193 976	194 084	108
BYGGNADSNÄMNDEN	Kostnad	0	0	0	9 715	9 459	8 681	-778
	Intäkt	0	0	0	4 519	5 129	4 343	786
	Netto	0	0	0	5 196	4 330	4 338	8
Byggverksamhet**	Kostnad				9 715	9 459	8 681	-778
	Intäkt				4 519	5 129	4 343	786
	Netto	0	0	0	5 196	4 330	4 338	8

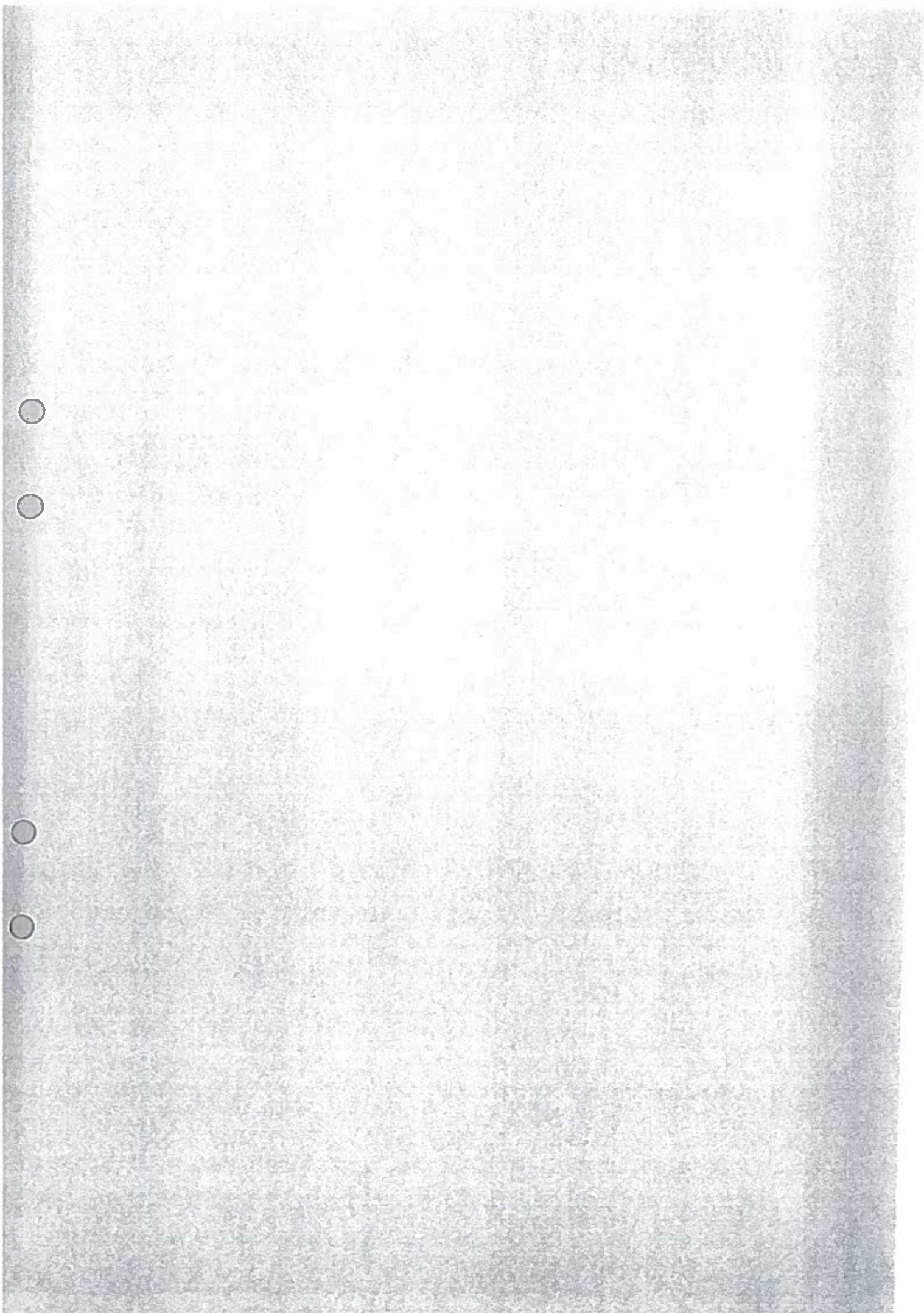
* Från 2012 redovisas lokalförordningen tillsammans med konsult- och servicekontoret

** Från 2012 redovisas byggnadsnämnden tillsammans med Övrig måjö- och stadsbyggnadsteknisk verksamhet

*** Från 2012 har de förvaltningsgemensamma kostnaderna fördelats på verksamhetsområdena

**** Från 2013 ingick också idrott och fritid

Investeringar 2013

Investeringar 2013 (tkr)	Intäkter	Utgifter	Netto	Budget	Diff
KD, POLITIK, PROJEKT	0,0	-2 000,9	-2 000,9	-7 882,0	5 881,1
Samlingsanslag	0,0	0,0	0,0	-5 000,0	5 000,0
IT-plattform	0,0	-600,7	-600,7	-1 482,0	881,3
Läkare Tyresövallen	0,0	-1 400,2	-1 400,2	-1 400,0	-0,2
SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRV	41,3	-113 093,2	-113 051,9	-114 745,0	1 693,1
Åtgärder Tyresövägen	0,0	0,0	0,0	-3 865,0	3 865,0
Gångbanor/gångtunnlar	0,0	-4 906,6	-4 906,6	-2 163,0	-2 743,6
Ombyggnad motorväg Bollmora allé-Bollmora v	0,0	-6 359,0	-6 359,0	-1 376,0	-4 983,0
Kvarteret Järnet	0,0	-9 560,3	-9 560,3	-7 736,0	-1 824,3
Tyresöv 3 e körbanan	0,0	-124,8	-124,8	-445,0	320,2
Maskiner	0,0	-296,0	-296,0	-1 287,0	991,0
Upprustning lekredskap	0,0	-2 277,9	-2 277,9	-2 235,0	-42,9
Va-nyanläggning	0,0	-2 472,9	-2 472,9	-2 000,0	-472,9
Upprustning vattentorn Färdala	0,0	-910,6	-910,6	-267,0	-643,6
VÅ-sanering	41,3	-13 437,7	-13 396,4	-5 000,0	-8 396,4
Kretsloppsstation/Kårt	0,0	-3 618,6	-3 618,6	-3 000,0	-618,6
Masshanteringsplats Medavägen	0,0	-2 376,7	-2 376,7	-5 515,0	3 138,3
Exploatering Nyfors	0,0	-127,8	-127,8	-2 000,0	1 872,2
Breviksvägen etapp V	0,0	-27 625,8	-27 625,8	9 915,0	-37 540,8
Sjöbacken	0,0	-15 548,0	-15 548,0	-24 713,0	9 165,0
Måsvägen	0,0	-279,7	-279,7	7 026,0	-7 305,7
Solberga etapp 7	0,0	-2 930,7	-2 930,7	-10 000,0	7 069,3
Etapp 9 Ugglevägen	0,0	-234,2	-234,2	-9 000,0	8 765,8
Etapp 10 Gårdsmygesvägen	0,0	-1 199,3	-1 199,3	-2 000,0	800,7
Raksta Etapp B	0,0	-92,7	-92,7	-1 999,0	1 906,3
Strandängarna	0,0	-1 244,2	-1 244,2	-19 075,0	17 830,8
Tegvägen	0,0	-244,1	-244,1	-762,0	517,9
Kvarteret Porträttet	0,0	-449,1	-449,1	-597,0	147,9
Markreserv	0,0	-3 891,7	-3 891,7	-5 000,0	1 108,3
Åtgärder klimatstrategi	0,0	-1 088,0	-1 088,0	-1 815,0	727,0
Simhallen, parkeringar	0,0	-2 818,6	-2 818,6	-11 348,0	8 529,4
UR-tomten, Näsby 4:1472	0,0	-299,1	-299,1	7 478,0	-7 777,1
Övriga projekt	0,0	-8 679,1	-8 679,1	-15 966,0	7 286,9

Investeringar 2013 (tkr)	Intäkter	Utgifter	Netto	Budget	Diff
BARN- & UTBILDNING	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SOCIALFÖRVALTNINGEN	0,0	-692,8	-692,8	-626,0	-66,8
Investeringar socialförvaltningen	0,0	-692,8	-692,8	-626,0	-66,8
UTVECKLINGSFÖRVALTNINGEN	0,0	-110,4	-110,4	-1 098,0	987,6
Investeringar kultur och fritid	0,0	-110,4	-110,4	-1 098,0	987,6
LOKALFÖRSÖRJNING	0,0	-85 936,8	-85 936,8	-104 172,0	18 235,2
Energisparåtgärder	0,0	-1 891,6	-1 891,6	-2 358,0	466,4
Stimmets skola ventilation	0,0	-1 594,3	-1 594,3	-1 279,0	-315,3
Tillagningskök	0,0	-25 455,4	-25 455,4	-21 558,0	-3 897,4
Nyboda skola ombyggnad	0,0	-3 075,0	-3 075,0	-2 500,0	-575,0
Strandskolans om- och tillbyggnad	0,0	-4 279,3	-4 279,3	-3 000,0	-1 279,3
LSS-boende	0,0	-1 061,9	-1 061,9	-1 336,0	274,1
Galaxens förskola	0,0	-10 950,8	-10 950,8	-17 000,0	6 049,2
Trollbäckens IP omklädningsrum	0,0	-2 259,0	-2 259,0	-8 000,0	5 741,0
Tyresö skola hemkunskap	0,0	-1 432,2	-1 432,2	-1 500,0	67,8
Tyresövallen omklädningsrum	0,0	-1 000,0	-1 000,0	-1 000,0	0,0
Stimmet ombyggnad	0,0	-3 194,6	-3 194,6	-3 000,0	-194,6
Tyresövallen A-B plan	0,0	-3 484,3	-3 484,3	-4 428,0	943,7
Strandskolans ventilation	0,0	-7 646,8	-7 646,8	-9 000,0	1 353,2
Vindkraftverk	0,0	-10 150,3	-10 150,3	-10 080,0	-70,3
Diamanten Gruppboende	0,0	-155,8	-155,8	-10 000,0	9 844,2
Kumla skola mark, isolering	0,0	-1 121,6	-1 121,6	-1 000,0	-121,6
Tyresö gymnasium ombyggnad för C3L	0,0	-2 042,1	-2 042,1	-3 000,0	957,9
Övriga projekt lokal försörjning	0,0	-5 141,8	-5 141,8	-4 133,0	-1 008,8
TOTALER	41,3	-201 834,1	-201 792,8	-228 523,0	26 730,2

Resultatredovisning

Miljoner kronor		Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Verksamhetens intäkter	Not 1	476,1	481,8	713,3	711,6
Verksamhetens kostnader	Not 2	-2 481,3	-2 414,2	-2 614,3	-2 543,7
Avskrivningar	Not 3	-88,2	-78,8	-129,8	-113
Jämförelsestörande poster	Not 4	-	30,2	182,6	30,2
Verksamhetens nettokostnad		-2 093,4	-1 981,1	-1 848,2	-1 915,4
Skatteintäkter	Not 5	1 896,3	1 847,2	1 896,3	1 847,2
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	210,9	204,4	210,9	204,4
Finansiella intäkter	Not 7	7,2	6,0	1,5	2,1
Finansiella kostnader	Not 8	-15,3	-19,5	-50,7	-63,4
Jämförelsestörande finansiella poster	Not 4	-	-16,6	-	-16,6
Resultat före extraordinära poster		5,7	40,4	209,8	58,3
Extraordinära intäkter		-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		5,7	40,4	209,8	58,3

Kassaflödesredovisning

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		5,7	40,4	209,8	58,3
Justering för av- och nedskrivningar		88,2	78,8	129,8	113,5
Justering för gjorda avsättningar		8,1	21,4	7,2	23,9
Justering för övr ej likviditetspåverkande poster		-14,4	1,0	-11,0	2,1
Medel från verksamh. före förändr. av rörelsekapital		87,6	141,7	335,7	197,8
Ökning (-) / Minskning (+) av förråd mm	Not 13	-4,4	0,7	-4,4	0,6
Ökning (-) / Minskning (+) av kortfristiga fordringar	Not 14	-15,7	14,1	-7,5	37,5
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfristiga skulder	Not 19	53,3	-50,8	56,6	-50,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		120,8	105,7	380,5	185,9
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriala anläggningstillgångar		-	-	-	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	Not 9, 10	-145,0	-201,8	-149,7	-217,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 9, 10	3,7	2,6	43,3	2,8
Investering i finansiella tillgångar	Not 11	-0,0	-	-0,0	-
Försäljning av finansiella tillgångar		-	-	-	-
Bidrag (investerings-, VA- & gatukostnadsersättning)		37,4	100,5	28,4	100,5
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-104,0	-98,7	-78,0	-114,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupplagna lån		-	20,0	-	20,0
Amortering av långfristiga skulder	Not 18	-40,0	-	-305,0	-
Ökning (-) / Minskning (+) av långfristiga fordringar	Not 12	-4,3	-0,8	1,3	-1,8
Minskning av avsättningar pga utbetalningar		-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-44,3	19,2	-303,7	18,2
Årets kassaflöde		-27,6	26,3	-1,2	90,2
Likvida medel vid årets början	Not 15	92,3	66,0	184,6	94,4
Likvida medel vid årets slut	Not 15	64,7	92,3	183,5	184,6
Förändring av likvida medel		-27,6	26,3	-1,2	90,2

Balansräkning

Miljoner kronor		Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och anläggningar	Not 9	1 795,4	1 743,4	3 564,4	3 591,9
Maskiner och inventarier	Not 10	62,2	58,3	66,2	61,7
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	91,7	87,4	30,2	31,4
Summa anläggningstillgångar		1 949,3	1 889,1	3 660,8	3 685,0
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringstillgångar mm	Not 13	64,0	59,6	64,0	59,6
Kortfristiga fordringar	Not 14	182,3	166,6	175,3	167,9
Kassa, bank	Not 15	64,7	92,3	183,5	184,6
Eget kapital	Not 16				
Årets resultat		5,7	40,4	209,8	58,3
Resultatutjämningsreserv		-	-	-	-
Övrigt eget kapital		924,0	892,2	1 129,8	1 078,6
Summa eget kapital		929,7	932,6	1 339,6	1 136,9
Summa omsättningstillgångar		310,9	318,5	422,7	412,1
SUMMA TILLGÅNGAR		2 260,2	2 207,6	4 083,6	4 097,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	Not 16	929,7	932,6	1 339,6	1 136,9
varav årets resultat		5,7	40,4	209,8	58,3
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	181,2	173,0	181,2	173,0
Övriga avsättningar		-	-	34,9	35,9
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 18	804,2	810,1	2 135,2	2 415,1
Kortfristiga skulder	Not 19	345,2	291,9	392,8	336,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 260,2	2 207,6	4 083,6	4 097,1
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-	-
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och eller avsättningar	Not 20	874,0	911,5	874,0	911,5
Övriga ansvarsförbindelser	Not 21, 22	1 507,2	1 776,7	167,5	172,0
Hyses- och leasingåtaganden	Not 23	585,0	218,1	506,5	143,7
SUMMA PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		2 966,2	2 906,3	1 548,0	1 227,2
Skulder i %		50,9 %	49,9 %	61,9 %	67,2 %
Soliditet (exkl. panter och ansvarsförbindelser)		41,1 %	42,2 %	32,8 %	27,7 %
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelser)		2,5 %	1,0 %	11,4 %	5,5 %

Noter

Miljoner kronor	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Not 1 Verksamhetens intäkter				
INTÄKTER				
Försäljningsintäkter	6,2	4,5	6,2	4,5
Taxor och avgifter	175,8	166,1	175,8	166,1
Hyror och arrenden	62,5	60,6	295,1	285,3
Bidrag	179,6	212,4	179,6	212,4
varav återbet AFA, se jämförelsestörande post	-	-30,2	-	-30,2
Not 4				
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	47,4	50,5	47,4	50,5
Exploateringsintäkter	3,2	4,4	3,2	4,4
Realisationsvinster	0,7	9,5	0,7	9,5
Försäkringsersättningar	0,7	0,0	0,7	0,0
Övriga intäkter	0,0	3,9	4,6	9,0
Summa verksamhetens intäkter	476,1	481,8	713,3	711,6
Not 2 Verksamhetens kostnader				
KOSTNADER				
Löner och sociala avgifter	1 171,1	1 120,3	1 196,0	1 143,3
Pensionskostnader	88,7	90,0	90,2	90,0
Köp av huvudverksamhet	723,3	725,7	723,3	725,7
Lämnade bidrag	67,1	62,2	67,1	62,2
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	89,7	88,7	196,6	195,2
Bränsle, energi och vatten	57,6	57,9	57,6	57,9
Lokal- och markhyror	56,5	61,0	56,5	61,0
Hyra / leasing anläggningstillgång	9,6	8,8	9,6	8,8
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	63,0	66,0	63,0	66,0
Tele, IT-kommunikation och postbefordran	7,2	6,7	7,2	6,7
Kostnader för transportmedel, transporter och resor 20,1	19,2	20,1	19,2	
Försäkringspremier och riskkostnader	11,7	10,6	11,7	10,6
Övriga främmande tjänster	68,3	65,6	68,3	65,6
Realisationsförluster och utrangering	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	47,6	31,5	47,1	31,5
Summa verksamhetens kostnader	2 481,3	2 414,2	2 614,3	2 543,7
Not 3 Avskrivningar				
Byggnader och anläggningar	77,8	69,1	118,4	102,6
Maskiner och inventarier	10,4	9,8	11,4	10,9
Summa avskrivningar	88,2	78,8	129,8	113,5

Miljoner kronor	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Not 4 Jämförelsestörande poster				
<i>Jämförelsestörande poster, verksamhetens intäkter</i>				
Premieåterbetalning från AFA Försäkring	-	30,2	-	30,2
Vinst vid avyttring av fastighet	-	-	182,6	-
Summa jämförelsestörande poster	0,0	30,2	182,6	30,2
<i>Jämförelsestörande finansiella poster</i>				
Höjd diskonteringsränta (RIPS)	-	16,6	-	16,6
Summa jämförelsestörande finansiella poster	0,0	16,6	0,0	16,6
Not 5 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 900,8	1 856,8	1 900,8	1 856,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	-15,4	-10,7	-15,4	-10,7
Slutavräkningsdifferens föregående år	11,0	1,1	11,0	1,1
Summa skatteintäkter	1 896,3	1 847,2	1 896,3	1 847,2
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	40,8	39,9	40,8	39,9
Strukturbidrag	4,6	-	4,6	-
Införandebidrag	15,0	-	15,0	-
Regleringsbidrag	10,2	19,9	10,2	19,9
Kostnadsutjämningsbidrag	87,7	92,2	87,7	92,2
Kommunal fastighetsavgift	68,3	67,3	68,3	67,3
Avgift till LSS-utjämning	-15,8	-14,9	-15,8	-14,9
Summa generella statsbidrag och utjämning	210,9	204,4	210,9	204,4
Not 7 Finansiella intäkter				
Aktieutdelning kommunägda bolag	0,6	0,6	0,1	0,2
Borgensavgift kommunägda bolag	5,7	4,0	0,0	0,0
Ränteintäkter	0,3	0,7	0,3	1,2
Ränteintäkter på utlämnade lån	0,5	0,4	0,5	0,4
Ränteintäkter på kundfordringar	0,2	0,2	0,2	0,2
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,1	0,4	0,1
Summa finansiella intäkter	7,2	6,0	1,5	2,1
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på upptagna lån	-12,8	-16,4	-48,2	-60,2
Räntekostnader på pensionsskuld	-2,1	-19,3	-2,1	-19,3
varav sänkning av diskonteringsränta pension, se not 4	-	16,6	-	16,6
Räntekostnader på leverantörsskulder	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,4	-0,3	-0,4
Summa finansiella kostnader	-15,3	-19,5	-50,7	-63,4
Not 9 Mark, byggnader och anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 222,1	2 100,3	4 511,2	4 367,5
Årets investeringar	310,2	121,8	328,5	143,4

Noter

Miljoner kronor	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Årets försäljningar/utrangeringar	-	-	-57,4	-
Omklassificering	-	-	-	-
Årets uppskrivningar	-	-	3,9	-
Årets nedskrivningar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	2 532,4	2 222,1	4 786,2	4 511,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-973,8	-904,7	-1 437,8	-1 332,1
Årets försäljningar/utrangeringar	-	-	15,1	-
Omklassificering	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-77,8	-69,1	-114,5	-102,6
Årets nedskrivningar	-	-	-3,9	-
Utgående avskrivningar	-1 051,5	-973,8	-1 541,1	-1 434,7
Pågående projekt	314,5	495,0	319,6	515,6
Utgående bokfört värde	1 795,4	1 743,4	3 564,4	3 591,9
*) förändring i Tyresö Bostaders IB ack.avskr. 2014, pga nya redovisningsprinciper (K3).				
Not 10 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	273,7	257,9	293,2	276,9
Årets investeringar	18,6	18,4	20,3	19,1
Årets försäljningar/utrangeringar	-3,7	-2,6	-4,8	-2,8
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	288,7	273,7	308,7	293,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-221,6	-214,4	-237,8	-229,7
Årets försäljningar/utrangeringar	2,7	2,6	3,8	2,8
Årets avskrivningar	-10,4	-9,8	-11,4	-10,9
Utgående avskrivningar	-225,3	-221,6	-245,4	-237,8
Pågående projekt	2,9	6,2	2,9	6,2
Utgående bokfört värde	62,2	58,3	66,2	61,7
Not 10a Nettoinvesteringar				
Årets investeringar, enligt not 9 och 10	328,9	140,3	348,8	162,5
Förändring av pågående arbete, enligt not 9 och 10	-183,8	63,9	-199,3	57,0
Nedskrivning	-	-	-	-
Justering på grund av omklassificering	-	-2,4	-	-2,4
Summa nettoinvesteringar	145,0	201,8	149,7	217,3

Miljoner kronor	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar - aktier och andelar				
Aktier i Tyresö Bostäder AB	50,0	50,0	-	-
Aktier i Tyresö Näringslivs AB	2,5	2,5	-	-
Aktier i Tyresö Vindkraft AB	0,1	-	-	-
Aktier i Stockholmsregionens försäkrings AB	4,1	4,1	4,1	4,1
Övriga aktier	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	2,1	2,1	2,1	2,1
Andel i bostadsrätter	10,4	10,4	10,4	10,4
Tyrestaskogen, grundfond	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa aktier och andelar	72,5	72,4	19,9	19,9
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar - långfristiga fordringar				
Tyresö Näringslivsaktiebolag	10,0	10,0	-	-
Utlämnade gatukostnadslån	7,6	2,7	7,6	2,7
Avgår kortfristig del av långfristigt lån	-0,6	-0,2	-0,6	-0,2
Övriga långfristiga fordringar	2,2	2,4	3,2	8,9
Summa långfristiga fordringar	19,3	14,9	10,2	11,5
Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)	91,7	87,4	30,2	31,4
Not 13 Förråd, exploateringstillgångar mm				
Förråd presentartiklar och gåvor	0,2	0,3	0,2	0,3
Exploateringsmark				
<i>Trollbäcken</i>	4,3	4,3	4,3	4,3
<i>Bollmora</i>	15,3	12,5	15,3	12,5
<i>Tyresö Strand</i>	37,0	37,0	37,0	37,0
<i>Östra delarna av Tyresö</i>	7,1	5,4	7,1	5,4
Summa exploateringsmark	63,7	59,3	63,7	59,3
Summa förråd, exploateringstillgångar mm	64,0	59,6	64,0	59,6
Not 14 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	34,2	63,7	31,6	48,2
Värdereglering av kundfordringar	-4,1	-2,6	-4,1	-2,6
Skattefordringar	21,2	12,7	21,2	15,7
Övriga kortfristiga fordringar	46,6	7,5	46,0	7,5
Upplupna ränteintäkter	5,7	4,0	5,7	4,0
Upplupna skatteintäkter	0,3	20,5	0,3	20,5
Förutbetalda kostnader / upplupna intäkter	78,4	60,8	74,7	74,5
Summa kortfristiga fordringar	182,3	166,6	175,3	167,9
Not 15 Kassa och Bank				
PlusGiro	6,0	2,5	6,0	2,5
Bankmedel, övriga banker	58,6	89,8	177,5	182,1
Summa kassa och bank	64,7	92,3	183,5	184,6

Tyresö kommun inklusive helägda kommunföretag har avtal om finansiella tjänster med Swedbank i Tyresö. Avtalet innefattar förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel via koncernkonto samt koncernkontokredit på 150 Mkr.

Noter

Miljoner kronor	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Not 16 Eget kapital				
Ingående kapital enligt balansräkningen *	932,6	883,6	1 136,9	1 070,0
Justering eget kapital Tyresö Bostäder ***	-	-	1,4	-
Justering eget kapital **	-8,6	8,6	-8,6	8,6
Periodens resultat	5,7	40,4	209,8	59,3
Summa eget kapital	929,7	932,6	1 339,6	1 136,9
*] I det egna kapitalet ingår ackumulerat resultat för renhållningen, förlust med 5,3 mnkr. Ackumulerat resultat för VA över tre år är positivt per bokslut 2014, vilket innebär att ackumulerat resultat har nollställts och en förutbetald intäkt om 1,3 mnkr bokförts. Se även not 24.				
**) Återläggning av uppbokade timlöner som felaktigt nollställdes i bokslutet 2013.				
***) Förändring i Tyresö Bostäders Eget kapital 2013, pga nya redovisningsprinciper (K3).				
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Specifikation				
Pensionsbehållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Formånsbestämd ÅP	133,9	127,1	133,9	127,1
Pension till efterlevande	1,0	1,1	1,0	1,1
PA-KL pensioner	10,1	10,7	10,1	10,7
Särskild avtalspension ÖK-SAP	0,7	0,3	0,7	0,3
Löneskatt	35,4	33,8	35,4	33,8
Summa specifikation	181,2	173,0	181,2	173,0
Kommunen har ingen avsättning för visstidsförordnaden för politiker och tjänstemän.				
Ingående avsättning pensioner, exkl. ÖK-SAP	138,9	121,8	138,9	121,8
Försäkring	-	-4,4	-	-4,4
Räntesuppräkning	2,1	2,2	2,1	2,2
Basbeloppsuppräkning	-0,3	1,3	-0,3	1,3
Nya utbetalningar	-4,8	-4,5	-4,8	-4,5
Sänkning av diskonteringsränta	-	13,3	-	13,3
Intjänad PA-KL	0,0	-	0,0	-
Slutbetalning FÅP	0,5	0,3	0,5	0,3
Intjänad Formånsbestämd ålderspension	8,5	8,7	8,5	8,7
Nya efterlevandepensioner	0,1	0,4	0,1	0,4
Övrig post	-0,0	-0,1	-0,0	-0,1
Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt	145,1	138,9	145,1	138,9
Särskild löneskatt	35,2	33,7	35,2	33,7
Summa avsatt till pensioner, exkl. ÖK-SAP	180,4	172,6	180,4	172,6
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP	0,3	0,1	0,3	0,1
förändring under året ÖK-SAP	0,3	0,2	0,3	0,2
Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt	0,7	0,3	0,7	0,3
Särskild löneskatt	0,2	0,1	0,2	0,1
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP	0,8	0,4	0,8	0,4
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	181,2	173,0	181,2	173,0
Aktualiseringsgrad	96,0 %	95,0 %	96,0 %	95,0 %

Noter

Miljoner kronor	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Not 18 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation innehav, not 18a)	570,0	610,0	1 910,0	2 215,0
Gatukostnadsbidrag	53,1	46,6	53,1	44,6
VA-anslutningsbidrag	63,2	52,2	63,2	52,2
Investeringsbidrag	117,9	101,2	108,9	101,2
Summa långfristiga skulder	804,2	810,1	2 135,2	2 415,1
Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.				
Not 18a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Lån som förfaller inom				
1 år	270,0	340,0	1 065,0	1 220,0
2-3 år	200,0	270,0	520,0	645,0
4-5 år	100,0	-	225,0	250,0
Senare än 5 år	-	-	100,0	100,0
Summa	570,0	610,0	1 910,0	2 215,0
Kreditgivare				
Nordea Hypotek	100,0	130,0	335,0	555,0
Handelsbanken	-	-	100,0	120,0
Kommuninvest	470,0	480,0	1 400,0	1 365,0
SEB	-	-	75,0	175,0
Summa kreditgivare	570,0	610,0	1 910,0	2 215,0
Checkräkningskrediten uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr är utnyttjad i bokslutet 2014				
Kommunens genomsnittliga ränta uppgår till 1,88%				
Tyresö Bostäders genomsnittliga ränta uppgår till 2,28%				
Kommunens räntebindningstid uppgår till 543 dagar				
Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 562 dagar				
Not 17 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	101,2	73,7	113,5	84,5
Personalens skatter och avgifter	39,6	38,1	39,6	38,1
Moms och punktskatter	7,3	8,7	7,3	8,7
Övriga kortfristiga skulder	22,8	7,4	25,1	8,6
Upplupna pensionskostnader	40,8	39,3	40,8	39,3
Upplupen löneskatt	11,9	12,5	11,9	12,5
Upplupna semesterlöner	57,5	56,0	57,5	56,0
Upplupna räntekostnader	1,5	1,4	1,5	1,4
Förutbetalad skatteintäkt	15,4	10,7	15,4	10,7
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	47,1	44,3	80,2	76,5
Summa kortfristiga skulder	345,2	291,9	392,8	336,2

Noter

Miljoner kronor	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och eller avsättningar				
<i>Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998</i>				
Ingående ansvarsförbindelse	716,1	676,3	716,1	676,3
Ränteuppräknig	7,4	8,6	7,4	8,6
Basbeloppsuppräknig	0,2	11,9	0,2	11,9
Gamla utbetalningar	-31,9	-32,8	-31,9	-32,8
Sänkning av diskonteringsränta	-	53,1	-	53,1
Aktualisering	1,6	0,4	1,6	0,4
Bromsen	-4,3	-	-4,3	-
Övrig post	-2,6	-1,4	-2,6	-1,4
<i>Utgående ansvarsförbindelse, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>686,5</i>	<i>716,1</i>	<i>686,5</i>	<i>716,1</i>
Särskild löneskatt	166,5	173,7	166,5	173,7
<i>Summa pensionsförpliktelser KPA</i>	<i>853,0</i>	<i>869,8</i>	<i>853,0</i>	<i>869,8</i>
Pensionsskuld Södertörns Brandförsvarsförbund, inkl. löneskatt	21,0	21,7	21,0	21,7
Summa pensionsförpliktelser	874,0	911,5	874,0	911,5
Not 21a Borgensättaganden				
Tyresö Bostäder AB	1 340,0	1 605,0	-	-
Tyresö Sportcenter AB	0,5	0,5	0,5	0,5
Tyresö Nya Badanläggning AB	131,6	136,0	131,6	136,0
Brf Hanviken (Aniara)	34,9	35,0	34,9	35,0
Övriga långa lån	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa borgensättaganden	1 507,2	1 776,7	167,2	171,7

Not 21b Solidarisk borgen

Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2014-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inlämningsanspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2014-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 299 065 476 978 kronor och totala tillgångar till 290 729 650 160 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 867 893 368 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 815 065 001 kronor.

Miljoner kronor	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Not 22 Övriga ansvarsförbindelser				
Garantiåtagande FASTIGO	-	-	0,3	0,3
Summa, övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,3	0,3
Not 23 Hyres- och leasingåtaganden				
Inom 1 år	4,8	4,0	0,5	2,3
senare än ett år men inom fem år	35,0	32,6	23,3	23,9
senare än fem år *	545,2	181,5	482,7	117,5
Summa hyres- och leasingåtaganden	585,0	218,1	506,5	143,7
*] Tidigare år har inte hyresavtalet med Tyresö Nya Badanläggning AB varit med.				
Summa panter och ansvarsförbindelser (not 20-23)	2 966,2	2 906,3	1 548,0	1 227,2
Not 24 Vatten och avlopp				
Resultatrapport Vatten och Avlopp	2014	2013		
Verksamhetens intäkter	67,4	64,7		
Verksamhetens kostnader	-55,7	-52,4		
Avskrivningar	-5,9	-5,4		
Verksamhetens nettokostnader	5,8	6,9		
Finansiella intäkter	-	-		
Finansiella kostnader	-2,4	-3,2		
Årets resultat	3,5	3,9		
Avgår förutbetalad intäkt VA-kollektivet	-1,4	-		
Resultat efter bokslutsdisposition	2,1	3,8		
Balansrapport Vatten och Avlopp	2014	2013		
Anläggningstillgångar	176,2	133,8		
Omsättningstillgångar	8,3	24,6		
Summa tillgångar	184,5	158,4		
Eget kapital	0,0	-2,1		
varav årets resultat	2,1	3,8		
Skulder	184,5	160,5		
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	184,5	158,4		

Ordlista

ANSLAG

En summa pengar som kommunfullmäktige sagt att en viss verksamhet får kosta. Den nämnd som tilldelats ett ramanslag måste hålla sig inom denna ram.

AVSKRIVNINGAR

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar, ungefär motsvarande förslitningen.

BALANSKRAV

Lagkrav på att kommuner ska bedriva sin verksamhet så att intäkterna överstiger kostnaderna varje budgetår. Om balanskravet inte uppfylls, det vill säga att ett underskott uppstår, måste motsvarande överskott uppnås senast det andra budgetåret efter att underskottet uppstod.

BALANSRÄKNING

Visar kommunens ekonomiska ställning på bokslutsdagen samt hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det anskaffats (skulder och eget kapital).

BLANDMODELLEN

De redovisningsregler som idag gäller för kommuner och landsting. Enligt reglerna ska pensionsåtaganden som ingåtts före 1998 inte redovisas i balansräkningen, medan pensionsåtaganden som ingåtts senare måste redovisas.

DRIFTBUDGET

Den del av kommunens budget som innehåller anslag för den löpande driften av olika verksamheter (alltså inga investeringar).

FINANSIERINGSANALYS

Visar hur kommunen har finansierat sin verksamhet. Skillnaden mellan tillförda och använda medel beskriver hur kommunens rörelsekapital har förändrats.

FINANSNETTO

Ränteintäkter minus räntekostnader.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning (KL 8 kap 4–5§).

INTERNRÄNTA

Kalkylmässig ränta för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet.

INTÄKT

Periodiserad inkomst, förekommer endast i driftbudgeten.

INVESTERING

Den händelse då kommunen anskaffar anläggningar, inventarier etc som har en varaktighet under flera år. Investeringar i kommunen har definierats som objekt överstigande 50 000 kronor och med en varaktighet på minst tre år.

INVESTERINGSBUDGET

Den del av kommunens budget som innehåller anslag för investeringar i anläggningar, inventarier etc med en varaktighet under flera år.

KAPITALKOSTNADER

Benämning för internränta och avskrivning.

KORTFRISTIGA SKULDER

Lån och skulder som ska återbetalas inom ett år.

KOSTNAD

Periodiserad utgift, förekommer endast i driftbudgeten.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Skulder överstigande 1 år.

NETTODRIFTKOSTNADER

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Lös egendom som inte är anläggningstillgång.

PERIODISERING

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

REALISATIONSVINST

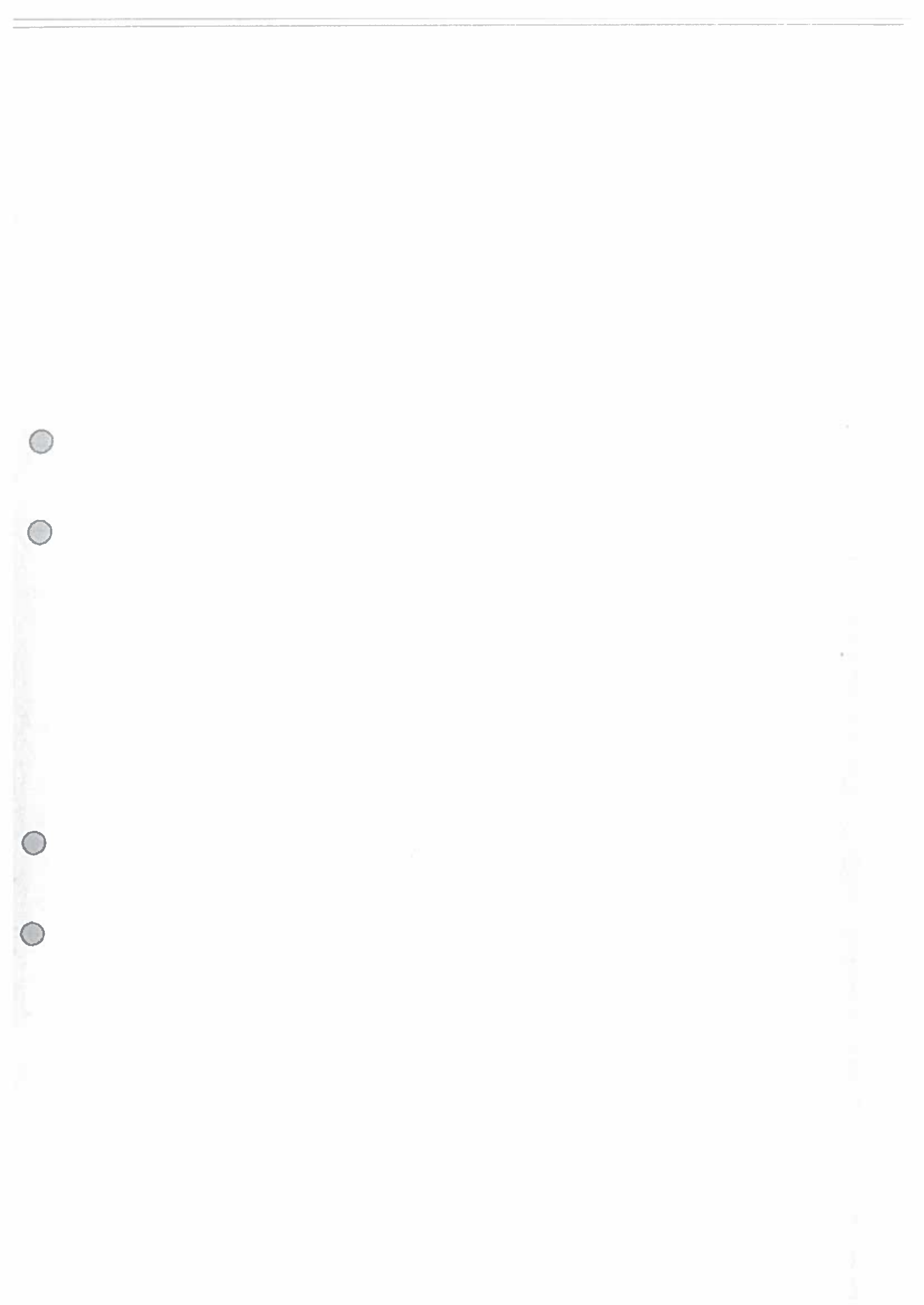
Skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde för en tillgång, till exempel mark eller byggnader.

RESULTATRÄKNING

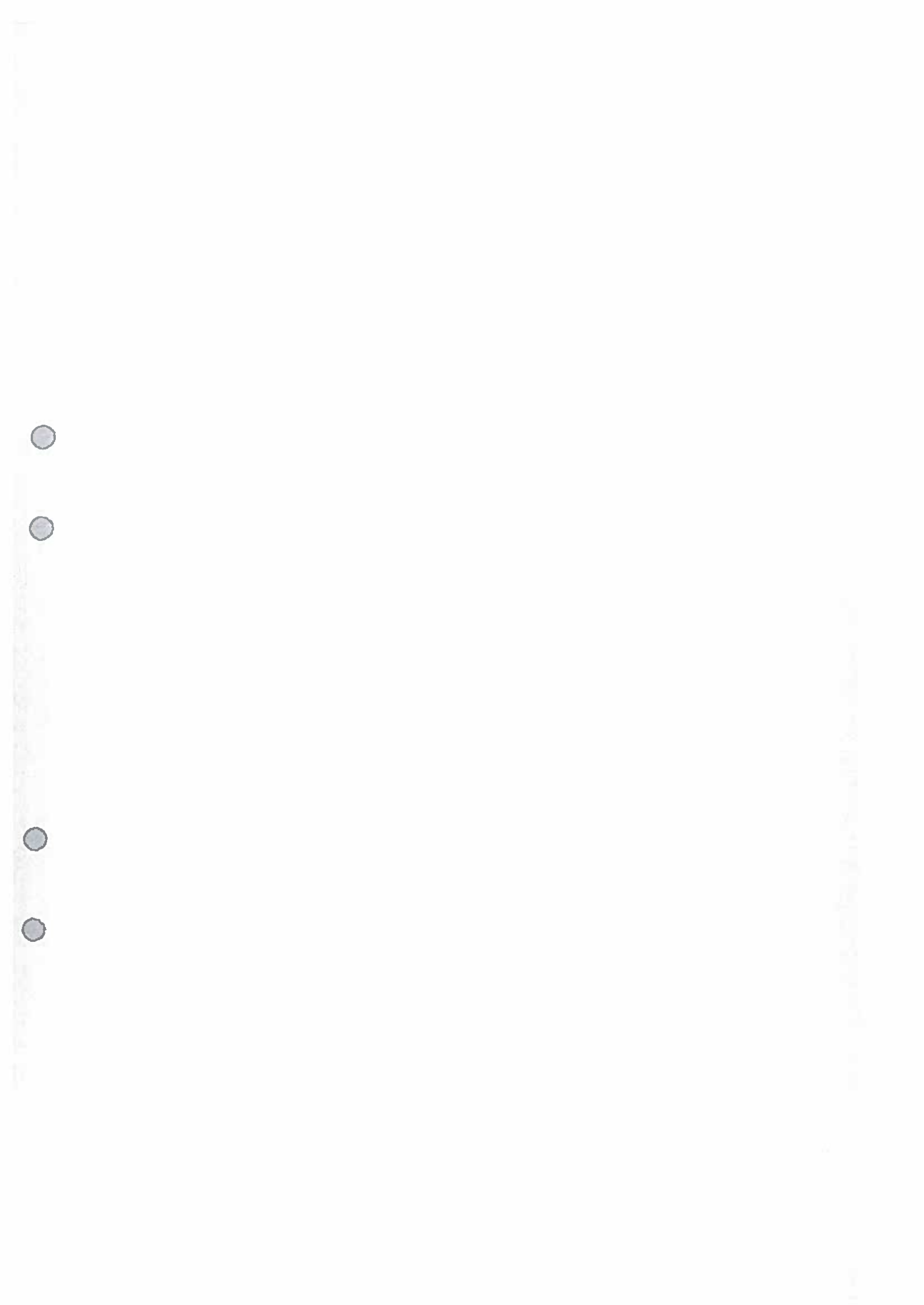
Sammanfattar årets kostnader och intäkter och visar årets resultat samt redovisar hur det egna kapitalet förändrats.

SOLIDITET

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egna finansierade tillgångar.

Saker vi är stolta över...

- Goda resultat i medborgarundersökningar
- Starkt föreningsstöd, aktiva föreningar
- Entreprenörsanda och ung företagsamhet
- Hög sysselsättningsgrad
- Hög trafiksäkerhet (topp 10 i landet)
- Låga koldioxidutsläpp
- Hög valdeltagande
- God medborgarinformation via Servicecenter och webb
- Positivt ekonomiskt resultat 18 år i rad

Datum 2015-03-12
 Tid 09:00–10:15
 Plats Sammanträdesrummet Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2015-03-13

Paragrafer 27 - 46

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

Ordförande
 Fredrik Sawestahl

Justerande
 Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2015-03-12
 Datum då anslaget sätts upp 2015-03-16
 Datum då anslaget tas ned 2015-04-07
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M)
 Mats Lindblom (FP)
 Anita Mattsson (S)
 Ulrica Riis-Pedersen (C)
 Leif Kennerberg (KD)
 Kristjan Vaigur (S)
 Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Helen Dwyer (C)
 Anna Lund (KD)
 Karin Ljung (S)

Övriga

Ulf Haraldsson, HR-chef, kommunledningskontoret
 Catarina Stavenberg, kvalitetschef, kommunledningskontoret
 Karin Hassler, kommunikationschef, kommunledningskontoret, till och med § 30.
 Anders Elfving, budgetchef, kommunledningskontoret
 Jan Nilsson, chef fastighetsenheten, fastighetsenheten
 Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, konsult- och servicekontoret
 Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunledningskontoret
 Eva Nilsson, kommunjurist, kommunledningskontoret
 Marita Bertilsson, politisk sekreterare, S
 Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunledningskontoret

Frånvarande

Andreas Jonsson (M)
 Anna Steele (FP)
 Anders Linder (S)
 Marcus Obligado (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

4 Verksamhetsområde nr 16. Omsorg om personer med funktionsnedsättning

4.1 Verksamhet och syfte

Syftet med verksamheten är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Stödet till personer med funktionsnedsättning är inriktat på att ge den enskilde förutsättningar att leva som andra genom att ge stöd och service som stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. För att nå dit behövs ett varierat utbud av insatser samt att stödet är anpassat till varje individs behov.

Insatserna kan bland annat gälla boende och boendestöd, korttidsvistelse, korttidstillsyn, hemtjänst, avlösarservice, ledsagarservice, kontaktpersoner, bostadsanpassning, daglig verksamhet, personlig assistans, anhörigstöd, sysselsättning och förebyggande insatser.

Verksamhet i egen regi uppgår till 61 procent medan verksamhet i privat regi uppgår till 29 procent. Resterande 10 procent avser myndighetsutövning och administration.

4.2 Året som gick

En inventering av behoven hos personer med psykisk funktionsnedsättning under 2013 visade på behov av ett kommande utvecklingsarbete. Bland annat behöver boendestödet utvecklas och tillgången till olika boendeformer förbättras. Under året har lokala samverkansöverenskommelser och handlingsplaner upprättats gemensamt med landstinget både gällande barn och vuxna. Beslut om införande av boendestöd enligt LOV har fattats.

En markant ökning av personer, främst inom neuropsykiatri, som ansöker om insatser har kunnat konstateras. En ökning har också skett från personer som ansöker om personlig assistans, vilket till stor del beror på Försäkringskassans restriktiva tolkning av vilka som kan beviljas assistans enligt socialförsäkringsbalken.

De insatser som ökar mest är boendestöd enligt SoL och daglig verksamhet enligt LSS.

Ett kundvalssystem enligt LOV av hemtjänst samt ledsagarservice/avlösarservice enligt LSS och SoL har införts från 1 april 2014. För närvarande finns åtta aktörer inom hemtjänst och fyra aktörer inom område ledsagarservice. För område avlösarservice LSS har finns för närvarande tre utförare. Egenregialternativ finns inom alla områden.

Den LOV inom daglig verksamhet LSS som infördes från oktober 2013 har under året utökats med fyra aktörer till att nu omfatta 15 godkända utförare.

Granängens korttidshem som på grund av en vattenskada bedrivit verksamhet i tillfälliga lokaler på Koriandergränd har nu i januari 2015 fått tillträde till sin nya lokal på Höglidsvägen.

För närvarande är färdigställande och inflyttning till två gruppboendestäder försenade med upp till ett år. Gruppboendet som skulle byggas på Lindetomten och tas i drift under 2014 beräknas kunna tas i drift september 2015. Det andra gruppboendet kommer att tas i drift något senare. Totalt innebär detta 12 platser och som en konsekvens har kommunen åtta icke verkställda boendebeslut. Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har begärt in yttranden om anledningen till detta och hittills ansökt hos förvaltningsrätten om att Tyresö kommun ska åläggas att betala en särskild avgift i två fall. I ena fallet har en dom meddelats vilken innebär att kommunen åläggs en särskild avgift om 800 000 kronor.

På grund av volymökningen utökades funktionsnedsättningsområdet med en handläggare den 1 januari 2014. Handläggargruppen har därmed kunnat specialisera sig då det nu finns två

barnhandläggare LSS och fem vuxenhandläggare varav tre med inriktning mot LSS och två med inriktning socialpsykiatri.

En granskning av biståndsavdelningens handläggning som har gjorts av kommunens kvalitetsenhet har genomförts. Granskningen ger vid handen att det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas. Med anledning av detta har enheten under året inlett en översyn gällande rutiner, processer och riktlinjer.

4.3 Nämndplanens mål för verksamhetsområdet

Mål 1

Minst 2 personer med daglig verksamhet enligt LSS får arbete eller börjar studera

Resultat: Målet är uppfyllt

Kommentar: Under 2014 har två personer gått från daglig verksamhet till lönebidragsanställningar. En av dessa personer har dock återgått till daglig verksamhet under året.

Mål 2

Personerna inom LSS-verksamheterna gruppbostad, servicebostad och daglig verksamhet upplever att verksamheten har god kvalitet. Kvalitetsindex enligt kvalitetsbarometern är lägst 1,40 (index 0-2) (2011 var värdet för LSS-verksamheten gruppbostad 1,41, servicebostad 1,27 och daglig verksamhet 1,23).

Resultat: Målet är ännu inte mätt

Kommentar: Utifrån förra Kvalitetsbarometern har handlingsplaner tagits fram för att bibehålla det som fungerar bra och förbättra det som var mindre bra. Verksamheten ska också ta fram en handlingsplan för hur vi kan hjälpa till att få fler brukare/företrädare att svara på enkäten så att alla grupper kan få ett resultat.Handledning pågår och fortsätter året ut. Former för kollegiegranskning håller på att tas fram. Handläggningstider följs upp.

Mål 3

Personer som söker bistånd är nöjda med biståndsavdelningens arbete gällande information, bemötande och handläggningstider.

Resultat: Målet är ännu inte mätt under 2014

Kommentar: En kvalitetsbarometer genomfördes mot slutet av 2013 vilken redovisats i nämnd februari 2014.

Biståndsavdelningen arbetar med olika typer av handläggartöd som t.ex. handledning, ärendedrugning och kollegiegranskning. En översyn av kvalitetsledningssystemet pågår.

4.4 Kommungemensamma mål

Medborgarfokus och gemensamt förhållningssätt

Mål 1 (att uppnå 2014, 2015 och 2016)

Tyresös medborgarindex ligger bland de tio högsta värdena vid varje mätning (SCB) (Medborgarundersökning vartannat år, nästa mätning hösten 2014)

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas centralt för hela kommunen.

Ett blomstrande näringsliv

Mål 5 (att uppnå 2014)

Bildandet av sociala företag uppmuntras så att minst fem sådana finns

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas central för hela kommunen

Attraktiv arbetsgivare

Mål 11 (att uppnå 2014)

Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser

Resultat: Målet är inte mätt

Kommentar: Ingen medarbetarenkät har gjorts under 2014

Mål 12 (att uppnå 2014 och 2015)

Lönespridningen har ökat

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas central för hela kommunen

Mål 13 (att uppnå 2014, 2015 och 2016)

Den totala sjukfrånvaron är högst sex procent årligen. (Mäts årligen SKL)

Svar: Målet är uppfyllt för myndigheten men inte för verksamhet i egen regi

Kommentar:

Samlad årsstatistik presenteras av personalenheten i samband med årsredovisningen. Sjukfrånvaron enligt uttag från Bestyr uppgick till 2,23 procent för biståndsenheten 2014. Löpande analys av orsakerna till frånvaro pågår. Vad är arbetsrelaterat och vad är inte. Motsvarande siffra för den kommunala egenregin är 8,73 procent. Rehabilitering vid aktualitet. Löpande arbetsmiljöarbete på APT för att behålla och öka frisknärvaron. Samlad årsstatistik presenteras av personalenheten i samband med årsredovisningen.

Effektiva verksamheter

Mål 16 (att uppnå 2014)

Tre procents generell effektivisering (motsvarande en procent per år) har uppnåtts inom alla verksamheter

Resultat: Målet är inte uppfyllt

Kommentar: För omsorgen för personer med funktionsnedsättning är bedömningen att, trots genomförda effektiviseringar under 2012 och 2013, så kommer årets resultat att bli negativt framförallt beroende på ett ökat antal extern köpta platser.

4.5 Kommungemensamma uppdrag

Taxor och avgifter:

Uppdrag: Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status: *Taxorna fastställdes i januari utifrån 2014 års prisbasbelopp och nämndens beslut gällande högkostnadsbeloppet. Samtliga som har hjälp enligt biståndsbeslut får ett nytt avgiftsbeslut under januari månad. Egenavgiften för boendestöd togs bort under 2014.*

Trygghet:

Uppdrag: Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.

Status: *Berör inte biståndsavdelningens uppdrag*

Ekologiska livsmedel:

Uppdrag: Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.

Status: *Berör inte biståndsavdelningens uppdrag*

Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet:

Uppdrag: Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ

för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Status: Valfrihetssystem enligt LOV har införts inom bemtjänst samt ledsagarservice och avlösarservice SoL och LSS. Beslut om införande av LOV inom boendestöd har tagits.

4.6 Kommungemensamma kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti: Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)

Resultat: *Garantin är uppfylld*

Orsak till avvikelse:

Kvalitetsgaranti: Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig

Resultat: *Garantin är uppfylld*

Orsak till avvikelse:

4.7 Ekonomiskt resultat myndighet

Tabell. Totalt resultat för verksamhetsområdet

	Utfall Beställare (A)	Utfall Utförare (Kommunal regi) (B)	Totalt FH (A+B)
Intäkter	204 413	172 422	376 835
Kostnader	-210 395	-170 903	-381 298
Resultat	-5 982	1 519	-4 463

Tabell. Nettokostnader per verksamhet (Beställare)

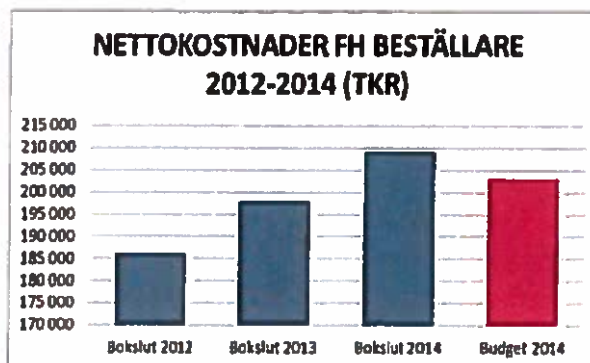
Nettokostnader per verksamhet Tkr	Bokslut 2012 (A)	Bokslut 2013 (B)	Bokslut 2014 (C)	Budget 2014 (D)	Avvikelse (D-C)
Förvaltningsgemensamt	10 448	13 919	13 063	11 640	-1 423
Administration/Myndighetsutövning	9 190	9 026	10 602	9 839	-763
Boende vuxna, LSS	61 738	59 960	70 939	71 186	247
Boende barn, LSS	5 009	10 039	8 611	10 114	1 503
Boende, SoL	9 417	10 475	11 717	10 554	-1 163
Sysselsättning, SoL	3 984	3 935	3 460	4 157	697
Personlig assistans	28 856	28 686	28 762	25 456	-3 306
Daglig verksamhet	28 446	29 997	32 927	32 094	-833
Korta insatser	15 073	21 400	19 470	17 329	-2 141
Hemtjänst	13 866	10 480	9 480	10 680	1 200
Totalt	186 027	197 917	209 031	203 049	-5 982

4.8 Analys av ekonomiskt resultat

Notera att analysen här nedan avser enbart beställare/myndighet.

Verksamheterna i kommunal regi lämnar särskild verksamhetsberättelse. Däremot lämnas en kortare analys av verksamhet i kommunal regi sist i avsnittet.

Det totala underskottet för myndigheten uppgår till 5.982 tkr (och ett överskott motsvarande 1.519 tkr för den kommunala utföraren).

Beställarens underskott finns huvudsakligen inom verksamheterna boende SoL, daglig verksamhet och korttidsvistelse (i det senare ingår även korta insatser).

Inom SoL psykisk funktionsnedsättning är ökning inom gruppen yngre personer med neuropsykiatrisk problematik, ofta i kombination med andra psykiatriska diagnoser, betydande. En ökande grupp finns också bland yngre kvinnor med psykisk sjukdom och självskadebeteende. Personer som dömts enligt LRV (lagen om rättspsykiatrisk vård) behöver insats i form av vistelse på utslusningshem innan det är möjligt för dem att återvända till hemkommunen. För närvarande känner man till ett tiotal personer från Tyresö och några av dem är aktuella för utslussning. Kommunen delar kostnaden för dessa placeringar med psykiatrin enligt principen att kommunen tar kostnaden för boende och sysselsättning medan psykiatrin bekostar behandlingsdelen.

Ansökningar om personlig assistans enligt LSS har ökat, framförallt från assistansbolag som söker assistans för sina kunder. Ökningen kan till stor del förklaras av att Försäkringskassan gör en restriktivare bedömning av rätten till assistans enligt socialförsäkringsbalken.

Antalet brukare med daglig verksamhet har ökat. En anledning till detta är sannolikt att det ökande antal personer som inte lyckats etablera sig på arbetsmarknaden, eller fallit ur densamma, i större utsträckning än tidigare ansöker om daglig verksamhet. Införandet av LOV från oktober 2013 innebär också att utbudet av daglig verksamhet ökat, inte minst genom att det tillkommit fler aktörer som har en mer arbetsinriktad verksamhet och som även kan skaffa praktikplatser.

Fler barn och ungdomar diagnosticeras inom autismspektrum och kommer då även omfattas av personkretsen för LSS. Kommunen har inte verksamhet i egen regi för en del av de målgrupper som diagnosticeras varför externa platser måste köpas.

Analys av ekonomiskt utfall kommunal utförare

Den kommunala utföraren gör ett sammanlagt överskott motsvarande 1.519 tkr.

Personlig assistans redovisar ett underskott motsvarande 1.619 tkr. En fördyrad bemanningslösning och övertalighet i samband med minskat antal brukare bidrar till ett negativt resultat. Vidare har indexuppräknigen från Försäkringskassan på intäktsidan varit endast 1,8 % medan personalkostnaderna har ökat med 2,5 procent vilket motsvarar ett bortfall motsvarande 500 tkr.

Bostadsenheterna, inklusive barnboendet, har inte haft full beläggning hela året vilket till stora bidragit till ett överskott motsvarande 960 tkr.

TYDA (daglig verksamhet kommunal regi) redovisar ett överskott motsvarande 1.400 tkr.

4.9 Framtiden

Kundvalssystem enligt LOV införs inom boendestöd. Upphandling är planerad till hösten 2015. En utbyggnad av boendestödet syftar till att öka både tillgängligheten och utbudet för personer som är i behov av biståndet.

Utbyggnaden av gruppboendestäder LSS är försenad. Två nya gruppboendestäder med sex platser vardera beräknas kunna tas i drift under andra halvåret 2015. I och med förseningen kommer inte behoven av boendestäder kunna tillgodoses fullt ut fram till dess, vilket i sin tur innebär att behov av kompensande insatser under väntetiden, som t.ex. korttidsvistelse kan uppstå. De nya gruppboendestäderna kommer inte tillgodose hela behovet. Planering för utbyggnad av både serviceboendestäder och gruppboenden finns. Planerna måste ytterligare konkretiseras och där samverka mellan berörda förvaltningar är nödvändig. En av de största utmaningarna för framtiden blir att säkerställa bostadsförsörjningen för personer med funktionsnedsättningar både inom LSS- och socialpsykiatriområdet

Barnboendet Hällebo kommer att avvecklas i samband att den första av de två nya gruppboendestäderna tas i bruk, preliminärt under oktober månad, dit två av ungdomarna från Hällebo flyttar. Underlag för att fortsatt bedriva verksamheten saknas. De flesta barn med så omfattande funktionsnedsättningar som det är frågan om här bor idag kvar hemma i sin familj med stöd av personlig assistans

Kommunalisering av hemsjukvård på LSS-boendestäder och daglig verksamhet är på gång och beräknas träda i kraft den 1 oktober. Överförandet syftar till att kommunerna framöver ansvarar fullt ut för hälso- och sjukvårdsinsatserna för målgruppen.

Volymökningen kommer sannolikt att fortsätta sett till utvecklingen under framför allt de senaste två åren.

Biståndsavdelningen FO kommer fortsatt behöva arbeta med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet vad avser handläggning och rutiner vid uppföljning av beslut.

Datum 2015-02-25
Tid 19:00–21:45
Plats Myggdalen plan 1 kommunhuset

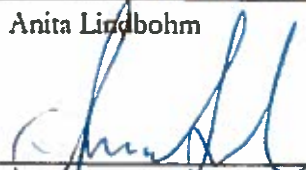
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2015-03-02 kl 16:00

Paragrafer 1013 – 1022
2002 - 2005

Sekreterare
Anita Lindbohm

Ordförande
Anna Lund

Justerande
Carl-Johan Karlson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Socialnämnden
Sammanträdesdatum 2015-02-25
Datum då anslaget sätts upp 2015-03-03
Datum då anslaget tas ned 2015-03-26
Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningens arkiv

Underskrift
Anita Lindbohm

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

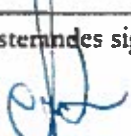

Anna Lund (KD)
 Carl-Johan Karlson (S)
 Gerd Dufberg (M)
 Peter Freij (M)
 Gunilla Johansson (M)
 Åsa de Mander (FP)
 Lars Ove Larsson (C)
 Bertil Johansson (S)
 Margitha Applegate (S)
 Peter Söderlund (MP)
 Gunilla Andersson (V)

Ersättare

Birgitta Soccorsi (M)
 Tony Thorén (FP)
 Amanda Kennerberg (KD)
 Lisa Månsson (MP)

Övriga

Anita Lindbohm, Sekreterare, Socialförvaltningen
 Åsa Danielsson, Förvaltningschef, Socialförvaltningen
 Ansa Haapala, Stabschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1022
 Sara Strandberg, Avdelningschef, Socialförvaltningen, §§ 2002-2003, 1013-1015
 Stig Jönsson, Avdelningschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1022
 Auli Metsänsalo, Avdelningschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1022
 Bengt Isaksson, Verksamhetscontroller, Socialförvaltningen, §§ 1013-1022
 Eva Lindgren, Kvalitetscontroller, Kommunledningskontoret, § 1013
 Caroline Andréasson, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1014
 Leena Andersson, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1014

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Frånvarande

Andreas Jonsson (M), Ordförande

Nicklas Manns (M)

Lars Lagerstedt (C)

Barbro Rådberg (S)

Josefin Brattberg (S)

Thomas Martinsson (S)

Alejandro Ozano (MP)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

UTDRAG

§ 10

Dnr 2015/GAN 0032 10

Årsbokslut och verksamhetsberättelse 2014

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens beslut

- Förslaget till verksamhetsberättelse för år 2014 med bokslut godkänns.

Särskilt yttrande

Kristjan Vaigur (S) inkommer med särskilt yttrande (bilaga).

Luis Arias Vera (MP) inkommer med särskilt yttrande (bilaga).

Protokollsanteckning

Ulla Hoffmann (V) meddelar att om hon hade haft rösträtt, hade hon ställt sig bakom det särskilda yttrandet från Kristjan Vaigur (S).

Beskrivning av ärendet

Förslag till verksamhetsberättelse för år 2014 med bokslut för Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden föreligger enligt bilaga.

Bilagor

Arbetscentrum.pdf

utfall 2014.pdf

Vuxenutbildningen.pdf

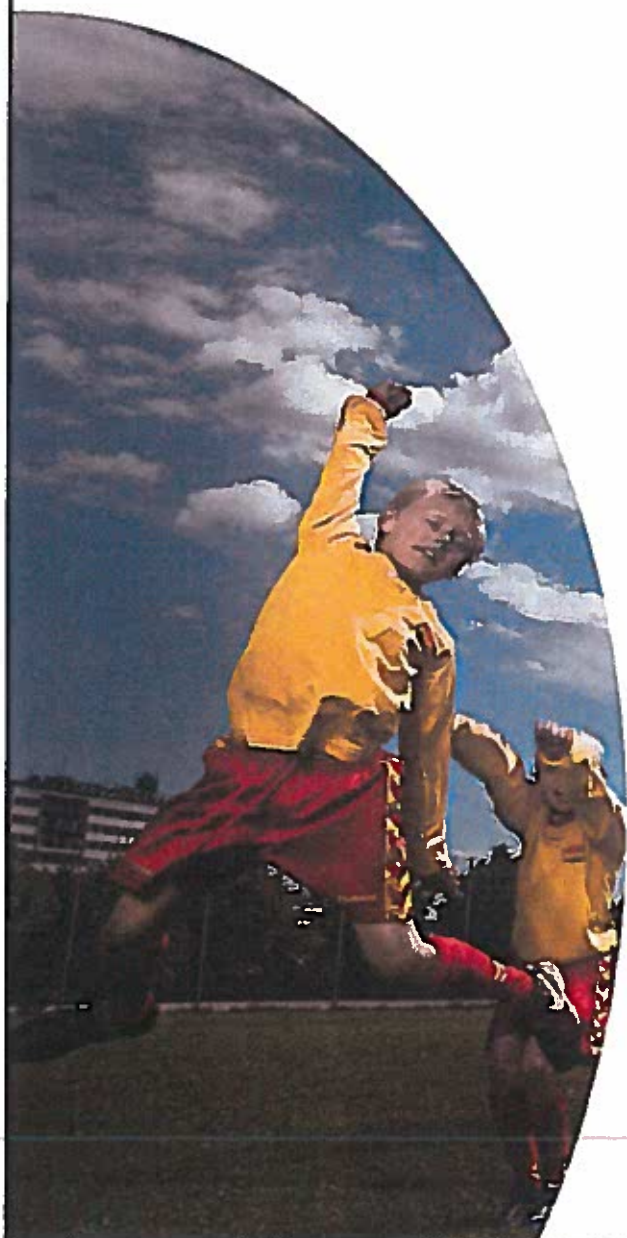
GAN nämndens verksamhetsberättelse 2014.pdf

gymnasiet.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Verksamhetsberättelse 2014

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde.....	4
2	Verksamhetsområde nr 10 Gymnasium (inkl. gymnasiesärskola).....	4
2.1	Verksamhet och syfte	4
2.2	Året som gick.....	5
2.3	Nämndplanens mål	7
2.4	Kommungemensamma uppdrag.....	9
2.5	Kvalitetsgarantier.....	10
2.6	Ekonomiskt resultat.....	11
2.7	Analys av ekonomiskt resultat.....	12
2.8	Nyckeltal/verksamhetsmått.....	12
2.9	Framtiden	13
3	Verksamhetsområde nr 11 Vuxenutbildningen	14
3.1	Verksamhet och syfte	14
3.2	Året som gick.....	14
3.3	Nämndplanens mål	16
3.4	Kommungemensamma uppdrag.....	17
3.5	Kvalitetsgarantier.....	18
3.6	Ekonomiskt resultat.....	19
3.7	Analys av ekonomiskt resultat.....	19
3.8	Nyckeltal/verksamhetsmått.....	19
3.9	Framtiden	20
4	Verksamhetsområde nr 12 Arbetscentrum	22
4.1	Verksamhet och syfte	22
4.2	Året som gick.....	22
4.3	Nämndplanens mål	23
4.4	Kvalitetsgarantier.....	24
4.5	Ekonomiskt resultat.....	26
4.6	Analys av ekonomiskt resultat.....	26
4.7	Nyckeltal/verksamhetsmått.....	26
4.8	Framtiden	26

---

1 Nämndens ansvarsområde

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden skapar goda förutsättningar till egen försörjning genom ett varierat utbud av utbildningar och sysselsättningsåtgärder. Nämnden har det kommunala ansvaret för gymnasieutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och vuxnas lärande.

Budget 2014 i sammandrag (tkr)

Verksamhetsområde	Utfall 2014
Gymnasium (inkl. gymnasiesärskola)	-12 385
Vuxenutbildningen	206
Arbetscentrum	139
Nämnd	91

2 Verksamhetsområde nr 10 Gymnasium (inkl. gymnasiesärskola)

2.1 Verksamhet och syfte

I Tyresö finns Tyresö gymnasium och Tyresö gymnasiesärskola.

På Tyresö gymnasium finns idag åtta olika nationella gymnasieprogram, fem introduktionsprogram och gymnasiesärskola). Av de åtta nationella gymnasieprogrammen är tre program högskoleförberedande program och fem yrkesprogram. Kring varje program arbetar ett arbetslag som består av fyra till fjorton lärare, varje arbetslag leds av arbetslagsledare. På Tyresö gymnasium går 519 elever.

Frisök gäller i länet och kommunen har elever på ca 80 olika gymnasieskolor, varav en del utanför länet.

Syftet med gymnasieskolans utbildning är att förbereda eleverna för framtida studier och arbetsliv. Utbildningen på Tyresö gymnasium ska skapa förutsättningar för eleverna att tillägna sig kunskaper och färdigheter samt förankra de grundläggande demokratiska värden som vårt samhälle vilar på. Skolan ska utveckla elevernas förmåga att göra medvetna val i syfte att ta ansvar för att nå sina individuella mål.

På introduktionsprogrammen arbetar ett arbetslag bestående av 11 lärare med relationspedagogik på en mycket individanpassad nivå. Målsättningen är att göra alla elever till goda samhällsmedborgare oavsett vilken behövighet man har efter avslutade studier.

Tyresö gymnasiesärskola erbjuder individuella program samt två nationella program: Programmet för

fastighet, anläggning och byggnation samt programmet för hälsa, vård och omsorg. På Tyresö gymnasiesärskolan går 40 elever.

Tyresö gymnasiesärskola bedriver en verksamhet som präglas av helhetssyn på eleverna samt nära samarbete med vårdnadshavare. Idrott och hälsa är viktiga delar av utbildning. Tillsammans med gymnasieskolan finns det en ömsesidig strävan att öka samverkan och utbyte mellan skolformerna.

Utbildningen på de individuella programmen utformas utifrån den enskilda individens behov och förutsättningar, med målet att nå ett meningsfullt vuxenliv med eget boende, sysselsättning och fritid. När det är möjligt, erbjuds eleverna att delta i kurser på gymnasiesärskolans nationella program.

De nationella programmen ska förbereda eleverna för yrkeslivet eller fortsatta studier. Utbildningen ska också ge en grund för personlig utveckling samt verktyg för att aktivt kunna delta i samhällslivet.

2.2 Året som gick

Under 2014 gick Tyresö gymnasium från nio till åtta nationella gymnasieprogram. Under våren 2014 avslutades ekonomiprogrammet.

På de högskoleförberedande programmen sker ett samarbete med KTH, Stockholms universitet och Södertörns högskola.

Eleverna som avslutar samhällsprogrammet upplever sig nöjda med sin utbildning och känner sig efter slutförda gymnasiestudier väl förberedda inför högskolestudier. På natur- och teknikprogrammen arbetar elever med olika projekt. Elever som har intervjuats uttrycker att de är nöjda med utbildningen och belyser t ex hur viktig närheten till verkstaden är då de arbetar med de olika projekten.

Under tre års tid har Tyresö gymnasium haft ett utbyte med Sydafrika, som har handlat om arbetsplatsförlagt lärande (APL) och ung företagsamhet. Under 2014 fick Tyresö gymnasium besök av den sydafrikanska ambassadören samt en delegation från Sydafrika.

Yrkesprogrammen bygger på god kontakt med branschen och våra lärare bidrar i detta med stora nätverk samt ett gott samarbete med branscherna vilket ger praktikplatser med kvalitet. Det finns en modern frisörsalong, verksamhetsanpassad bygg- och fordonshall samt utmärkta elinstallationslokaler.

Frisörprogrammets kurser är branschpassade vilket gör att eleverna kommer igång väldigt snabbt med arbetet i frisörsalongen. De praktiska kurser som eleverna genomför genomsyras av entreprenörskap. Eleverna tar emot kunder i den frisörsalong som programmet disponerar.

Elprogrammet har ett upparbetat samarbete med runt 50 företag. Eleverna har arbetsplatsförlagd utbildning från åk 2 och de har ett välförtjänt gott rykte om att vara duktiga eftersom de fått utbildning i de praktiska momenten på en mycket hög nivå. De flesta elever som går ut får arbete inom kort efter genomförd utbildning.

På fordonsprogrammet går eleverna ut som bilskadereparatör eller mekaniker. Från år 2 driver de verkstad i egen regi. Eleverna har arbetsplatsförlagd utbildning från år 2 och de har stort fokus på entreprenörskap. Eleverna är eftertraktade och får oftast arbete kort efter genomförd utbildning.

Bygg- och anläggningsprogrammet har två inriktningar:

- husbyggnad/mark och anläggning
- måleri

Lärare från programmet sitter med i ett branschråd med representanter från bygg-och måleribranschen med syfte att bevaka hur programmet möter branschbehovet.

Hotell- och turismprogrammet ger en yrkesutbildning för en framtidsbransch och är det enda yrkesprogrammet som kan erbjuda högskolebehörighet utan att eleverna behöver lägga till kurser. Programmet kan även erbjuda EU-finansierade APL-platser utomlands. Eleverna är eftertraktade och får oftast arbete kort efter genomförd utbildning.

Tyresö gymnasium arbetar aktivt med elevinflytande. Eleverna ges möjlighet att vara med och påverka t ex när och hur de olika delmomenten i deras kurser ska genomföras samt till viss del *hur examinationer ska utformas*. I samtliga ämnen på Tyresö gymnasium finns en gemensam struktur, detta för att underlätta inlärningen för eleverna. Eleverna tränas i demokratiska processer bland annat genom att bjudas in att delta i klassråd och programråd. Elevrepresentanter på Tyresö gymnasium har startat en elevkår som arbetar med elevernas intressen och samlar in synpunkter från skolans elever. Synpunkter och idéer förs sedan vidare till skolledning och representanter från personalen som tillsammans arbetar vidare. Formerna för elevsamarbeten utvecklas hela tiden. På Tyresö gymnasium har eleverna givits möjlighet att rösta i skolval inför EU-valet i maj 2014 samt inför riksdagsvalet i september 2014. Två politiska bokbord och en politisk debatt genomfördes också i anslutning till skolvalet.

Elever i behov av hjälp och stöd i undervisningen har möjlighet att få en resurstimme vid en fast tidpunkt i veckan, där lärare från olika arbetslag deltar. Specialpedagoger är knutna till arbetslagen och arbetar med de elever som behöver extra stöd. Elevhälsoteamet (EHT), som består av skolsköterska, skolkurator, specialpedagoger, studie- och yrkesvägledare (SYV) och rektor arbetar förebyggande för att i tid kunna hjälpa de elever som är i behov av särskilt stöd. Teamet ska verka som ett stöd för lärare och för eleverna i deras kunskapsutveckling samt hälsa. Teamet har kontakt med vårdnadshavare och lärare. EHT har ett väl utvecklat samarbete med arbetslagen på skolan detta för att tidigt upptäcka elever som behöver hjälp. En utvecklad satsning har gjorts och fortsätter med arbetslagsledare, skolledning och elevhälsoteam för att öka kunskapen inom neuropsykiatrisk problematik. Syftet är att öka kunskapen i alla arbetslag och utveckla ett inkluderande arbetssätt för att möta elevernas behov och förbättra deras resultat i de olika ämnena.

Under flera års tid har Tyresö gymnasium haft ett vikande elevunderlag. Detta har påverkat verksamheten på flera sätt, bl.a. genom en anpassning av programutbudet samt personalneddragningar. Lokalerna har minskat och vuxenutbildningen flyttade i januari 2014 in i delar av gymnasiets tidigare lokaler. Detta har inneburit att lokalerna trots elevunderlaget har

utnyttjats och att vi har kunnat erbjuda ett kafé i skolans lokaler. Sedan januari 2014 köps skolmaten in från Amica/Fazer.

Ytterligare fem förstelärartjänster tillsattes under hösten 2014 och gymnasiet har nu sju förstelärare. Förstelärarna har drivit det pedagogiska utvecklingsarbetet tillsammans med skolledningen.

Under året har ett arbete med att samordna studie- och yrkesvägledningen inletts.

Beslut har tagits om att Tyresö ska få ett nytt gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt. Projektet med ansvar för att utveckla innehållet i ett nytt modernt gymnasium (profil, program och kurser, lärmiljö, pedagogik, ledning och organisation samt elevsyn) har arbetat under året och en vision har fastställts av gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden. Andra frågor i förändringsprocessen har behandlats vid olika workshops och studiedagar såsom organisationsmodell, scheman, arbetssätt, pedagogik och användning av IKT.

2.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Kommentar
Verksamhetsspecifika mål enligt kommunplanen		
Beslut finns om Tyresö Gymnasiums framtida strategiska inriktning 2014.		I kommunplanen anges att ett nytt gymnasium för studieförberedande program i samverkan med vuxenutbildningen och kulturverksamhet i anslutning till Tyresö centrum. Ett förslag på lokalisering har presenterats i kommunstyrelsen i januari 2015 och ska utredas vidare. Ett nytt gymnasium för yrkesförberedande program ska etableras i Bollmora företagsområde. I kommunplanen anges vidare att framtidens gymnasium ska implementeras med ny profilering och nytt arbetssätt. Projektet med ansvar för att utveckla innehållet i ett nytt modernt gymnasium (profil, program och kurser, lärmiljö,

		<p>pedagogik, ledning och organisation samt elevsyn) har arbetat under året och en vision har fastställts av gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.</p> <p>Andra frågor i förändringsprocessen har behandlats vid olika workshops och studiedagar såsom organisationsmodell, scheman, arbetssätt, pedagogik och användning av IKT.</p>
<p>Av dem som slutar sina studier på Tyresö Gymnasiums studieförberedande och yrkesförberedande program med tillval är samtliga elever behöriga till högskola och universitet.</p>	<p>Målet är inte uppnått</p>	<p>Av Skolverkets statistik framgår att 86 procent av de elever i Tyresö Gymnasium som fick slutbetyg 2013 når grundläggande behörighet till högskola och universitet. Snittet för riket är 87 procent. Uppgifter för 2014 från Skolverket presenteras i mitten av februari 2015.</p> <p>År 2014 går de första eleverna ut enligt gymnasiereformen 2011. Enligt uppgifter från Tyresö gymnasium så blev 91 procent på de högskoleförberedande programmen behöriga till högskola och universitet. För de som läste yrkesförberedande program med tillval så blev 32 procent av dessa behöriga till högskola och universitet.</p>
<p>Nämndplanens mål</p>		
<p>Betygspoängen ökar mot föregående år och överstiger rikets medeltal. Medeltalet för Tyresö 2012 är 12,7 jämfört med rikets medeltal på 14. (Källa Skolverket)</p>	<p>Målet har delvis uppnåtts</p>	<p>Betygspoängen har ökat till 13,0 2013 jämfört med 12,7 2012. Medeltalet för riket är 14.</p>

Elever som upplever god studiero/arbetsro uppgår till 90 procent.	Målet har inte uppnåtts	Enligt elevenkäten som genomfördes våren 2014 i årskurs 2 anger 56 % att det råder arbetsro på lektionerna. Resultaten redovisas i så kallade temperaturdiagram med en 5-gradig instämmande skala. Om vi räknar ihop de två högsta värdena 4 och 5 blir det 56 %. Om även de som lämnat svaret 3 på skalan blir siffran istället 87 %.
Samtliga elever ska ha tillgång till egen digital utrustning.	Målet är uppnått	Alla elever har tillgång till egen digital utrustning. Vissa har en-till-en-datorer och andra elever har datorer i skolan som är knutna till respektive program.

2.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status, kommentera resultatet
<p>Ekologiska livsmedel Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.</p>	Totalkostnad för ekologisk mat: på gymnasiet var ca 27 procent gällande vårterminen 2014.
<p>Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av</p>	Enligt forskare på Handelshögskolan är gymnasieutbildning landets tredje mest konkurrensutsatta bransch.

valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

2.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse
Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt).		Ständigt utvecklingsområde. Gymnasiet följer inte upp verksamheten men påtalar alltid vikten av tillgänglighet.
Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.		Ständigt utvecklingsområde. Gymnasiet följer inte upp inom verksamheten men påtalar alltid vikten av att försöka hjälpa och hänvisa.
Eleven får en mentor som följer utvecklingen och eleven får en individuell studieplan som följs upp en gång per år.	Garantin är uppfyllt.	Följs upp kontinuerligt av mentor och av rektor vid medarbetarsamtal samt vid konferenser och arbetslagsmöten.
Elevens studieresultat följs upp, utvärderas och bedöms av eleven själv och lärare i samband med utvecklingssamtalet.	Garantin är uppfyllt.	Följs upp kontinuerligt av mentor.
Eleven planerar tillsammans med mentor prov och större inlämningsuppgifter gemensamt.	Garantin är uppfyllt.	Följs upp av mentor vid terminsstart.
Eleven erbjuds möjlighet att utvärdera varje kurs.	Garantin är uppfyllt.	Elevenkäter genomförs varje termin i varje ämne. Följs upp kontinuerligt av undervisande lärare samt av rektor.
Om eleven är under 18 år får föräldrarna information om elevens kunskapsutveckling. Det sker dels digitalt via Vklass där alla resultat registreras i respektive ämne och dels i samtal med lärare. Alla elever får under	Garantin är uppfyllt.	Mentorer kommunicerar och följer upp elever i Vklass samt i dialog under utvecklingssamtalen. I de fall där så önskas erbjuds dialog med rektor.

hela studietiden information om sin egen kunskapsutveckling.		
Eleven har tillsammans med mentor framåtsyftande utvecklingssamtal minst en gång per termin. Föräldrarna är varmt välkomna att delta. När eleven fyllt 18 år avgör hen om föräldrarna får delta.	Garantin är uppfylld.	Dokumenteras ibland annat Vklass och följs upp av mentor. Rektor får information vid behov av extra åtgärder.
Skolan har nolltolerans mot alkohol, narkotika, droger och tobak.	Garantin är uppfylld.	Information på föräldramötet i årskurs 1 och nära samarbete med närpolisen. Drogenkät genomförs i årskurs 2. I flera av gymnasiets kurser behandlas problematiken.

2.6 Ekonomiskt resultat

Gymnasium totalt

	Budget 2013	Utfall 2013	Budgetavvikelse 2013
Intäkt	28677	28 812	135
Kostnad	216251	227 811	-11560
Resultat	187574	199 000	-11426

I intäkten för 2013 redovisas inte kommunbidraget.

	Budget 2014	Utfall 2014	Budgetavvikelse 2014
Intäkt	211 305	212 848	-1 543
Kostnad	211 305	225 233	-13 928
Resultat	0	-12 385	-12 385

Varav verksamhet i egen regi

	Utfall 2013	Utfall 2014
Intäkt	64 673	54 874
Kostnad	77 613	67 533
Resultat	-12 940	-12 659

2.7 Analys av ekonomiskt resultat

Resultatområdet Gymnasiet redovisar ett negativt resultat på 12,4 mkr. Resultatenheten Tyresö gymnasium redovisar ett negativt resultat på 12,7 mkr och centralt redovisas ett positivt resultat på 0,3 mkr. Avvikelsen beror på att Tyresö gymnasium har haft ett vikande elevunderlag under perioden samt höga lokalkostnader. Personalen har anpassats till elevunderlaget, men de ekonomiska effekterna kommer först senare.

Antal elever 2014 är totalt på gymnasieskolan 7 fler än budgeterat. Antal elever på Tyresö gymnasium har minskat i snitt med 67 elever mellan åren 2013 och 2014 emedan friskolor och elever i andra kommuner har ökat med 53 elever.

Tyresö gymnasium är vidtagit följande åtgärder:

- Vi har under 2014 minskat personalstyrka och därmed våra lönekostnader framförallt lärarlöner och skolledning men även på serviceenheten.
- Prognos för minskade kostnader skolmat och läromedel.

Under våren 2015 kommer vi att se över och vidta följande åtgärder:

- Minskad belastning av IT/nätverk/datorer eftersom färre elever och personal använder dessa.
- Lokalytor som inte utnyttjas.

2.8 Nyckeltal/verksamhetsmått

	2012	2013	2014
Andel elever med slutbetyg (Tyresö gymnasium)	87 %	71 %	73 %
Andel elever, behöriga till högskola från Yrkesförberedande program (Tyresö gymnasium)			7,5 %
Andel elever, behöriga till högskola från högskoleförberedande program (Tyresö gymnasium)			91,2%
Andel elever med Yrkesexamen (Tyresö gymnasium)			71 %

Källa: Tyresö gymnasium

	2012	2013	2014
Antal elever på Tyresö gymnasium	873	628	546
<i>varav elever från annan kommun</i>	228	191	162
Antal elever i friskolor	637	714	739
Antal elever i andra kommuner	636	669	697
Antal elever i Tyresö gymnasiesärskolor	37	38	40
<i>-varav elever från annan kommun</i>	16	15	18
Antal elever i annan gymnasiesärskola	14	11	5

Källa: uedb

2.9 Framtiden

Ny rektor för Tyresö gymnasium tillträdde i augusti 2014. Målet för Tyresö gymnasium är att ligga i framkant av svensk skolutveckling. I rektors uppdrag ligger fokus på profil, lärmiljö, pedagogik och arbetssätt, elevsyn, ledning och organisation.

Rektor och projektgrupp ska arbeta med hur gymnasiets lokaler ska utformas i det nya gymnasiet för att bäst stödja arbetssättet. Viktigt för Tyresö gymnasium är att eleverna stimuleras och inspireras samt att eleverna lämnar gymnasiet med självförtroende, styrka och en vilja att fortsätta utvecklas.

Inför läsåret 2015/2016 startar Samhällsprogrammet upp med delvis nytt innehåll och ny inriktning. Ett fjärde teknikår kommer att erbjudas och hantverksprogrammet frisör kommer att startas upp med nytt innehåll.

3 Verksamhetsområde nr 11 Vuxenutbildningen

3.1 Verksamhet och syfte

Den kommunala vuxenutbildningen omfattande svenska för invandrare (Sfi), grundläggande och gymnasial nivå, bedrivs på dagtid, distans eller kvällstid. Yrkesutbildningar sker i egen regi, genom ramavtal med andra utbildningsanordnare och genom interkommunal ersättning till andra kommuner. I egen regi finns barnskötar-, omvårdnads-, ekonomiassistent- samt genom underentreprenörsavtal yrkesförar- och tomkranförarutbildning. Lärlingsutbildning finns främst för barnskötare, elektriker och målare, men även enstaka platser finns inom hantverksyrken. I samverkan med Haninge kommun erbjuds lärlingsutbildning inom bageri, florist och restaurang. I samarbete med KSL, Kommunförbundet i Stockholms län genomför C3L två av totalt nio utbildningar i svenska för specifika yrkeskategorier (SFX) i länet. C3L:s yrkesinriktningar är inom IT-utvecklare och bussförare. C3L:s yrkeshögskoleutbildning är inom kvalificerad IT med inriktning mot systemutveckling.

3.2 Året som gick

I slutet av december 2013 påbörjades C3L:s och sfi-enhetens flytt till nyrenoverade lokaler i Tyresö gymnasium. Elevstarten 2014 senarelades en vecka för att hinna komma i ordning i de nya lokalerna, vilket fungerade bra. Arbetet med att finjustera lokalerna och elevutrymmena har sedan fortsatt under året. Flytten innebar att C3L från och med 2014 mer än halverat sina lokalytor och lokalkostnader jämfört med ett drygt år tidigare.

Från och med andra halvåret 2014 överfördes sfi-enheten organisatoriskt från Arbetscentrum till C3L. I och med sammanslagningen ingår sfi som en del av Tyresö komvux. Sammanslagningen ligger i linje med Skolverkets intentioner kring sammanhållen vuxenutbildning.

Regeringens treåriga satsning på yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning, benämnd Yrkesvux gavs ett tredje förlängningsår under 2014. Det statliga stödet till C3L är tredelat, en del ges generellt som stöd till Tyresöelevers yrkesutbildningar, en del ges till Tyresöelevers lärlingsutbildningar och en del går till C3L för anordnande av riksrekryterande yrkesförarutbildningar. Satsningen gav C3L en stor andel studerande inom yrkesvuxutbildningar och en stor andel interkommunala ersättningar för elever från andra kommuner. Under 2014 har 441 tyresöbor deltagit i gymnasiala yrkesinriktade kurser varav 51 har studerat hos annan utbildningsanordnare.

Antalet sökande till C3L:s yrkesutbildningar - Barnskötare, Butikssäljare, Ekonomiassistent, Elektriker, Hantverklärling, Målare, Löneassistent, Tomkranförare, Undersköterska och Yrkeschaufför - har varit fortsatt stort. Under 2014 deltog 314 personer i sammanhållna yrkesutbildningar och för flertalet ingick

minst fyra veckor arbetsplatsförlagd utbildning. 36 tyresöbor har läst sammanhållna yrkesutbildningar hos annan anordnare.

Under året har 1013 personer deltagit kurser på C3L. De flesta på gymnasiala kurser men också på grundläggande nivå där 201 personer har deltagit i en eller flera kurser.

Lärlingsutbildning för vuxenstuderande som startade hösten 2011 har fortsatt under 2014. Den barnskötarutbildning som C3L bedrivit i många år övergick från och med hösten 2013 till att utföras i lärlingsform hos kommunala eller privata förskolor. Lärlingsutbildning innebär att minst 70 % av utbildningstiden är arbetsplatsförlagd. Ett tjugotal handledare från förskolorna genomgick handledarutbildning och den första elevkullen barnskötarlärlingar avslutade sin utbildning till sommaren 2014.

Under hösten 2014 påbörjade 18 st. elever den tre terminer långa elektriker-lärlingsutbildning i samarbete med Tyresö gymnasium. Elevutvärderingarna från föregående utbildningsomgång, som avslutades hösten 2013, var mycket positiva till lärlingsutbildning som utbildningsform och de ansåg sig ha fått en gedigen kunskapsgrund samt mycket bra arbetsmarknadskontakter. Samtliga studerande som genomgick utbildningen fick jobb inom elektrikerbranschen.

Under hösten avslutades en tornkranförarutbildning som skett i samarbete med Kranbolaget i Stockholm AB. Utbildningen pågick under 15 veckor och tretton elever blev certifierade i slutet av 2014. Uppföljningen av dessa elever genomförs under vårterminen 2015.

Det har varit ett fortsatt stort intresse för att studera på distans. C3L:s avtal om distanskurser med Liber-Hermods och NTI-skolan gör att även de som har svårt att följa en reguljär kurs ges möjlighet att under flexibla former komplettera sin utbildning.

Lärarna på C3L har under året fortsatt vidareutvecklingen av sina distanskurser på skolans lärplattform, Fronter. Elever som sökt kurser en bit in i terminen har under året getts möjlighet att starta på en distanskurs. Distanskursmaterialet har också visat sig användbart som stöd för elever av olika skäl halkat efter i kursen. Användningen av en lärplattform som stöd i undervisningen, oavsett studieform eller studietakt, har visat sig positiv för många elever med funktionsnedsättning och i behov av tydlig struktur.

Studerandeteamet som bildades 2011 har fortsatt sitt arbete under året. Teamet består av biträdande rektor, en yrkeslärare, en specialpedagog och en studievägledare. Behov av stöd i olika former har ökat markant de senaste åren. Både elever och personal vänder sig till studerandeteamet för att få råd om t.ex. dyslexiutredningar, förskrivning av hjälpmedel, ADHD m.m. Specialpedagogiska skolmyndigheten uppmanade C3L till fortsatt utveckling av stödarbetet. Enligt myndigheten hade C3L kommit långt i detta arbete, särskilt i relation till andra vuxenutbildningsanordnare.

C3L har deltagit aktivt på länsnivå i arbetsgrupper hos Kommunförbundet Stockholms län (KSL), som arbetat med integration och utbildningsfrågor. Utbildningen SFX-Buss Svenska för nyanlända blivande bussförare, omarbetades under 2013 till att bli en ettårig heltidsutbildning med möjlighet att få körkortsbehörighet för buss-och-yrkeskompetensbevis. Samtliga elever som genomgick hela den ettåriga utbildningen 2014 har idag busskörkort och yrkeskompetensbevis. Arbetsförmedlingens

arbetsmarknadsprognoser för bussförare i storstadsregionerna har visat på en stor efterfrågan de kommande åren.

Bristen på utbildad arbetskraft i Stockholmsområdet inom IT- och telekomsektorn är fortsatt hög och efterfrågan på C3L:s yrkeshögskoleutbildade programmerare och systemutvecklare har varit mycket stor. Ett flertal IT-företag anmälde sig till C3L:s företagsdagar, där elever och företag gavs möjlighet att presentera sig för varandra. Flera IT-företag anmälde sig också villiga att ingå i C3L:s ledningsgrupp för YH-utbildningarna.

Höstterminen 2014 startade C3L en klass Systemutvecklare med Java, förlagd till YH-anordnaren IUC:s lokaler vid Globen. Lokalerna ligger kommunikationsmässigt bra till med elever från hela Storstockholm. Sammanlagt har 103 personer studerat inom ramen för YH-utbildningarna varav 28 personer i vårens avgångsklasser. Av de elever som genomfört de olika kvalificerade yrkesutbildningarna har i stort sett samtliga fått arbete eller gått vidare till akademiska studier.

C3L har under året deltagit i projektet Ung i Tyresö som riktar sig till unga vuxna som varken arbetar eller studerar och som behöver ett samlat stöd. C3L:s deltagande fortsätter under 2015.

Två förstelärartjänster tillsattes under hösten 2014 och C3L har nu sammanlagt tre förstelärare.

Förstelärarna har varsin inriktning:

- Studier i egen takt
- Klassrumsundervisning för vuxna
- Distansmetodik och distanspedagogik

Förstelärarna har drivit det pedagogiska utvecklingsarbetet tillsammans med skollädaingen.

3.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
Verksamhetsspecifika mål enligt kommunplanen		
I den kommunala utbildningen för vuxna uppnås betyget godkänd eller högre av minst 95 procent av de studerande som slutfört grund-läggande och gymnasiala kurser. * Målet höjdes för 2014 från 93 % till 95 %.	Målet är inte uppfyllt för 2014	Antal elever i procent som erhöll betyg E eller bättre Betyg inkl. distanskurser 90,3% Betyg exkl. distanskurser 94,2% Elever som studerar på distans får i högre grad underkänt än elever i klassrumsundervisning.
Nämndplanens mål		
En till två yrkesutbildningar per år utvecklas inom	Målet är uppfyllt	Under 2014 startade den nya gymnasiala yrkesutbildningen

grundläggande, gymnasial och eftergymnasial vuxenutbildning.		Butikssäljare. Utbildningen startar återigen i januari 2015 och har fått många sökande. Läringsutbildningar inom måleri och bygg i samverkan med Tyresö gymnasium har utvecklas. Nya utbildningar har sökts inom IT till YH-myndigheten och svar förväntas i slutet av januari 2015.
Samverkan mellan vuxenutbildning, arbetsförmedling, försäkringskassa och socialförvaltning stärks genom två eller fler aktiviteter.	Målet är uppfyllt	C3L har deltagit i projektet Ung i Tyresö som riktar sig till unga vuxna som varken arbetar eller studerar och som behöver ett samlat stöd. Projektet fortsätter under 2015 och C3L medfinansierar en studie-och yrkesvägledare (del av tjänst) samt är representerad i den lokala styrgruppen i Tyresö.

3.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status, kommentera resultatet
<p>Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut</p>	<p>Yrkesutbildningar sker i egen regi, genom ramavtal med andra utbildningsanordnare och genom interkommunal ersättning till andra kommuner.</p> <p>Sedan 2008 finns en gemensam överenskommelse mellan länets 26 kommuner om att bilda en gemensam vuxenutbildningsregion. Planerna om att de båda grupperingar om 10 och 8 kommuner som förväntades gå ihop och leda en gemensam upphandling 2015 blev inte av. En länsgemensam upphandling genom Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) eller på annat sätt är inte aktuell för närvarande och kan ske tidigast 2017.</p>

om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.	
--	--

3.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfylld/ inte uppfylld)	Orsak till avvikelse/ Övrig info
Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)	Garantin är uppfylld.	
Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Garantin är delvis uppfylld.	C3L har under året utökat expeditjonsbemanningen för högre service- och informationsgrad Mätningarna som genomförts har inte omfattat C3L.
Alla Tyresöbor kan få studie- och yrkesvägledning på C3L.	Garantin är uppfylld	Studievägledning erbjuds på dag- och kvällstid samt via telefon
Du som studerar på C3L får en individuell studieplan	Garantin är uppfylld	Studieplan görs i samband med studievägledningssamtalet. Studievägledare har haft mottagning torsdagkvällen i kommunens servicecenter. Studievägledare har haft uppsökande verksamhet bland studerande.
Vuxna Tyresöbor kan läsa grundläggande vuxenutbildning, gymnasiala ämnen som ger behörighet till högre utbildningar på C3L. Om kurserna för närvarande inte erbjuds på C3L, får du läsa dem i samverkande grannkommun eller på distans.	Garantin är uppfylld	C3L har erbjudit distansstudier för de elever vars kurser inte kunnat genomföras på C3L.
För att säkerställa undervisningens kvalitet genomförs årligen studerandeundersökningar.	Garantin är uppfylld	C3L deltog under året i Stockholms läns gemensamma studerandeundersökning. Varje lärare genomför efter avslutad

C3L ger undervisning av hög kvalitet och genomför regelbundna studerande-undersökningar för att säkerställa kvaliteten.		kurs en kursutvärdering.
---	--	--------------------------

3.6 Ekonomiskt resultat

Vuxenutbildning totalt

	Budget 2013	Utfall 2013	Budgetavvikelse 2013
Intäkt	11 113	16 873	5 760
Kostnad	39 311	43 439	-4 128
Resultat	28 198	26 566	1 632

I intäkten för 2013 redovisas inte kommunbidraget.

	Budget 2014	Utfall 2014	Budgetavvikelse 2014
Intäkt	37 655	43 631	5 976
Kostnad	37 655	43 389	-5 734
Resultat	0	242	242

3.7 Analys av ekonomiskt resultat

C3L lämnar ett positivt resultat för 2014. Förutom kommunala medel har skolan sökt och erhållit statsbidrag för flera vuxenutbildningssatsningar. Genom lärlingsutbildningarna har vuxenutbildningen köpt platser av Tyresö gymnasium för över en miljon kronor. C3L har bidragit med 300 tkr för att medfinansiera sommarjobb för Tyresö ungdomar.

3.8 Nyckeltal/verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått	2012	2013	2014
Antal elever per termin * exkl. SFI och SFX	769	531	vt14 779 ht14 786
Totalt antal elever på SFI och SFX	-	-	SFI 360 SFX 86
Antal elever i gymnasial yrkesutbildning			350
Antal elever som	172	222	163

genomfört yrkesutbildning 2014. Några utbildningar sträcker sig även över nästa termin. (ej YH)			
Antal elever i YH-utbildning	81	103	103

3.9 Framtiden

C3L deltar i planerna tillsammans med Tyresö gymnasium om nya lokaler i centrumläge.

Förändring i regelverket har medfört att elever med ofullständig gymnasial examen, som tidigare var gymnasieskolans ansvar fram till hösten de fyllde 20 år, istället direkt kan komplettera på komvux. Detta gäller för de elever som erhåller ett studiebevis efter genomgången gymnasieutbildning.

Andra faktorer som påverkar den framtida vuxenutbildningen:

- Efterfrågan på distanskurser är fortsatt hög
- Efterfrågan på gymnasiala yrkesutbildningar är fortsatt hög
- Lärlingsutbildningar för vuxna är efterfrågade och framgångsrika
- Lärlingsutbildningar passar bra för samordning med gymnasieskolan
- Statsbidragen för lärlingsutbildning understiger efterfrågan för 2015
- En ökning har skett av antalet studerande i svenska som andraspråk
- En relativt stor andel av elever är studieovana och i behov av studiestöd
- Ökat antal sökande med funktionsnedsättningar

Elevantalet har minskat inom särskild undervisning för vuxna på C3L. Tendensen är att gymnasiesärskolans elever i större utsträckning avslutar utbildningen. Målgruppen söker vanligtvis kurser på grundläggande nivå. Denna tendens stämmer även på nationell nivå.

Statsbidragen för yrkesvux till C3L för 2015 är kraftigt reducerade jämfört med 2014.

C3L fortsätter sin satsning på lärlingsutbildningar i samarbete med Tyresö gymnasium, trots kraftiga nedskärningar av statsbidragen. Erfarenheter av att lärlingsutbildningarna leder till jobb motiverar den fortsatta satsningen.

Tyresö fortsätter sitt deltagande på Kommunförbundet Stockholms län, KSL, och det utvecklingsarbete som pågår för en gemensam vuxenutbildningsregion. Uppdraget är att gemensamt erbjuda ett brett och flexibelt utbildningsutbud utifrån medborgarens intressen och arbetsmarknadens behov. Från 2015 kommer C3L vara representerad i programrådet för gymnasiala elektrikerutbildningar.

Sedan 2008 finns en gemensam överenskommelse mellan länets 26 kommuner om att bilda en gemensam vuxenutbildningsregion. Planerna om att de båda grupperingar om 10 och 8 kommuner som förväntades gå ihop och leda en gemensam upphandling 2015 blev inte av. En länsgemensam upphandling genom Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) eller på annat sätt är inte aktuell för närvarande och kan ske tidigast 2017.

4 Verksamhetsområde nr 12 Arbetscentrum

4.1 Verksamhet och syfte

Arbetscentrum består av en arbetsmarknadsenhet och en invandrarenhet och erbjuder olika former av stöd och arbetsmarknadsåtgärder för att fånga upp ungdomar, invandrade, utförsäkrade och arbetslösa genom att slussa dem vidare till studier, olika arbetsmarknadsåtgärder eller egen försörjning. Detta sker i nära samarbete med vuxenutbildningen, Arbetsförmedlingen och försörjningsstödsenheten inom socialförvaltningen samt Försäkringskassan.

Invandrarenheten intensifierade sitt arbete med att täcka behovet av bostäder till de flyktingar som kommunen tecknat avtal, med länsstyreslen, att ta emot.

Arbetscentrum ingick i Grenverket Ung i Tyresö/Ung i Nynäshamn och har under året förberett en implementering. De personer som hänvisats till arbetscentrum har erbjudits studieväg eller andra åtgärder som ska leda till minskat behov av försörjningsstöd. Målet för personerna är studier, arbete eller annan aktivitet.

Arbetet som påbörjades 2013 med att effektivisera samarbetet mellan försörjningsstöd inom socialförvaltningen och arbetscentrum har lett till att en ny arbetsmodell, "En väg in", startat under första kvartalet 2014.

Den som hänvisas till Arbetscentrum har rätt att välja studieväg och åtgärd som leder till minskat behov av försörjningsstöd. Individens eget val leder i samtliga fall till avslutade studier, arbete eller annan aktivitet. Sedan många år är det arbetslinjen som gäller i Tyresö. I möten med de arbetslösa Tyresöbor som får hjälp genom arbetscentrum sätts fokus på deras styrkor och färdigheter. De ges hjälp till självhjälp genom arbetssökarkurser, företagskontakter, praktikplatser och andra kompetenshöjande insatser. Varje individ får en personlig handlingsplan som utarbetas tillsammans med professionella handläggare.

4.2 Året som gick

Under året har fyra olika projekt/verksamheter startats: Jobbstugan, Mentorsprogram, Flyktingguider och En väg in. Jobbstugan är en öppen verksamhet där invånare i Tyresö kan komma och få fördjupad hjälp med att söka arbete. Flyktingguider är ett samarbetsprojekt med Värmdö kommun och Röda Korset som löper fram till 2015 års utgång. Där matchas nyanlända ihop med en redan etablerad person som guidar in i det svenska samhället och breddar den nyanländas nätverk i Sverige. Guiden får också ett stort utbyte av träffa en nyanländ och ökad kännedom om andra kulturer. Mentorsprogrammet har tillkommit genom samarbetet i Matchning Södertörn. Syftet är att matcha ihop unga arbetslösa med en yrkesverksam person inom deras intresseområde. Detta för att utöka deras nätverk och stödja den arbetslösa att närma sig arbetsmarknaden. För dem som har behov av förberedande aktiviteter innan de kan påbörja arbetspraktik eller studier erbjuds olika självstärkande vägledningsgrupper. Mobiliseringsgrupper har erbjudits för personer med psykisk funktionsnedsättning vid fyra tillfällen och 42 deltagare har gått den. En av grupperna riktade sig till utsatta kvinnor. I Arbetscentrums verksamheter har 20 personer haft OSA (Offentligt skyddad anställning), 3 personer har haft trygghetsanställning och 2 personer utvecklingsanställning. Totalt har

297 personer deltagit i Arbetscentrums verksamheter. Av dessa har 149 slutat och 48 procent har gått vidare till arbete eller studier. 10 procent har gått till vård och sjukersättning.

Under sommaren anordnades 107, varav 61 flickor och 46 pojkar, ferieplatser till ungdomar 16 och 17 år. Antalet behöriga sökande var 383 personer.

4.3 Nämndplanens mål

Verksamhetsspecifika mål enligt kommunplanen	Resultat	Kommentar
Av de personer som hänvisas till Arbetscentrum arbetar eller studerar 62 procent när kontakten med Arbetscentrum avslutats.	Målet är inte uppfyllt.	48 procent av dem som slutat har gått till arbete eller studier De som anvisas till Arbetscentrum har levt länge i utanförskap och har därför en längre väg att gå innan de är rustade och redo för att etablera sig på arbetsmarknaden. Allt fler går också till vård eller stadigvarande sjukersättning.
Alla ungdomar mellan 16-24 år som står till arbetsmarknadens förfogande och som har hänvisats till Arbetscentrum är i arbete, utbildning eller aktiv arbetsmarknadsåtgärd inom 30 dagar.	Målet är uppfyllt	Ung i Tyresö erbjuder flera aktiviteter utifrån de ungas behov som ungdomarna deltar i.
Nämndplanens mål		
Arbetscentrum är uppdragsansvarigt för kommunens samtliga arbetsmarknadsprojekt samt – tar initiativ till en ny verksamhet för personer som idag står utanför arbetsmarknaden, utrikes födda och personer med funktionsnedsättning – tar initiativ till och föreslår 2-3 nya studievägar i samverkan med vuxenutbildningen för personer som hänvisas till arbetscentrum.	Målet är uppfyllt	Arbetscentrum har startat fyra olika verksamheter för sina målgrupper: Jobbstugan, Mentorsprogram, Flyktingguider samt En väg in. Nya lärlingsutbildningar. Utbildning inom kulturhantverk inom ramen för samordningsförbundet.

Avdelningens egna mål		
Arbetscentrum erbjuder 40 egna platser som skall vara flexibla och motsvara behoven hos de arbetslösa.	Målet uppfyllt	
Genom "En väg in" följs samtliga aktiviteter upp som erbjuds arbetssökande både i egen regi och av externa aktörer	Målet uppfyllt	Enkäter genomförs löpande samt vid årsslut. Följeforskare följer projektet under 2015 inför implementering.
Mål för Ung i Tyresö		
50 procent av deltagarna är i arbete efter avslutad insats.	46 procent gick till arbete	Många av ungdomarna saknar fullständiga gymnasiebetyg varför fler istället gick till studier
5 procent av deltagarna är i utbildning efter avslutad insats.	20 procent avslutade till utbildning	Se ovan
10 procent av deltagarna har efter avslutad insats gått till annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd.	22 procent fick annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd	
75 % av deltagarna ska efter avslutad insats uppleva en förbättrad hälsa.	Målet ej uppfyllt	21 %. De avslutade har svarat vid både in- och utregistrering. Därför är resultatet inte rättvisande.
Minst 225 ungdomar ska delta i olika utbildningsinsatser	Målet uppfyllt	253 ungdomar deltog i utbildningsinsatser

4.4 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse/genomförandeåtgärder
Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)	Garantin uppfyllt	Information och uppföljning av kommunens riktlinjer kring bemötande och tillgänglighet
Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Garantin uppfyllt	Information och uppföljning av kommunens riktlinjer kring bemötande och tillgänglighet, samt genomgång av telefonbok och

		manual för vidarekoppling
Den som anvisats till arbetscentrum får tid hos en handläggare inom två veckor.	Garantin uppfylld	Uppföljning varje fredag
Studerande och arbetssökande får en handlingsplan som tas fram tillsammans med handläggare. Handlingsplanen följs upp vid varje besök.	Garantin uppfylld	Uppföljning varje besök

4.5 Ekonomiskt resultat

Arbetscentrum totalt (inkl. nämnd)

	Budget 2013	Utfall 2013	Budgetavvikelse 2013
Intäkt	12 700	9 938	-2 762
Kostnad	22 738	20 773	1 965
Resultat	10 038	10 835	-798

I intäkten för 2013 redovisas inte kommunbidraget.

	Utfall 2014	Utfall 2014	Budgetavvikelse 2014
Intäkt	22 736	21 140	-1 596
Kostnad	22 736	20 910	1 826
Resultat	0	230	230

4.6 Analys av ekonomiskt resultat

Återhållsamhet med utgifter samt medfinansiering av sommarjobben har bidragit till utfallet.

4.7 Nyckeltal/verksamhetsmätt

	2012	2013	2014
Arbetslösa i Tyresö kommun	2,5 %	2,5 %	2,2 %
– Kvinnor	2,3 %	2,3 %	2,1 %
– Män	2,7 %	2,8 %	2,2 %
– Ungdomar	3,7 %	2,8 %	2,5 %
– Utrikes födda	4,9 %	4,9 %	4,7 %

4.8 Framtiden

Arbetslösheten fortsätter att minska. Men det är främst personer som varit utan arbete en kortare tid som får jobb. Även bland unga och nyanlända ses en minskning av antalet arbetslösa.

Det finns dock tecken på att arbetslösheten inte faller i riktigt samma takt som tidigare enligt analysavdelningen på Arbetsförmedlingen. För personer med någon form av funktionsnedsättning har antalen med behov av olika anställningsstöd ökat. Det märks även hos oss på Arbetscentrum där de personer som vi får till oss blir kvar längre perioder innan de går till annan insats eller arbete. Idag har vi budget för 15 årsplatser av olika skyddade arbetsformer men behovet är nu minst 20 platser.

Detta innebär ett behov av ökad ram på 300 000 kronor per år då Arbetsförmedlingen står för 75 % av kostnaden. För dem som får del av dessa platser innebär det att de kan gå från försörjningsstöd till

lönearbete så de kommer in i samhällets olika försäkringssystem såsom försäkringskassa och A-kassa. Det skulle innebära en besparing för kommunens försörjningsstöd med ca 650 000 kronor per år. Till detta ska läggas minskat behov av sjukvård då all forskning visar att både den psykiska och fysiska hälsan blir bättre för de personer som kommer i arbete.

Under första halvan av 2015 kommer Arbetscentrums vägledare, terapeuter, psykolog och administration att flytta till kommunhuset plan 1. Även Ung i Tyresö och En väg in flyttar med.

Arbetet för ett ökat flyktingmottagande pågår med fokus på anskaffning av bostäder. För 2015 ska en överenskommelse om mottagande av 65 flyktingar från anläggningsboende tecknas med länsstyrelsen. Det är en ökning med 35 personer. Det är en stor utmaning att uppfylla då tillgången på bostäder är begränsad. Det måste också finnas en beredskap för ett ökat antal anhöriginvandrare. Förutom dessa kommer flera flyktingar som så kallade ebos, egen bosättning, som flyttar in i olika former av inneboenden.

Verksamhetsområde Gymnasium (inkl gymnasiesärskola)

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Viktiga händelser under året

Under 2014 gick Tyresö gymnasium från nio till åtta nationella gymnasieprogram.

På de högskoleförberedande programmen sker ett samarbete med KTH, Stockholms universitet och Södertörns högskola.

Elprogrammet har ett upparbetat samarbete med runt 50 företag. Hotell- och turismprogrammet ger en yrkesutbildning för en framtidsbransch och är det enda yrkesprogrammet som kan erbjuda högskolebehörighet utan att eleverna behöver lägga till kurser. Programmet kan även erbjuda EU-finansierade APL-platser utomlands.

Under tre års tid har Tyresö gymnasium haft ett utbyte med Sydafrika, som har handlat om arbetsplatsförlagt lärande (APL) och ung företagsamhet. Under 2014 fick Tyresö gymnasium besök av den sydafrikanska ambassadören samt en delegation från Sydafrika.

Tyresö gymnasium arbetar aktivt med elevinflytande. Eleverna ges möjlighet att vara med och påverka t ex när och hur de olika delmomenten i deras kurser ska genomföras. Eleverna tränas i demokratiska processer bland annat genom att bjudas in att delta i klassråd och programråd. Formerna för elevsamverkan utvecklas hela tiden. På Tyresö gymnasium har eleverna givits möjlighet att rösta i skolval inför EU-valet i maj 2014 samt inför riksdagsvalet i september 2014.

Elever i behov av hjälp och stöd i undervisningen har möjlighet att få en resurstimme vid en fast tidpunkt i veckan, där lärare från olika arbetslag deltar. Specialpedagoger är knutna till arbetslagen och arbetar med de elever som behöver extra stöd. Elevhälsoteamet (EHT), som består av skolsköterska, skolkurator, specialpedagoger, studie- och yrkesvägledare och rektor arbetar förebyggande för att i tid kunna hjälpa de elever som är i behov av särskilt stöd.

Sedan januari 2014 köps skolmaten in från ett cateringföretag.

Ytterligare fem förstelärartjänster tillsattes under hösten 2014 och gymnasiet har nu sju förstelärare. Förstelärarna har drivit det pedagogiska arbetet tillsammans med skolledningen.

Under året har ett arbete med att samordna studie- och yrkesvägledningen inletts.

Beslut har tagits om att Tyresö ska få ett nytt gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt. Projektet med ansvar för att utveckla innehållet i ett nytt modernt gymnasium (profil, program och kurser, lärmiljö, pedagogik, ledning och organisation samt elevsyn) har arbetat under året och en

vision har fastställts av gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden. Andra frågor i förändringsprocessen har behandlats vid olika workshops och studiedagar såsom organisationsmodell, scheman, arbetssätt, pedagogik och användning av IKT.

Mål och resultat (utifrån kommunplanen 2014)

Mål	Resultat	Kommentar
<p>Beslut finns om Tyresö Gymnasiums framtida strategiska inriktning 2014.</p>	<p>Målet är uppfyllt.</p>	<p>I kommunplanen anges att ett nytt gymnasium för studieförberedande program i samverkan med vuxenutbildningen och kulturverksamhet i anslutning till Tyresö centrum. Ett förslag på lokalisering har presenterats i kommunstyrelsen i januari 2015 och ska utredas vidare. Ett nytt gymnasium för yrkesförberedande program ska etableras i Bollmora företagsområde. I kommunplanen anges vidare att framtidens gymnasium ska implementeras med ny profilering och nytt arbetssätt. Projektet med ansvar för att utveckla innehållet i ett nytt modernt gymnasium (profil, program och kurser, lärmiljö, pedagogik, ledning och organisation samt elevsyn) har arbetat under året och en vision har fastställts av gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden. Andra frågor i förändringsprocessen har behandlats vid olika workshops och studiedagar såsom organisationsmodell, scheman, arbetssätt, pedagogik och användning av IKT.</p>

<p>Av dem som slutar sina studier på Tyresö Gymnasiums studieförberedande och yrkesförberedande program med tillval är samtliga elever behöriga till högskola och universitet.</p>		<p>Av Skolverkets statistik framgår att 86 procent av de elever i Tyresö Gymnasium som fick slutbetyg 2013 når grundläggande behörighet till högskola och universitet. Snittet för riket är 87 procent. Uppgifter för 2014 från Skolverket presenteras i mitten av februari 2015.</p> <p>År 2014 går de första eleverna ut enligt gymnasiereformen 2011. Enligt uppgifter från Tyresö gymnasium så blev 91 procent på de högskoleförberedande programmen behöriga till högskola och universitet. För de som läste yrkesförberedande program med tillval så blev 32 procent av dessa behöriga till högskola och universitet.</p>
--	--	---

Ekonomi

Intäkter	212 848
Kostnader	225 233
Resultat	-12 385

Analys av ekonomiskt utfall

Resultatområdet Gymnasiet redovisar ett negativt resultat på 12,4 mkr. Resultatenheten Tyresö gymnasium redovisar ett negativt resultat på 12,7 mkr och centralt redovisas ett positivt resultat på 0,3 mkr. Avvikelsen beror på att Tyresö gymnasium har haft ett vikande elevunderlag under perioden samt höga lokalkostnader. Personalen har anpassats till elevunderlaget, men de ekonomiska effekterna kommer först senare.

Antal elever 2014 är totalt på gymnasieskolan 7 fler än budgeterat. Antal elever på Tyresö gymnasium har minskat i snitt med 67 elever mellan åren 2013 och 2014 emedan friskolor och elever i andra kommuner har ökat med 53 elever.

Nyckeltal

Nyckeltal/verksamhetsmått	2012	2013	2014
Antal elever på Tyresö gymnasium	873	628	546
<i>-varav elever från annan kommun</i>	228	191	162
Antal elever i friskolor	637	714	739
Antal elever i andra kommuner	636	669	697
Antal elever i Tyresö gymnasiesärskola	37	38	40
<i>-varav elever från annan kommun</i>	16	15	18
Antal elever i annan gymnasiesärskola	14	11	5

Verksamhetsområde Vuxenutbildning

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Viktiga händelser under året

I slutet av december 2013 påbörjades C3L:s och sfi-enhetens flytt till nyrenoverade lokaler i Tyresö gymnasiums lokaler.

Från och med andra halvåret 2014 överfördes sfi-enheten organisatoriskt från Arbetscentrum till C3L.

Regeringens treåriga satsning på yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning, benämnd Yrkesvux gavs ett tredje förlängningsår under 2014. Det statliga stödet till C3L är tredelat, en del ges generellt som stöd till Tyresöelevers yrkesutbildningar, en del ges till Tyresöelevers lärlingsutbildningar och en del går till C3L för anordnande av riksrekryterande yrkesförarutbildningar.

Antalet sökande till C3L:s yrkesutbildningar - Barnskötare, Butikssäljare, Ekonomiassistent, Elektriker, Hantverkslärling, Målare, Löneassistent, Tornkranförare, Undersköterska och Yrkeschaufför - har varit fortsatt stort. Under 2014 deltog 314 personer i sammanhållna yrkesutbildningar och för flertalet ingick minst fyra veckor arbetsplatsförlagd utbildning. 36 tyresöbor har läst sammanhållna yrkesutbildningar hos annan anordnare.

Det har varit ett fortsatt stort intresse för att studera på distans. C3L:s avtal om distanskurser med Liber-Hermods och NTI-skolan gör att även de som har svårt att följa en reguljär kurs ges möjlighet att under flexibla former komplettera sin utbildning. Lärarna på C3L har under året fortsatt vidareutvecklingen av sina distanskurser på skolans lärplattform, vilket har visat sig vara ett bra stöd till även andra studerande.

Studerandeteamet som bildades 2011 har fortsatt sitt arbete under året. Teamet består av biträdande rektor, en yrkeslärare, en specialpedagog och en studievägledare. Behov av stöd i olika former har ökat markant de senaste åren. Både elever och personal vänder sig till studerandeteamet för att få råd om t.ex. dyslexiutredningar, förskrivning av hjälpmedel, ADHD m.m. Enligt Specialpedagogiska skolmyndigheten har C3L kommit långt i detta arbete, särskilt i relation till andra vuxenutbildningsanordnare.

C3L har under året deltagit i projektet Ung i Tyresö som riktar sig till unga vuxna som varken arbetar eller studerar och som behöver ett samlat stöd. C3L:s deltagande fortsätter under 2015.

Ytterligare två förstelärartjänster tillsattes under hösten 2014 och C3L har nu sammanlagt tre förstelärare. Förstelärarna har drivit det pedagogiska utvecklingsarbetet tillsammans med skolledningen.

Mål och resultat (utifrån kommunplanen 2014)

Mål	Resultat	Kommentar
<p>I den kommunala utbildningen för vuxna uppnås betyget godkänd eller högre av minst 95 procent av de studerande som slutfört grund-läggande och gymnasiala kurser.</p> <p>* Målet höjdes för 2014 från 93 % till 95 %.</p>	Målet är inte uppfyllt för 2014.	<p>Antal elever i procent som erhöll betyg E eller bättre</p> <p>Betyg inkl. distanskurser 90,3%</p> <p>Betyg exkl. distanskurser 94,2%</p> <p>Elever som studerar på distans får i högre grad underkänt än elever i klassrumsundervisning.</p>

Ekonomi

Intäkter	43 631
Kostnader	43 389
Resultat	242

Analys av ekonomiskt utfall (orsaker till ev avvikelser)

Nyckeltal (ett fåtal relevanta nyckeltal och/eller verksamhetsmått)

Nyckeltal/verksamhetsmått	2012	2013	2014
Antal elever per termin	769	531	783
Antal studerande som genomfört yrkesutbildning (ej KY)	172	222	163

Verksamhetsområde Arbetscentrum

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Viktiga händelser under året

Under året har fyra olika projekt/verksamheter startats: Jobbstugan, Mentorsprogram, Flyktningguider och En väg in. Jobbstugan är en öppen verksamhet där innevånare i Tyresö kan komma och få fördjupad hjälp med att söka arbete. Flyktningguider är ett samarbetsprojekt med Värmdö kommun och Röda Korset som löper fram till 2015 års utgång. Där matchas nyanlända ihop med en redan etablerad person som guidar in i det svenska samhället och breddar den nyanländas nätverk i Sverige. Guiden får också ett stort utbyte av träffa en nyanländ och ökad kännedom om andra kulturer. Mentorsprogrammet har tillkommit genom samarbetet i Matchning Södertörn. Syftet är att matcha ihop unga arbetslösa med en yrkesverksam person inom deras intresseområde. Detta för att utöka deras nätverk och stödja den arbetslösa att närma sig arbetsmarknaden. För dem som har behov av förberedande aktiviteter innan de kan påbörja arbetspraktik eller studier erbjuds olika självstärkande vägledningsgrupper. En av grupperna riktade sig till utsatta kvinnor.

Totalt har 297 personer deltagit i Arbetscentrums verksamheter. Av dessa har 149 slutat och 48 procent har gått vidare till arbete eller studier. 10 procent har gått till vård och sjukersättning.

Under sommaren anordnades 107 ferieplatser till ungdomar 16 och 17 år. Antalet behöriga sökande var 383 personer.

Mål och resultat (utifrån kommunplanen 2014)

Mål	Resultat	Kommentar
Av de personer som hänvisas till Arbetscentrum arbetar eller studerar 62 procent när kontakten med Arbetscentrum avslutats.	Målet är inte uppfyllt. 48 procent av dem som slutat har gått till arbete eller studier	De som anvisas till Arbetscentrum länge varit i utanförskap och har därför en längre väg att gå innan de är rustade och redo för att etablera sig på arbetsmarknaden. Allt fler går också till vård eller stadigvarande sjukersättning.
Alla ungdomar mellan 16-24 år som står till arbetsmarknadens förfogande och som har hänvisats till Arbetscentrum är i arbete, utbildning eller aktiv arbetsmarknadsåtgärd inom 30 dagar.	Målet uppfyllt	Ung i Tyresö erbjuder flera aktiviteter utifrån de ungas behov som ungdomarna deltar i.

Ekonomi

Intäkter	21 140
Kostnader	20 910
Resultat	230

Analys av ekonomiskt utfall (orsaker till ev avvikelser)

Nyckeltal

	2012	2013	2014
Arbetslösa i Tyresö kommun	2.5 %	2.5 %	2.2 %
– Kvinnor	2.3 %	2.3 %	2.1 %
– Män	2.7 %	2.6 %	2.2 %
– Ungdomar	3.7 %	2.8 %	2.5 %
– Ulrikes födda	4.9 %	4.9 %	4.7 %

UTFALL 2014 (tkr)

År, period	2014, januari-december
Ansvarig nämnd:	Gymnasie och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Gymnasium

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsområdets ekonomi

	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)
Intäkter	211 305	211 305	212 848
varav kommunbidrag	184 011	184 011	184 011
varav övriga intäkter	27 294	27 294	28 837
Kostnader	211 305	211 305	225 233
Resultat	0	0	-12 385

Ekonomiskt resultat per verksamhet (som ingår i verksamhetsområdet (netto))

	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)
Övergripande beställare			
Förvaltningsgemensamt (ansv 610)	2 281	2 249	32
Pengfinansierade och volymberoende verksamheter			
Gymnasium	193 464	200 526	-7 062
varav resultatöverföring			
Anslagsfinansierade verksamheter			
Särskola centralt	12 091	5 295	6 796
Särskola anslag	8 220	7 712	508
Summa Beställare	216 056	215 782	274

Verksamheter egen regi	Intäkter (ack.)	Kostnader (ack.)	Differens
Gymnasiet	57 614	67 533	-9 919
Resultatöverföring	-2 740		-2 740
Summa Utförare	54 874	67 533	-12 659
TOTALT Nettoresultat Gymnasium			-12 385

Analys av periodens resultat och prognos**Risker i ekonomin****Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)****Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad**

Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (antal dec)	Differens (antal)
Gymnasieskola			
Gymnasieelever i egen regi	583	561	-22
- varav elev från annan kommun	-191	-162	29
Gymnasieelever i annan regi	1428	1436	8
Summa gymnasieskola (folkbokförda i Tyresö)	1820	1835	15
Särskola			
Gymnasieelever i egen regi	38	39	1,4
- varav elev från annan kommun	-16	-18	-2
Gymnasieelever i annan regi	13	5	-8
Summa gymnasieelever i särskola (folkbokförda i Tyresö)	35	26	-9
Källa: UEDB	1855	1862	7

UTFALL 2014 (tkr)

År, period	2014, Januari-december
Ansvarig nämnd:	Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Arbetscentrum

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsområdets ekonomi			
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)
Intäkter	22 736	22 736	21 140
varav kommunbidrag	10 606	10 606	9 213
varav övriga intäkter	12 045	12 045	11 927
Kostnader	22 701	22 701	20 910
Resultat	0	0	230

Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet (netto)			
	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)
Övergripande beställare			
Förvaltningsgemensamt	382	385	-3
Nämnd	255	164	91
Anslagsfinansierade verksamheter			
Flyktingmottagande	3 665	3 786	-121
Arbetsmarknadsåtgärder	10 360	9 975	385
Svenska för invandrare	1 409	1 776	-367
Rådet för funktionshinder	748	575	173
Verksamheter	4 321	4 249	72
Summa	21 140	20 910	230

TOTALT Nettoresultat			230
-----------------------------	--	--	------------

Analys av periodens resultat och prognos

Risker i ekonomin

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad			
Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (antal)	Differens (antal)

UTFALL 2014 (tkr)

År, period	2014, januari-december
Ansvarig nämnd:	Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Verksamhetsområde:	Vuxenutbildning

Viktiga händelser under perioden

Verksamhetsområdets ekonomi			
	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)
Intäkter	37 655	37 655	43 631
varav kommunbidrag	23 353	23 353	24 746
varav statsbidrag	9 531	9 531	11 955
varav försäljning skolplatser	3 941	3 941	5 835
varav övriga intäkter	830	830	1 095
Kostnader	37 655	37 655	43 389
Resultat	0	0	242

Ekonomiskt resultat per verksamhet som ingår i verksamhetsområdet (netto)			
	Utfall intäkt period (ack.)	Utfall kostnad period (ack.)	Differens (ack)
Övergripande beställare			
Förvaltningsgemensamt (ansv 630, alla vht)	626	722	-96
Anslagsfinansierade verksamheter			
Grundläggande kurser (vht 470)	5 018	3 775	1 243
Gymnasiala kurser (vht 47211)	8 431	4 600	3 831
Gymnasiala yrkesutbildningar (vht 47212-47272)	14 649	21 000	-6 355
Yrkehögskoleutbildningar (vht 475)	3 436	5 292	-1 856
Särvux (vht 474)	106	7	99
Lärling (vht 47280)	4 788	3 600	1 188
SFI (vht 4762, 4768)	5 559	4 104	1 455
Uppdragsutbildning (vht 478)	1 019	289	733
Summa Beställare	43 632	43 389	242

TOTALT Nettoresultat			242
-----------------------------	--	--	------------

Analys av periodens resultat och prognos

Risker i ekonomin

Åtgärder för anpassning (vid negativ prognos)

Nyckeltal/verksamhetsmått som har betydelse för ekonomin - innevarande månad			
Nyckeltal/verksamhetsmått	Budget (antal)	Utfall (antal)	Differens (antal)
inga nyckeltal för tillfället			
inga nyckeltal för tillfället			

Särskilt yttrande

Sammanträde med gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden 2015-02-19

Särskilt yttrande till § 10, Årsbokslut och verksamhetsberättelse 2014

Den ekonomiska utvecklingen och de ekonomiska utfallen för nämndens verksamhetsområden har för verksamhetsåret 2014 följt samma mönster som under de närmast föregående åren. Bilden av ökade kostnader blev tydlig redan under 2011 och underskottet de påföljande åren blev 19,7 miljoner 2012 och 10,6 miljoner 2013. För det nu avslutade verksamhetsåret 2014 blev slutresultatet ett underskott på 11,9 miljoner.

I likhet med de föregående åren ligger underskottet som uppkommit i sin helhet på Tyresö gymnasium och förklaras i årsbokslutet med att gymnasiet haft ett vikande elevunderlag samt höga lokalkostnader.

Vi kan även i år konstatera att utvecklingen påverkats av ett antal externa faktorer men kan tyvärr också notera att de politiskt betingade besluten från kommunledningens sida inte bidragit till att påverka resultatet i någon positiv riktning.

Antalet elever vid Tyresö gymnasium ligger nu på en historiskt låg nivå. Förutsättningarna för en positiv utveckling finns i det faktum att elevantalet i de kommande årskullarna ökar, men för att vända trenden för vårt gymnasium krävs framför allt ett kreativt arbete med att utveckla ett nytt framgångskoncept för gymnasiet och en ansvarsfull hantering av de ekonomiska förutsättningarna för ett nytt Tyresö gymnasium.

Vi har fullt förtroende för det utvecklingsarbete som gymnasiet och dess personal bedriver men är inte lika övertygade om de förutsättningar som kommunledningen vill skapa genom att flytta och dela gymnasiet i två separata enheter.

Förutom den övergripande frågan om vårt gymnasium i framtiden så kan vi nu också konstatera att våra farhågor, beträffande den reform som genomdrevs av den dåvarande alliansregeringen, nu har bekräftats vad gäller behörigheten till högskola och universitet. Enligt ett av de verksamhetsspecifika målen i kommunplanen skulle samtliga av våra elever från studieförberedande och yrkesförberedande program med tillval bli behöriga till högskola och universitet.

Verkligheten visar att av de elever på vårt gymnasium som läste yrkesförberedande program med tillval, blev 32% behöriga till högskola och universitet, jämfört med 91% av eleverna på de högskoleförberedande programmen! Nyckeltalen i verksamhetsberättelsen visar även att den totala andelen elever, som från de yrkesförberedande programmen på Tyresö gymnasium blivit behöriga till högskola, för år 2014 ligger på 7,5%.

För den socialdemokratiska gruppen i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Kristjan Vaigur

Särskilt Yttrande

Sammanträde med gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (GAN) 2015-02-19

§ 10, Årsbokslut och verksamhetsberättelse 2014

Årsbokslut och verksamhetsberättelse per 2014 presenterades på nämndens sammanträde den 19 februari.

Årsbokslut och verksamhetsberättelse per 2014 blev ingen överraskning utan den följer samma mönster som föregående år. Det är inte heller en hemlighet att GAN:s verksamheter har varit underfinansierade sedan många år. Trots de kraftfulla åtgärderna för att skapa balans i verksamhetsbudgeten under de senaste åren har vi inte kunnat nå målet.

Det finns flera förklaringar till underskottet och hur detta genereras av verksamheten. Dessa förklaringar har framhållits gång på gång i olika rapporter och redogörelser till GAN:s ledamöter under förra mandatperioden. Bilden i dessa rapporter och redogörelser är entydiga – GAN:s verksamhet är underfinansierad pga. fallande elevunderlag. Vi underrättades under senaste sammanträde att detta elevunderlag har sjunkit nu ytterligare. Detta medför att trenden med sjunkande elevantal måste brytas och för det krävs ett nytt sätt att arbeta för att öka sökningstryck till de olika program som Tyresö gymnasiet erbjuder. Som en del i detta fordras ett nytt framgångskoncept för gymnasiet och ett mer utåtriktad och kreativt arbete mot alla nionde klasser i Tyresöskolor. Jag har framfört mina synpunkter beträffande detta och ser att den nuvarande rektorn på gymnasiet har startat en mer utåtriktad verksamhet mot Tyresöskolor. Min förhoppning är att detta arbete fortsätter under nuvarande termin och bär sin frukt senare under år.

Med tanke på de siffror som presenterades - sjunkande elevantal och en slutresultatet med ett underskott på 11,9 miljoner - kommer även att krävas en ansvarsfull hantering av de ekonomiska förutsättningarna för ett nytt Tyresö gymnasium.

Efter den senaste möte den 23 februari 2015 där gymnasiektör berättade om det arbete som pågår vill jag uttrycka mitt fulla stöd till utvecklingsarbete som pågår i gymnasiet. Jag har fullt förtroende för det personal som är inblandat i detta arbete. Däremot vill jag uttrycka min tveksamhet mot den borgerliga majoriteten som styr Tyresö kommun och dess planer för det nya Tyresö gymnasium.

För miljöpartiet de gröna

Luis Arias-Vera

Datum 2015-02-19
Tid 18:30–20:00
Plats Myggdalen

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid Kommunhuset 2015-02-26 kl 14:00

Paragrafer 9 - 16

Sekreterare

Frida Ryholt

Ordförande

Anna Steele

Justerande

Kristjan Vaigut

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
Sammanträdesdatum 2015-02-19
Datum då anslaget sätts upp 2015-02-26
Datum då anslaget tas ned 2015-03-20
Förvaringsplats för protokollet C3L

Underskrift

Frida Ryholt

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Anna Steele (FP)
Peter Odelvall (M)
Kristjan Vaigur (S)
Bo Jakobsen (M)
Karin Ljung (S)
Luis Arias Vera (MP)
Helen Dwyer (C)
Emelie Eklänge (KD)

Ersättare

Kaj Runelund (M)
David Westius (S)
Mats Larsson (FP)
Ulla Hoffmann (V)

Övriga

Britt-Marie Lundberg-Björk, Förvaltningschef, Utvecklingsförvaltningen
Frida Ryholt, Sekreterare/utredare, Utvecklingsförvaltningen
Helene Bergström, Stabschef, Utvecklingsförvaltningen

Frånvarande

Selma Harki (S)
Caroline de Wendel (M)
Agneta Hallbeck (S)
Ingmar Jansson (MP)
Anders Olsson (C)
Lukas Englund (KD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 10

Dnr 2015BNS0064/043

Byggnadsnämndens verksamhetsberättelse 2014

Byggnadsnämndens beslut

Byggnadsnämndens verksamhetsberättelse för 2014 godkänns

Beskrivning av ärendet

Bygglovchef Martin Fahlmna redovisar byggnadsnämndens verksamhetsberättelse för 2014 (aktbilaga).

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Datum 2015-02-26
 Tid 14:00 – 20:15
 Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Samhällsbyggnadsförvaltningen 2015-02-27

Paragrafer 9 - 20

Sekreterare J. Nyren Andersson
 Johanna Nyfén Andersson

Ordförande Matilda Lundh
 Matilda Lundh

Justerande Helene Sundman
 Helène Sundman

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Byggnadsnämnden
 Sammanträdesdatum 2015-02-26
 Datum då anslaget sätts upp 2015-03-02
 Datum då anslaget tas ned 2015-03-24
 Förvaringsplats för protokollet Samhällsbyggnadsförvaltningen

Underskrift J. Nyren Andersson

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Frånvarande

Annika Henningson (M)

Lars Lagerstedt (C)

Janis Salts (KD)

Anders Bergérus (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Byggnadsnämnden

Verksamhetsberättelse 2014

tyresö kommun

1 Nämndens ansvarsområde

Bygglovenheten lyder som enda enhet under byggnadsnämnden som ansvarar för bygglov, marklov, rivningslov, strandskydd, olovligt byggande, hissar och OVK. Inom ramen för anmälan hålls tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, slutsamråd, utövar tillsyn och utfärdar startbesked och slutbevis/slutbesked.

Budget 2014 i sammandrag (tkr)

Verksamhetsområde	Budget 2014	Utfall 2014	Avvikelse
Bygglov	4.343	4.420	-77

2 Byggnadsnämnden

2.1 Verksamhet och syfte

Bygglovenheten är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen och handlägger ärenden om bygglov, marklov, rivningslov, strandskydd, olovligt byggande, hissar och OVK. Inom ramen för anmälan handlägger enheten Attefallärenden, håller i tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, slutsamråd, utövar tillsyn och utfärdar startbesked och slutbevis/slutbesked. En stor del av bygglovenhetens uppdrag går också ut på att ge information och vägledning till byggherrar och allmänhet mm.

2.2 Året som gick

Under 2013 slogs plan- och bygglovenheten samt mark- och exploateringsenheten ihop till en stadsbyggnadsavdelning. Stadsbyggnadsavdelningen delades upp i tre enheter, planenheten, bygglovsenheten samt mark- och exploateringsenheten. I mars 2014 blev enheternas respektive verksamhetsansvariga istället enhetschefer, med ansvar även för ekonomi och personal.

För att vara en så liten enhet som bygglovenheten är, så har det varit relativt hög omsättning på personalen. Tre nya personer har anställts under året. En person med visstidsanställning till augusti 2015 och två tillsvidareanställningar. Två handläggare har gått vidare till andra arbeten. Två handläggare har varit föräldralediga. Vi har också haft inne en handläggande konsult som har hjälpt oss i tider med hög arbetsbelastning till följd av vakanser. Därför kan man säga att en av årets största utmaningar har varit att fortsatt hålla hög kvalitet i arbetet och ha nöjda bygglovssökande samtidigt som personalomsättningen har varit hög.

Året har också präglats väldigt mycket av enhetens arbete med anpassningen till den nya lagen som har inneburit de sk. Attefallätgärderna. Lagen har definitivt sina brister och landets kommuner har inte fått så stort stöd från Boverket och Länsstyrelsen med tillämpningen. Att implementera den och arbeta med den har därför varit en stor utmaning för enheten, vilket dock har hanterats på ett mycket

bra sätt med korta handläggningstider och nöjda sökanden. Se statistiken längre ner under Attefall. En arbetsgrupp tillsattes för att arbeta fram mallar och rutiner och checklistor för handläggning av de nya Attefallätgårderna. Hela enheten har också varit på utbildning i den nya lagen.

Dagens bygglovsökande letar efter sin information på nätet och på Tyresö kommuns hemsida. Därför är det jätteviktigt att materialet som finns på hemsidan är av bästa kvalitet. Av denna anledning har ett arbete med att modernisera Tyresö kommuns bygglovsidor inletts. En konsult anlätades för detta i slutet av 2013 och arbetet med att ta fram sidan skedde sedan under våren 2014. Konsulten hade aldrig sökt bygglov förut och visste ingenting om bygglovshantering i allmänhet. Hans roll var att skapa en ny struktur som är begriplig för en privatperson som söker bygglov för första gången och som ska göra det lättare och roligare att söka bygglov och inkomma med kompletta handlingar. Bygget av hemsidan har i stora drag handlat om att ta fram checklistor för alla ärenden som man kan söka lov för där den som söker får en fullständig lista på vilka handlingar som respektive ärende kräver. Hemsidan utvärderades i början av sommaren, byggdes därefter om efter de önskemål och synpunkter som kommit in. Hemsidan fick bra betyg av användare som var bygglovssökande testpersoner.

Projekt "Hela kedjan från ansökan till laga kraft" påbörjades i slutet av året av bygglov och verksamhetsstöd där vi försökt att tillsammans rita upp vår process och alla de moment och överlämningar som en vanlig bygglovsansökan innebär. Viktigt arbete för att förstå svårigheter och hitta nya arbetssätt mellan enheterna.

Projekt "Kunskapsöverföring" påbörjades i våras av bygglov och servicecenter där bygglov deltar i på servicecenters träffar och informerar om viktiga händelser under året och en representant från servicecenter sitter också med på bygglovenhetens handläggarmöten

En intern grupp för frågor som gäller byggt teknik har skapats. Gruppen ska lyfta frågor av byggnadsteknisk natur och bjuda in till föreläsningar mm.

Mallar, checklistor, rutiner för diverse ärenden har tagits fram under året.

Hela enheten åkte i september till Uppsala för att delta i årets utbildningsdagar med Föreningen Sveriges bygglovhandläggare och byggnadssekreterare. Utbildningen besöktes av ca 700 deltagare som arbetar inom området från hela Sverige. Utbildningen ger mycket i form av nya kontakter och kunskapsöverföring mellan kommunernas bygglovverksamheter.

2.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Kommentar
▪ Den nya hemsidan är lanserad och utvärderad.	Målet uppnått	

<ul style="list-style-type: none"> Rättssäkerheten (andelen överklagande beslut som står sig vid en överprövning) uppgår till minst 80%. 	Målet ej uppnått	<p>77% En ökning från året innan med 24 procentenheter.</p> <p>Ärenden som inte står sig kan ändå betyda att vi har fått rätt i sakfrågan men att den nya lagen innebär att frågan bör prövas på nytt.</p> <p>Avgjorda ärenden som står sig kan också ha påbörjas flera år tidigare.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Andelen kompletta ansökningar som kommer in till bygglovsenheten uppgår till minst 50%. 	Målet ej uppnått	<p>Andelen kompletta ansökningar uppgår till 34 % vilket är en bra siffra för effektiv bygglovsverksamhet, men kan bli bättre. Checklistorna på den nya hemsidan som riktades till bygglovsökandena för vilka handlingar som ska skickas in fick inte det genomslag som var tänkt.</p>

2.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status, kommentera resultatet
<p>Taxor och avgifter Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.</p>	<p>Taxan har inte ändrats under året för att SKL kom med nytt förslag till ny taxa sent under hösten. Den nya taxan ska undersökas och ev. implementeras 2015</p>
<p>Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.</p>	<p>Vi prövar i alla bygglovsärenden olägenheter för allmänhet och omgivning så att vi får ett samhälle att trivas och känna oss trygga i.</p>
<p>Ekologiska livsmedel Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.</p>	-
<p>Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet</p>	<p>Gäller ej byggnadsnämnden som är en myndighet</p>

2.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Kommentar
Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)	Garantin är uppfyllt	Enligt servicemätning för e-post 2014 fick 100% svar inom ett dygn. Brev/ansökningar svarade vi på inom 5.5 dagar medel, 5.7 dagar median.
Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Garantin är uppfyllt	Utåt finns det bara ett nummer som alltid är öppet för en sökande att komma i kontakt och få hjälp.

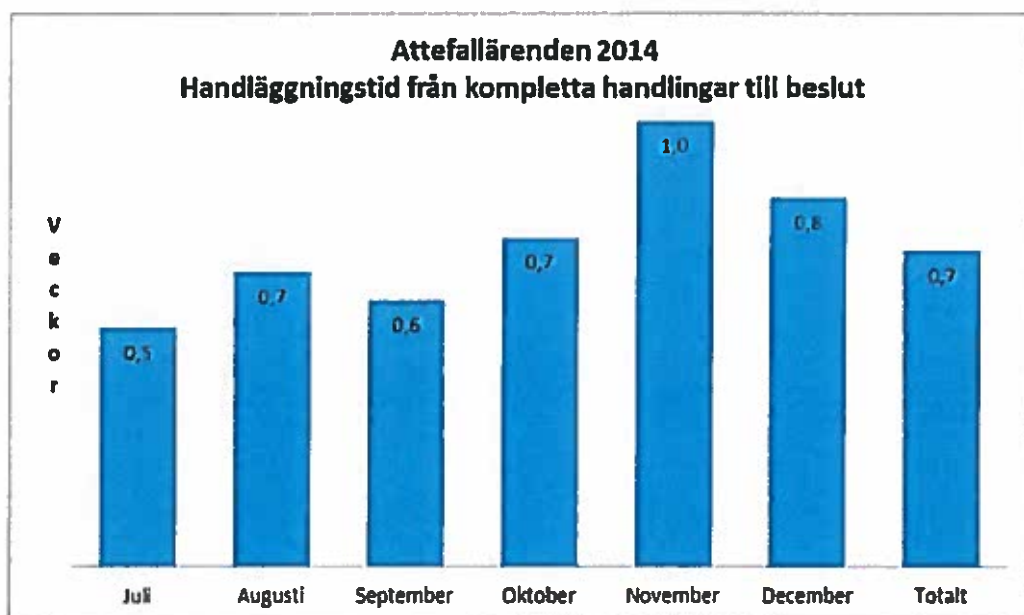
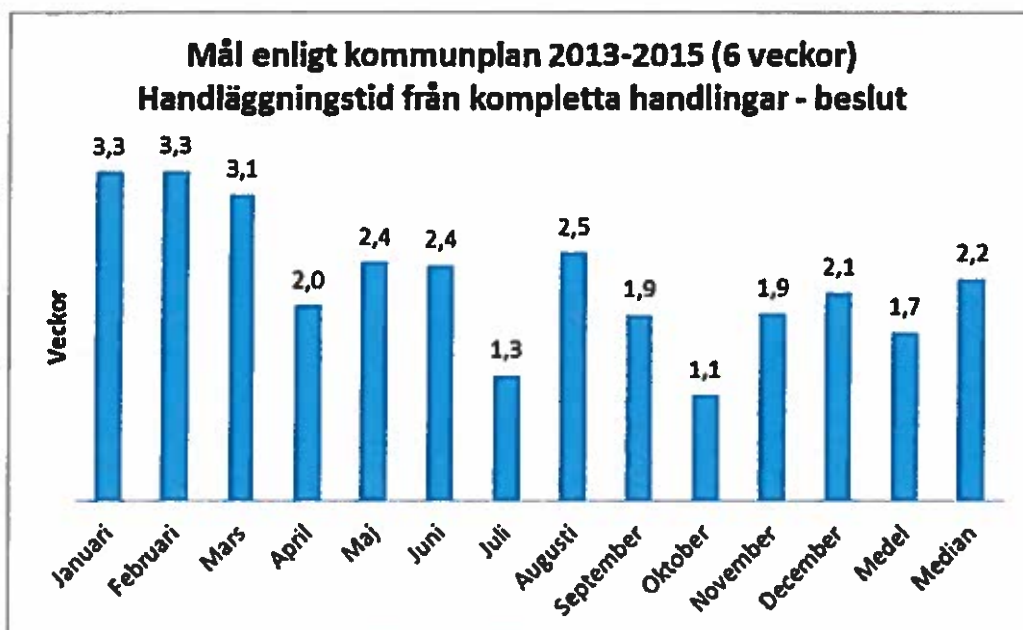
2.6 Ekonomiskt resultat

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkt	5.128	4.967	4.386
Kostnad	9.549	9.387	8.729
Resultat	4.331	4.420	4.343

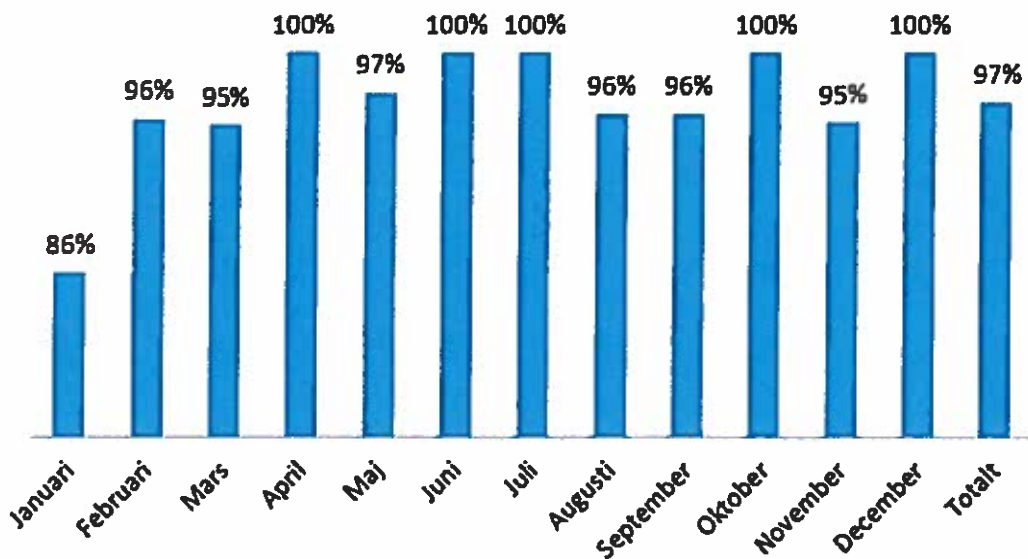
2.7 Analys av ekonomiskt resultat

Avvikelsen vad gäller kostnader beror främst på personalkostnader som ligger högre än budget och en kundförlust, men en effektiv organisation med ett väntat bra flöde av bygglovsansökningar har totalt sett gett ett resultat nära noll.

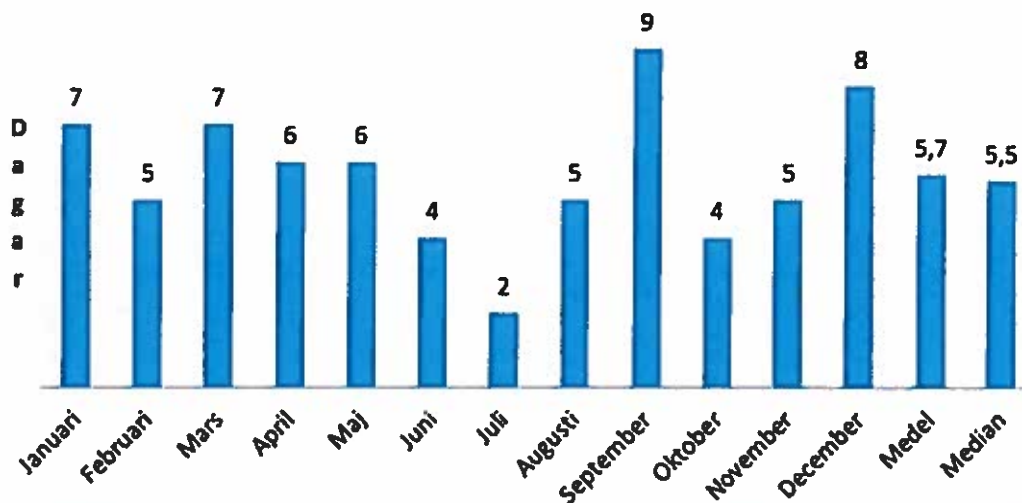
2.8 Nyckeltal/verksamhetsmätt

Ärenden som klarar 10 veckors handläggningstid

Nämndmål 2013 - högst 10 dgr Ansökan till begäran om komplettering

	2011	2012	2013	2014
Handläggningstid från inkommen ansökan till expediering i veckor (median)	12,5	11	5,3	7,8
Rättssäkerhet	57%	84%	53%	77%
Kompleta ärenden vid ansökan (ny)				34 %

2.9 Framtiden

De senaste åren har bygglovsverksamheten i Tyresö utvecklats mycket positivt. Den gamla ordningen med långa handläggningstider och många undantag har bytts till en verksamhet som är professionell, smidig, snabb och håller en hög kvalitet.

Utmaningen är nu att bibehålla nivån i bygglovsverksamheten samtidigt som Tyresö växer och många stora byggprojekt ligger i startgroparna däribland utbyggnaden av Tyresö centrum. Den expansivitet som sker i form av dessa projekt och utökad personal på bl.a. planenheten och exploateringsenheten som skapar merarbete för bygglovsverksamheten leder till att bygglovsenheten kan behöva växa något under året och kommande år. Detta för att enheten också i fortsättningen ska präglas av hög kompetens, gott bemötande och korta handläggningstider för kompletta ärenden. Det ska vara lätt att som Tyresöbo eller företagare vara i kontakt med bygglovsenheten. Enheten ska samverka med planenheten i framtagandet av detaljplaner och med Bygglovalliansen som representeras av bygglovsenheter runt om i Stockholms län.

Utvecklingsområden, nämndmål och aktiviteter

Fokus ligger på att öka kundnöjdheten och att vara lyhörda i kommande kundenkät för vart våra svagheter ligger. Detta ska vi kontinuerligt följa upp varje kvartal med undersökning av kundnöjdhet och snabb återkoppling så vi vet vad vi ska satsa på. Följande parametrar ska mätas: Tillgänglighet information, bemötande, kompetens, rättssäkerhet, effektivitet.

Andra större verksamhetsförbättrande åtgärder som ska ske under året är:

Nämndmål 2015

- Andelen elektroniska ansökningar ska öka till 10 %
- Andelen kompletta ansökningar ska öka till 50 %
- Verksamheten har som mål att besluta om ett "Attefallärende" inom 6 veckor från kompletta handlingar
- Kundnöjdheten ska uppgå till lägst 75 % (mål i tidigare kommunplan)

Aktiviteter:

Arbete med utveckling av Attefallåtgärderna.

Tydligöra kedjan för sökandens första kontakt med kommunen (servicecenter, växeln och bygglovscoordinatorer).

Processbeskrivning av verksamheten tillsammans med verksamhetsstöd

Lyfta fram MittBygge på hemsidan och göra det enklare för sökanden att ansöka elektroniskt.

Starta arbete med digitalisering genom hela bygglovprocessen.

Ta fram handlingsplaner för "kompletta ärenden" varje kvartal (nämndmål 50%)

En sms-tjänst införs för att meddela när kompletta handlingar erhållits och när bygglov beviljats. Detta som en ökad service till nuvarande skriftliga kommunikation.

UTDRAG

§ 15

Dnr 2015/BUN 0035 10

Verksamhetsberättelse 2014 med årsbokslut

Barn- och utbildningsnämndens förslag till kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsberättelse för 2014
godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige.

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Verksamhetsberättelsen godkänns med på sammanträdet beslutade ändringar
och lämnas vidare till kommunstyrelsen. Ändringarna redovisas i separat
bilaga.

Särskilt yttrande

Socialdemokraterna inkommer med ett särskilt yttrande.

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram en verksamhetsberättelse
med bokslut för 2014.

Bilagor

Tjänsteskrivelse.pdf
Ändringar i VB 2014.pdf
Verksamhetsberättelse.pdf

Justeraandes sign 		Utdragsbestyrkande
--	---	--

Tyresö kommun

Erik Sanner

08-5782 7151

erik.sanner@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-02-11

I (1)

Diarienummer

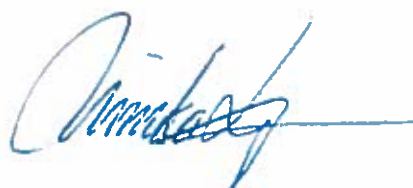
2015/BUN 0035 10

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse för barn- och utbildningsnämnden 2014

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningsförvaltningens verksamhetsberättelse för 2014 noteras.

Monika Larsson
Förvaltningschef

as dte

tyresö kommun

Ändringar i VB 2104

Sid 6

I Tyresö finns 39 förskolor och 10 pedagogisk omsorg, tidigare benämnt dagmamma, vilka fördelar sig enligt tabellen nedan avseende verksamhetsform och antal. Förutom dessa finns en kommunal öppen förskola.

Sid 8

Tillsyn av kvalitetsenheten

Kvalitetsenheten har under året genomfört tillsyn av en fristående förskola (ny regi) och granskning av 11 kommunala förskolor. Dessutom har uppföljning av tillsyn och granskningar genomförts på 10 verksamheter för pedagogisk omsorg, 15 fristående förskolor och 12 kommunala förskolor.

Sid 10

Vårdnadsbidrag

Under året som gått har i snitt 24 vårdnadsbidrag betalats ut per månad, 19 med helt belopp och 5 med halvt belopp. Det kan jämföras med 17 st 2014 och 31 st 2013

Sid 13

Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Har ej mätts.	Dessa uppgifter har inte gått att ta fram på ett kvalitetsriktigt sätt
Förskolor och skolor serverar näringsriktig mat, tillagad med ekologiska livsmedel och med begränsad mängd socker i enlighet med Livsmedelsverkets riktlinjer. <i>Källa: Egen statistik</i>	Har ej mätts.	Di förvaltningens kostsamordnare slutade sin tjänst fanns ingen som tog över denna uppgift. I och med att kommunen anställer en gastronomisk chef kommer denna garanti att kunna mätas.

Sid 21

Volymuppgifter (15 feb angivet läsår)

Antal elever	2011/12	2012/13	2013/14
Grundskola modersmål	479	573	574
Grundskola nyanlända	32	61	59

Sid 26

Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Har ej mätts	Dessa uppgifter har inte gått att ta fram på ett kvalitetsriktigt sätt
--	--------------	--

Asche

<p>Förskolor och skolor serverar näringsriktig mat, tillagad med ekologiska livsmedel och med begränsad mängd socker i enlighet med Livsmedelsverkets riktlinjer.</p>	<p>Har ej mätts</p>	<p>Då förvaltningens kostsamordnare slutade sin tjänst fanns ingen som tog över denna uppgift. I och med att kommunen anställer en gastronomisk chef kommer denna garanti att kunna matas.</p>
---	---------------------	--

As B

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse med bokslut 2014

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde.....	4
2	Verksamhetsområde 7 Förskola och pedagogisk omsorg	6
2.1	Verksamhet och syfte.....	6
2.2	Året som gick.....	7
2.3	Nämndplanens mål.....	10
2.4	Kommungemensamma uppdrag	12
2.5	Kvalitetsgarantier	12
2.6	Ekonomiskt resultat	13
2.6.1	Verksamhetsområde Förskola – Beställare	13
2.6.2	Verksamhetsområde Förskola – Utförare	13
2.7	Nyckeltal/verksamhetsmått	14
3	Verksamhetsområde nr 8 grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem 15	
3.1	Verksamhet och syfte.....	15
3.2	Året som gick.....	16
3.3	Nämndplanens mål.....	23
3.4	Kommungemensamma uppdrag	25
3.5	Kvalitetsgarantier	26
3.6	Ekonomiskt resultat	27
3.6.1	Verksamhetsområde Grundskola inklusive Grundsärskola och fritidshem – Beställare 27	
3.6.2	Verksamhetsområde Grundskola inklusive fritidshem - Utförare.....	27
3.7	Nyckeltal/verksamhetsmått	28
4	Verksamhetsområde nr 9 Fritidsgårdar	30
4.1	Verksamhet och syfte.....	30
4.2	Året som gick.....	30
4.3	Nämndplanens mål.....	30
4.4	Kommungemensamma uppdrag	31
4.5	Kvalitetsgarantier	32
4.6	Ekonomiskt resultat	32
4.7	Analys av ekonomiskt resultat	33
4.8	Nyckeltal/verksamhetsmått	33

us sh

5   **Framtiden**..... 34
En skola för var och en – vi utbildar världsmedborgare! 34

Asdr

1 Nämndens ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden har under året omfattat följande verksamhetsområden

- Förskola och pedagogisk omsorg
- Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem
- Fritidsgårdar

Av skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt ge en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas. Av skollagen framgår vidare att förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Skolväsendet är mål- och resultatstyrt. Det är staten som sätter upp mål och fastställer den reglering som gäller för barn- och ungdomsutbildningen. De offentliga och enskilda huvudmännen är ansvariga för att inom regelverkets ramar bedriva och organisera sin verksamhet så att målen nås. Förskolans, grundskolans (inklusive förskoleklass och fritidshem) och grundsärskolans uppdrag är att nå de nationella målen i läroplanen för respektive verksamhetsform och allmänna råd för fritidshem. Fritidsgårdsverksamheten styrs av lokala mål och uppdrag, och syftar till att ge ungdomar i kommunen en meningsfull och utvecklande fritid.

Kunskapsuppdraget är skolans huvuduppgift. Kunskap är nyckeln till framgång och personlig utveckling. Ingen elev får gå osedd genom grundskolan. Det är skolans ansvar att eleven lyckas. I skolan ska alla känna sig trygga och arbetsro ska råda. Mobbning och andra kränkningar måste konsekvent bekämpas och i Tyresö gäller nolltolerans mot mobbing, bråk eller hot mot andra elever.

Förskolan och skolan i Tyresö arbetar på ett sätt som främjar inkludering av alla barn – ett arbets- och synsätt som går under namnet "En skola för var och en".

I Tyresö kommun arbetar 445 medarbetare inom barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden. Dessa medarbetare är fördelade enligt följande: 414 inom förskolan, 991 inom grundskolan, 29 inom fritidsgårdar och 12 centralt inom staben.

Beställare och utförare

För att tydliggöra den uppdelning som lagen om offentliga bidrag på lika villkor föreskriver är nämndens verksamhet, i ekonomiskt hänseende, uppdelad i en beställar- och en utförarsida.

Beställare ansvarar för myndighetsutövning, resursfördelning samt anslagsfinansierade verksamheter.

Utförare utgörs av förskolor och grundskolor inklusive fritidshem, kommunala och fristående inom såväl Tyresö kommun som i andra kommuner. Verksamheterna finansieras genom förskole- respektive skolpeng (grundbelopp) samt tilläggsbelopp. De kommunala utförarna i Tyresö kommun benämns egenregi.

Budget 2014 i sammandrag nettokostnad (tkr)

Beställare

	Verksamhetsområde	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse
Vo.7	Förskola och pedagogisk omsorg	263 622	269 120	+5 498
Vo.8	Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem	623 030	615 759	-7 271
Vo. 9	Fritidsgårdar	10 006	10 758	+702
	Totalt BoU Beställare	896 658	895 637	-1 071

Budgetkolumnen avser det kommunbidrag respektive ingående balans som kommunfullmäktige anslagit per verksamhetsområde.

Utförare – i egenregi

	Verksamhetsområde	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse
Vo.7	Egenregi Förskola (resultatenheter)	1 072	0	-1 072
Vo.8	Egenregi Grundskola, inklusive fritidshem (resultatenheter)	6 248	6 224	-24
Vo.9	(Egenregi Fritidsgård - finns ej)	x	x	x
	Totalt BoU Utförare	7 320	6 224	-1 096

Egenregin inom förskolan har sedan tidigare ett nollresultat och därigenom en ingående balans på 0 tkr. Året resulterade i en utgående balans på -1,1 mkr.

Egenregin inom grundskolan hade en ingående balans (överskott) på +6,2 mkr. Under året förbrukades överskottet och året resulterade i en utgående balans på -24 tkr.

2 Verksamhetsområde 7 Förskola och pedagogisk omsorg

2.1 Verksamhet och syfte

I Tyresö finns 39 förskolor och 10 pedagogisk omsorg, tidigare benämnt dagmamma, vilka fördelar sig enligt tabellen nedan avseende verksamhetsform och antal. Förutom dessa finns en kommunal öppen förskola.

Verksamhet	Förskola	Pedagogisk omsorg
Kommunal	23	1
Fristående	16	9
Totalt	39	10

Kommunen bedriver tillsyn av samtliga verksamheter. Tillsynen utförs av kommunens kvalitetsgrupp på uppdrag av förvaltningen.

Vid avläsning den sista december 2014, bodde 2950 barn i förskoleålder (1-5 år) i Tyresö kommun. De kommande åren beräknas antalet utvecklas enligt tabellen nedan.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal barn	2905	2953	3043	3188	3235

Källa: Kommunens befolkningsskisser 2013-2023, per sista december respektive ur. revisional februari 2015)

Förskoleverksamhet innefattar förskola och annan pedagogisk omsorg. I genomsnitt över året har 2599 barn varit inskrivna i förskoleverksamhet i och utanför kommunen. Efterfrågandegraden i kommunens förskola, pedagogiska omsorg och vårdnadsbidrag har i genomsnitt varit 95 procent.

Placeringen av barn folkbokförda i Tyresö kommun fördelar sig enligt tabellen nedan.

	Avläsning 15 februari	Avläsning 15 september
Kommunal förskola i Tyresö kommun (egenregi)	1 659	1 577
Kommunal pedagogisk omsorg i Tyresö kommun (egenregi)	5	5
Kommunal förskola i annan kommun	15	12
Fristående förskola i Tyresö kommun	953	881
Fristående pedagogisk omsorg i Tyresö kommun	73	65
Fristående pedagogisk omsorg i annan kommun	18	23
Totalt	2 723	2 563

Källa: Förvaltnings statistik, ett snitt på utvärdering för februari och september 2014)

Dessutom fanns under året cirka 15 barn från andra kommuner inskrivna i förskoleverksamhet i Tyresö kommun.

Syfte

Förskolan arbetar mot de mål som anges i Läroplanen för förskolan (Lfpö) 1998 (reviderad 2010). Förskolans verksamhet syftar till att i enlighet med läroplanen aktivt och medvetet påverka samt stimulera barnen så att de utvecklar en förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar. Verksamheten ska lägga grunden hos barnen för ett livslångt lärande genom rolig, trygg och lärorik verksamhet, där alla barn kan delta. Verksamheten ska utveckla barnens förmåga till empati och omtanke om andra, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors olika uppfattningar och levnadssätt.

Förskoleverksamheten, i likhet med grundskoleverksamheten, arbetar pedagogiskt på ett sätt som främjar inkludering av alla barn och elever – ett arbets- och synsätt som går under namnet "En skola för var en".

2.2 Året som gick

En skola för var och en

Förvaltningens arbete med "En skola för var och en" har fortsatt även 2014. Syftet är att skapa inkluderande lärmiljöer som gynnar alla barn på alla kunskapsnivåer och motverka all form av exkludering.

Skolinspektion

Under våren 2014 genomförde Skolinspektionen regelbunden tillsyn i Tyresö kommun avseende grundskola/grundsärskola, fritidshem och förskola. Inspektionen beskrev Tyresö kommun som en välfungerande skolkommun. Vid återföringen den 8 maj framhölls följande styrkor i kommunen:

- Inkluderingtanken är fast förankrad i verksamheterna
- Elevhälsan håller hög kvalitet
- Återvändarskolans verksamhet
- Arbetet med särskilt stöd
- Verksamheternas engagerade medarbetare
- Skolornas stabila kollegium
- Nöjda elever

De brister som kommunen förelades att åtgärda gällande förskolan var följande:

- Förbättra informationen till föräldrarna
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inriktat mot de nationella målen
- Se till att det för utbildningen i förskolan finns de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås.
- Se till att alla förskolor har en plan mot kränkande behandling som utgår från förskolans verksamhet

Redan innan inspektionsbeslutet inleddes ett stort utvecklingsarbete för att komma tillrätta med bristerna, och efter inspektionens återgivning arbetade den utökade ledningsgruppen två hela dagar i maj för att tillsammans belysa skola, fritidshem och förskola. Utifrån dessa dagar arbetade förvaltningen vidare. Samtliga brister är nu åtgärdade genom bland annat nya rutiner, kommunikationsplaner och nya mallar för det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på det nationella uppdraget.

Förskoleutveckling

De biträdande förskolecheferna i de kommunala förskolorna träffas en gång i månaden för att tillsammans utveckla verksamheten. Under 2014 har arbetet utgått från de brister skolinspektionens tillsyn påvisade och dokument och rutiner för ökad kvalitet har arbetats fram.

Språkoteket

Språkoteket är en kommunövergripande verksamhet med uppdraget att stimulera ett språkutvecklande arbetssätt i förskola och skola och att stödja personal i arbetet med barn med tal- och språksvårigheter. Detta sker genom handledning i och utlåning av språkstimulerande material för enskilt barn/barngrupp samt att anordna utbildningar kring tal-, språk- och kommunikationssvårigheter. Till Språkoteket finns också en tal- och specialpedagog knuten som arbetar med handledning, konsultation och fortbildning av pedagoger i förskolan. Språkoteket ingår sedan augusti 2014 i centrala elevhälsan.

Lokalförsörjning

På uppdrag av kommundirektören har konsultföretaget Sweco under året genomfört en utredning av lokalförsörjningen inom förskolan fram till 2025. Uppdraget baseras på det faktum att befolkningen i Tyresö ökar vilket påverkar behovet av platser inom förskolan samtidigt som behovet är mycket ojämnt fördelat inom Tyresö. Rapporten *Utredning av lokaler- Förskolor och grundskolor i Tyresö kommun* presenterades den för kommunstyrelsen i december.

Kommunstyrelsen beslutade överlämna utredningen till barn- och utbildningsnämnden för vidare handläggning. I det kommande arbetet under 2015 kommer förvaltningen tillsätta en styrgrupp och projektgrupp. Vidare kommer politisk referensgrupp att bildas.

En ny förskola – Njupkärrs förskola – stod klart till årsskiftet 2014/2015. Förskolan rymmer 6 avdelningar med upp till 120 barn.

Föräldraenkät

En föräldraenkät omfattande samtliga verksamheter, såväl kommunala som fristående inom förskolan och pedagogisk omsorg har genomförts under året. Svarsfrekvensen var 76 procent i förskola och 76 procent i pedagogisk omsorg, vilket innebär en ökning med 16 respektive 12 procent.

Rapporten visar att föräldrar generellt är trygga och trivs med den verksamhet som deras barn befinner sig i. Särskilt lyfts "normer och värden" och "kränkande handlingar" som områden att prioritera och utveckla. Inför arbetet med målarbetet i nämndplanen 2015 inarbetades de synpunkter som kommit fram i enkäten.

Tillsyn av kvalitetsenheten

Kvalitetsenheten har under året genomfört tillsyn av en fristående förskola (ny regi) och granskning av 11 kommunala förskolor. Dessutom har uppföljning av tillsyn och granskningar genomförts på 10 verksamheter för pedagogisk omsorg, 15 fristående förskolor och 12 kommunala förskolor.

Resultatet av granskningarna visar att verksamheterna fungerar väl. Samtliga förskolor arbetar medvetet med värdegrundsfrågor. När det gäller det systematiska kvalitetsarbetet saknar flera förskolor en dokumenterad uppföljning av föregående års arbete.

Uppföljningarna visar att alla förskolor och pedagogisk omsorg har åtgärdat majoriteten av sina brister och gjort förbättringar inom de utvecklingsområden som lyfts i den senaste granskningen.

Synpunkter och klagomål

Medborgare kan lämna synpunkter och klagomål gällande kommunens samtliga verksamheter via e-tjänstportalen på kommunens webbplats. Varje förvaltning ansvarar för hantering av inkomna synpunkter som rör dess verksamhet. Svar till medborgare ska lämnas inom 10 arbetsdagar.

Under år 2014 inkom 71 synpunkter avseende verksamhetsområde Förskola. Synpunkterna gällde bland annat:

- 25 stycken rörde förskolornas inre organisation: bland annat förskolläringarnas ledarskap/samverkan med föräldrar (6), barngruppernas storlek (4), barnsäkerhet (3)
- 10 var frågor och således inte synpunkter
- 9 synpunkter avsåg förskolefastigheterna, deras skötsel, underhåll och utformning
- Övriga synpunkter var synpunkter eller klagomål på enstaka företeelser

Kommunen är enligt skollagen tillsynsmyndighet för fristående förskolor. Kvalitetsenheten genomför regelbunden tillsyn och granskning av verksamheterna, såväl fristående som kommunala.

Åtta synpunkter under år 2014 rörde två verksamheter och föranledde vidare utredning. Detta resulterade i att en av verksamheterna fick en anmärkning och den andra ett föreläggande. I båda fallen har verksamheterna åtgärdat bristerna.

Volontärresor

Hösten 2014 reste fem pedagoger (tre från grundskola och två från förskola) på volontärresa. Från förskolan reste denna gång två biträdande förskolechefer för att arbeta två veckor på barnhem i Thailand respektive Ghana. På olika sätt införlivas gjorda erfarenheter i verksamheten på respektive förskola och man har även redogjort för sina resor i nätverket för biträdande förskolechefer och på detta sätt spridit sina erfarenheter till andra förskolor i kommunen.

VFU – Verksamhetsförlagd utbildning

Under året har ett trettiofem förskollärostudenterna genomfört sin praktik i någon av kommunens förskolor. Detta innebär en möjlighet för kommunen att knyta framtida medarbetare till sig.

Barnomsorg på obekvämt arbetstid

Under senare delen av 2014 har antalet familjer som beviljats barnomsorg på obekvämt arbetstid ökat. Vårdnadshavare med barn som omfattas av denna verksamhet är ensamstående (ibland med delad vårdnad men växelvis boende barn). Under året har 7 familjer och 13 barn omfattats av verksamheten. Omsorgen bedrivs i barnens hem av anställda barnvårdare och finansieras genom anslag och ett mindre statsbidrag. Barn- och utbildningsförvaltningen har i december 2014 gjort en utredning kring lönsamheten av att öppna en förskola med utökade öppettider som helt eller delvis skulle ersätta omvårdnaden i barnens hem. Barn- och utbildningsnämnden kommer att besluta i frågan under våren 2015.

Vårdnadsbidrag

Under året som gått har i snitt 24 vårdnadsbidrag betalats ut per månad, 19 med helt belopp och 5 med halvt belopp. Det kan jämföras med 17 st. 2013 och 31 st. 2012.

Gemensam kö

Under 2014 har samtliga förskolor och verksamheter i den pedagogiska omsorgen valt att ingå i kommunens system för förskolekö. Genom detta kan föräldrar ansöka om plats i samtliga förskoleverksamheter via ett och samma system.

Avgiftskotroll

Under 2014 har avgiftskontroll inom förskolan genomförts. Det innebär att den uppgivna inkomst hos föräldrarna, som avgiften baseras på, har kontrollerats. Avgiftskontrollen 2014 har gett +1,8 mkr i resultat.

Nya chefer

Nya rektorer anställdes på Tyresö skola och Krusboda/Dalskolan och en rektor tillförordnades på Kumla skola i avvaktan på rekrytering. Två nya biträdande förskolechefer anställdes under året. Anita Brynje lämnade uppdraget som förvaltningschef och efterträddes den 1 december av Monika Larsson.

2.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
<p>I Tyresö råder nolltolerans mot mobbning och andra kränkningar. Varje vuxen i förskolan har ett ansvar att omedelbart vidta åtgärder vid en sådan händelse.</p> <p><i>Mått: Föräldrakät. Fråga: "Förskolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som t.ex. mobbning". Ingångsvärde 2013: 69 % (ret ej: 26 %) (Källa: Arlig brukarundersökning)</i></p>	67 %	<p>Andelen föräldrar som anser att förskolan arbetar aktivt mot kränkande handlingar som t ex mobbning är 67 procent.</p> <p>30 procent anger att de inte vet om förskolan arbetar aktivt i frågan. Vilket tyder på att det finns en brist på information.</p> <p>Andelen som inte anser att förskolan arbetar aktivt i frågan har sjunkit från fem procent till tre procent, jmf med 2013.</p>
<p>Alla 5 åringar ska scannas av för att uppmärksamma att barnen har rätt läsriktning. (Måts genom redovisning av läsriktningsresultat enligt LUS-punkt 2 som innebär att barnet känner till läsriktningen, dvs. att man läser från vänster till höger, uppifrån och nedåt samt att man byter rad). Nytt mål.</p>	-	<p>Scanning har inte genomförts i alla förskolor. Något resultat kan därför inte redovisas.</p>

<p>Personaltätheten ska öka. Ingångsvärde 2013: 5,2 barn per årsarbetare i kommunal förskola. <i>Källa: Skolverket, kommunbladet</i></p>	-	<p>Resultatet presenteras i april 2015</p>
<p>Andelen hel- och halvfabrikat ska minska i våra kök. (Mäts genom andelen helkomponenter.) <i>(Källa: Egen statistik)</i></p>	<p>Andel mat lagad från grunden i Tyresö kommun. 2013: 36 %, 2014: 63 %)</p> <p>Andel halvfabrikat/helfabrikat i Tyresö kommun. 2013: 63 %, 2014: 37 %)</p>	<p>Målet är uppnått på kommunnivå.</p>
<p>Mål att nå 2014, 2015 och 2016 Mål 7:1 Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning* inom förskolan har ökat <i>(Källa: Skolverkets jämförelsetal 2012: 41 procent, publiceras även i kommunbladet)</i></p>	43 %	<p>Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning* har ökat med två procentenheter. Tyresö kommun ligger sex procentenheter högre än snittet i Stockholms län.</p>
<p>Mål att uppnå 2015 Mål 7:2 Förskoleplats garanteras inom <i>tre månader att jämföra med</i> Skollagens krav på platsgaranti inom fyra månader. <i>(Källa: Egen statistik)</i></p>	Målet är uppnått.	<p>Under 2014 har kommunen erbjudit alla barn i förskolekön en plats inom tre månader. Under hösten 2014 har söktrycket varit ovanligt högt och generationsväxlingen i Fornudden och Krusboda har inneburit att åtgärder behövt vidtas för att alla barn i kön ska få ett platserbjudande inom tre månader.</p>
<p>Mål att uppnå 2016 Mål 7:3 Minst 95 procent av vårdnadshavarna är nöjda med verksamheten inom förskola och pedagogisk omsorg <i>(Källa: Årlig brukarundersökning)</i></p>	93 %	<p>Andelen vårdnadshavare som är nöjd med verksamheten som bedrivs i förskolan och den pedagogiska omsorgen ökar mellan 2013 och 2014. Ingen vårdnadshavare anger att de är missnöjd med verksamheten inom den pedagogiska omsorgen, medan ca 100 vårdnadshavare anger att de inte är nöjda med verksamheten inom förskolan.</p>

* Förskolläro-utbildning, fritidspedagogutbildning eller lärarutbildning.

2.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status
<p>Uppdrag 1 Taxor Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.</p>	<p>Förskoleavgiften styrs av nationellt reglemente för maxtaxa.</p>
<p>Uppdrag 2 Trygghet Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.</p>	<p>Inom förskolan arbetas med detta uppdrag till exempel genom: likabehandlingsplan, krisplan, handlingsplan vid brand etc. samt systematiskt arbetsmiljöarbete med skydds rond. Värdegrundsarbete, tät kontakt med vårdnadshavare, trygghetsskapande i den pedagogiska vardagen. Trygg och anpassad miljö. Genomtänkt inskolning. Rutiner och respektfullt bemötande av pedagoger.</p> <p>Från och med 2013 genomför kvalitetsenheten tillsyn och granskning av såväl fristående som kommunal förskola.</p> <p>Kränkningar rapporteras till förvaltningschef och tas upp vid varje nämndsammanträde.</p>
<p>Uppdrag 3 Ekologiska livsmedel Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014. <i>Källa: Egen statistik</i></p>	<p>Resultat 2014: 25 procent. En större samordning av verksamheternas inköp kan bidra till en ökning av andelen ekologiska livsmedel.</p>
<p>Uppdrag 4 Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet.</p>	<p>Förskolan inklusive den pedagogiska omsorgen drivs till stor del av annan aktör än kommunen vilket innebär att valfriheten är väl utvecklad inom detta område.</p>

2.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse
<p>Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt) <i>Källa: Servicemätning 2014.</i></p>	Uppfylld	

Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Har ej mätts.	Dessa uppgifter har inte gått att ta fram på ett kvalitetssäkrat sätt.
Förskolor och skolor serverar näringsriktig mat, tillagad med ekologiska livsmedel och med begränsad mängd socker i enlighet med Livsmedelsverkets riktlinjer. <i>Källa: Egen statistik</i>	Har ej mätts.	Då förvaltningens kostsamordnare slutade sin tjänst fanns ingen som tog över denna uppgift. I och med att kommunen anställer en gastronomisk chef kommer denna garanti att kunna mätas.

2.6 Ekonomiskt resultat

2.6.1 Verksamhetsområde Förskola – Beställare

Verksamhetsområde Förskola - Beställare (tkr)

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Kommunbidrag	254 070	271 928	271 928
Externa intäkter	25 746	27 867	24 178
Kostnader	-286 863	-294 297	-296 106
Resultat	-7 047	+5 498	0

Analys av ekonomiskt resultat - Beställare

Verksamhetsområde förskola på beställarsidan har gått +5,5 mkr. Förskolepengen ökades från januari och ytterligare en ökning beslutade under året att gälla retroaktivt.

Viktiga förklaringsposter till det positiva resultatet är bland annat ökade momsintäkter jämfört med budget. Retroaktiva återsökningar av moms från tidigare år samt retroaktiv kontroll och reglering av föräldraavgifter, är två engångseffekter som också påverkar resultatet positivt.

2.6.2 Verksamhetsområde Förskola – Utförare

Verksamhetsområde Förskola - Utförare i egenregi (tkr)

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkter	171 437	177 712	178 785
Kostnader	-174 069	-178 785	-178 785
Resultat	-2 632	-1 072	0

Analys av ekonomiskt resultat – Utförare i egenregi

Egenregin i förskola och pedagogisk omsorg visar ett bättre resultat än året innan, men har trots det ett underskott. Detta underskott tar egenregin med sig som ingående balans 2015. Inför 2015 har pengarna förstärkts vilket ger möjlighet för egenregin att förbättra sin ekonomi.

2.7 Nyckeltal/verksamhetsmätt

	2012	2013	2014
Barn på förskola där synpunkter från barnen inhämtas systematiskt årligen, samtlig regi <i>Källa: egen undersökning i kommunen, intervju.</i>	74 %	79 %	72 %
Årsarbetare i förskolan med pedagogisk högskoleexamen, samtlig regi <i>Källa: Skolverket, kommunbladet</i>	41 %	43 %	Publiceras i april 2015.
Personalens sjukfrånvaro, (%) kommunal regi*			
- total sjukfrånvaro	7,04 %	7,39 %	8,22 %
- varav korttid	4,55 %	4,05 %	4,45 %
- varav långtid (>60 dgr)	2,49 %	3,34 %	3,77 %

* Alla anställningsformer (tillsvidare och tidsbegränsade), endast månadsavlönad personal.

As Erik

3 Verksamhetsområde nr 8 grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

3.1 Verksamhet och syfte

I kommunen finns 13 kommunala grundskolor och tre fristående skolor. Tre kommunala grundskolor - Kumla skola, Strandskolan och Tyresö skola har elever från förskoleklass upp till årskurs nio. Nyboda skola har elever från årskurs fyra till nio. De övriga kommunala skolorna bedriver undervisning för elever i förskoleklass till årskurs sex.

Fritidsklubb är en eftermiddagsverksamhet som vänder sig till barn i årskurs 4-6 och bedrivs på Kringlan, Nyboda och på Tyresö skola. Verksamheten är öppen på eftermiddagarna kl. 14-17 alla vardagar under terminerna.

De två fristående skolorna Brevik skola och Montessoriskolan Vintergatan tar emot elever från förskoleklass till och med skolår sex, medan Engelska skolan tar emot elever i årskurs 4-8.

Vid avläsning den sista december 2014, bodde 6 506 barn i skolåldern 6-15 år i kommunen. De kommande åren beräknas antalet utvecklas enligt tabellen nedan.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal barn	6658	6772	6827	6872	6932

(Källa: Kommunens befolkningsspeglar 2011-2023, per sista december respektive ur. residerad (februari 2015))

Placeringen av elever folkbokförda i Tyresö kommun fördelar sig enligt tabellen nedan.

I kommunal grundskola inklusive grundsärskola i Tyresö kommun (egenregi)	5189
I kommunal grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun	120
I fristående grundskola i Tyresö kommun	582
I fristående grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun	659
Summa	6550

(Källa: Förvaltningens statistiklämning 15 september 2014)

Vidare tar kommunen emot 166 elever från andra kommuner som har sin skolplacering i någon av Tyresös grundskolor eller grundsärskolor.

Syfte

Grundskolans och grundsärskolans verksamheter syftar till att i enlighet med Läroplanen för grundskolan 2011 (Lgr-11), se till att eleverna inhämtar grundläggande demokratiska värden och nödvändiga kunskaper för ett aktivt liv i ett föränderligt samhälle.

Grundskolans verksamhet arbetar mot de mål som anges i Lgr-11. Verksamheten ska ge eleverna möjlighet till utveckling genom utforskande verksamhet, i en anda präglad av nyfikenhet och en lust att lära. Genom att erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt, ska skolans pedagoger sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i olika former.

As dhr

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar aktivt för att motverka drogmissbruk. I grundskolans övre årskurser sker detta inom ramen för kursplanerna i flera ämnen.

Grundsärskolan består av två inriktningar grundsärskola och träningskola. Båda inriktningarna finns på Stimmets skola F-åk 6 och på Nyboda skola åk 5-9. Enligt skollagen ska grundsärskolan ge elever med utvecklingsstörning en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar. Så långt det är möjligt ska utbildningen i grundsärskolan motsvara den som ges i grundskolan. Grundsärskolan undervisar i samma ämnen som grundskolan. Eleverna har något fler timmar i hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, slöjd och musik. Här ska elevernas måluppfyllelse redovisas fortsättningsvis på samma sätt som eleverna i grundskolan. Vidare bör resursfördelningen till grundsärskolan anpassas efter skollagen.

Undervisningen i träningskolan sker inom kunskapsområdena:
estetisk verksamhet, kommunikation, motorik, vardagsaktiviteter och verklighetsuppfattning.

3.2 Året som gick

En skola för var och en

Förvaltningens arbete med "En skola för var och en" har fortsatt även 2014. Syftet är att skapa inkluderande lärmiljöer som gynnar alla elever på alla kunskapsnivåer och motverka all form av exkludering.

Sedan hösten 2012 är Tyresö med i ett forskningspartnerskap med 11 andra kommuner, Malmö högskola och Specialpedagogiska skolmyndigheten SPSM. Forskningsprogrammet heter "Inkluderande lärmiljöer" och koordineras av IFOUS – Innovation forskning och utveckling i skolan. Forskningsprogrammet syftar till att bygga upp kunskap på tre nivåer: förvaltnings- skollednings- och klassrumsnivå, om hur man skapar förutsättningar för fler elever att lyckas i skolan. Just ett inkluderande perspektiv lyfts som en framgångsfaktor bland andra hos framgångsrika skolor.

Forskningen visar bl.a. på följande:

- Exkluderande lösningar innebär sänkta kunskapsförväntningar
- Skolresultaten i de särskilda undervisningsgrupperna är extremt dåliga.
- Variationen i undervisningen och därmed elevernas lärande gynnas av heterogena grupper
- Kamrateffekten har stor betydelse – d.v.s. duktiga klasskamrater motiverar sina kamrater
- Det är ofta väldigt svårt att återkomma till en vanlig klass efter att ha blivit placerad i särskild undervisningsgrupp. En exkluderande placering är ofta ett beslut som får livslång verkan för den placerade eleven.

Både skollag och läroplan föreskriver att ett inkluderande perspektiv ska råda i skolan. Detta stöds av Salamancadeklarationen från 2006 samt både FN:s konvention om funktionsnedsättning och FN:s konvention om barnets rättigheter.

Arbete med kritiska vänner mellan skolor i Stockholm, Botkyrka och Borlänge har fortsatt under 2014 och Tyresö deltagande skolteam har deltagit i ett nationellt seminarium i Göteborg och ett regionalt seminarium i Borlänge.

I kommunen har arbetet med en skola för var och en fortsatt. Lokalt har satsningar på kompetensutveckling gjorts, satsningar att höja såväl låg- som högpresterande elevers resultat samt värdegrundarbete och bemötande, allt utifrån lokala behov. Det kommunala nätverket för att diskutera inkluderingsfrågor har fortsatt, men i mindre utsträckning än tidigare år, då arbetet lokalt på enheterna har prioriterats.

Skolinspektion

Under våren 2014 genomförde Skolinspektionen regelbunden tillsyn i Tyresö kommun avseende grundskola/grundsärskola, fritidshem och förskola. Inspektionen beskrev Tyresö kommun som en välfungerande skolkommun. Vid återföringen den 8 maj framhölls följande styrkor i kommunen:

- Inkluderingsstanken är fast förankrad i verksamheterna
- Elevehälsan håller hög kvalitet
- Återvändarskolans verksamhet
- arbetet med särskilt stöd
- Verksamheternas engagerade medarbetare
- skolornas stabila kollegium
- Nöjda elever

De brister som kommunen förelades att åtgärda var följande:

Inom grundskolan

- Rutiner för att rapportera regelbundet kränkande behandling till nämnd
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inriktat mot de nationella målen

Inom fritidshemmet

- Öka kvaliteten i verksamheten
- Förbättra informationen om elevernas situation, trivsel och kunskapsutveckling till föräldrar
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inriktat mot de nationella målen
- Öka andelen högskoleutbildad personal
- Se till att elevgruppernas sammansättning anpassas så att omsorgen och det pedagogiska uppdraget kan tillgodoses
- Se till att alla fritidshem har en plan mot kränkande behandling som utgår från fritidshemmets verksamhet

Redan innan inspektionsbeslutet inleddes ett stort utvecklingsarbete för att komma tillrätta med bristerna, och efter inspektionens återgivning arbetade den utökade ledningsgruppen två hela dagar i maj för att tillsammans belysa skola, fritidshem och förskola. Utifrån dessa dagar arbetade förvaltningen vidare. Samtliga brister är nu åtgärdade genom nya rutiner, kommunikationsplaner, förtydligat arbete med Unikum och nya mallar för det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på det nationella uppdraget.

Förbättrade resultat i årskurs 9

De elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2014 gjorde det med bättre betyg än föregående års elever. Fler nådde målen i alla ämnen och fler blev behöriga till gymnasiet. En större andel elever som går ut grundskolan i Tyresö nådde målen i alla ämnen. Mellan 2013 och 2014 ökar andelen från 76,2 till 80,9 procent. En större andel elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2014 var behöriga till gymnasieskolan. Mellan 2013 och 2014 ökar andelen från 86,1 till 86,8 procent.

Meritvärdet ökade från 210 poäng 2013 till 215,7 poäng 2014. Flickorna presterade bättre än pojkarna och deras meritvärde var 31,8 högre.

Förstelärare

Under vårterminen hade 19 lärare uppdrag som förstelärare inom grundskolan. De har på olika sätt arbetat med skolutveckling på den egna enheten. Uppdraget var tidsbegränsat till ett år och efter detta permanentades uppdraget för 15 lärare medan 4 lärare avslutade uppdraget. Genom en utökning av statsbidragsramen för förstelärare ökades antalet förstelärare till 56 personer. Detta innebar att under våren rekryterades 41 nya förstelärare inför kommande läsår. Dessa har uppdraget tidsbegränsat till ett år inför eventuellt permanentande. 150 personer ansökte om de 41 nya platserna. Förstelärarna har fått ett lönepåslag om 5000 kr vilket bekostas av statsbidrag.

Matematiklyftet

Arbetet med matematik som inleddes höstterminen 2013 – Matematiklyftet – fortsatte under 2014. Matematiklyftet är skolverkets satsning för att lyfta resultaten i svensk skola. Samtliga kommunens matematiklärare deltog i satsningen som bygger på kollegialt lärande. På varje skolenehet har en matematikhandledare lett arbetet på den egna enheten och en person hade en övergripande roll i kommunen att leda matematikhandledarna och genom detta bidra till utveckling i samtliga kommunala skolor. Arbetet har fortsatt under 2014, från och med hösten utan statsbidrag. Arbetet har bland annat bidragit till nya arbetssätt och nya former för kollegialt samarbete.

Skapande skola

Under året har så gott som samtliga elever i årskurs F-9 deltagit i en kulturaktivitet kopplad till skolan. Dans, teater, opera, film och nycirkus är exempel på vad eleverna fått uppleva, både i form av föreställningar och workshops. Satsningen bekostas av statsbidrag från Kulturrådet. En person har en tidsbegränsad anställning på halvtid för att administrera satsningen, upprätthålla kontakter med kulturaktörer och skapa ett varierat program med hög kvalitet.

Elev och föräldraenkät

En elev- och föräldraenkät som omfattat samtliga verksamheter såväl kommunala som fristående inom grundskolans årskurs 2, 5 och 8 genomfördes. Svarsfrekvensen var högre än året innan. För eleverna var den 94 procent i årskurs 5 och 95 procent i årskurs 8. Föräldrarnas svarsfrekvens var 76 procent i förskoleklass, 79 procent för fritidshem, 81 procent i årskurs 2, 74 procent i årskurs 5 och 62 procent i årskurs 8.

Rapporten visar att eleverna generellt är trygga och trivs med i skolan och att föräldrarna är trygga med den verksamhet deras barn befinner sig i. Tendensen är att ju yngre barnen är desto mer nöjd är man. Inom skolan får lärarna mycket goda omdömen. Däremot framstår områdena "lusten att lära" och "arbetsro" som två områden som mår viktigt att prioritera och förbättra. Inom förskoleklassen och på fritidshemmen lyfts frågan om "information och delaktighet" som ett viktigt prioriteringsområde. Inför arbetet med målarbetet i nämndplanen 2015 inarbetades de synpunkter som kommit fram i enkäten.

Lovskola

Under året har lovskola erbjudits under påsklovet och sommarlovet. Påsklovsskolan hölls på Kumla skola och 19 elever från Kumla skola deltog. Sommarskolan hölls på Strandskolan och 69 elever från kommunens skolor deltog under en vecka i augusti. Nytt för året var den sommarsimskola som hölls

i Tyresö Aquarena. Där deltog sju elever med målet att nå godkänt betyg i idrott och hälsa i årskurs 9. Lovskolan finansieras genom statsbidrag.

Premieskola

22 elever som just gått ut årskurs 8 med höga betyg deltog i en extra skolvecka i juni. Premieskolan är barn- och utbildningsförvaltningens sätt att uppmärksamma goda resultat i grundskolan och sporra till fortsatt utveckling genom att möta universitetsvärlden. Till innehållet i Premieskolan hör även intressanta museibesök, en heldags arbete i TV-studio och en dag på Gröna Lund för att uppleva teknik och fysik.

Tyresö Vetenskapliga Akademi

Arbetet med Tyresö Vetenskapliga Akademi - TVA - har fortsatt 2014. Ungefär 40 elever i årskurs 5 och 6 deltog i verksamheten som syftar till att öka elevernas intresse för, och kunskaper inom naturvetenskap och teknik. TVA bygger på intressanta studiebesök, museibesök, kontakter med universitetsvärlden och eget arbete kring kreativitet och – nytt för 2014 robotprogrammering.

Utvecklingspedagoger

Förvaltningens utvecklingspedagoger har under 2014 arbetat med följande:

- Handledning av deltagare i ett nätverk för matematikhandledare inom matematiklyftet
- Samordning av NTA – Naturvetenskap och Teknik för alla (materialsatser och kompetensutveckling inom naturvetenskap och teknik för pedagoger i grundskolan)
- Lärare för Tyresö Vetenskapliga akademi
- Unikumsupport
- Googlesupport

VFU – Verksamhetsförlagd utbildning

Under året har ett trettio-tal lärarstudenter genomfört sin praktik i någon av kommunens grundskolor. Detta innebär en möjlighet för kommunen att knyta framtida medarbetare till sig.

Nätverk för fritidshem

Sedan våren 2012 träffas personal från samtliga kommunala skolors fritidshem i ett nätverk tre till fem gånger per termin. Under hösten 2014 påbörjade nätverket ett arbete i syfte att utveckla fritidshemmens verksamhet för en mer kvalitetsmässigt sett likvärdig utbildning i samtliga kommunala fritidshem. Arbetet som kommer att fortgå under hela våren 2015 innebär också att utveckla och stärka det systematiska kvalitetsarbetet i de kommunala fritidshemmen.

Dessutom bildades ett nätverk för biträdande rektorer med ansvar för fritidshem under våren 2014. I detta nätverk har man under året arbetat utifrån skolinspektionens förelägganden avseende fritidshemmen. Man har arbetat fram gemensamma mallar och förhållningssätt för ökad likvärdighet i kommunens fritidshem.

Elevehälsa

Elevehälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och bedriv främst förebyggande för att främja lärande och hälsa. Den fokuserar på att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevehälsan finns i skolan för eleverna och är aktiv i skolans värdegrundsarbete samt verkar för en bra arbets- och lärmiljö för eleverna.

Entydiga forskningsresultat visar att en bra skolgång är den absolut viktigaste friskfaktorn för upplevd god hälsa bland barn och unga och insatser för elever med svårigheter i skolan bör sättas in så tidigt som möjligt.

För att kunna hjälpa barn och ungdomar som riskerar att fara illa krävs samverkan mellan olika professioner som arbetar för barns bästa. Samverkan är en komplex process och en framgångsfaktor för bra samverkan är att det finns naturliga kontaktytor samt kunskap om varandras uppdrag, resurser och begränsningar. Under året har barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen tillsammans med barn- och ungdomsläkarmottagningen, habiliteringscentrum och barn- och ungdomspsykiatri PRIMIA Barn kommit överens om ett samverkansavtal kring en struktur för samverkan – BUS. Strukturen bygger på samverkan på tre olika nivåer – politisk, förvaltningschefs- och handläggarnivå. Samverkansstrukturen mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen med stöd av BUP Mellanvård, när det gäller ett konsultationsteam för tidigt uppträcka yngre barn som lever i våldutsatta miljöer, har under året övergått från att vara ett projekt till att vara en permanent resurs.

Sedan höstterminen ingår även kommunens Språkotek och Skoldatatek i förvaltningens centrala elevhälsa, vilket ger ytterligare möjlighet att samordna förvaltningens samlade stödinsatser för barn i behov av stöd. Detta kan ses som början på ett Resurscenter, vilket innebär en förvaltningsövergripande samordning av kommunens samlade resurser för att möta barn och elevers behov av särskilt stöd.

Skoldatateket/Språkoteket

Skoldatateket håller föreläsningar, kurser och workshops om specialpedagogiskt förhållningssätt, alternativa verktyg och inkluderande arbetsätt. Skoldatateket ger konsultation till pedagoger kring enskilda elever eller elevgrupper och erbjuder stöd vid valet av alternativa verktyg och effektiva studiestrategier. Skoldatateket har även talbokstillstånd och kan därmed registrera egna nedladdare till talboksbiblioteket Legimus. Skoldatateket ingår sedan augusti 2014 i Centrala elevhälsan.

Återvändarskolan

Tyresö återvändarskola fungerar som en korttidsskola där eleven inledningsvis med elev och vårdnadshavares godkännande blir provinskriven på en månads tid. Grundtanken är att så snart som möjligt återföra hemmasittande elever till ordinarie skola, alternativt en mer anpassad studieform anpassad för elevens specifika behov. Återvändarskolan samverkar bland annat med socialtjänst och ordinarie skola för att eleven så snart som möjligt ska kunna återgå till ordinarie skola. Att utnyttja de möjligheter som finns i form av kunskap och använda det arbete som redan görs kring dessa elever är en stor styrka då man kan samordna arbetet och skapa en bra helhetsbild. Under 2014 har Återvändarskolan arbetat med 12 elever. Återvändarskolan besätts av två helidstjänster och verksamhetens uppvisar mycket goda resultat i sitt arbete med hemmasittande elever. Under 2014 innebar en föräldraledighet mycket ensamarbete samt att halva personalstyrkan besattes av vikarie. En elevgrupp som Återvändarskolans påverkas starkt negativt av personalförändringar.

Modersmål och nyanlända

Enheten för Mångfaldsfrågor är en kommunövergripande verksamhet som ansvarar för att ta emot och skolplacera nyanlända elever och för att organisera lagreglerad modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål. Under 2014 tog enheten emot 59 nyanlända elever. Eleverna direktintegreras åldersadekvat i en ordinarie klass enligt närhetsprincipen. Nyanlända elever från årskurs 7-9 deltar dessutom i en Introduktionsgrupp 5 timmar per vecka mellan sex månader upp till ett läsår.

Modersmålsundervisning anordnas från förskoleklass till gymnasiet och höstterminen 2014 undervisades totalt 574 elever fördelade på 28 olika språk. Undervisningen sker efter ordinarie skoldags slut, en gång i veckan, 60 minuter. Forskning visar att modersmål spelar en viktig roll i tvåspråkiga elevers allmänna kunskapsutveckling. För nyanlända elever är modersmålet elevens enda verktyg för inläring.

Studiehandledning som stöd till elever med annat modersmål än svenska är en resurs som ges till elever från årskurs ett till och med gymnasiet efter behov och ofta enskilt till varje elev.

Studiehandledningen är ofta avgörande för elevens möjlighet att nå målen i skolans alla ämnen. Rektor ansöker om denna resurs.

Volymuppgifter (15 feb angivet läsår)

Antal elever	2011/12	2012/13	2013/14
Grundskola modersmål	479	573	574
Grundskola nyanlända	32	61	59

Volontärresor

Hösten 2014 reste fem pedagoger (tre från grundskola och två från förskola) på volontärresa. Från grundskolan reste tre pedagoger för att arbeta två veckor på barnhem i Thailand, i skola i. På olika sätt införlivas gjorda erfarenheter i verksamheten på respektive skola.

Arbete mot kränkande behandling

Skollagen föreskriver i 6 kap 10 § att om en lärare, förskollärare eller annan person får reda på att ett barn eller en elev blivit utsatt för kränkande behandling ska detta anmälas till förskolechef eller rektor, som i sin tur anmäler till huvudmannen. Barn- och utbildningsnämnden fick tidigare information om kränkningarna halvårsvis, mot vilket Skolinspektionen utdelade kritik. Från och med maj 2014 har nämnden därför fått redovisning vid varje sammanträde.

Antalet elever som anmälts för att ha behandlat något kränkande var 135, varav 86 var pojkar och 49 flickor. Tre anställda har också förekommit bland anmälningarna. Många av anmälningarna beskriver situationer där flera elever är inblandade. Totalt 102 elever har uppgett sig ha blivit kränkta, 50 flickor och 52 pojkar. Fördelningen mellan verbala och fysiska kränkningar är jämn och ofta handlar anmälan om en kombination, något som börjar verbalt och sedan utvecklar sig till fysiska kränkningar. Kränkningarna har förekommit både inomhus och utomhus. I två av anmälningarna uppges att kontakt med sjukvården varit nödvändigt. Annars handlar åtgärderna mycket om samtal med inblandade elever och deras vårdnadshavare och i en del fall har Trygghetsteamet kopplats in.

Ärenden hos Skolinspektionen/Barn- och elevombudet (BEO)

Under 2014 har Tyresö kommun haft 9 pågående ärenden i Skolinspektionen/BEO. De flesta har handlat om kränkande behandling. Även frågor om särskilt stöd har förekommit.

Synpunkter och klagomål

Sedan drygt ett år kan medborgare lämna synpunkter och klagomål på kommunens samtliga verksamheter via e-tjänstportalen på kommunens webbplats. Varje förvaltning ansvarar för hantering av inkomna synpunkter som berör dess verksamheter. Svar ska lämnas till medborgarna inom 10 arbetsdagar. Under år 2014 inkom 54 synpunkter avseende grundskoleverksamheten och fördelade sig enligt nedan:

- 12 synpunkter gällde bristen på skolplatser i Trollbäcken
- 8 avsåg skolportalen
- 5 var frågor, således inte synpunkter
- 3 stycken rörde synpunktshanteringen och att återkoppling uteblivit
- 2 synpunkter var personer som ville marknadsföra sina produkter
- 2 synpunkter rörde skolmaten
- 2 synpunkter gällde rektorens ledarskap
- Resterande synpunkter rörde enstaka företeelser.

Lokalförsörjning

På uppdrag av kommundirektören har konsultföretaget Sweco under året genomfört en utredning av lokalförsörjningen inom grundskolan fram till 2025. Uppdraget baseras på det faktum att befolkningen i Tyresö ökar vilket påverkar behovet av platser inom grundskolan samtidigt som behovet är mycket ojämnt fördelat inom Tyresö. Rapporten *Utredning av lokaler- Förskolor och grundskolor i Tyresö kommun* presenterades den för kommunstyrelsen i december.

Kommunstyrelsen beslutade överlämna utredningen till barn- och utbildningsnämnden för vidare handläggning samt att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en exploateringsstudie avseende utredningens förslag om ny skola i Trollbäcken (Fornudden) samt i Tyresö centrum (Stämnet/Fårdala). I det kommande arbetet under 2015 kommer förvaltningen tillsätta en styrgrupp och projektgrupp. Vidare kommer politisk referensgrupp att bildas.

Lokalförändringar

Hanvikens skola har under året fått ett nytt tillagningskök och utbyggd matsal. En ny kökschef med personal driver skolrestaurangen. För att kunna möta ett ökat antal elever i området har den paviljong som tidigare stod på Speldosans förskola innehållande 2 klassrum och grupprum flyttats närmare skolan. Den togs i bruk av skolan i början av hösten och används till två klasser i årskurs 1. Även på Fårdala har ett nytt tillagningskök tillkommit och matsalen byggts ut. Kökschef med personal ansvarar för verksamheten.

På Strandskolan har visst utrymme byggts om till ett klassrum respektive grupprum och på Tyresö skola har den nya hemkunskapssalen byggts klart och tagits i bruk. Där har också ett nytt miljöhus tillkommit.

I övrigt har på vissa skolor olika renoveringar gjorts av exempelvis toaletter, omklädningsrum och golv. Kamera- och övervakningssystem har setts över och ljuddämpande material satts upp. Underhållsåtgärder och energibesparande åtgärder har genomförts efter hand.

Nya chefer

Nya rektorer anställdes på Tyresö skola och Krusboda/Dalskolan och en rektor tillförordnades på Kumla skola i avvaktan på rekrytering. Fyra nya biträdande rektorer anställdes under året. Anita Brynje slutade som förvaltningschef. Posten innehas från den 1 december av Monika Larsson.

Fristående skolor

Inom grundskolan startade engelska skolan sin verksamhet för elever i årskurs 4-8 från höstterminen 2014. Detta innebar en minskning av antalet elever i kommunal verksamhet med 210 elever. Resursskolan Yggdrasil lade ner sin verksamhet i kommunen.

3.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
Nämndens mål grundskola, att uppnå 2014		
I Tyresö råder nolltolerans mot mobbning och andra kränkningar. Varje vuxen i grundskolan har ett ansvar att omedelbart vidta åtgärder vid sådan händelse. <i>Mål: Nolltolerans mot mobbning och andra kränkningar</i> <i>Mått: Elevenkät åk 8</i> <i>Fråga: "I min skola ingriper de vuxna om någon elev behandlas illa" 2013: 73 %)</i>	71 %	Resultatet har minskat med 2 procentenheter.
Andelen elever som känner sig trygga i skolan skall öka, andelen elever som anser att vuxna bryr sig vid sådana situationer skall öka. <i>Mått: Elevenkät åk 8</i> <i>Fråga: "Jag känner mig trygg i skolan". 2013: 92 %</i>	90 %	Resultatet har minskat med 2 procentenheter.
Målst 92 procent av eleverna i årskurs 9 ska vara behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. <i>Källa: Skolverket, SIRIS</i> <i>2013: 86,1 %</i>	86,8 %	Har i 2015 års nämndplan bytts ut då nämndens verksamhet inte kan ha lägre målsättning än styrdokumentens mål att alla elever ska nå utbildningens mål.
Andelen hel och halvfabrikat ska minska i våra kök. (Mäts genom andelen helkomponenter.)	Andel mat lagad från grunden i Tyresö kommun. 2013: 36 %, 2014: 63 %)	Målet är uppnått på kommunnivå.

<i>(Källa: Egen statistik)</i>	Andel halvfabrikat/helfabrikat i Tyresö kommun. 2013: 63 %, 2014: 37 %)	
Nämndens mål fritidshem, att uppnå 2014		
I Tyresö råder nolltolerans mot mobbing och andra kränkningar. Varje vuxen på fritidshemmen har ett ansvar att omedelbart vidta åtgärder vid sådan händelse. <i>Mål: Nolltolerans mot mobbing och kränkningar i fritidshemmen. Mått: Föräldraenkät åk 2. Fråga: Personalen ingriper om någon elev behandlas illa på fritidshemmet.</i>	76 %	Endast 4 procent anger att påståendet stämmer "ganska dåligt" eller "mycket dåligt" i enkäten och 20 procent svarar "Vet inte". Det innebär att verksamheterna bättre behöver informera om hur man arbetar mot kränkningar, samt genom medvetet arbete nå målet om nolltolerans.
Eleverna skall få större inflytande över verksamheten i fritidshemmen <i>Mått: Föräldraenkät åk 2. Fråga: Mitt barn är med och påverkar de gemensamma aktiviteterna på fritidshemmet. 2013: 56 % (OBS! svarsfrekvens 49 %)</i>	60 %	Resultatet har ökat med 4 procentenheter. Svarsfrekvensen har ökat med 32 procentenheter till 81 procent.
Verksamhetspecifika mål		
Mål att uppnå 2014 Mål 8:1 Tyresö hör till de 50 bästa kommunerna avseende elevernas betyg i alla ämnen år 2014. <i>(Källa SKL, Öppna jämförelser)</i>	Öppna jämförelser för 2014 års betyg publiceras i april 2015.	Andelen elever som nått målen i alla ämnen 2014 är 80,9 procent. Det är en ökning med fem procentenheter jämfört med året innan. Vilken ranking Tyresö får är beroende på hur andra kommuner presterar.
Mål att uppnå 2014 och 2015 Mål 8:2 95 procent av vårdnadshavarna är helt eller delvis nöjda med verksamheten inom grundskolan. <i>(Källa: Årlig brukarundersökning)</i>	85 %	Andelen som är helt eller delvis nöjda med verksamheten i grundskolan (Stimmets skola och Nyboda skola) har minskat med tre procentenheter jämfört med året innan. Respondentgruppen är liten (32 svarande på två skolenheter), vilket innebär att varje svar får

		stort genomslag i statistiken. Insatser för att öka nöjdheten har identifierats utifrån övriga svar i grundsärskoleenkäten.
Mål att uppnå 2015 Mål 8:3 Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen i förskoleklass uppgår till minst 70 procent <i>(Källa: Skolverkets kommunblad)</i>	55,9 %	Andelen lärare med högskoleexamen ökar med nio procentenheter mellan 2012 och 2013. Siffrorna för 2014 är ännu inte publicerade. Antalet årsarbetare är en liten grupp och små förändringar ger stort utslag i statistiken.
Mål 8:4 Minst 90 procent av Tyresös elever i årskurs 3 är godkända i samtliga delprov på nationella proven i matematik och svenska. <i>(Källa: Skolverket, SIRIS)</i>	Svenska: 5/7 delprov Matematik: 7/8 delprov	Årskurs 3 har en måluppfyllelse på över 90 procent på 12 av 15 delprov i svenska och matematik. Det är en ökad måluppfyllelse jämfört med året innan.
Mål 8:5 90 procent eller fler av eleverna i årskurs 9 är minst godkända i samtliga ämnen år 2015. <i>(Källa: Skolverket, SIRIS)</i>	80,9 %	Resultatet för 2014 är att 80,9 % av eleverna (samtliga avgångselever i Tyresö) i årskurs nio har godkänt i alla ämnen.
Mål att uppnå 2015 Mål 8:6 Antal inskrivna elever per anställd på fritidshemmen är färre än riksgenomsnittet <i>Källa: Skolverkets kommunblad.</i>	12,2 elever per anställd i Tyresö 12,9 i riket.	Tyresö har färre antal inskrivna elever per anställd i fritidshemmen än rikssnittet. (Enligt senaste mätning i oktober 2013.)
Mål att uppnå 2016 Mål 8:7 95 procent av eleverna i årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolan <i>(Källa: Skolverket, SIRIS)</i> <i>Mått: behörig till yrkesprogrammet)</i>	86,8 %	Resultatet för 2014 är att 86,8 % av eleverna (samtliga avgångselever i Tyresö) i årskurs nio är behöriga till gymnasieskolan.

3.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status, kommentera resultatet
Uppdrag 1 Taxor Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina	Grundskola och grundsärskola är kostnadsfri. Fritidshemsavgiften styrs av nationellt reglemente för maxtaxa. För fritidsklubb tas en avgift om 500

taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.	kr per termin ut.
Uppdrag 2 Trygghet Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.	Skolorna arbetar medvetet med trygghetsskapande åtgärder inom ramen för undervisningen, samt exempelvis: Aktivt mentorskap. Kartläggning av risker för otrygghet och kränkningar. Förebyggande och åtgärdande insatser i likabehandlingsplan utifrån kartläggningen. Ordningsregler kända av alla. Trygghetsteam/annan form av antimobbingsarbete. Utbyggd och tillgänglig elevhälsa med fokus på det förebyggande arbetet. Fritidspersonal och rastverksamhet. God vuxentillgång på raster och vid lunch. Goda kontakter med övriga instanser i samhället, till exempel fritidsgård, närpolis, mobila teamet och socialtjänsten. Systematiskt arbetsmiljöarbete. Kränkningar rapporteras till förvaltningschef och tas upp vid varje nämndsammanträde.
Uppdrag 3 Ekologiska livsmedel Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.	Resultat 2014: 25 procent. En större samordning av verksamheternas inköp kan bidra till en ökning av andelen ekologiska livsmedel.
Uppdrag 4 Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet.	Inom grundskolan startade engelska skolan sin verksamhet från höstterminen 2014. I och med detta har en ökad andel elever omfattats av fristående alternativ och den kommunala skolan är i hög grad utsatt för konkurrens av andra fristående aktörer. Engelska skolan har under året bedrivit verksamhet från årskurs 4-8.

3.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse
Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)	Uppfylld	
Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Har ej mätts	Dessa uppgifter har inte gått att tas fram på ett kvalitetssäkrat sätt.
Elevernas utveckling och lärande följs upp och dokumenteras i	Delvis uppfyllt	En skola har inte arbetat i Unikum. Från vårterminen 2015 gör alla skolor det.

Ush

Unikum, ett gemensamt system som följer eleven genom grundskolan och särskolan.		
Förskolor och skolor serverar näringsriktig mat, tillagad med ekologiska livsmedel och med begränsad mängd socker i enlighet med Livsmedelsverkets riktlinjer.	Har ej mätts	Då förvaltningens kostsamordnare slutade sin tjänst fanns ingen som tog över denna uppgift. I och med att kommunen anställer en gastronomisk chef kommer denna garanti att kunna mätas.

3.6 Ekonomiskt resultat

3.6.1 Verksamhetsområde Grundskola inklusive Grundsärskola och fritidshem – Beställare

Verksamhetsområde Grundskola inklusive Grundsärskola och fritidshem – Beställare (tkr)

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Kommunbidrag	596 224	615 759	615 759
Externa intäkter	39 712	42 359	45 044
Kostnader	-641 203	-665 389	-660 803
Resultat	-5 267	-7 271	0

Analys av ekonomiskt resultat - Beställare

Verksamhetsområde grundskola visar på beställarsidan ett resultat på -7,3 mkr.

De viktigaste förklaringsposterna till det negativa resultatet är att volymerna på fritidshem är cirka 300 barn fler än i fullmäktiges och nämndens budget. Detta motsvarar en utebliven intäkt på cirka -9 mkr medan kostnaden för den ökade volymen motsvarar ca -6,8 mkr. Kostnadsökningen dämpas av ökade fritidsavgifter med +3,7 mkr jämfört med budget.

I de anslagsfinansierade verksamheterna på beställarsidan har Grundsärskolans kostnader varit -1 mkr högre än beräknat. Modersmål/studiehandledning har också haft högre kostnader än sitt anslag, cirka -2 mkr. Modersmål/studiehandledning får inför 2015 ett extra budgettillskott från fullmäktige.

3.6.2 Verksamhetsområde Grundskola inklusive fritidshem - Utförare

Verksamhetsområde Grundskola inklusive fritidshem – Utförare i egenregi (tkr)

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkter	529 389	527 458	527 483
Kostnader	-528 497	-527 483	-527 483
Resultat	892	-24	0

Analys av ekonomiskt resultat – Utförare i egenregi

Egenregin i grundskola och fritidshem hade vid årets början med sig en ingående balans (resultat från tidigare år) på +6,2 mkr. Denna är under året förbrukad och resultatet är nära noll.

Ytterligare en faktor som påverkat ekonomin är det volymtapp för egenregin som en nyöppnad friskola fört med sig. Från höstterminen innebar detta cirka 200 färre elever, vilket motsvarar -8 mkr i intäktsbortfall. Det fanns länge en viss osäkerhet kring öppnandet och storleken på volymtappet, vilket innebar att det var svårt att i förväg planera för att parera egenregins organisation. Inför 2015 är planeringsförutsättningarna mer stabila och skolpengen har förstärkts. Detta ger möjlighet för egenregin att förbättra sin ekonomi.

3.7 Nyckeltal/verksamhetsmätt

	2012	2013	2014
Slutbetyg i årskurs 9 (<i>Samtliga skolor i kommunen</i>)			
1. Genomsnittligt meritvärde	216,8 poäng	210 poäng	215,7 poäng
2. Andel elever som uppnått målen i alla ämnen (%)	78,5 %	76,2 %	80,9 %
3. Andel behöriga elever till yrkesprogrammet (%)	89,5 %	86,1 %	86,8 %
<i>Källa: Skolverket, SIRIS</i>			
Nationella prov åk 3		*	*
- Matematik	79 %	-	-
- Svenska/SVA	69 %	-	-
* From 2013 har Skolverket tagit bort det sammansatta måttet för ämnesproven i årskurs 3, andel som deltagit i samtliga delprov och nått kravnivån på samtliga delprov. Måttet visade sig vara alltför känsligt när det gäller skolenheter med få elever och blev svårtolkat. <i>Källa: Skolverket, SIRIS</i>			
Nationella prov åk 6			
- Matematik	73,7 %	96,0 %	94,7 %
- Svenska	75,2 %	96,8 %	93,8 %
- SVA	...	~100 %	75,0 %
- Engelska	85 %	98,1 %	96,9 %
<i>Källa: Skolverket, SIRIS</i>			

Nationella prov åk 9 - Matematik - Svenska - SVA - Engelska <i>Källa: Skolverket, SIRIS</i>	86,7 % 98 % ... 98,3 %	87,8 % 94,9 % 70,4 % 97,1%	91,3 % 97,4 % ... 98,2 %
8. Mått på inkludering i grundskolan ska baslinjemätas under 2014.	-	-	- **
Personalens sjukfrånvaro, (%) kommunal regi** - total sjukfrånvaro - varav kort - varav långtid (>60 dgr) <i>Källa: Bestyr</i>	6,21 % 3,33 % 2,88 %	6,38 % 3,23 % 3,15 %	6,16 % 3,43 % 2,73 %
Ogiltig frånvaro åk 7-9 Mål tillsammans med socialförvaltningen om högst 2,8 % årligen. <i>Källa: egen statistik, Extens</i>	3,7 % (VT)	2,31 % (HT)	2,8 % (VT)
Andel föräldrar som anser att fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för deras barn (åk F-3) <i>Källa: Årlig brukarundersökning</i> <i>Fråga: Fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för mitt barn.</i>	87 %	82 %	84 %
Personaltäthet i fritidshemmet – antal elever per anställd <i>Källa: Skolverket, SIRIS.</i> <i>Presenteras även i kommunbladet.</i>	12 elever	12,2 elever	Resultat redovisas i april 2015.

*Går ej att mäta då Skolverket förändrat sitt sätt att redovisa resultaten.

** Har ej genomförts då inget bra mått kunnat identifieras.

*** Alla anställningsformer (tillsvidare och tidsbegränsade), endast månadsavlönad personal.

4 Verksamhetsområde nr 9 Fritidsgårdar

4.1 Verksamhet och syfte

Tyresö kommun har tre fritidsgårdar: Nyboda, Kringlan och Bergfoten. Nyboda och Kringlan är öppna på kvällstid för alla ungdomar mellan 13-16 år. Verksamheten utvecklas utifrån ungdomars önskemål. Övergripande verksamhet som större arrangemang är ett sätt att möta önskemålen. Andra projekt bedrivs tillsammans med till exempelvis socialtjänst, polis och arbetsförmedling. Två fritidsledare finns ute på nätet två eftermiddagar i veckan för att stötta ungdomar och samtala med dem utifrån deras behov, via sociala medier.

Bergfotens fritidsgård vänder sig till ungdomar och vuxna över 15 år med funktionshinder. Fritidsgården har verksamhet kvällstid, där unga vuxna kan träffa kamrater. Där ges möjligheten till att träffa vuxna ledare att prata med, ta en fika, lyssna på musik, spela spel eller sitta vid datorerna och surfa. Verksamheten har en nystartad gånggrupp för de som tycker om att motionera. Innebandy- och musikgrupper finns också samt en tjejkväll en gång i veckan.

Syfte

Syftet med all fritidsverksamhet är att ge kommunens ungdomar en meningsfull fritid. De erbjuds aktiviteter som pingis, musikrum, skapande verksamhet, tv-spel, sällskapsspel, läsläsning, film, karaoke, bakning, datorer med mera.

Demokrati och delaktighet är viktiga ledord för personalen som arbetar på fritidsklubbarna/fritidsgårdarna. Därför utformas verksamheterna alltid utifrån ungdomarnas önskemål.

4.2 Året som gick

Under året som gått har verksamhet för ungdomar på eftermiddagarna i östra Tyresö startats. Dessutom har en verksamhet som riktar sig till HBTQ ungdomar startats i Bergfotens fritidsgård som håller öppet för detta på söndagar.

Hösten 2014 startade fyra profiltidssin verksamhet. De drivs av sex föreningar och erbjuder fritidsverksamhet efter skoltid för barn i årskurs 3-6. Besöken på de kommunala fritidsklubbarna har minskat något, vilket kan kopplas till de profiltidssin som startats, framförallt i Trollbäcksområdet

Kvällsverksamheten ligger på samma volym som 2013, dock med en liten ökning i östra Tyresö.

4.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
I Tyresö råder nolltolerans mot mobbing och andra kränkningar. Varje vuxen på fritidsgårdarna har ett ansvar att omedelbart vidta	Verksamheten har inga rapporter om detta. Däremot har man agerat direkt på plats vid eventuella	

åtgärder vid sådan händelse. <i>Källa: incidentredovisning.</i>	händelser. Om föräldrar ringt och varit oroliga har man genast agerat.	
Ungdomarnas inflytande över verksamheten ska öka. <i>Källa: Enkät, genomförd med besökare på alla verksamheterna under tiden 10/3-7/4.</i>	86% anser att de önskemål de kommer med genomförs. 73% anser att de kan vara med och arrangera om man vill.	
Mål att uppnå 2015 Mål 9:1 Minst en fritidsgård/fritidsklubb/träffpunkt drivs i annan regi	Målet är uppnått.	Hösten 2014 startade fyra profilfritids sin verksamhet. De drivs av sex föreningar och erbjuder fritidsverksamhet efter skoltid för barn i årskurs 3-6.

4.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status
Uppdrag 1 Taxor Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.	Fritidsgårdarnas verksamhet är anslagsfinansierad. Alla arrangemang är kostnadsfria.
Uppdrag 2 Trygghet Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.	Fritidsgårdsverksamheten syftar till att ge ungdomar en meningsfull, rolig, varierande och trygg fritid. Verksamheten präglas av respekt för varje enskild individ och anpassas så att alla ungdomar kan delta i verksamheten. Fritidsgårdarnas verksamhet bidrar till tryggheten i kommunen genom uppsökande fältverksamhet. 92% upplever att man är trygg i verksamheten.
Uppdrag 3 Ekologiska livsmedel Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.	Förvaltningen mäter inte detta separat för fritidsgårdarna, då endast små inköp för mellanmål görs.
Uppdrag 4 Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och enutvecklad valfrihet.	Hösten 2014 startade fyra profilfritids sin verksamhet. De drivs av sex föreningar och erbjuder fritidsverksamhet efter skoltid för barn i årskurs 3-6. Profilfritids innebär att de kommunala fritidshemmen och fritidsklubbarna i viss mån är utsatt för konkurrens. Projektet, som

	ska löpa under två år, är resultatet av ett samarbete mellan kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden.
--	---

4.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfylld/ inte uppfylld)	Orsak till avvikelse
Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)	Uppfylld	
Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.	Uppfylld	Personalen försöker hela tiden hjälpa till i samtalet direkt alternativt ringa upp om det inte går att lösa det direkt.
Alla fritidsgårdens verksamheter är drogfria.	Uppfylld	Garantin är uppfylld när det gäller alkohol. Eventuell påverkan av andra droger kan inte testas. Däremot förs dialog med polis och socialtjänst om hur verksamheten ska hantera detta.
Alla ungdomar har möjlighet att vara med i både planering och genomförande av våra aktiviteter.	Uppfylld	Alla som vill ges möjlighet att delta. Enligt enkäten är det 73 % av besökarna som vill vara delaktiga. Av dessa 73% svarar 55 % att man varit delaktig i att arrangera något 73 % har svarat att man kan vara delaktig om man vill. Övriga 27 % svarade att man inte vill vara delaktiga

4.6 Ekonomiskt resultat

Nämnden totalt

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Kommunbidrag	9 316	10 758	10 758
Externa intäkter	3 266	+ 401	3 235
Kostnad	-13 584	-14 457	-13 993
Resultat	-1 002	702	0

4.7 Analys av ekonomiskt resultat

I budgeten för fritidsgårdar fanns utrymme för annan lokalisering i Strandområdet. Detta genomfördes inte och ger därför ett positivt resultat.

4.8 Nyckeltal/verksamhetsmätt

	2012	2013	2014
- Demokratisk verksamhet (inflytande) <i>Källa: Enkät, genomförd med besökare på alla verksamheterna under tiden 10/3-7/4. Baslinjemätning 2014.</i>	Ingen mätning	Ingen mätning	Verksamheten bygger på ungdomars delaktighet och verksamhetens innehåll skapas ifrån deras idéer och önskemål. 2014 startades en ungdomsgrupp som deltar i planering och genomförande av arrangemang för alla ungdomar i kommunen. 73% svarar att man kan delta i planering av arrangemang om man vill det. 82% svarar att man kan vara med och ta ansvar för, och delta i beslut om, innehållet i verksamheten.

5 Framtiden

En skola för var och en – vi utbildar världsmedborgare!

Kommunfullmäktiges målsättning är tydlig. Tyresö ska vara en av de attraktivaste kommunerna i regionen, och en av Sveriges bästa skolkommuner. För att uppnå detta krävs målmedvetet arbete på alla nivåer inom förskola och skola.

Förskolor och skolor har sedan ett antal år arbetat enligt devisen "En skola för var och en" - en skola där varje elev utmanas utifrån sina förutsättningar och får det stöd och den hjälp han eller hon behöver. Det särskilda stödet ska i första hand ges inom den klass eller grupp barnet eller eleven tillhör, och alla elever ska utmanas att utvecklas så långt de kan för att nå sin fulla potential. Genom detta ges förutsättningar för goda resultat och att våra elever går ut grundskolan med stark självkänsla, gott självförtroende och betyg som ger dem en plats på den gymnasieutbildning de önskar. En gymnasieutbildning som möjliggör intressanta yrkesval eller framtida studier och ett gott liv i en föränderlig värld. Vi utbildar världsmedborgare!

För att nå målet att vara en av Sveriges bästa skolkommuner krävs en organisation där det råder ordning och reda. För att öka tydligheten och möjliggöra en starkare styrning mot målen för utbildningen genomförs under våren 2015 en översyn av befintlig organisation som kommer att utmynna i ett förslag på förändringar. Tanken är att göra en tydligare uppdelning mellan verksamhetsområdena förskola och grundskola med en verksamhetschef för respektive område. Förslaget på ny organisation kommer att presenteras för rektorerna i slutet av mars och kommer att införas 1 augusti.

Vidare är det viktigt att säkerställa att nämndens myndighetsutövning, i alla avseenden följer de lagar och förordningar som styr våra verksamheter. Rättsäkerheten för alla medborgare är en mycket viktig aspekt att säkerställa.

Vi finns till för barnen och eleverna i Tyresö kommun, och för att de under sin tid i våra verksamheter ska utvecklas till trygga, självständiga individer med goda kunskaper och framtidsdrömmar. Vår viktigaste resurs för detta är vår personal. Det kan inte nog tydligt framhållas hur stor och viktig påverkan läraren har på barns och elevers utveckling i såväl förskola som skola. Det är därför av största vikt att Tyresö kan säkerställa att utbildningen i förskolor och skolor bedrivs av behöriga och legitimerade lärare. För att kunna upprätthålla och öka andelen behöriga lärare krävs ett aktivt arbete i syfte att öka attraktiviteten hos Tyresö som arbetsgivare. En viktig aspekt är att ha ett löneläge som kan konkurrera med näraliggande kommuner

Förskolan behöver utvecklas vidare i Tyresö vad gäller lokaler, material, miljöer och pedagogik. Förskolan är barnens första steg i det livslånga lärandet och ska kännetecknas av såväl nyfikenhet och upptäckarglädje som en trygg omsorg.

Kraven på en god, inkluderande lärmiljö i förskola och skola kräver såväl duktiga pedagoger som ändamålsenliga lokaler och utomhusmiljö samt en bra standard på såväl inventarier som lek- och undervisningsmaterial och digital infrastruktur. Entydiga forskningsresultat visar att en bra tid i förskola och skola är den absolut viktigaste friskfaktorn för upplevd god hälsa bland barn och unga

och insatser för barn och elever med svårigheter bör sättas in så tidigt som möjligt. En bra förskola och skola är viktiga delar i barnets utveckling och tidiga insatser är en god investering för att barnet ska nå sin fulla potential och en hög måluppfyllelse i grundskolan.

Antalet barn med behov av anpassningar och särskilda stödinsatser och handledning i förskolan tenderar att öka och samma utveckling syns förskoleklass och grundskola. För att möta dessa behov och öka möjligheterna till tidiga insatser, behöver delar av grundskolans elevhälsa få ett utökat uppdrag för att omfatta barn- och elevhälsa och genom detta både förskola och skola.

Arbeter för att, tillsammans med individ- och familjecomsorgen och biståndsavdelningen inom socialförvaltningen, samarbeta för att utveckla och förstärka strukturer för samverkan och gemensamma tidiga insatser för barn i behov av stöd behöver intensifieras.

Vårdnadshavare ställer allt större krav på verksamhetens innehåll och även insyn och snabb återkoppling vid kontakter med såväl chefer som skol- och förskolepersonal. Genom en ökad tydlighet vad gäller utbildningens mål, verksamhetens kvalitet och personalens professionalism, byggs en tillitsfull relation mellan verksamhet och vårdnadshavare. Genom denna tillit kan vårdnadshavarnas behov av ständig kontakt och återkoppling minskas.

En lokalresursplanerare kommer att anställas under en begränsad period för att ta fram en total överblick över de lokaler där nämndens verksamheter bedrivs. Genom en korrekt kapacitetsbestämning och långsiktiga, hållbara prognoser kan verksamheternas effektivitet öka. Därigenom kan resurser styras för att förbättra det pedagogiska arbetet och öka måluppfyllelsen. Den nybyggnad och ombyggnad av förskolor och skolor som kommer att krävas bör kännetecknas en stor grad av flexibilitet. Lokaler ska snabbt kunna ställas om för att möta förändrade behov inom skola respektive förskola. I förskolan är det viktigt att ha en viss överkapacitet för att kunna möta behoven.

Kommunfullmäktige fattade i december 2014 beslut om att fritidsgårdarna övergår till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden från och med 1 januari 2015. Fritidsgårdarna kommer även fortsättningsvis att spela en viktig roll i ungdomarnas liv. Särskilt viktigt är det att stötta och erbjuda alternativa fritidssysselsättningar för ungdomar från sociodemografiskt svagare miljöer. Ett framtida utvecklingsområde är hur fritidsgårdarna kan jobba ännu mer utåtriktad, vara på arenor där ungdomar befinner sig och att skapa nya verksamheter utifrån ett folkhälsoperspektiv.

Europaparlamentet och Europarådet antog i december 2006 rekommendationerna om nyckelkompetenser för livslångt lärande, en rekommendation som även Sverige har skrivit under på. En av dessa kompetenser är "Digital kompetens". Skolans uppdrag är att rusta nästa generations samhällsmedborgare. Undervisningen ska då ske på ett modernt och framsynt sätt i en flexibel infrastruktur som stödjer användande av olika digitala lärverktyg. Detta kräver öppna och tillgängliga nätverk, system och lösningar. För att ge förutsättningar för eleverna att utveckla en digital kompetens krävs följande:

- Stöd till lärare för att de ska kunna bli kollaborativt inriktade aktionsforskare med inriktning mot att förnya sin egen och sina kollegors undervisning.
- Förvaltnings- och skollledning som uppmuntrar och ger stöd åt nytänkande samt strategiskt tänkande kring IT.

- Kontinuerlig kompetensutveckling.
- Hållbar och utbildningsinriktad digital infrastruktur.
- Förvaltnings- och skolledning som uppmärksammar och värderar pedagogiskt nytänkande som drar nytta av it och digitala medier.
- Att skolan säkerställer att eleverna blir engagerade i sitt eget lärande.

Utifrån nya, utökade avtal om mottagande av flyktingar och ensamkommande till kommunen, kommer efterfrågan på Introduktionsundervisning, modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål sannolikt att fortsätta öka. Behovet av fortsatt utveckling av ett mottagande utifrån ett språkutvecklande arbetssätt på kommunens samtliga skolor kommer därmed också att öka.

En utmaning inför framtiden är att bygga vidare på, och stärka förvaltningens koncerntänk. Att skapa en identitet och kultur där alla som arbetar i den kommunala verksamheten känner att de arbetar för alla barn i kommunen oavsett vilken skola eller förskola barnen går i. Alla skolor och förskolor ska arbeta tillsammans och våra medarbetare ska känna stolthet över att arbeta i en av Sveriges bästa skolkommuner – Tyresö kommun.

Särskilt yttrande

Verksamhetsberättelse 2014 med årsbokslut DNR 2015/BUN 0035 10

En verksamhetsberättelsen ska ge medborgare en bild av Tyresö kommuns arbete med förskolor och skolor och förvaltning och nämnd ett underlag för vidare målarbete. Verksamhetsberättelsen är en viktig del i styrprocessen, och bör då ge en realistisk beskrivning av året som gått, med framgångsfaktorer samt utvecklingsmöjligheter för Tyresö kommuns förskolor och skolor.

2014 begärde en enig nämnd återremiss av verksamhetsberättelsen och reaktioner skulle tas tillvara och diskuteras för bearbeta berättelsen. Trots återremiss fann vi Socialdemokrater att ändringar var otillräckliga och dessvärre konstaterar vi återingen att det är otillräckligt redovisat. Det är därför beklagligt att viktiga delar trots detta saknas även i årets verksamhetsberättelse.

Verksamhetsberättelsen anger att de brister som skolinspektionen pekar på i sin granskning, åtgärdats. Det framgår dock inte på vilket sätt detta skett, Vi saknar en vidare analys på flera områden. Skolinspektionen skriver att "tillsynen visar att Tyresö kommun inte följer upp sin verksamhet på kommunövergripande nivå i tillräcklig utsträckning". Vidare nämner skolinspektionen att "Tyresö kommun måste utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att det omfattar en tydlig och enhetlig uppföljning, liksom analys av verksamheterna för att identifiera åtgärder i syfte att vidareutveckla utbildningen i kommunen".

Ekonomi

Det saknas en mer utförlig analys av effekten av den ökade konkurrensen som Engelska skolans inträde i Tyresö Kommun medförde hos de kommunala skolorna.

Enligt tidigare redogörelse kommer den tidigare sk. "medelreserven" om nästan 5 miljoner kronor samt projektpengar på cirka 2 miljoner tillföras till beställarsidan i grundskolan varför underskottet inte blir så stort som befarat. Om detta nämns inget i bokslutet.

En service och förtydligande gentemot intressenter skulle även vara att belysa storleken av skol- respektive barnpeng samt storlek på tilläggsbelopp och barn i behov av särskilt stöd.

Ascho

Förskola

Det är positivt att ett nätverk finns för de kommunala förskolorna och att nu språkoteket och datoteket ingår i BoU förvaltningen. Det tror vi Socialdemokrater ger många vinster framöver.

En gemensam kö för samtliga kommunens förskolor har införts vilket är positivt. Dock kvarstår vår inställning att en central placeringsansvarig bör tillsättas för att skapa likvärdighet och en korrekt ekonomisk fördelning.

Högst oroande är att personalens sjukfrånvaro ökat för andra året i rad till att nu ligga över till nu 8,22 %.

Målhantering förskola

Tyresö kommun har gjort ett arbete från politiskt håll att minska antalen mål gentemot enheterna, vilket är positivt. Dock är det beklagligt att vissa viktiga mål som satts inte bemödats följts upp på ett adekvat sätt.

Ett exempel är lässcanning av kommunens samtliga 5 åringar. Kommentaren kring detta är att enheterna kunnat säkerställa att det kunnat mätas på rätt sätt. Enheterna har även lyft att man inte haft tillräckligt kunskap för att mäta detta korrekt. Detta visar på det vi från Socialdemokraterna tidigare varit kritiska mot, att mål som sätts politiskt, måste följas av resurser för att möjliggöra att enheterna lyckas. I det här fallet utbildning och redskap för likvärdig mätning. Att göra en scanning av 5 åringar kan bidra till att resurser sätts in tidigt där man ser att behov finns.

Positivt är att Tyresö kommuns barn och unga nu serveras mindre hel- och halvfabrikat. Ett viktigt steg mot att minska andel tillsatser och hormonstörande ämnen i våra barns mat samt ett steg mot hållbart klimatarbete.

Grundskola

En skola för var och en nämns som en framgångsfaktor och många skolor i Tyresö idag arbetar framgångsrikt utifrån detta projekt. Många skolor har dock inte lokaler som möjliggör inkluderingstanken fullt ut vilket tillsammans med ett hyressystem som uppmuntrar lokaloptimering, inte ger rätta förutsättningar för våra enheter att lyckas.

Skolinspektionen pekar på att skillnaden mellan skolors resultat inte analyserats och att politiker i Tyresö inte vet varför skillnaderna uppstått. Här skulle en vidare analys och förklaring mellan skolor i verksamhetsberättelsen med tillhörande kommentar vara ett steg mot att möta skolinspektionens kritik. Analysen måste fördjupas och tydligare utgå från resultat för olika elevgrupper för att bidra till arbetet med ökad likvärdighet mellan Tyresös skolor. Alla elever ska ges möjlighet att nå så långt det är möjligt utifrån sina egna förutsättningar.

Även det faktum att sammanställningar kring grundsärskolans kunskapsresultat tidigare utslutits, kritiserats av Skolinspektionen. Det föranledde tron om att detta skulle finnas med i 2014 års verksamhetsberättelse, men så är inte fallet.

Målhantering grundskola

Återigen instämmer vi i skolinspektionens kritik kring måluppföljning och särskilt kring frågan kring det faktum att man huvudsakligen utgår från vårdnadshavares och elevers upplevda nöjdhet gällande ex. trygghet.

Det är oroande att enbart 71% (vilket är en minskning från 2013) av elever i årskurs 8 anser att deras skola ingriper om någon elev behandlas illa. Även det faktum att 1 av 10 elever känner sig otrygg i skolan är oroande. Här skulle en vidare analys och uppföljning vara nödvändigt.

Kommungemensamma uppdrag

Både gällande förskola och grundskola tycker vi att uppdraget kring trygghet, inte efterföljs på korrekt sätt. Förvaltningen har här en utmaning att få rektorer att se rapportering av kränkningar som en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet för att skapa en trygg tillvaro för barn och unga och en möjlighet att rikta resurser mer korrekt.

Ovan blir än mer oroande när man lägger till det faktum att största delen av anmälningar till skolinspektionen rör just kränkningar och stöd riktat till barn med behov. Dessutom var detta ett av fyra områden som skolinspektionen riktade skarp kritik mot, att rutiner för rapportering av kränkande behandling inte gjordes på korrekt sätt.

För den Socialdemokratiska gruppen i Barn- och utbildningsnämnden

Jannice Rocksroh

Aschi

Datum 2015-02-25
Tid 15:30–17:10
Plats Smådalarö gård

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid 2015-03-03

Paragrafer 15 - 24

Sekreterare

Marit Andersson

Ordförande

Anki Svensson

Justerande

Jannice Rockström

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum 2015-02-25
Datum då anslaget sätts upp 2015-03-04
Datum då anslaget tas ned 2015-03-25
Förvaringsplats för protokollet Barn och utb arkiv plan 4

Underskrift

Marit Andersson

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Anki Svensson (M)
Christer Flodfält (M)
Anna Steele (FP)
Jannice Rockstroh (S)
Jenny Jonsson (M)
Cecilia Perbo (KD)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Jerry Svensson (S)
Sarah Heidenborg (S)
Lilian Nylinder (MP)
Gösta Evén (MP)

Ersättare

Mikael Fallmo (S)
Sonja Gustafsson (M)
Marika Marklund (KD)
Michaela Stener (M)
Håkan Ljung (S)
Haralampos Karatzas (FP)

Övriga

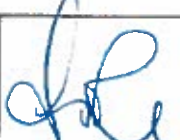
Erik Sanner
Håkan Bertilsson
Marit Andersson
Michael Martinsson
Monika Larsson

Frånvarande

Inger Gemicioglu (V)
Anna Herber (FP)
Helen Dwyer (C)

Justeraandes sign 			Utdragsbestyrkande
--	---	--	--------------------

Rita Axelsson Florio (S)
Nina Dahl (MP)

Justeraendes sign 			Utdragsbestyrkande
--	---	--	--------------------

UTDRAG

§ 13

Dnr 2015/KFN 0027

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsberättelse 2014

Kultur- och fritidsnämndens beslut

- Verksamhetsberättelsen för kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde fastställs.

Alfonso Morales (S) meddelar att tjänstgörande socialdemokratiska ledamöter inte deltar i beslutet.

Rickard Svensson (MP) deltar inte i beslutet.

Protokollsanteckning

Siv Svanfeldt (V) hade, om hon hade haft rösträtt, inte deltagit i beslutet.

Beskrivning av ärendet

Verksamhetsberättelsen för 2014, se bilaga.

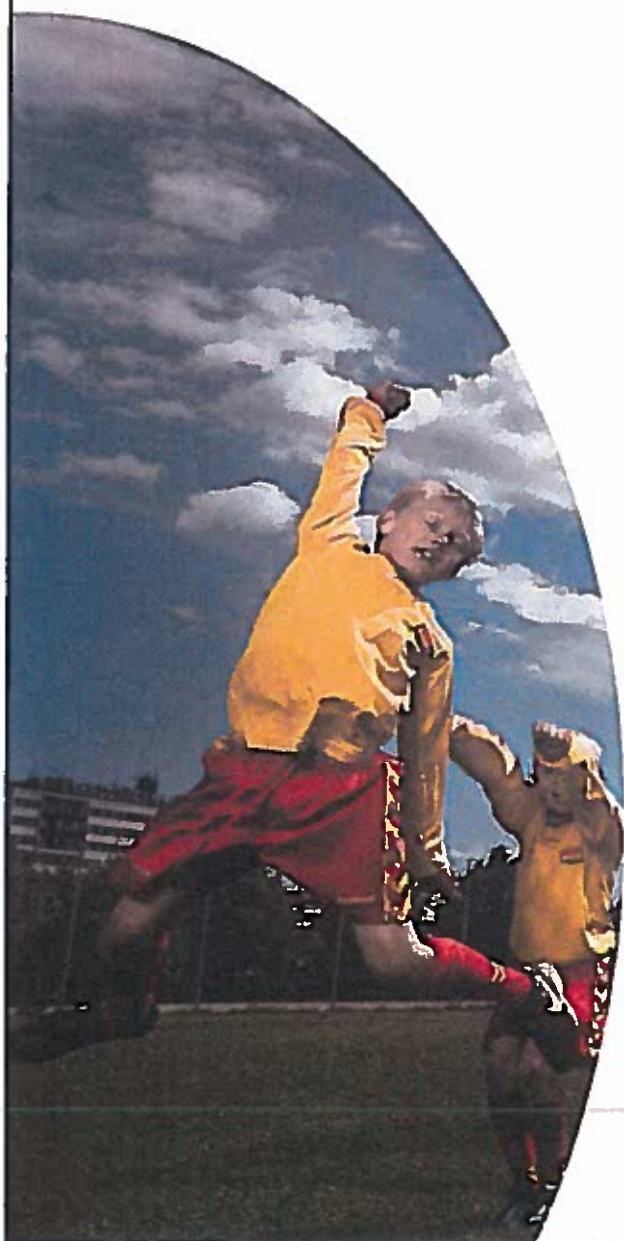
Bilagor

Verksamhetsberättelse KFN 2014.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	--	--

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsberättelse 2014

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde.....	3
2	Verksamhetsområde nr 13 Bibliotek, kultur och fritid.....	3
2.1	Verksamhet och syfte.....	3
2.2	Året som gick.....	4
2.3	Nämndplanens mål.....	6
2.4	Utredningsuppdrag och satsningar enligt nämndplanen.....	7
2.5	Kommungemensamma uppdrag.....	8
2.6	Kvalitetsgarantier.....	9
2.7	Ekonomiskt resultat.....	14
2.8	Analys av ekonomiskt resultat.....	14
2.9	Nyckeltal/verksamhetsmått.....	15
2.10	Framtiden.....	16

1 Nämndens ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för satsningar inom kultur- och fritid. Kultur- och fritidsnämnden ansvarsområden 2014 är:

- Kommunens allmänna kulturverksamhet
- Biblioteksverksamhet
- Kulturskolan
- Naturskolan
- Bidrag och stöd till föreningar, organisationer och företag som bedriver kultur- och fritidsverksamhet
- Verka för en god fritids- och kulturverksamhet i kommunen

Budget 2014 i sammandrag (tkr)

Verksamhetsområde	Utfall 2014
Bibliotek, kultur och fritid	
Bibliotek	-30
Kultur	-309
Fritid	2 779
Nämnd och förvaltningsgemensamma	-48
Summa	2 392

2 Verksamhetsområde nr 13 Bibliotek, kultur och fritid

2.1 Verksamhet och syfte

Bibliotek

I kommunen finns tre bibliotek. Biblioteksverksamheten omfattar förutom utlåning av böcker även talboksservice, utbud av olika media, samt service till äldreomsorgen och skolan. Biblioteket erbjuder även digitala tjänster.

Syftet med biblioteksverksamheten är att främja intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet. I övrigt ska alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek.

Kultur

Tyresö kultur består av kulturenheten med konsthall inklusive föreningsgården, kulturskola, ungdomscaféet Bonza, och naturskola. Huvuddelen av den löpande verksamheten riktar sig till barn och ungdomar.

Syftet med enhetens verksamhet är att tillhandahålla ett brett varierat kulturutbud och meningsfull fritid för kommuninnevanarna.

Fritid

Fritid erbjuder olika former av föreningsstöd och ändamålsenliga anläggningar och skapar förutsättningar för friluftsliv, rekreation och spontanidrott. Fritid gör även insatser för att förbättra fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning.

Verksamhetens syfte är att skapa förutsättningar för meningsfulla fritidsaktiviteter, främst för barn och ungdomar.

2.2 Året som gick

Biblioteket

En ny biblioteksplan för alla biblioteksverksamheter i kommunen har arbetats fram och fastställts av kommunfullmäktige under hösten.

Många aktiviteter för barn har genomförts såsom sagolek, femåringar läser, sommarboken, skrävklubben. Vidare har aktiviteter för seniorer genomförts genom samarbete med senior-Net med IT-verksamhet för äldre. Ett större program på europeisk och nationell nivå som en del av den treåriga DIGIDEL-satsningen har genomförts som verkar för ökad digital delaktighet. Biblioteket deltog med programpunkter under Kultur i höstmörkret. Studieplatserna och släktforskningsdatorn har utnyttjats flitigt. Biblioteket har vidare driftsatt flera olika projekt med servicehöjande karaktär för att öka servicen till medborgarna.

Biblioteket har genomfört projektet att stimulera pojkar i åldern 6-18 år att öka sitt läsande och få fler män att besöka biblioteken i Tyresö. Aktiviteter som genomförts är artikel i Mitt i Tyresö, kartläggning av låntagare, författarträffar med manliga författare, författarprogram med Zlatanboken, husbil med tillfälligt bibliotek under fotbollsläger. Man har köpt in fler medier till målgruppen och arrangerat pyssel inriktat till pojkar.

Kultur

För andra året i rad arrangerades en kulturvecka, *Kultur i höstmörkret*, Kulturavdelningen ansvarade för samordning och marknadsföring. Kulturveckan pågick 8-18 november och medborgarna erbjöds ca 43 tillfällen att uppleva kultur i många olika former.

Under en vecka i maj genomförde kulturskolans elever olika arrangemang under parollen, *Det våras för kulturskolan*. I samarbete mellan fritids- och kulturavdelningarna genomfördes *HOPP- kultur för alla*, där barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning erbjudits drama och dans och en musikteaterföreställning sattes upp. Andra arrangemang var *Salong på slottet*, en programserie i samarbete med Tyresö Slotts värdshus, *Fjmkollo*, en musikal sattes upp under sommarlovet's sista veckor tillsammans med barn i åldern 9-13 år.

I kulturskolans verksamhet deltog under året 1 402 elever i sång och spel, teater, dans, bild och musiklek. Under vecka 45-47 blev verksamheten granskad av observatörer från utvärderings-samarbetet Våga Visa, vilket resulterade i en rapport *Kulturskolan arbetar medvetet och metodiskt för att möta den stora efterfrågan*.

Café Bonza, kommunens ungdomskafé för 16-20 åringar, har haft ca 8000 besökare i den öppna verksamheten. Man har öppet fyra kvällar i veckan. Under sommaren höll verksamheten i ett kafé vid Skatepark 135. Andra projekt under året har varit LAN och dansprojektet *Underground battle*. En referensgrupp med ungdomar var aktiva i utformningen av Skatepark 135.

Tyresö naturskola har under 2014 genomfört tre teman: vintertema, vattentema och klimat- och hållbar utvecklingstema.

I konsthallen arrangerades 8 utställningar under året.

Under året besöktes kommunen av professionella teatergrupper från Stockholmregionen, såsom Dockteatern Tittut, Musikteater 89, Teater Pero, Teater Tre. Sagornas skog var en upplevelsedag i Albyskogen som genomfördes i samarbete med Naturskyddsföreningen och Friluftsförbundet och lockade mer än 200 personer att bekanta sig med skogen, Kulturenheten har sammanställt ett särskilt blad för barnaktiviteterna: "Kultur för barn".

I samband med skolloven har kulturenheten erbjudit en rad lovaktiviteter som vänt sig framförallt till barn 6-13 år.

Tyresö medeltidsdagar genomfördes 24-25 maj på delvis nytt sätt i form av ett trepartssamarbete mellan kommunen, en entreprenör och anläggningen Lilla Tyresö.

Under året genomfördes, i samarbete med socialförvaltningen, 10 musikprogram med professionella artister på kommunens äldreboende Björkbacken. Evenemangen sågs av 848 personer.

Kulturenheten samarbetar med Barn- och Utbildningsförvaltningen och söker medel från Statens kulturråds satsning på kultur i skolan: Skapande skola. För läsåret 13/14 beviljades 1 025 000 kr, fördelat på två poster:

Fritid

Fritidsavdelningen har tillsammans med kulturavdelningen fortsatt samarbetet med Tyresö Föreningsråd för att föreningarna ska få ökad möjlighet till insyn och påverkan. Föreningsportalen fyller en viktig funktion för informationsspridning till föreningarna. Foldern Kul Fritid i Tyresö delas ut till barn i år F-6 med information om olika aktiviteter. I samarbete med Haninge, Nacka och Nynäshamn ges katalogen "Kultur och Fritid för alla" ut med en redovisning av kultur- och fritidsaktiviteter för funktionsnedsatta. Tyresö kommun stödjer aktivt föreningar som bedriver verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Planering sker för en fritidsmässa 2015.

De uthyrningsbara lokalerna samt anläggningarna utnyttjas fortsatt på en hög nivå.

All närvarorapportering av lokalt aktivitetsstöd lämnas numera i ApN – aktivitetskort på nätet.

Fritidsavdelningen har genomfört utbildningar till föreningarna.

När det gäller spontanidrott så har två nya utegym byggts, en i Fornuddsparken och en vid Barnsjöslungan. Utbyggnaden av Skatepark 135 har invigts. I Alby har pulkabacken byggts ut och en discgolfbana planeras.

En långfärdsskridskobana på Drevviken har genomförts och är ett samarbete mellan Huddinge, Haninge, Stockholm och Tyresö kommun i samarbete med Tyrestastiftelsen så har en del upprustningar genomförts.

Den 14 mars 2014 genomfördes den årliga kultur- och fritidsgalan där olika priser delades ut till personer verksamma inom kultur- och fritidsområdet i Tyresö kommun.

Upprustning av baden och anläggningar, t.ex. ny belysning på B-plan på Tyresövallen, har genomförts.

Under 2014 lanserades kvalitetsutmärkelsen Utmärkt förening. Det är ett samarbete med Värmdö kommun och SISU idrottsutbildarna samt en samverkan med andra kommuner i Stockholms län kring liknande satsningar.

Fritidsavdelningen har också genomfört ett antal föreläsningar för föreningar och allmänhet.

2.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Kommentar
Nämndplanens mål		
Friluftslivet – ”Sveriges Friluftskommun” - Naturvårdsverket <i>I mätningen för 2014 (redovisas 2015) ska totalpoängen för Tyresö vara minst 26. (Mätningen 2012 gav 24 poäng av maximala 31)</i>	Målet är uppfyllt.	Värdet för 2014 är 27,5. Detta placerar Tyresö på plats 16 i riket och näst bäst i länet. Aktiviteter som genomförts är upprustning och utökade aktiviteter i Alby, utrustning av kanotled, samarbete med Tyresta och kommunicera utbudet.
Medborgarundersökning SCB – Idrotts- och motionsanläggningar <i>I mätningen för 2014 (redovisas 2015) ska NMI (Nöjd-Medborgar-Index) vara minst 65. (Mätningen 2013 visar index 64 för detta område.)</i>	Målet är uppfyllt.	Värdet för 2014 är 68, vilket är en ökning med fyra procentenheter sedan 2013. Tyresö ligger över genomsnittet bland de 157 kommuner som deltog 2014.
		Fortsatt upprustning och översyn av befintliga

		anläggningar. Det förs dialog om nya anläggningar.
Medborgarundersökning SCB – Kultur <i>I mätningen för 2014 (redovisas 2015) ska NMI (Nöjd-Medborgar-Index) vara minst 60. (Mätningen 2013 visar index 57 för detta område.)</i>	Målet är uppfyllt.	<p>Värdet för 2014 är 60, vilket är en ökning med tre procentheter sedan 2013.</p> <p>Exempel på åtgärder som vidtagits under året är utökad marknadsföring av konsthallen samt lunchvisning. Satsningar på namnkunniga artister, samarbete med Riksteatern i samband med Kultur i höstmörkret. Stöd och samarbete med föreningslivet.</p>
Verksamhetsspecifikt mål enligt kommunplanen		
En strategi för att göra Albyområdet mer attraktivt finns.	Målet är uppfyllt.	En strategi för attraktiva Alby, där fritidsavdelningen och kulturavdelningen deltagit, har tagits fram. Strategin har presenterats för kommunstyrelsen i augusti 2014.

2.4 Utredningsuppdrag och satsningar enligt nämndplanen

Mål	Resultat	Kommentar
Barn och ungdom med funktionsnedsättning (utredningsuppdrag)	Genomfört	Utredningen presenterades på nämnden den 22 september 2014.
Vattensäker kommun	Pågående	Arbete pågår och planeras att kunna slutföras under 2015.
Vinterisbana på Drevviken	Genomfört	Samarbete har skett med Haninge, Huddinge och Stockholm för en långfärdsskridskobana på Drevviken.

Kulturskolan möter äldreomsorgen	Genomfört	Eleverna på kulturskolan skapar lämpliga program för målgruppen som sedan framförs på kommunens äldreboenden. 14 program har framförts, bl.a. fick boenden besök av luciatåg.
Spontanidrott- utbyggnad av Skatepark 135	Genomfört	Utbyggnaden av skateparken invigdes under Tyresöfestivalen. Under året fungerade ungdomar och verksamhetsansvarig på Café Bonza som referensgrupp.
Biblioteken – stimulera pojkars läsning	Genomfört	Aktiviteter som genomförts; artikel i Mitt i Tyresö, kartläggning av läntagare, författarträffar med manliga författare, författarprogram med Zlatanboken, husbil med tillfälligt bibliotek under fotbollsläger, fler medier till målgruppen och pyssel inriktat till pojkar.
Aktivitetsstödet	Genomfört	Aktivitetsstödet har ökat.

2.5 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status, kommentera resultatet
<p>Taxor och avgifter Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.</p>	<p>Festtaxan per tillfälle vid Alby friluftsgård höjdes under året. En utvärdering gjordes vid årsskiftet om hur uthyrningen påverkades. Bedömningen är att taxehöjningen inte har påverkat uthyrningen.</p> <p>Taxorna för ishallar, bollplaner, idrottshallar, gymnastiksalar och samlingsalar höjdes 1 januari 2013 respektive 1 januari 2014. En utvärdering gjordes vid årsskiftet om taxornas effekt på efterfrågan och nyttjandegrad. Bokningsfrekvens och nyttjandegrad har inte påverkats.</p> <p>Evenemangstaxan har setts över 2014 och kommer höjas 1 januari 2015 respektive 1 januari 2016.</p> <p>Kulturskolans avgifter är indexreglerade.</p>

<p>Trygghet Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.</p>	<p>Antalet spontanidrottsanläggningar har utökats, vilket kan leda till att fler människor rör sig i utomhusmiljön. Bonza bedriver café i anslutning till Skateparken.</p>
<p>Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.</p>	<p>2013 redovisades två utredningar till kultur- och fritidsnämnden om konkurrensutsättning av nämndens ansvarsområden.</p>

2.6 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse
Bibliotek		
Biblioteken är alltid bemannade med fackutbildad och kompetent personal, även i begränsad omfattning vid de tider biblioteket är öppet med självbetjäning.	Garantin är uppfyllt	

Det finns möjlighet till självservice via bibliotekets webbplats och app, dygnet runt året runt.	Garantin är inte uppfylld.	Två kortare serverstopp under året inträffade.
Biblioteket ger service till alla som efterfrågar deras tjänster. Det gäller även personer som inte själva kan besöka biblioteket, till exempel funktionsnedsatta och personer som är långvarigt sjuka.	Garantin är uppfylld	
Biblioteket bjöd in alla förskoleklasser, skolornas årskurs 2 samt vägleder grupper från barnavårdscentralen till boktips och visning av biblioteket.	Garantin är uppfylld	
Kultur		
Alla elever i sång- och instrumentunder visning har möjlighet att delta i kör, orkester eller ensembleverksamhet efter det första året i kulturskolan.	Garantin är uppfylld.	
Kötiden till kulturskolan är max 6 månader ör förstahandsvalet.	Garantin är inte uppfylld	Under höstterminen visstidsanställdes en sångpedagog på 50 %, vilket fått bort kötiden på sång. Kötiden för piano och gitarr ligger på 6-12 månader. Övriga ämnen understiger 6 månader.
Åtta samtidskonst- och temautsättningar	Garantin är uppfylld	
Tio teaterföreställningar för barn och föräldrar i alla delar av kommunen.	Garantin är uppfylld	
Åtta musikprogram med professionella artister på kommunens äldreboenden.	Garantin är uppfylld	
Fyra stora konserter eller andra musikarrangemang för kommunens ungdomar.	Garantin är uppfylld	
Kultur- och idrottsgalan, Tyresöfestivalen, Medeltidsdagen och nationaldagsfirande.	Garantin är uppfylld	
Fritid		

<i>Kommunens frilistsbad</i>		
Alla badplatser som Tyresö kommun ansvarar för är märkta med en skylt.	Garantin är uppfylld	
Alla badplatser som Tyresö kommun ansvarar för har nödvändig livräddningsutrustning anpassad utefter varje enskilt bads förutsättningar. Livboj skall finnas på alla bad.	Garantin är uppfylld	
På alla badplatser som Tyresö kommun ansvarar för tas vattenprover minst 3 ggr per år. Detta skall alltid genomföras i god tid innan badsäsongen börjar. Vid särskilda behov kan ytterligare provtagning ske.	Garantin är uppfylld	
På alla badplatser som Tyresö kommun ansvarar för genomförs skyddsdykning 2-3 ggr per år.	Garantin är uppfylld	
På alla badplatser utförs regelbundet underhåll för att baden skall vara säkra och välvärdade.	Garantin är uppfylld	
<i>Fritidsenhetens föreningservice</i>		
Nya föreningar registreras i föreningsregistret inom 14 dagar efter anmälan till kommunen.	Garantin är uppfylld	
Bidrag till föreningar betalas ut senast 14 dagar efter att kommunen fått in en komplett ansökan.	Garantin är uppfylld	
Vi arrangerar föreningsträffar för samtliga föreningar i kommunen två ggr per år.	Garantin är uppfylld	
När en förening hyr en lokal och behöver en vaktmästare skall vi finnas på plats inom 30 min.	Garantin är uppfylld	
Om en förening inte kan använda en bokad lokal, på grund av vårt agerande, kompenserar vi med en ersättningslokal. Om vi inte kan ordna en ersättningslokal betalar vi tillbaka avgiften.	Garantin är uppfylld	
<i>Idrottsanläggningar</i>		

Kommunens tävlingsanläggningar, där publika arrangemang och evenemang genomförs, skall alltid hålla hög klass.	Garantin är uppfylld	
Föreningar och allmänhet skall alltid mötas av en god serviceanda och vilja från personalen att kunna bistå när behov finns.	Garantin är uppfylld	
Personalen skall vara synlig och välkomnande. Det påverkar möjligheten till ett positivt intryck av våra anläggningar.	Garantin är uppfylld	
Fotbollsplaner där det spelas matcher underhålls varje dag under fotbollssäsongen.	Garantin är uppfylld	
Övriga fotbollsplaner sköts enligt fastlagt schema och utefter behov.	Garantin är uppfylld	
Fräddrottsbanorna på Trollbäckens IP får daglig tillsyn. De sköts efter behov och typ av aktivitet.	Garantin är uppfylld	
Isen i våra två ishallar spolas minst 5 gånger per dag.	Garantin är uppfylld	
Omklädningsrum och toaletter städas dagligen måndag till fredag. På lördagar och söndagar ser vaktmästare till att alla lokaler är i brukbart skick.	Garantin är uppfylld	
All inredning och utrustning i hallar och på idrottsplatser får kontinuerligt underhåll.	Garantin är uppfylld	
Vi har alltid personal närvarande vid match- och tävlingsarrangemang på kommunens idrottsanläggningar vid spel i de olika förbundens högsta serie, det vill säga elitserien, allsvenskan eller motsvarande serie beroende på idrott.	Garantin är uppfylld	
Vi har personal närvarande vid skolidrott på kommunens idrottsplatser.	Garantin är uppfylld	

<i>Friluftsområdet Alby</i>		
Naturvård och tillsyn inom reservatet sköts regelbundet efter behov. I detta ingår tillsyn av Tyresö kommuns del av Sörmlandsleden.	Garantin är uppfylld	
Alby friluftsgård och friluftsområde sköts regelbundet för att ge en inbjudande och trevlig miljö att vistas i.	Garantin är uppfylld	
Aktivitetsytorna för boules, beachvolley, spontanidrott, frisbeegolf samt motions- och styrkeredskap sköts utefter fastställt schema och behov.	Garantin är uppfylld	
Vid Albysjöns bad utförs säkerhetsdykning 2-3 gr per år. Vattenprov tas 3 gånger per år och vid särskilda behov.	Garantin är uppfylld	
Vid Albysjöns bad genomförs daglig tillsyn, maj-augusti, av bryggor, livräddningsutrustning och rampen för personer med funktionsnedsättningar.	Garantin är uppfylld	
<i>Kanotleder</i>		
Under säsong genomförs tillsyn och skötsel för fri framkomlighet av kanotleden Drevviken-Albysjön.	Garantin är uppfylld	
Under säsong genomförs veckovis tillsyn av brygganläggningen vid Nyfors.	Garantin är uppfylld	
<i>Motionslingor</i>		
Belysningen på motionsspåren, Alby- och Barnsjöslingan är tänd kl. 05.30 till 22.00 vid behov (mörker/skymning).	Garantin är uppfylld	
Tillsyn och skötsel genomförs regelbundet vid behov utifrån kvalitets- och säkerhetsaspekter.	Garantin är uppfylld	
<i>Skidspår</i>		
När det fallit 20 cm snö spåras motionsslingan (4 km) samt en slinga (1 km) på ängarna.	Garantin är uppfylld	

Anslutningsspår till Tyresta gård spåras då isen bär för skoter och spårmaskin.	Garantin är uppfylld	
Spårning över sjön till Gammelström, Höjden, Långsjön samt Stensjön genomförs då isen bär för skoter och spårmaskin.	Garantin är uppfylld	
Under säsong, december-mars, underhålls spåren dagligen.	Garantin är uppfylld	
<i>Naturisbanor</i>		
När isen bär plogas och hyvlas två naturisbanor. En som är 4 km lång och en som är 1 km lång. Under säsong, december-mars, underhålls naturisbanan dagligen.	Garantin är uppfylld	
Innan naturisbanorna öppnas genomförs provborrning. Detta sker sedan fortlöpande veckovis och vid särskilda behov, t ex väderomslag.	Garantin är uppfylld	

2.7 Ekonomiskt resultat

Nämnden totalt

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkt	111 272	115 107	112 640
Kostnad	110 157	112 715	112 640
Resultat	1 115	2 392	0

2.8 Analys av ekonomiskt resultat

Överskottet beror på minskade kostnader för simhallen och ökade hyresintäkter för lokaluthyrning. Bibliotekets intäkter sjönk under året, främst beroende på följande orsaker:

- Sjunkande kopieringsintäkter då allt relaterat till ansökan om jobb och myndighetsblanketter är avgiftsbefriat.
- Bibliotekets förbättrade e-service för att hantera förseningsavgifter har reducerat denna intäkt.
- Fortsatt vikande efterfrågan på att hyra DVD-filmer

2.9 Nyckeltal/verksamhetsmått

	2012	2013	2014
Bibliotek			
Lån/invånare	5,44	5,20	4,8
Nya låntagare	2 807	2 493	2 601
Utlåning av media	236 852	227 822	216 099
Fysiska besök	247 822	239 177	250 000
Webb-besök	82 423	91 756	97 558
Besök/invånare	7,5	7,5	7,7
Öppettimmar	5 748	5 682	5 526
Kultur			
Besök i Tyresö konsthall	22 740	22 900	23 400
Utställningar	8	8	8
Elever som deltagit i visning och arbete i verkstaden	485	385	203
Elever i kulturskolan	1 361	1 352	1 402
Program genomförda i egen regi	98	95	88
Besökare offentliga arrangemang	16 042	10 757	14 300
-varav under 18 år	8 291	5 115	7 400
Skapande skola (kr)	1 113 000	1 025 000	1 150 000
Elever som fick del av satsningen	3 727	4 057	4 370
Nettokostnad per elev i kulturskolan per invånare 7-19 år	1 047	1 104	1 099
Andel elever i kulturskolan (%)	17	17	17
Fördelning flickor/pojkar	62/38	62/38	63/37
Nöjd medborgarindex - kultur	-	57	60
Fritid			
Antal deltagare i föreningslivet i ålderna 7-20	9 410	4 419	9 500
-varav flickor	4 250	4 251	4 275
-varav pojkar	5 160	5 168	5 225
Deltagartillfällen 7-20 idrottsföreningar antal/invånare	8,8	9	9,1
Nöjd medborgarindex idrotts- och motionsanläggningar.	-	64	68
Nöjd regionindex fritid	-	67	69
Allmänhetens årsbesök på simhall/1000 invånare	2,3	4,4	4,8

2.10 Framtiden

Bibliotek

Biblioteksverksamheten kommer även i framtiden fylla en viktig plats i kommunens serviceutbud. Det är kommunens mest besökta verksamhet både på de fysiska biblioteken och via webb och e-tjänster.

Den nya biblioteksplanen kommer att innebära en förskjutning i bibliotekets uppdrag. Biblioteket kommer att koncentreras mer på barns fritid. Skolan och skolbiblioteken kommer att ta hand om lässtimulerande aktiviteter för skolbarn kopplade till skolans pedagogiska uppdrag via sina skolbibliotek. Endast för sexåringarna kommer folkbiblioteket ha fortsatt verksamhet. Nya avtal med skolan och gymnasiet reglerar gränsdragning och vad folkbiblioteket bistår med. Främst gäller detta skolbibliotekens infrastruktur.

Kultur

En ny modell för regional fördelning av statliga kulturpengar sätts under 2011. I januari 2014 beslutade Kulturrådet om de första kulturplanerna och har då som mål att fördela medel till fem landsting. Målet med den nya modellen är att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer och bygger på en utökad dialog mellan alla parter.

En ökad digitalisering av verksamheter och självservice ökar. Inom arkivområdet sker en digitalisering, vilket ger en utökad tillgänglighet för medborgarna.

Den äldre befolkningen ökar i antal. I Tyresö är många äldre aktiva inom föreningslivet och frekventa besökare i Tyresö kulturcentrum Kvarnhjulet. Forskning visar vilken betydelse det har för livskvalitén och hälsan att ha en meningsfull fritid och socialt umgänge.

Fritid

Fritid och föreningsliv betyder mycket för unga människor i Tyresö. 68 procent av eleverna i skolår 4 – 6 är med i en eller flera idrottsföreningar. Motsvarande siffror för eleverna i årskurs 7 – 9 samt i gymnasiet är 56 respektive 34 procent.

Fler föreningar når elitnivå och med det följer idrottsförbundens allt högre krav på hallar/anläggningar för spel på högre nivå. I längden kommer det vara helt omöjligt för kommunerna att tillmötesgå de krav som ställs från förbunden, ingen kommun klarar av att ha elitidrottsarenor för alla sporter. Det är därför väldigt viktigt att se över möjligheterna till regional samverkan vid byggandet av tävlingsarenor. Det pågår också ett arbete inom Föreningen Storstockholms Kultur- och Fritidschefer tillsammans med SKL för att se över rimligheten i dessa krav.

Inom de traditionella idrotterna framförs önskemål om betydligt mer tid i Tyresös lokaler och anläggningar än vad som kan tillgodoses. Kraven på upprustning, tillbyggnad och modernisering är också höga, då flertalet av kommunens anläggningar är från 60-, 70- och tidigt 80-tal.

Tyresö erbjuder stora möjligheter till ett rörligt friluftsliv. Albyprojektet innebär en förstärkning av utbudet.

Antalet deltagare i idrottsföreningar minskar och fler motionerar på egen hand.

Folkmängden fortsätter att öka i Tyresö kommun vilket leder till ett ökat behov av olika rekreationer. Personer som är 64 år och äldre är den grupp medborgare som ökar mest, vilket kan resultera i att utbudet behöver förändras i framtiden.

Motion, idrott och rekreation är därför viktiga komponenter i ett hälsosamt liv. Ändrade levnadsvanor som bl.a. ökad andel stillasittande aktiviteter har i en mängd rapporter lyfts fram som en fara. Folkhälsorapporten 2011 från Karolinska Institutet framhåller att andelen personer med kraftig övervikt i Sverige har fördubblats sedan 1980. En gemensam utmaning för Tyresö kommun och föreningslivet är att möta människors olika behov och förutsättningar samt att motivera till fysisk aktivitet.

Datum 2015-02-16

Tid 18:30–20:15

Plats Myggdalen

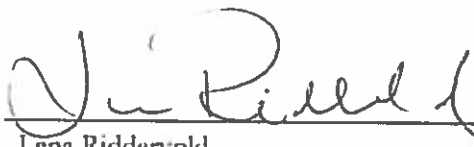
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2015-02-23 kl. 17.00 på utvecklingsförvaltningen, plan 7 kommunhuset

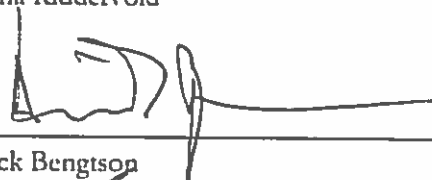
Paragrafer 11 - 19

Sekreterare

Lena Riddervold

Ordförande

Dick Bengtson

Justerande

Rikard Svensson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag. Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kultur- och fritidsnämnden

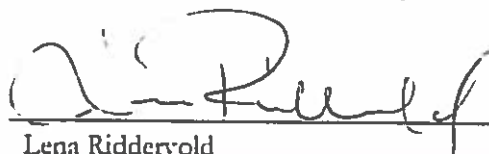
Sammanträdesdatum 2015-02-16

Datum då anslaget sätts upp 2015-02-24

Datum då anslaget tas ned 2015-03-17

Förvaringsplats för protokollet Utvecklingsförvaltningens arkiv, plan 7 kommunhuset

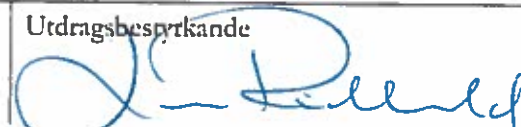
Underskrift

Lena Riddervold

Utdragsbesyrkande

Närvarolista

Beslutande

Dick Bengtson (M)
Rickard Svensson (MP)
Thomas Halvarsson (M)
Lilian Edberg (M)
Alfonso Morales (S)
Beatrice Rubeling (S)
Börje Eriksson (S)
Agneta Hansson (FP)
Per Lindén (KD)

Ersättare

Mikael Ordenius (MP)
Thomas Sundblad (FP)
Niklas Wennergren (S)
Erkki Vesa (M)
Christian Delhage (KD)
Siv Svanfeldt (V)

Övriga

Britt-Marie Lundberg-Björk, Förvaltningschef, Utvecklingsförvaltningen
Helene Bergström, Stabschef, Utvecklingsförvaltningen
Irene Hededal, Kulturchef, Utvecklingsförvaltningen
Lena Riddervold, Sekreterare, Utvecklingsförvaltningen

Frånvarande

Anders Olsson (C), 1:e vice ordförande
Karin Sällberg (S)
Birger Vourinen (C)

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	--	--

§ 45 **UTDRAG**

Dnr 2015/:*VL5M 0167 / 2*

Verksamhetsredovisning 2014

**Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets förslag till
kommunstyrelsen**

- Anta verksamhetsredovisningen för 2014.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet redovisar ett samlat överskott för samtliga verksamhetsområden med totalt 6,2 miljoner kronor. I verksamhetsberättelsen beskrivs hur verksamheterna inom Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet har bedrivits under året samt måluppfyllelse. Bokslutsarbetet genomförs i enlighet med kommunens styrprocess och de anvisningar och mallar som i övrigt ska följas och användas.

Bilagor

Tj skr verksamhetsberättelse.pdf

Verksamhetsberättelse SBF 2014 ny.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	---	---

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

Verksamhetsberättelse 2014

Plan och exploatering

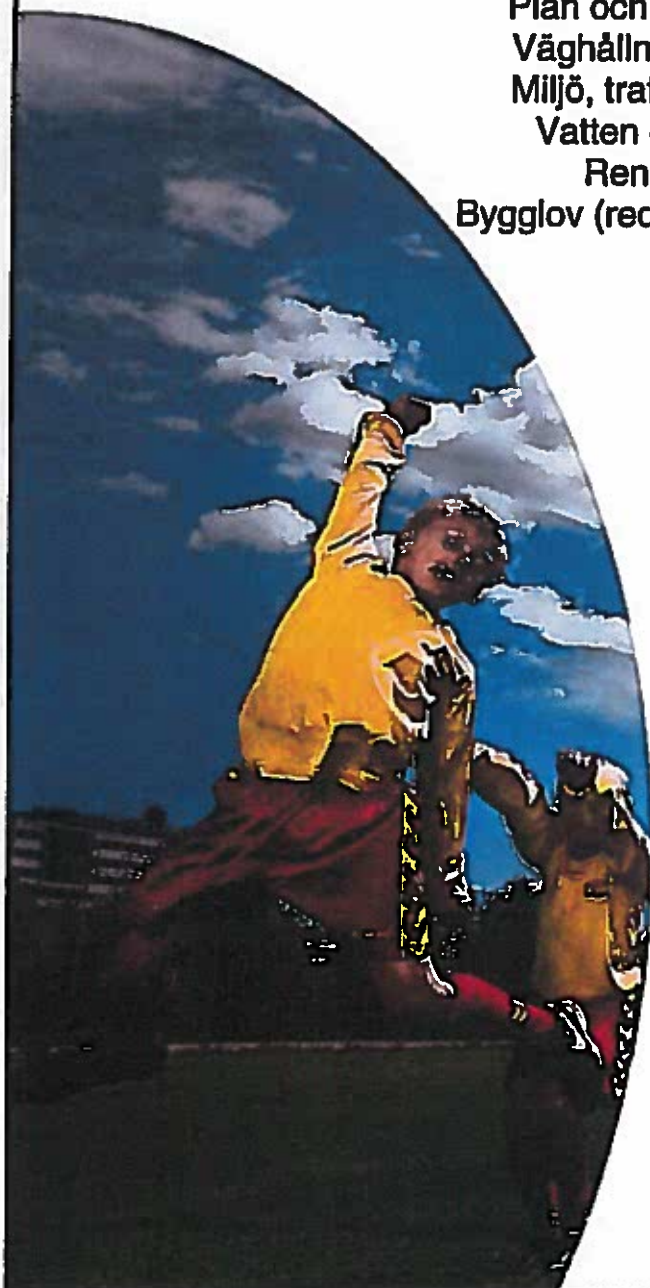
Väghållning och park

Miljö, trafik och övrigt

Vatten och avlopp

Renhållning

Bygglov (redovisas separat)

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde.....	4
2	Verksamhetsområde nr 1 Plan och exploatering	5
2.1	Verksamhet och syfte.....	5
2.2	Året som gick.....	5
2.3	Nämndplanens mål.....	11
2.4	Kommungemensamma uppdrag.....	13
2.5	Kvalitetsgarantier.....	13
2.6	Ekonomiskt resultat	14
2.7	Analys av ekonomiskt resultat	14
2.8	Nyckeltal/verksamhetsmått	16
2.9	Framtiden.....	16
3	Verksamhetsområde nr 2 Väghållning och park	17
3.1	Verksamhet och syfte.....	17
3.2	Året som gick.....	17
3.3	Nämndplanens mål.....	18
3.4	Kommungemensamma uppdrag.....	19
3.5	Kvalitetsgarantier	19
3.6	Ekonomiskt resultat	21
3.7	Analys av ekonomiskt resultat	21
3.8	Nyckeltal/verksamhetsmått	21
3.9	Framtiden.....	22
4	Verksamhetsområde nr 3 Miljö, trafik och övrigt	23
4.1	Verksamhet och syfte.....	23
4.2	Året som gick.....	23
4.3	Nämndplanens mål.....	24
4.4	Kommungemensamma uppdrag.....	26
4.5	Kvalitetsgarantier	26
4.6	Ekonomiskt resultat	26
4.7	Analys av ekonomiskt resultat	26
4.8	Nyckeltal/verksamhetsmått	27
4.9	Framtiden.....	28

5	Verksamhetsområde Vatten och avlopp	29
5.1	Verksamhet och syfte.....	29
5.2	Året som gick.....	29
5.3	Nämndplanens mål.....	29
5.4	Kommungemensamma uppdrag	29
5.5	Kvalitetsgarantier	30
5.6	Ekonomiskt resultat	30
5.7	Analys av ekonomiskt resultat	30
5.8	Nyckeltal/verksamhetsmått	31
5.9	Framtiden	31
6	Verksamhetsområde Renhållning.....	32
6.1	Verksamhet och syfte.....	32
6.2	Året som gick.....	32
6.3	Nämndplanens mål.....	33
6.4	Kommungemensamma uppdrag	34
6.5	Kvalitetsgarantier	35
6.6	Ekonomiskt resultat	36
6.7	Analys av ekonomiskt resultat	36
6.8	Nyckeltal/verksamhetsmått	36
6.9	Framtiden	36

1 Nämndens ansvarsområde

Samhällsbyggnadsförvaltningen driver kommunens samhällsplanering, miljö-, klimat-, naturvårds- och folkhälsoarbete samt ansvarar och planerar för en god och hållbar boendemiljö för Tyresös drygt 44 000 invånare. Det innebär bland annat plan- och exploatering, bygglov, renhållning, vatten och avlopp, trafik, gata och park samt ansvar för kommunens grundläggande kartverk och mätningsarbeten. Vi arbetar med medborgarna i fokus. Projekten är varierande och sträcker sig från omvandling av gamla fritidshusområden till nya småhusområden och större exploateringsprojekt och infrastrukturinvesteringar.

Budget 2014 i sammandrag (tkr)

Verksamhetsområde	Utfall 2014	Budget 2014	Avvikelse
Plan och exploatering	18.090	17.586	504
Väghållning och park	63.354	58.611	4.743
Miljö, trafik och övrigt	5.731	3.926	-1.805
Vatten och avlopp	2.101	0	2.101
Renhållning	615	0	615
Bygglov	4.420	4.343	-77

2 Verksamhetsområde nr 1 Plan och exploatering

2.1 Verksamhet och syfte

Till *mark- och exploateringsenhetens* verksamhet hör bland annat projektering, byggprojektledning, exploatering och förvaltande av kommunens mark.

Till *planenhetens* verksamhet hör kommunens fysiska planering. Arbetet bedrivs både på en strategisk nivå genom översiktlig planering (med kommunens översiktplanerare i förvaltningens stab) och mer konkret genom framtagandet av detaljplaner i samarbete med byggherrar, fastighetsägare och andra kommunala förvaltningar.

Huvuduppgiften för *mät- och kartenheten* består i att vara del av eller stödja andra verksamheters myndighetsutövning och övrig verksamhet. Mät-, kart- och GIS-verksamheten utför kommunens uppgifter i den nationella informationsförsörjningen (till exempel adressättning). Verksamheten är till viss del reglerad genom lagar och förordningar, bland annat fastighetsbildningslagen, och plan- och bygglagen (PBL). I enhetens uppdrag ingår att:

- Ajourföra och tillhandahålla grundläggande geografisk information till interna och externa kunder.
- Förvalta kommunens kartsystem och geografiska databaser.
- Utföra myndighetsrelaterad kart- och mätungsverksamhet med anknytning till PBL och fastighetsbildning.
- Ansvara för kommunens mät-, kart- och GIS-samordning samt uppdragsverksamhet inom dessa områden.

2.2 Året som gick

Mark- och exploateringsenheten har under 2014 genomgått stora personalförändringar. Kompetensen inom genomförandeskedet har stärkts genom att två byggprojektledare tillsatts. Med full bemanning består enheten av 10,25 årsarbetare, varav 4 stycken huvudsakligen arbetar med fastighetsjuridiska frågor, 3 stycken med projektering och 2 stycken med byggleddning. Under 2015 kommer enheten att stärkas ytterligare med en exploateringsingenjör. Ytterligare tre personer har rekryterats för att ersätta en pensionsavgång och två som slutar. En byggprojektledartjänst som legat i förvaltningsstaben flyttas också över till enheten. För att klara den höga arbetsbelastningen har även extra resurser köpts in externt.

Översiktlig planering

Inom översiktlig planering drevs 2014 två projekt; att ta fram en ny översiktsplan och en utvecklingsplan för Alby naturreservat. Därutöver har översiktlig planering deltagit i en rad andra projekt.

PROJEKT NY ÖVERSIKTSPLAN

Kommunens process för att ta fram en ny översiktsplan har väckt intresse i hela landet. Översiktsplaneraren har bjudits in att tala på flera konferenser och seminarier samt att delta i referensgrupper och skrifter. Läs exempelvis <http://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/5355.pdf>

Översiktsplaneringen har även deltagit på konferenser och liknande inom kommunen, ex Strategidagarna och Näringslivsdagen i Tyresö. För att ytterligare stärka sammanhållningen kring arbetet med den nya översiktsplanen har Framtidsmingel arrangerats. Detta år på temana Cirkulär ekonomi och en "work in progress" med KTH-Arkitektur. KTH-Arkitektur och kommunen har samarbetat och låtit studenter skissa på bostäder vid gymnasiet som sitt examensarbete. Hemsidan tyreso.se/2035, om projektet att ta fram en ny översiktsplan, har uppdaterats löpande under året.

Planeringsunderlag så som exempelvis en blåplan, en grönplan och en trafikstrategi har tagits fram.

Ett förslag till ny översiktsplan (samrådshandling) har tagits fram och ska samrådats första kvartalet 2015. Förslaget utgår från Tyresös vision 2030 samt Tyresöbornas förslag som samlades in under den tidiga dialogen hösten 2013. Samrådshandlingen är i form av en tidning som skickas till samtliga hushåll i kommunen.

PROJEKT ATTRAKTIVA ALBY

Projektet är slutrapporterat och överlämnat till ordinarie organisation att genomföra förslagen.

PROJEKT TYRESTAKILEN

Det mellankommunala samarbetet för att stärka Tyrestakilen har under året samlat in data och kunskapsunderlag från samtliga kommuner och påbörjat en analys. Samarbetet har fått landstingets miljöanslag. De kommuner som är med är förutom Tyresö, Stockholm, Huddinge och Nacka.

ÖVRIGT INOM ÖVERSIKTSPLANERING

- Flertalet remisser har besvarats; bl.a. Tvärförbindelse Södertörn och Stockholms stads vision 2030.
- Representerat kommunen i Landstingets arbete med infrastruktur och regionplanering.
- Samverkan i nätverket Södertörns planeringschefer.
- Fortbildning och omvärldsbevakning bla genom deltagande i utvalda seminarier.

Planering, exploatering och projektering

Samtliga mål inom området är uppfyllda. Nedan redovisas vad som skett inom de olika kommundelarna:

Bollmora

TYRESÖ CENTRUM

I Tyresö Centrum pågår genomförandet av planprogrammet från 2007 på flera platser och projekt. Under 2014 arbetade enheterna med flera olika projekt så som:

- *Norra Tyresö Centrum*
I Norra Tyresö Centrum (NTC) pågår det övergripande arbetet enligt kvalitetsprogrammet från december 2013. Det har under 2014 inneburit bl.a. samordning med fastighetsägare, byggherrar och workshop med näringslivet. Även många övergripande utredningar har påbörjats och genomförts som exempelvis sol- och vindstudie, trafikplan, ekologistrategi, dialogplan, förprojektering av vägar och sopsugsutredning. NTC har också inneburit arbete med en utveckling av en sharepoint-lösning som innebär ett IT-system som underlättar ledningssamordningen i projektet.
- De första två detaljplanerna, etapp 1 och Tyresövallen, har påbörjats.
Projektet har även kommit igång fysiskt på plats i området genom rivningen av första delen av Forellskolan.
- *Ettapp 1, Norra Tyresö Centrum*
Inom etapp 1 i Nora Tyresö Centrum har detaljplanen för kvarter 2 och 5 påbörjats och samrått. En markanvisningsävling har genomförts och tre vinnare utsetts. Intresset var stort och anbudet höll mycket hög kvalitet. Vid utvärderingen har byggherrarna och arkitekterna framfört att tävlingen haft både bra tävlingsprogram, upplägg och underlag (t.ex. kvalitetsprogrammet för Norra Tyresö Centrum). De som deltog i tävlingen var välrenommerade och välkända byggherrar och arkitekter.

- *Tyresövallen*
Planarbete för Tyresövallen har påbörjats och samråd genomförts. En utredning av alternativa utformningar och kostnader för en ny ishall har arbetats fram tillsammans med fastighetsenheten.
- *Tyresö View och Park*
Tyresö kommuns nya landmärke färdigställdes under året och inflyttning skedde i de sammanlagt 155 nya lägenheterna.
- *Stadsparken*
Entreprenad har handlats upp och utbyggnaden av parken har påbörjats. Stadsparken är beräknad att färdigställas till sommaren 2015. Under hösten invigdes etapp två av skateparken.
- *Breddning av Tyresövägen*
Vattenfall har genomfört samråd under december 2014 och planerad start beräknas som tidigast påbörjas 2016. En provisorisk GC-bana har anlagts på Tyresövägen mellan Bollmora och Bäverbäcken, detta inför anläggningen av den norra GC-banan mellan bäverbäcken och Öringe. Arbetet med detaljprojektering har påbörjats för GC-banan under senhösten 2014. Tyresövägen har även efter politiskt beslut valts att utformas och projekteras vidare med ett reversibelt körfält, vilket gjort att även Sidvällsvägens nya GC bro och viltpassage har kunnat starta.

ÖVRIGA PROJEKT I BOLLMORA

Andra projekt som enheterna arbetat med i Bollmora under 2014 är:

- *Hasselbacken*
Detaljplanen vann laga kraft i januari 2014. Under sommaren genomfördes ett första spadtag. Detaljplanen beräknas möjliggöra ca 200 nya bostäder.
- *Nyfors*
Detaljplanen och gatukostnadsutredning antogs under året. Detaljplanen är vidare överklagad till mark- och miljödomstolen. Gatukostnadsutredningen är också överklagad till Förvaltningsrätten. Detaljplanen syftar till att omvandla området för permanent boende. Planområdet innehåller också två delar med tätare bostadsbebyggelse, vilket möjliggör ytterligare ca 20 – 25 nya bostäder.
- *Willys*
Inom området för detaljplanen för *bandel- och småindustri vid Tyresövägen – Njupkärrsvägen* har en Willys livsmedelsbutik uppförts och invigts.
- *Detaljplan för bostäder vid Njupkärrsvägen – Töresjövägen (Pluto)*
Detaljplanen vann under året laga kraft och bygglov har beviljats. Detaljplanen medger ca 80 nya bostäder. Första spadtag är planerat till slutet på januari 2015.
- *Malmstigen, Kumla 3:245 & Kumla 3:242*
Detaljplanen för Malmstigen vann laga kraft. Detaljplanen beräknas möjliggöra 10 nya bostäder i fem parhus.
- *Tyresö trädgårdar och Järnet 7*
Byggnation av det första kvarteret av Tyresö trädgårdar pågår. I båda etapperna är ca 250 nya bostäder planerade. Precis söder om Tyresö trädgårdar har planarbete påbörjats för ytterligare bostäder på fastigheten Järnet 7.

- *Gymnasium*
Samhällsbyggnadsförvaltningen fick i början av året i uppdrag att, i samverkan med utvecklingsförvaltningen, djupare utreda fyra lägen för gymnasiets framtida lokalisering. Utredningen redogör för de olika alternativens kostnad, vilka ytor som krävs för de olika verksamheterna samt vilka kombinationsmöjligheter som är möjliga.
- *Skogsstaden*
Byggnation pågår inom projektet Skogsstaden. Sammanlagt har 12 småhus och 8 lägenheter blivit klara för inflyttning under året. Anläggningsarbetet för den nya rondellen har genomförts under våren och sommaren 2014 och blev helt färdigställd till invigningen som hölls den 2 september.
- *Siklöjevägen*
Siklöjevägens tredje etapp färdigställdes under året. De 51 nya lägenheterna är klara för inflyttning under våren 2015.
- *Lekland i Petterboda industriområde*
Planarbete pågår för att vid byggnation höja säkerheten inom leklandsområdet.
- *Bäverbäcken*
Planavtal har tecknas för att upprätta ny detaljplan för bostäder och hotell.
- *Kryddvägen*
Vid kryddvägen har under 2014 en exploateringsutredning med landskapsanalys genomförts och legat till grund för nu pågående planarbete. Samråd har genomförts och en samrådsaktivitet arrangerades på plats i området med rundvandring, korvgrillning och en enkätundersökning. En markanvisningstävling pågår under vintern. Ca 150 nya bostäder bedöms kunna uppföras.

Trollbäcken

Det är ont om mark möjlig för bostadsbebyggelse i kommundelen samtidigt som det finns stor efterfrågan av mark för bebyggelse.

- *Äldreboende i Fornuddsparken*
I nordvästra delen av Fornuddsparken pågår planarbete för att möjliggöra ett nytt Äldreboende. Syftet är att det befintliga äldreboende Ångsgården ska kunna ersättas och att fler vårdplatser samtidigt tillskapas.
- *Program för centrumutveckling*
Förvaltningen har fått planuppdrag för ett program för centrumutveckling i Trollbäcken. Projektet har påbörjats med en inventering av nuläget samt fastighetsägarnas önskan om utveckling.
- *Översyn av detaljplaner i hela Trollbäcken*
En översyn av gällande detaljplaner i hela Trollbäcken har påbörjats med en inventering eftersom många av detaljplanerna är gamla och inte riktigt lever upp till dagens behov och möjligheter.
- *Södergården*
Kring korsningen i Södergården pågår förhandling med en exploatör om att utveckla nya bostäder på platsen för bensinmacken.
- *Trollbäcksporten (Tegvägen)*
Vid Tegvägen har bostadsbyggnationen invigts med ett första spadtag. Ca 25 nya bostäder är planerade att uppföras.

Tyresö Strand

I Tyresö Strand pågår genomförande av *Strandängarna*. Under 2014 har 35 lägheter blivit färdiga för inflyttning. Ansökan om tillstånd för vattenverksamheten (vattendom) som ska möjliggöra anläggandet av spånger, flytt av badplatsen och nya bryggor söktes i september.

Utbyggnaden av VA och vägar i den sista villaetappen i Strand, Sjöbacken, slutbesiktigades och gatukostnaderna debiterades.

Vid cirkulationsplatsen vid Tyresövägen och Strandallén har planarbete för att möjliggöra för ett flerbostadshus med 40 lägheter och 11 radhus i projektet Grindstolpen slutförts. Planen beräknas antas av KF i februari.

Brevikshalvön

I östra Tyresö, på Brevikshalvön, pågår förnyelsearbetet löpande för att dra ut kommunalt vatten och avlopp samt att höja standarden på vägarna och ge större byggrätter. Enheterna har arbetet med både planering och genomförande i flera olika skeden och med flera etapper. Under 2014 har:

- Ugglevägen, etapp 9, vunnit laga kraft,
- Brobänken, etapp 10, antagits men är överklagad,
- Inom Raksta etapp 8, pågår planarbete och a gatukostnadsutredning. Samråd har genomförts,
- Ändring av planbestämmelser för Ållmora har antagits men är överklagad,
- Inlösen och arbete med förberedelse av upphandling av entreprenad för Solberga, etapp 7, är färdigställt,
- För Tegelbruket, etapp 11, har planuppdrag getts och planarbetet påbörjats med en naturvärdesinventering.

Sammanställning av detaljplaner för 2014 i siffror

Vid årsskiftet 2014/2015 var knappt 20 detaljplaner pågående och fyra detaljplaner överklagade.

Under 2014 har:

- 9 detaljplaner har vunnit laga kraft, varav 3 st upprättades med enkelt förfarande,
- 9 stycken beslut om planbesked har fattats,
- 10 detaljplaner har antagits,
- 7 detaljplaner har varit utställda för granskning
- 5 detaljplaner har skickats ut för underrättelse, samt
- 12 detaljplaner har varit utställda för samråd.

Övriga projekt planenheten

Förutom att bedriva detaljplanearbetet har planenheten även drivit och medverkat i ett flertal projekt.

Exempel på detta är:

- översiktsplaneringen,
- arbete med breddning av Tyresövägen,
- upphandling av nya ramkonsulter,
- rensning och omvandling av arkivet,
- samarbete med KTH arkitektur,
- kvalitetsarbetet med ny mallar och rutiner för plan- och genomförandeprocesserna, upphandling, teknisk handbok, behovsbedömning och samrådsredogörelse,
- Fortlöpande utbildning vid utbildningstillfällen så som seminarier och kurser.
- Kompetenshöjning genom den projektledarutbildning som alla planarkitekter under året deltagit i.
- Omvärldsbevakning genom t.ex. studieresa.

Övriga projekt mark och exploateringsenheten

- Deltagande i översiktsplaneringen
- Förvärvat fastigheten Trinntorp 1:190, samt sålt Slånängen 7.
- Bostadsarrendet vid Strömstugan fick ny arrendator.
- Nytt anläggningsarrende för mätarskåp som löper fram till 2016-09-30. (TeliaSonera Mobile)
- Samarbetsavtal med Svensk Infrastruktur
- Nytt anläggningsarrende för 4G mast samt bodar ute på Dyvik.
- Nytt lägenhetsarrende för parkeringsyta (Gudöterassen)
- Markavtal med Vattenfall fjärrvärme
- Tillfälligt lägenhetsarrende för byggetablering och upplag av material, Östra Tyresö & Raksta
- Utarbetat och antagit en teknisk handbok för förvaltningen
- Fastighetstaxering och fastighetsskatt
- Samarbetsavtal med Telia angående fiberutbyggnad
- Översyn av kommunens industriområden
- Kompetenshöjning genom projektledarutbildning
- Omvärldsbevakning genom t.ex. studieresa.

Mät- och kartenheten

Förra året började enheten registrera även interna kart- och mätbeställningar. Detta gör att vi kan jämföra uppdragsmängd och synliggöra även de uppdrag vi har med intern beställare. Mindre uppdrag som kan ses som service registreras dock inte.

En medarbetare var föräldraledig under hela året och ersattes av en vikarie. Chef för mät- och kartenheten var föräldraledig under andra halvan av året och ersattes inte.

Upphandlingen av en Södertörnsgemensam GIS-plattform (Södertörns geodata, SGD) avslutades och avtal tecknades i juni 2013. Under 2014 har arbete med workshops och arbetsgrupper i införandeprojektet av plattformen fortsatt. Leverantören har skjutit fram införandet av plattformen i Tyresö till försommaren 2015. Som en del av Södertörnssamarbetet har IsyRoad installerats för att hantera hela kommunens vägnät samt cykel- och gångvägnät.

För mät- och kartverksamheten har antal ärenden ökat sedan förra året. Fler primärkartutdrag samt fler utstakningar utgör ökningen av antal mätuppdrag. Antalet förrättningsförberedelser har dock minskat jämfört med föregående år. Antalet förrättningar påverkas till stor del av utformningen av nya detaljplaner som vunnit laga kraft vilket således kan variera från år till år. Eftermarkering är en fullföljdsåtgärd som görs efter en förrättnings avslut, under 2014 har 15 stycken eftermarkeringar gjorts.

	2011 (antal ärenden)	2012 (antal ärenden)	2013 (antal ärenden)	2014 (antal ärenden)
Förrättningsförberedelse	68	42	28	20
Nybyggnadskartor	145	170	189	126
Mätuppdrag	115	109	165*	201*
Husutsättning	16	15	13	20
Lägeskontroll	59	54	70	65
Övriga mätuppdrag	42	40	82*	116*
- externt			24	40
- internt			58	76
Adressättning inkl. lägenhetsregistrering	29	25	24	34

* Under 2013 började enheten registrera samtliga större interna mätuppdrag.

För att lättare hantera dokument internt samt externt i projekt har ärendehanteringssystemet SharePoint införts. Samhällsbyggnadsförvaltningens del av systemet ansvarar Mät- och kartenheten för, vilket innebär utbildning av användare samt löpande systemadministratörsarbete.

Mät- och kartenheten har under 2014 gått en projektmedlemsutbildning. Att vara en del av projektmodellen underlättar för enheten att ha tätare samarbeten med andra enheter i projekten.

Verksamheten har under året arbetat aktivt för att öka användandet av kommunens webbkarta. Detta har skett med hjälp av inbäddade kartor på kommunens hemsidor samt genom att lägga till mer information i webbkartan. Statistik visar att användningen har ökat.

Kommunerna Haninge, Nacka, Stockholm och Tyresö har tillsammans med Naturskyddsföreningen startat ett samarbetsprojekt för att stärka Tyrestakilen (sammanhängande naturområde i sydöstra Stockholm). Projektet utgår ifrån kilen – oavsett kommungränser. Därför har mät- och kartenheten i Tyresö fått uppdraget att göra en gemensam karta över Tyrestakilen. Projektet påbörjades hösten 2014 och fortsätter under 2015.

I arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för Tyresö kommun har mät- och kartenheten ett tätt samarbete med kommunens översiktsplanerare samt översiktsplanens arbetsgrupp för att ta fram geografiskt underlag i form av kartor och GIS-analyser. Tematiska kartor visar bland annat kulturmiljöer, natur & vatten, hälsa & säkerhet m.fl. Kartor används även i översiktsplanen för att visualisera samt tydliggöra Tyresös framtida vision.

2.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
<i>Mål att uppnå enligt kommunplanen:</i> Vid utgången av planperioden finns ett samrådsförslag till en ny översiktsplan som utgår från kommunens vision för 2030	<i>Målet är uppfyllt</i>	Ett samrådsförslag till ny översiktsplan finns färdigt. Beslut om samråd fattades av KS i januari 2015.
<i>Mål att uppnå enligt kommunplanen:</i> Under planperioden påbörjas översyn	<i>Målet är uppfyllt</i>	Arbetet har påbörjats genom att projektets ramar fastställts och

av alla gällande detaljplaner i Trollbäcken.		konsultstöd handlats upp.
<p><i>Mål att uppnå 2014 enligt nämndplanen:</i> 1. Arbeta med att ta fram ett samrådsförslag för ny översiktsplan pågår.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Aktiviteter till medborgardialogen under samrådet kring ny ○ översiktsplan, kvartal 1 2015, ska vara planerade. 	<i>Målet är uppfyllt</i>	Samrådshandlingen är klar och aktiviteter för dialogen är planerade.
<p><i>Mål att uppnå 2014 enligt nämndplanen:</i> Utveckling av Norra Tyresö Centrum pågår genom att första etapperna projekteras och detaljplaneläggning påbörjas.</p>	<i>Målet är uppfyllt</i>	För etapp 1 och Tyresövallen har detaljplanen påbörjats och samråd genomförts. Förprojektering för Tvärgatan och del av Simvägen har genomförts. Projektering av gator och ledningar har påbörjats. Under 2015 fortsätter arbetet med detaljprojektering.
<p><i>Mål att uppnå 2014 enligt nämndplanen:</i> Planering för breddning av Tyresövägen med gång- och cykelväg samt ett tredje körfält pågår.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Grovprojektering av ett tredje körfält mellan Bäverbäcken och Ridskolevägen ska vara klar. ○ Utredning kring nedgrävning av Petterboda kraftledning ska göras och beslut om tillvägagångssätt fattas. ○ Cykelväg mellan Bollmoravägen och Bäverbäcken ska projekteras och anläggas. ○ Vid behov ska detaljplanarbete för tredje körfält och cykelvägen ovan påbörjas. 	<i>Målet är uppfyllt</i>	Grovprojektering av ett tredje körfält mellan Bäverbäcken och Ridskolevägen är klar. Projektering för nedgrävning av Petterboda kraftledning har påbörjats. Vattenfall El har även genomfört samråd tillsammans med kommunen under december månad. Cykelvägen mellan Bollmoravägen och Bäverbäcken har projekterats klart och anlagts under senhösten. Under 2015 startar detaljprojektering för Cykelvägen mellan Bäverbäcken och Öringe/Petterboda och ska anläggas 2015, även projektering av ny gångtunnel med viltpassage för Sidvallsvägen startar.
<p><i>Mål att uppnå 2014 enligt nämndplanen:</i> Nytt kartsystem, Södertörns geodata (SGD), är infört 2014.</p>	<i>Målet är ej uppfyllt</i>	Leverantören har skjutit upp införandet av nya kartsystemet till 2015.

2.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status
1) Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.	<p>Taxorna för planavgifter har inte reviderats under 2014. Översyn av taxorna har inväntat en övergripande översyn som SKL genomfört under året samt ny lagstiftning som påverkar bygglovenhetens arbete. Översynen har blivit försenad och beräknas nu att genomföras under våren 2015.</p> <p>Mät- och karttaxan har indexjusterats under 2013 utifrån förändring i prisbasbeloppet. I övrigt inväntas SKL:s nya förslag på normaltaxa.</p>
2) Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.	<p>Stadsbyggnadsavdelningen arbetar löpande med trygghetsfrågor. Frågorna beaktas inom ramen för planarbeten. Arbetet med Stadsparken och vid anläggande av nya gång- och cykelvägar är andra exempel på projekt där vi särskilt arbetar med dessa frågor.</p> <p>Dialog sker med medborgarna främst genom samrådsprocessen. I samrådsdialogen för detaljplan vid Kryddvägen träffades man på plats och diskuterade området, utvecklingen och miljön t.ex. gångstråket mot Barnsjön.</p> <p>I arbetet med markanvisnings- och exploateringsavtal ställs krav på att exploitören ska uppfylla kommunens tillgänglighetshandbok.</p> <p>I den dagliga projekteringen tas hänsyn till tillgänglighetsfrågorna och tillgänglighetshandboken följs så långt som det är möjligt.</p>
3) Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.	Uppdraget är ej relevant för verksamhetsområdet.

2.5 Kvalitetsgarantier

Enheterna har inga kvalitetsgarantier.

2.6 Ekonomiskt resultat

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkt	6.512	7.578	5.325
Kostnad	23.735	24.660	22.911
Resultat	17.223	17.082	17.586

2.7 Analys av ekonomiskt resultat

Planenbetens ekonomiska utfall +0,2 mnkr är i enlighet med budget. Större utgifter än budgeterat har balanserats av högre intäkter.

Mark- och exploateringsbeten uppvisar ett resultat om +0,2 mnkr vilket i princip ligger i nivå med budget.

Mät- och kartenbeten (ca 0,1 mnkr) ligger också i linje med budget.

Investeringsprojekt

Nedan kommenteras kort de större investeringsprojekt som ligger under mark- och exploateringsområdets ansvar och där arbetet påbörjats:

- *Ombyggnad av Simvägen etapp 2*
Entreprenaden avslutades under 2014. Den totala budgeten var satt till 10 mnkr kronor. Resultatet blev 7,2 mnkr, vilket kompenserar för tidigare underskott i etapp 1 som blev klar under 2013.
- *Kv Järnet (lokalgata, VA mm)*
Slutförande av groventreprenad samt kostnad för slutbesiktning. Totalt blev kostnaden ca 0,1 mnkr av budget 2,2 mnkr. Resterande medel är tänkt infartsrondellen mm, vilket kommer att byggas när byggherren är klar med bostadsbebyggelsen i kvarteret.
- *Exploatering Nyfors*
Detaljplanen antogs under året, men har varit överklagad. Endast 1,2 av budgeterade 11,2 mnkr har därför använts.
- *Etapp 9, Ugglevägen*
Detaljplanen för Ugglevägen vann laga kraft i början av 2014. Under året har 3,9 mnkr kronor av budgeterade tio mnkr använts för projektering och geotekniska undersökningar som underlag för upphandling.

- *Etapp 10, Brabänken*
Detaljplanen antogs, men blev överklagad. Under året har 2,2 använts av budgeterade 5,8 mnkr för VA-projektering och geotekniska undersökningar.
- *Strandängarna, etapp 2*
2 mnkr kronor av budgeten på strax över 28 mnkr har upparbetats för underlag till vattendom och projektering.
- *Ur-tomten*
En ny rondell vid Njupkärrsvägen blev klar under året. Budget låg på 9,5 mnkr. Resultatet blev 8,9 mnkr.
- *Mindre justeringar Tyresö Centrum*
Kontot har använts för övergripande undersökningar och utredningar för Norra Tyresö centrum. Budgeten låg på 2,0 mnkr och utfallet blev 1,8 mnkr.
- *Damm, gångvägar vid stadsparken*
Entreprenaden för stadsparken har påbörjats under året. 10,6 mnkr av budgeten på 14,9 mnkr upparbetades under året. I det ingår delprojektet skateparken som blev klar under året till en kostnad av 3,3 mnkr.
- *Solberga Etapp 7,*
Arbetet med underlag till upphandling har färdigställt under året varför endast 3,9 mnkr av budgeterade 20 mnkr har använts.
- *GC och VA vid Willys*
Arbetena slutfördes under året. Utfallet blev 0,7 mnkr kr av total budget på 0,8 mnkr.
- *Tyresövägen*
Totalt har 4,2 mnkr kr upparbetats av budgeterade 13 mnkr. De stora kostnaderna ligger på projektering av hållplatser, cirkulation, planskildhet, gång- och cykelväg från Bäverbäcken till hållplats Petterboda. samt Vattenfalls projektering för nedgrävning av kraftledningen.

Översiktsplanering

- *Projekt: Ny översiktsplan*
I ärendet Information om förutsättningar och kostnadsberäkningar för att ta fram en ny översiktsplan, MSU 20111220, redovisades behovet av ekonomiska resurser per år för projektet. Enligt planen skulle alla planeringsunderlag tas fram 2013 men på grund av att mindre resurser tilldelades projektet ny översiktsplan under föregående år än vad som signalerats att det behövdes riskerades att projektet skulle ta längre tid att genomföra än planerat. Aktiviteter planerade till 2013 fick skjutas fram till 2014. Det har gjort att underlag tagits fram parallellt med att förslag till plan utarbetats – istället för att ha underlag på plats 2013 och 2014 år ägnats åt analys. Att underlag inte fanns på plats försvårade arbetet och samarbetet inom kommunen. Trots detta har budgeten och tidplanen hållit.
- *Projekt: Attraktiva Alby*
Projektet hade ingen budget för översiktsplanerarens arbete år 2014.

- *Projekt Tyrestakilen*

Samtdiga medverkande kommunerna medfinansierar projektet med 40 000 SEK. Projektet har en total budget på 540 000 kr inklusive Landstingets miljöanslag för hela projektets tidsram 140401-150601.

Mät- och kartenheten

Investeringsprojekt:

Införande av nytt kartsystem på Södertörn påbörjades under 2013 och kommer att fortgå till sommaren 2015. Tyresö kommun går över i den nya plattformen (Södertörns Geodata, SGD) under 2015.

2.8 Nyckeltal/verksamhetsmätt

Enheterna har inga nyckeltal/verksamhetsmätt.

2.9 Framtiden

Planenheten samt Mark- och exploateringsenheten

Enheterna kommer även 2015 ha ett hårt tryck som genererar en hög arbetsbelastning, men möjliggör att många nya spännande projekt kan planeras och genomföras. Förhoppningsvis kommer det stora intresset från exploitörer att utveckla projekt i Tyresö leda till konkreta planer under året. Även internt i kommunen planeras för stora förändringar som flytt av gymnasiet och översyn av skol- och förskolelokaler, vilket kräver enheternas medverkan och kompetens. Förstärkningar kommer att krävas på båda enheterna för att vi ska kunna leverera med önskad kvalitet och på önskad tid. Detta leder också till att behovet av lokaler måste ses över.

Lagändringar som träder i kraft i början på 2015 och ytterligare kommande lagförslag kan även de leda till förändringar för verksamheternas arbete.

Mät- och kartenheten

I februari 2015 får mät- och kartenheten en till mätingenjör.

Under 2015 kommer det nya Södertörns gemensamma kartsystemet (Södertörns geodata, SGD) införas i Tyresö kommun. Detta kommer att påverka verksamheten då medarbetare måste utbildas i program och rutiner samtidigt som ordinarie arbetsbelastning kvarstår. Innan gamla system kan avvecklas kommer kostnader för parallella system att påverka ekonomin negativt. Resultatet av det Södertörns gemensamma kartsystemet förväntas dock medföra att enheten kan inrikta sig på kärnverksamheten utan att behöva lägga arbete på drift av kartsystemen. I och med att GIS-plattformen är gemensam med övriga Södertörns kommuner så finns det möjlighet till utbyte av erfarenheter och kunskap mellan kommunerna.

Migrering av övriga system till ny serverplattform ger ökad resursefterfrågan (personal och ekonomi) under året. Även stora projekt i kommunen som till exempel Notra Tyresö Centrum innebär större arbetsbelastning på mät- och kartenheten.

Ajourhållning av kommunens kartdatabas är ett viktigt uppdrag. Flygkartering är en viktig komponent i att uppdatera kartdatabasen. Flygkartering behöver köpas in kontinuerligt för att täcka kommunens olika delar med jämna intervall. Ortofotoframställning är också en tjänst som behöver köpas in kontinuerligt. Därtill kommer förbättringsmätning av gränser på Östra Tyresö.

3 Verksamhetsområde nr 2 Väghållning och park

3.1 Verksamhet och syfte

Verksamheten (Gatu- och parksektionerna) arbetar för ett rent, tryggt och säkert Tyresö i utveckling.

Gatuenheten skapar bra och framkomliga vägar med bra beläggningar, bra belysning för en säker trafikmiljö för alla trafikantgrupper. Gatusektionen bidrar även till utveckling i nya detaljplaner.

Inom väghållningen ryms framför allt följande ansvarsområden:

- Vinterväghållning
- Underhållsopning
- Trafikskyltning
- Vägbeläggning
- Dikning
- Vägbelysning/Trafikljus
- Tillgänglighetsanpassningar som avser den yttre miljön

Verksamheten använder upphandlade entreprenörer för framför allt gatu- och parkbelysning, vägbeläggningsarbeten och maskinresurser till vinterväghållningen.

Parksektionens huvudsyfte är att vårda och utveckla våra parker och grönmiljöer, inom detta område ryms även utveckling av våra lekplatser i bemärkelsen säkerhet, tillgänglighet och lekvärde.

Parksektionen deltar också i detaljplanearbetet och framtagandet av skötselplaner.

Inom park ryms framför allt följande ansvarsområden:

- Renhållning av allmänna ytor
- Naturvård/beskärning av gatu- och parkträd
- Vår och höststädning av parker
- Gräsklippning
- Ogräsrensning
- Plantering och skötsel av sommarblommor
- Skötsel av lekplatser inklusive årlig säkerhetsbesiktning
- Tillgänglighetsanpassning

3.2 Året som gick

Under 2014 anlades gång- och cykelvägar längs Myggdalsvägen, Tyresövägen och mellan Vissvassvägen och Ävavägen. Gång- och cykelvägen längs Bollmoravägen breddades och fick separerade gång- och cykelfält mellan Njupkärrsvägen och Skrubba Malmväg. Ett flertal busshållplatser tillgänglighetsanpassades och en rad trafiksäkerhetsåtgärder genomfördes. Upphandlat vinterväghållningsresurser för perioden 2014 till 2017 med möjlighet till 2-års förlängning. Upprustning lekpark med ny lekutrustning invid Akvarievägens vändplan. Inköp av Saturator för egen tillverkning av saltlake vid införandet av 2015 utökad vinterväghållningsdrift för främjande cykling även vintertid.

3.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
<p>Mål 1 Tyresös gång- och cykelvägnät är anslutet till grannkommunernas nät.</p> <p>Åltabergsvägen (Stockholm/Nacka) ska anslutas till Gång- och cykelbanan på Töresjövägen. Grustagsvägen (Nacka) ska anslutas till Töresjövägen.</p>	<p><i>Målet uppfyllt</i></p>	<p>Tyresös delar är klara. Nacka bygger sina delar under våren 2015.</p> <p>Mot Nacka har gång- och cykelvägen längs Tyresövägen kompletterats med en sträcka från Bollmoravägen till Siklöjevägen.</p> <p>Mot Stockholm har Bollmoravägens gång- och cykelväg uppgraderats till regionalstandard med separerade gång- och cykelfält.</p> <p>Mot Haninge har en cykelstig anlagts mellan Vissvassvägen och Ävavägen.</p>
<p>Mål 2 Tyresö är en av de tio trafiksäkraste kommunerna i landet.</p> <p>Fysiska investeringsåtgärder genomförs årligen för att Tyresö ska vara bland de tio trafiksäkraste kommunerna i landet.</p> <p>Trafiksäkerheten rankas efter nationell statistik. Resultatet för 2014 redovisas först under 2015.</p>	<p><i>Målet är uppfyllt.</i></p>	<p>Den statistik som målet använder sig av har en eftersläpning och visar 2013 års utfall. 2013 var Tyresö den sjätte trafiksäkraste kommunen i landet. 2014 års utfall beräknas vara klart våren</p>
<p>Mål 3 Förbättrad framkomlighet på Tyresövägen uppnås under planperioden.</p> <p>För 2014 finns budgeterade medel för påverkansåtgärder och fysiska åtgärder som ska förbättra framkomligheten på Tyresövägen. Trafikmätningar görs två gånger per år för att följa upp resultaten.</p> <p>Restidsmätningar gjordes 2012</p>	<p><i>Målet är delvis uppfyllt.</i></p>	<p>Restiden med buss sjönk mellan 2012-2013. Mellan 2013-2014 ökade restiden till 2012 års tid.</p> <p>År 2013 infördes delad skolstart mellan Strandskolan och Tyresö skola vilket kan förklara minskningen 2012-2013. Mellan 2012-2014 ökade befolkningen i östra Tyresö med 8% men trafiken med bara 5% vilket kan förklara att restiderna ökade till 2012 års nivå igen.</p>

och kommer att göras 2014.		Bilköerna har blivit kortare. Framkomligheten har förbättrats eftersom fler personer kan transporteras på samma tid.
----------------------------	--	---

3.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status
Taxor och avgifter Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.	
Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.	Avdelningen och verksamhetsområdet arbetar kontinuerligt med trafiksäkerhet för att öka tryggheten.
Ekologiska livsmedel Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.	Verksamheten gör inga inköp av livsmedel.

3.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse
Vägar		
Vinter (15 oktober – 15 april)		
▪ Beredskap för snöröjning och halkbekämpning finns dygnet runt.	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
▪ Vi har beredskap för snöröjning och halkbekämpning dygnet runt.	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
▪ Vi börjar snöröjningen senast när det snöat fem centimeter. ▪ Vi prioriterar bussgator och cykel- och gångvägar vid centrumområdena.	<i>Garantin uppfyllt.</i>	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Framkomligheten ska vara godtagbar på samtliga gator och vägar senast 15 timmar efter att det slutat snöa. 	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vi avslutar sandupptagningen efter vintern senast den 15 maj. 		Den långa vintern, de stora mängderna snö som föll och sand som användes gjorde det omöjligt att hinna till den 15 maj.
Sommartid (16 april – 14 oktober)	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vi åtgärdar skador på vägbanan som kan medföra stor risk för trafikanter senast fem timmar efter att vi fått reda på skadan. 	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Varje år röjer vi diken på en tiondel av kommunens vägnät. 		
Parker	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
För att öka tryggheten håller vi samtliga gadyktor vid gång- och cykelvägar fria från växtlighet. På så sätt får gång- och cykelvägarna maximal belysning.	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alla lekplatser som Tyresö kommun ansvarar för, är märkta med en skylt. 	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Säkerheten på de kommunala lekplatserna besiktas en gång per år. Allvarliga fel åtgärdar vi inom en vecka. Mindre fel tar vi hand om inom en månad. Vi noterar också anmärkningar och bevakar dem vid nästa säkerhetsbesiktning. 	<i>Garantin uppfyllt.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ När vi gör om en lekplats, eller bygger en ny, ökar vi 	<i>Garantin delvis uppfyllt.</i>	

tillgängligheten till lekplatsen och till ledredskapen.		
<ul style="list-style-type: none"> Du som gör en felanmälan till oss får besked om åtgärder inom fem arbetsdagar. 	<i>Garantin uppfylld.</i>	En del anmälningar på Parksidan har ej fått besked inom stipulerad tid.
<ul style="list-style-type: none"> Vi tömmer papperskorgar och hundlatriner efter behov, men minst en gång per vecka. 	<i>Garantin uppfylld.</i>	

3.6 Ekonomiskt resultat

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkt	3.110	4.352	625
Kostnad	60.384	58.220	59.236
Resultat	57.274	53.868	58.611

3.7 Analys av ekonomiskt resultat

Större överskott inom vinterväg med anledning av en mild vinter samt en lindrig sanduppbygning. Parkverksamheten ligger i linje med budget.

3.8 Nyckeltal/verksamhetsmått

	2012	2013	2014
Vinterväghållning			
Snöröjning	15318 tkr	17500 tkr	7.264 tkr
Snöbortforsling	903 tkr	1000 tkr	0 tkr
Beredskap	578 tkr	600 tkr	540 tkr
Kr/kvadratmeter	12 kr/m ²	13 kr/m ²	5,6 kr/ m ²
Kr/invånare	384 kr/invånare	400 kr/invånare	173 kr/invånare
Gatubelysning			
Belysning elkostnader	4735 tkr	4500 tkr	4966 tkr
Belysning övrigt	4145 tkr	2300 tkr	2600 tkr

Kr/belysningspunkt	1 216 kr/bel. punkt	919 kr/bel. punkt	1029 kr/bel.punkt
Kr/invånare	203 kr/invånare	155 kr/invånare	167 kr/invånare
Beläggningsunderhåll			
Beläggningsprogram (årligt underhåll)	2000 tkr	2950 tkr	3127 tkr
Akutbeläggning (potthålslagning mm)	578 tkr	549 tkr	506 tkr
Kr/kvadratmeter	2 kr/m ²	2 kr/m ²	2,5 kr/m ²
Kr/invånare	59 kr/invånare	78 kr/invånare	80 kr/invånare
Synpunktshantering			
Antal inkomna synpunkter och felanmälningar i DEDU			893
Antal inkomna synpunkter och felanmälningar i synpunktshanteringssystemet			618*

*gäller hela miljö- och trafikavdelningen

3.9 Framtiden

Kontorslokalerna på Radiovägen 31 som idag inhyser omklädningsrum och lunchrum för utepersonalen samt kontorsutrymmen för arbetsledning kommer att byggas om för att även kunna inhysa den personal inom Miljö- och trafikavdelningen, VA/Renhållningsavdelningen som idag sitter i kommunhuset.

4 Verksamhetsområde nr 3 Miljö, trafik och övrigt

4.1 Verksamhet och syfte

Miljö- och trafikenhetens verksamheter syftar till att vårda, utveckla och bevara den oexploaterade och den exploaterade miljön och verka för en långsiktigt ekologisk hållbar utveckling. Enheten verkar också för en bra trafikplanering och en god trafiksäkerhet för alla trafikantgrupper, en förbättrad folkhälsa och en ökad tillgänglighet för alla medborgare. Miljö- och trafikenheten bistår den kommunala organisationen med att omsätta de nationella miljökvalitetsmålen, de internationella och nationella klimatmålen, de nationella trafiksäkerhetsmålen (nollvisionen) samt de nationella folkhälsomålen på lokal nivå. Det innebär också att bevaka dessa frågor ur medborgarens perspektiv och därmed bidra till att Tyresöborna får en långsiktigt ekologiskt hållbar, grön, naturskön, trafiksäker, hälsobefrämjande och tillgänglig levnadsmiljö.

Friluft/Alby ansvarar för friluftsrelaterade och naturvårdsrelaterade frågor i framförallt Alby naturreservat men även till viss del i kommunens övriga natur- och rekreationsområden samt naturreservat. Verksamheten ansvarar även för kommunens viltvård och skydds jakt.

Verksamheten övergick 2013-06-01 till Kultur- och fritidsnämnden. Uppdragen utförs som en beställarfunktion där, budget- och beställaransvar ligger hos Kultur- och Fritidsnämnden men utförar- och personalansvar ligger hos Samhällsbyggnadsförvaltningen som en utförarenhet.

4.2 Året som gick

Årets miljökonferens "Kemikalier i din vardag" genomfördes i februari med 90 deltagare (politiker och tjänstemän) från södertörnskommunerna.

Projekt "Odlar utan trädgård" startades (tillsammans med Tyresö Bostäder och Tyresö trädgårdsförening) med ca 60 deltagare som lånar varsin odlingslåda av kommunen.

Tyresö har, tillsammans med 11 andra kommuner, skrivit på avtal som medger att Tyresöföretagare kan miljödiplomera sig till en förmånlig kostnad.

Avdelningen har tagit fram en bekämpningsplan för Jättebjörnlöka och intensifierat bekämpningen. Genomfört "Lär dig cyklaubildning" för vuxna och ungdomar tillsammans med cykelfrämjandet vår och höst.

Genomfört Tyresötrampet (cykelkampanj) med cirka 80 deltagare.

Anordnat ett årligt trafiksäkerhetsseminarium med NTF (Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande).

Verksamheten har etablerat två nya bisamhällen som tillsammans med de två tidigare pollinerar delar av Tyresö.

Vi har genomfört cykeldagar med Strandskolan och Tyresöskolan.

Vi har också genomfört en slätterdag på Ahlstopp tillsammans med Tyresö hembygdsförening Tyresö Naturskyddsförening med cirka femtio deltagare.

Avdelningen har genomfört 17 naturguidningar med 260 deltagare och 15,3 deltagare i snitt per gång. Anordnat "Gå- och cyklatävling" för skolor med sex deltagande skolor.

Arbetet med en långsiktig transportförsörjning för Tyresövägen fortsatte under året enligt fyrstegsprincipen (beteendeförändringar, effektiviseringar, mindre fysiska åtgärder och större fysiska

åtgärder). Som underlag gjordes en kvantitativ och en kvalitativ resvaneundersökning.

Undersökningen visade på stora potentialer att även jobba med mjuka frågor som tex resvanor, val av färdväg och hur vi bäst kommunicerar ut dessa. Undersökningarna utgjorde underlag för bland annat ett testresenärsprojekt som erbjöd alla bilägare i östra Tyresö ett "prova-på-SL-kort". Cykelkampanjer riktade till kommuninvånare, skolor och kommunanställda genomfördes.

En rad om- och tillbyggnationer av busshållplatser, cykelparkeringar, cykelvägar genomfördes också. Planering för att markförlägga kraftledningen längs Tyresövägen påbörjades och projektering för ett tredje körfält pågår.

4.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
Mål 3:1 Åtgärder är genomförda enligt beslutad klimatstrategi (inkluderande bl a successivt samordnade varutransporter till kommunens verksamheter)	<i>Målet är delvis uppnått.</i>	De allra flesta åtgärderna är Genomförda. De som inte är genomförda är inaktuella. Samordnade varutransporter drivs som ett projekt på konsult- och servicekontoret. Upphandlingen av samordningsdistributör är klar. Verksamheten planeras att succesivt införas med början under våren 2015. Förseningen av båtbotteväntan pga överklaganden och en eventuell kostsam flytt av densamma har gjort att verksamheten inte velat förbruka hela anslaget innan man visste hur det skulle lösas. Båtbotteväntan fick positivt beslut i Mark- och miljööverdomstolen i november 2014. Nya åtgärdsområden och åtgärder ska tas fram för 2015 och framåt.
Mål 3:2 Kollektivtrafikens andel har ökat (mäts i samverkan med SL)	<i>Resultatet går ej att utläsa.</i>	SL genomför dessa mätningar. Underlaget för Tyresö är dock för litet för att utläsa resultat för kommunen.
Mål 3:3 (att uppnå 2016) Förbättrad kollektivtrafik mellan Tyresös kommundelar (busstider och linjer redovisas årligen)	<i>Målet delvis uppnått.</i>	Buss 807 och 818 som trafikerar Gudöbroleden har fått ökad turtäthet.

<p>Nämndens mål för verksamhetsområdet</p>		
<p>Mål 3:1 Åtgärder är genomförda enligt beslutad klimatstrategi (inkluderande bl a successivt samordnade varutransporter till kommunens verksamheter</p>	<p><i>Målet delvis uppnått.</i></p>	<p>De allra flesta åtgärderna är Genomförda. De som inte är genomförda är inaktuella. Samordnade varutransporter drivs som ett projekt på konsult- och servicekontoret. Upphandlingen av samordningsdistributör är klar. Verksamheten planeras att succesivt införas med början under våren 2015. Förseningen av båtbottentvätten pga överklaganden och en eventuell kostsam flytt av densamma har gjort att verksamheten inte velat förbruka hela anslaget innan man visste hur det skulle lösas. Båtbottentvätten fick positivt beslut i Mark- och miljööverdomstolen i november 2014. Nya åtgärdsområden och åtgärder ska tas fram för 2015 och framåt.</p>
<p>Miljö- och trafikavdelningens egna mål</p>		
<p>Tyresövägen. Steg ett- och steg två-åtgärder ska genomföras under 2014 vilket ska resultera i någon eller några av följande effekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utplanade trafiktoppar under högtrafik • avstannande trafikökningar • minskade trafikflöden • ökad kollektivtrafikandel. 	<p><i>Målet uppnått.</i></p>	<p>Restiden med buss sjönk mellan 2012-2013. Mellan 2013- 2014 ökade restiden till 2012 års tid.</p> <p>År 2013 infördes delad skolstart mellan Strandskolan och Tyresö skola vilket kan förklara minskningen 2012-2013. Mellan 2012- 2014 ökade befolkningen i östra Tyresö med 8% men trafiken med bara 5% vilket kan förklara att restiderna ökade till 2012 års nivå igen. Bilköerna har blivit kortare.</p> <p>Framkomligheten har förbättrats eftersom fler personer kan transporteras på samma tid.</p>

4.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status
Taxor och avgifter Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.	Felparkeringsavgiften och kontrollavgiften ökades från 350 kr till 450 kr från 1/7 2014.
Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.	Avdelningen och verksamhetsområdet arbetar kontinuerligt med trafiksäkerhet för att öka tryggheten.
Ekologiska livsmedel Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.	Andel ekologiska livsmedel 2014 var 26%.

4.5 Kvalitetsgarantier

Inga kvalitetsgarantier finns inom verksamheten.

4.6 Ekonomiskt resultat

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkt	11.045	1.115	4.700
Kostnad	18.452	6.846	8.625
Resultat	7.407	5.731	3.926

4.7 Analys av ekonomiskt resultat

Centralkökets avvecklingskostnader har fallit ut i år men upphörde vid årets slut. Prognosen stämmer överens med tidigare avrapportering samt planeringen för avvecklingen av centralköket.

Övriga verksamheter sammantaget har gått i enlighet med verksamhetsområdets budget.

4.8 Nyckeltal/verksamhetsmätt

Utsläpp av CO ₂ -ekvivalenter/capita, jämf. 1990 (statistik släpar två år)*			
	2012	2013	2014
Invånarantal	43764	44281	45390
Utsläpp av CO ₂ -ekv./capita	0,7 (1,2 1990)	Kommer senare i år	CO ₂ -ekv. kommer senare i år från SMED
Energianvändning/m ² lokaler (siffror för 2010 saknas)			
	2012	2013	2014
Kwh/m ² vid A-temp	187,9	177	Energianvändning kommer i höst (energimyndigheten normalårskorrigerar siffrorna efter de är inrapporterade i slutet av mars)
Insamlade förpackningar och tidningar/capita (FTI)			
	2012	2013	2014
Invånarantal	43764	44281	45390
Kg/capita	63,7	66,56	Insamlade förpackningar och tidningar kommer på FTI:s hemsida den 27 februari.
Andel inköpta ekologiska livsmedel (%) i organisationen			
	2012	2013	2014
Eko-livsmedel %	19 %	31 %	26%

* En genomgående översyn av utsläppsstatistiken i Sverige från 1990 – 2009 har genomförts av Svenska miljöemissionsdata (SMED) och förändringar har skett i hur utsläppsstatistik beräknas. Statistiken redovisad i årets verksamhetsberättelse är omräknad enligt ny metod och överensstämmer inte med statistiken redovisad i tidigare verksamhetsberättelser.

** Siffran för 2013 har visat sig i efterhand att inte vara korrekt. Den visar på en medelandel inköpta ekologiska livsmedel i de flesta skolkök i kommunen, statistik från samtliga storkök var då inte tillgänglig. Utöver detta har inte inköp från förskolor, mottagningskök eller gymnasiet ingått i uträkningen.

Nyckeltal/verksamhetsmätt	2012	2013	2014
Kommunens cykelnät i km.	77,1 km	79,2 km	89,7 km
Inrapporterade personskador i trafikolyckor i STRADA.	94 lindriga olyckor	89 lindriga olyckor	87 lindriga olyckor

*Statistiken är preliminär fram till april och uppgifterna korrigeras till påföljande år.	12 svårt skadade 0 döda 106 tomt	6 svårt skadade 1 döda 96 totalt *	5 svårt skadade 1 döda 93 totalt *
Antal ansökta/avslagna/beviljade parkeringsstillstånd för rörelsehindrade.	Ansökta: 180 Avslag: 13 Totalt beviljade: 167	Ansökta: 224 Avslag: 14 Totalt beviljade: 210	Ansökta: 216 Avslag: 14 Totalt beviljade: 202
Antal handlagda otillåtet långtidsuppställda fordon/uppställda på förvaring/antal skrotade fordon	Totalt: 236 Uppställda: 9 Skrotade: 63	Totalt: 192 Uppställda: 8 Skrotade: 39	Totalt: 176 Uppställda: 12 Skrotade: 38
Antal utfärdade schaktrillstånd.	91	166	133
Antal tillstånd för långa, breda och tunga transporter.	55	Ingen uppgift	58
Antal utfärdade/betalade felparkeringsavgifter.	Utfärdade: 1 561 Betalade: 1 273	Utfärdade: 1 142 Betalade: 1 129	Utfärdade: 1 366 Betalade: 1 352
Antal utfärdade/betalade kontrollavgifter.	Utfärdade: 451 Betalade: 348	Utfärdade: 107 Betalade: 78	Utfärdade: 273 Betalade: 249
Antal inkomna synpunkter och felanmälningar i DEDU			59
Antal inkomna synpunkter och felanmälningar i synpunktshanteringsystemet			618*

4.9 Framtiden

Kontorslokalerna på Radiovägen 31 som idag inhyser omklädningsrum och lunchrum för utepersonalen samt kontorsutrymmen för arbetsledning kommer att byggas om för att även kunna inhysa den personal inom Miljö- och trafikavdelningen, VA/Renhållningsavdelningen som idag sitter i kommunhuset. Innan ombyggnationen är klar kommer den personal (6) som idag sitter i kommunhuset att flytta till Mastens lokaler.

5 Verksamhetsområde Vatten och avlopp

5.1 Verksamhet och syfte

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten samt att ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna och miljön.

5.2 Året som gick

Förnyelsetakten ökades i omläggningen av gamla va-ledningar. De totalt drygt 600 kilometer VA-ledningar som finns i kommunen behöver förnyas i ett hundraårsintervall. Under verksamhetsåret förnyades cirka 1050 meter vattenledningar, 1120 meter spillvattenledningar samt 1030 meter dagvattenledningar både som planerade och akuta åtgärder. Omfattningen innebär en ökning av förnyelsetakten i antal meter jämfört med tidigare år. Avledd reningsvolym för kommunens spillvatten motsvarar i stora drag föregående verksamhetsår trots en något större årsnederbörd om 740 mm. En effekt i minskade mängder tillskottsvatten till spillvattennätet kan i någon mån tillskrivas de förnyade ledningsstråken.

5.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
Förnyelsetakten ökas till 100-årsintervall för att gradvis minska läckage och renvattenförluster.	<i>Målet är delvis uppfyllt</i>	På grund av uppkomna och akuta behov av ledningsåtgärder ökades förnyelsetakten mer än den planerade omfattningen.
Energi effektivisering motsvarande 10% genom införande av ny teknik och nya driftmetoder.	Där nyinvesteringar i ny pump-teknik och styrning har utförts har målet uppfyllts med god marginal i viktiga anläggningar.	Effektiviseringen har medfört en säkrare funktion och en kapacitetshöjning i kritiska delar av ledningsnätet.

5.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status
Taxor och avgifter Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.	Uppdraget är uppfyllt genom att ny VA-taxa är framarbetad och antagen under året. Verksamhetens ekonomiska utfall bevakas löpande för en eventuell tidigarelagd taxeanpassning för att möta balanseringskrav enligt årsprognos och budget.

5.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (Uppfylld/ inte uppfylld)	Orsak till avvikelse
Vi levererar alltid gott och tjänligt vatten som uppfyller livsmedelsverkets normer.	<i>Garantin är uppfylld</i>	Löpande vattenanalyser utförs i ledningsnät visar att vattnet håller sig inom värden för tjänligt vatten. 95% av invånarna anser att vattnets kvalitet är bra.
Du ska inte vara utan vatten mer än fem timmar per år.	<i>Garantin är uppfylld</i>	
Om du blir utan vatten kan du hämta vatten vid en vattenpost eller från en tankvagn senast två timmar efter att avbrottet konstaterats. Du ska då inte behöva gå längre än 500 meter för att hämta vatten	<i>Garantin är uppfylld</i>	
Om en vattenläcka i kommunens ledningsnät upptäcks under ordinarie arbetstid börjar vi reparationsarbetet inom två timmar. Om en läcka upptäcks på andra tider börjar vi arbetet inom fyra timmar.	<i>Garantin är uppfylld</i>	

5.6 Ekonomiskt resultat

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkt	64.696	65.997	57.914
Kostnad	60.929	63.896	57.914
Resultat	3.767	2.101	0

5.7 Analys av ekonomiskt resultat

VA-verkets överskott för helåret hamnar på 3,5 mkr. Det samlade resultatet följer tidigare uppsatt plan för att bearbeta tidigare års negativa balanser.

Utfallet motsvarar årsprognosen för helåret. Från detta har tidigare års underskott på 2,1 mkr reglerats och överskjutande del (1,3 mkr) har bokförts som förutbetalad intäkt.

5.8 Nyckeltal/verksamhetsmätt

	2012	2013	2014
1000-tals m ³			
Försålt vatten	2 700	2 350	2 525
Inköpt vatten	3 600	3 200	3 200
Avlett vatten	4 700	4 100	4 130
Kostnad kr/m ²			
Inköpt vatten	2,21	2,35	2,33
Avlett vatten	2,83	2,99	2,76

5.9 Framtiden

VA-avdelningen arbetar för en överskådligare och förenklad presentation av anläggningarnas driftstatus, som kommer att tydliggöra insatsbehoven. Personalskyddet för ensamarbeten i anläggningar förbättras genom en utbyggnad av närvarokontroll. En satsning kommer att ske i projektform med s.k. uppströmsarbeten och utredningar för att klargöra var felaktiga installationer av fastigheters anslutningar förekommer. Detta utförs för att minska mängden ovidkommande vatten i spillvattensystemet, minska risken för kapacitetsproblem och minska kostnaderna för spillvattenrening. Under året förväntas även vissa engångskostnader kunna uppstå i enlighet med gällande avtal och som följd av nödvändig upprustning av transiteringsledningarna genom Nacka.

6 Verksamhetsområde Renhållning

6.1 Verksamhet och syfte

Kommunens renhållningsverksamhet ansvarar för att upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt samla, ta om hand och behandla detta avfall enligt gällande lagstiftning på miljömässigt bästa sätt efter fastställd taxa.

6.2 Året som gick

Ny avfallstaxa är framarbetad och antagen. Taxekonstruktionen innebär en kostnadsförskjutning till förmån för de abonnenter som ansluter sig till matavfallsinsamling. Verksamhetens ekonomiska utfall bevakas löpande för en eventuell tidigarelagd taxeanpassning för att möta underskott som delvis uppstår till följd av en högre anslutningsgrad till matavfallsinsamlingen.

Nästan alla enbostadshus har fått erbjudande om att sortera ut sitt matavfall och 47 procent av samtliga enbostadshus var anslutna vid utgången av 2014. Ytterligare 1 503 lägenheter och 324 hushåll i grupphusområden är också anslutna till matavfallsinsamlingen. Av verksamheterna var 23 stycken anslutna till matavfallsinsamlingen vid utgången av 2014 (varav 3 stycken skolor, 11 förskolor, 4 stycken gruppboenden och 2 stycken matbutiker).

Anslutningsgraden motsvarar dock inte nämndplanens mål med att under 2014 ska minst 55 procent vara anslutna.

Markarbeten för ny flis- och masshanteringsanläggning pågår vid Mediavägen.

Kvalitetsgranskning av renhållningen

En kvalitetsgranskning av hämtningen av hushållens avfall har utförts av kvalitetsenheten. Medborgarnas perspektiv har varit utgångspunkt för granskningen. I rapporten beskrivs både goda resultat och förbättringsområden.

Goda resultat

Den behovsanpassade hämtningen av hushållsavfall som infördes i oktober 2013 har ett tydligt medborgarperspektiv. 99 % av hushållen har valt den behovsanpassade hämtningen för sitt hushållsavfall. Information till medborgarna om hur avfallshanteringen fungerar och om planerade störningar i avfallshämtningen kommuniceras ut via olika kanaler såsom kommunens hemsida, renhållningskalender och informationsbrev. Sett till det stora antalet hämtningar av hushållens avfall utgör felanmälningarna endast en blygsam andel. Totalt gjordes cirka 384 000 hämtningar av hushållens avfall under den granskade perioden 1 januari 2013 till 31 augusti 2014. Felanmälningarna uppgick till 1628 under samma period, motsvarande 0,42 %. Hämtning av övriga avfallstyper som matavfall, slam och trädgårdsavfall ingår också i granskningen.

Förbättringsområden

Granskningen visar att det finns förbättringsområden som kommunen och entreprenören behöver arbeta med. Det handlar till exempel om att samverka mellan entreprenören och kommunen behöver förbättras för att medborgaren ska få snabb och korrekt information när en felanmälan görs. Handläggningen i samband med felanmälan kan dessutom göras effektivare ur både ett tids- och medborgarperspektiv. Ett annat förbättringsområde är att utveckla och förtydliga metoderna för att följa upp, analysera och redovisa i vilken mån mål och kvalitetsgarantier har uppfyllts.

6.3 Nämndplanens mål

Mål	Resultat	Analys
Införande av matavfallsinsamling fortsätter för att minska avfallsmängderna till förbränning och för att bidra till ökad biogasproduktion i länet. Under 2014 ska minst 55 procent av avfallsabonnenterna ha anslutit sig till matavfallsinsamling.	<i>Målet är delvis uppfyllt</i> Av enbostadshusen är 47 procent anslutna till matavfallsinsamlingen. Av flerbostadshusen och grupphusområdena är 16 procent anslutna till matavfallsinsamlingen. Av verksamheterna är 5 procent anslutna till matavfallsinsamling.	Målet är endast delvis uppnått främst som följd av att erbjudande om anslutning till insamling pågick fördöpande under året. Insamlade mängder matavfall ökade totalt med 135 procent under 2014 jämfört med 2013.
Uppnå ökad källsortering och avfallsminskning genom att så kallad behovstömning införts i hela kommunen.	<i>Målet är uppfyllt</i> Behovshämtning har införts för kommunens enbostadshus.	Andelen utställda kärl för hämtning har minskat kraftigt och totalmängderna av hushållsavfall till behandling har minskat med 6 % i jämförelse med 2013 och 2012. (Behovshämtningen infördes i oktober 2013).
Andelen kunder som är nöjda med hur avfallstjänsterna utförs uppgår till minst 85 procent.	<i>Målet är delvis uppfyllt.</i>	Ingen enkätundersökning enligt motsvarande gjordes under 2014. Den senaste undersökningen genomfördes 2013 där 85 procent av de tillfrågade i enkätundersökning svarade att de tyckte att avfallshandlingen var nöjda eller mycket nöjda. I SCB:s undersökning om NMI 2014 fick Tyresös renhållningsverksamhet ett högt betyg, högre än genomsnittet än för kommunerna som jämfördes.

6.4 Kommungemensamma uppdrag

Uppdrag	Status
Taxor och avgifter Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.	Ny avfallstaxa för 2015 antogs av Kommunfullmäktige i juni 2014.
Trygghet Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.	Inte aktuellt inom renhållning
Ekologiska livsmedel Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.	Inte aktuellt inom renhållning
Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av	Inte aktuellt inom renhållning

valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.	
---	--

6.5 Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti	Resultat (uppfyllt/ inte uppfyllt)	Orsak till avvikelse
Du kan ringa servicecenter och få svar på dina frågor om renhållning. Vi finns på plats alla vardagar.	<i>Garantin är uppfyllt</i>	
Vi hämtar alltid ditt avfall på rätt dag.	<i>Garantin är delvis uppfyllt</i>	99,64 procent av alla hushålls- och matavfallsavfallshämtningar utfördes på utsatt dag under 2014. (Baseras på antalet reklamationer).
Om du beställer tömning av slam utför vi tömningen inom sex arbetsdagar.	<i>Garantin är uppfyllt</i>	99,92 procent av alla slam- och fetthämtningar utfördes inom utsatt tid under 2014. (Baseras på antalet reklamationer).
Om du beställer akut tömning av slam börjar vi tömningen senast 12 ordinarie arbetstimmar efter din beställning.	<i>Garantin är delvis uppfyllt</i>	99,92 procent av alla slam- och fetthämtningar utfördes inom utsatt tid under 2014. (Baseras på antalet reklamationer).
Om du beställer jourtömning av slam börjar vi tömningen senast 6 timmar efter din beställning.	<i>Garantin är delvis uppfyllt</i>	99,92 procent av alla slam- och fetthämtningar utfördes inom utsatt tid under 2014. (Baseras på antalet reklamationer).

6.6 Ekonomiskt resultat

	Utfall 2013	Utfall 2014	Budget 2014
Intäkt	35.779	39.288	32.548
Kostnad	37.249	38.673	32.548
Resultat	-1.470	615	0

6.7 Analys av ekonomiskt resultat

Utfallet är positivt och undviker därför tidigare prognosticerade negativa årsprognos. En delorsak till ett positivare utfall är att efterdebitering skett av tidigare utförda avfallshämtningar.

6.8 Nyckeltal/verksamhetsmätt

Avfall i ton	2012	2013	2014
Hushållsavfall	9 439	9 141	8 734
Grovavfall	9 598	9 236	11 234
Farligt avfall	157	160	149
Matavfall	50	213	546
Slam	16 022	12 726	13 583
Komposttrabatter			
Enskilda hushåll	1 400	0	0
Flerfamiljshushåll	1 706	972	419

6.9 Framtiden

Under 2015 kommer renhållningen införa tömningsregistrering av enskilda avloppsanläggningar samt tömningsregistrering av verksamheternas och grupphusområdenas avfallskärl. Detta kommer att bidra till en kvalitetssäkring av verksamheten samt undedätar för kommunikationen med kunderna.

Renhållningen kommer även att genomföra en ny upphandling av samtliga avfallstjänster för att kunna ha nya entreprenader klara till 1 oktober 2016.

Arbetet med att ansluta fler matavfallskunder kommer att fortgå med fokus på flerbostadshus, grupphusområden och verksamheter.

En eventuell överföring av ansvaret för insamling av förpackningar och tidningar, om den nationella avfallsutredningens förslag genomförs, innebär att kommunen tvingas endera sköta detta i egen regi eller att utveckla entreprenadavtal med externa utförare för insamlingen av dessa material. I det fall

ansvaret överläts till kommunerna så kräver detta, utöver att en rimlig kostnadstäckning erhålls från producentledet, även en ökade resursbehov för att övervaka och ansvara för insamlings- och avsättningslösningar för dessa material.

Datum 2015-03-11
 Tid 08:30
 Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
 och tid Samhällsbyggnadsförvaltningen 2015-03-16

Paragrafer 30 - 61

Sekreterare

 Andrea Ström

Ordförande

 Fredrik Saweståhl

Justerande

 Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet
 Sammanträdesdatum 2015-03-11
 Datum då anslaget sätts upp 2015-03-17
 Datum då anslaget tas ned 2015-04-08
 Förvaringsplats för protokollet Samhällsbyggnadsförvaltningens arkiv

Underskrift

 _____

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Frederik Saweståhl (M)

Mats Lindblom (FP)

Marie Åkesdotter (MP)

Anki Svensson (M) tjänstgör till och med § 57 kl: 10:10

Dick Bengtson (M) ersättare för Anki Svensson (M) § 58 - § 61

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Leif Kennerberg (KD)

Aaita Mattsson (S)

Kristján Vaigur (S)

Lennart Jönsson (S)

Ersättare

Peter Odelvall (M)

Helen Dwyer (C)

Anna Lund (KD)

Anders Linder (S)

Övriga

Amalia Tjärnstig, Exploateringsingenjör

Andrea Ström, Nämndsekreterare, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Bertil Eriksson, Avdelningschef, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Carolina Fintling Rue, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Göran Nordin, Enhetschef, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Hanna Fürstenberg-Danielson, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Hedda Ericsson, Miljöstrateg, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Helene Hallberg, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Henrik Lagerhed, Controller, Ekonomi

Kent Wiklund, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Philip Paluchiewicz, Exploateringsingenjör, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Sophia Norman Winter, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Göran Bardun, Kommunekolog, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Justerandes sign 			Undragsbestyrkande
---	---	---	--------------------

Tony Ytterstedt, Verksamhetsansvarig, Gata och park
Dijedona Kelmendi, Exploateringsingenjör
Pia Björngård, Exploateringsingenjör
Emelie Häll, Exploateringsingenjör

Frånvarande

Anna Steele (FP)
Karin Ljung (S)
Peter Bylund (MP)
Marcus Obligado (V)

Justeraendes sign 			Utdragsbestyrkande
--	---	---	--------------------

Datum 2015-03-24
 Tid 18:30–20:00
 Plats Sammanträdesrummet Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
 och tid 2015-03-30

Paragrafer 34 - 66

Sekreterare

Hillevi Elvhage

Ordförande

 Anita Mattsson

Justerande

 Anki Svensson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunstyrelsen
 Sammanträdesdatum 2015-03-24
 Datum då anslaget sätts upp 2015-03-31
 Datum då anslaget tas ned 2015-04-22
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Anita Mattsson (S), ordförande
 Anki Svensson (M)
 Dick Bengtson (M)
 Lotta Stjernfeldt (M), tjänstgörande ersättare för Andreas Jonsson (M)
 Peter Odelvall (M), tjänstgörande ersättare för Fredrik Saweståhl (M)
 Anna Steele (FP), tjänstgörande ersättare för Mats Lindblom (FP)
 Ulrica Riis-Pedersen (C)
 Leif Kennerberg (KD)
 Kristjan Vaigur (S)
 Jannice Rockstroh (S)
 Carl-Johan Karlson (S)
 Marie Åkesdotter (MP)
 Jörgen Bengtsson (SD)

Ersättare

Annika Henningsson (M)
 Mats Larsson (FP)
 Helen Dwyer (C)
 Anna Lund (KD)
 Lennart Jönsson (S)
 Karin Ljung (S)
 Anders Linder (S)
 Peter Bylund (MP)
 Marcus Obligado (V)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunledningskontoret
 Sigbrith Martinsson, ekonomichef, kommunledningskontoret
 Ulf Haraldsson, HR-chef, kommunledningskontoret
 Catarina Stavenberg, kvalitetschef, kommunledningskontoret
 Karin Hassler, kommunikationschef, kommunledningskontoret, till och med § 39 kl. 18.55.
 Åke Skoglund, förvaltningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen
 Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, konsult- och servicekontoret

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Maj Ingels Fagerlund, säkerhetschef, kommunledningskontoret

Eva Nilsson, kommunjurist, kommunledningskontoret

Mikael Onegård, politisk sekreterare, M

Marita Bertilsson, politisk sekreterare, S

Erik Almling, politisk sekreterare, C

Olof Oskarsson, politisk sekreterare, MP

Henrik Mellström, politisk sekreterare, SD

Frånvarande

Fredrik Saweståhl (M)

Mats Lindblom (FP),

Andreas Jonsson (M)

Per Carlberg (SD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------